הארץ

1.10 ש"ח יום א' ו' בטבת תשמ"ח, 27 בדצמבר 1987 VOL.68/20869 DECEMBER 27 1987

נייר לפקסימיליה?
יש מבצע מיוחד ב"מעתק":
6 גלילי נייר פקסימיליה (לכל הסוגים)
במחיר 33* ש"ח בלבד לגליל.
מעתק maatak
רח' האחים מסלויטה 15 ת"א, טל. 03-337314, 03-336156/7
נציגות בלעדית בירושלים: צילומית, רח' שמאי 19, טל. 02-245662, 221169
* המחיר אינו כולל מע"מ.

לאחר עשר שנים בלי נסיונות חדירה בגיזרה זו
שלושה מחבלים שחדרו משטח ירדן נלכדו ליד מעוז־חיים

משתייכים לארגון "החזית לשחרור פלשתין" של אבו אל עבאס הקשור לארגון פתח־ערפאת • הסגירו עצמם, לאחר קרב יריות, לסיור צה"ל שגילה אותם בליל שבת • הועברה התרעה לכל ישובי הסביבה • לתושבי בית שאן נמסר באמצעות רמקולים להיסגר בבתיהם • אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע שיבח את חיילי צה"ל שהשתתפו במרדף

מאת ראובן פדהצור

צה"ל לכד, לאחר קרב יריות, שלושה מחבלים שעברו משטח ירדן לבצע פיגוע בישוב אזרחי. המחבלים נלכדו כ־300 מטרים מהירדן, ובמרחק לא גדול מקיבוץ מעוז חיים. חדירת שלושת המחבלים מירדן באה לאחר 10 שנים בהן לא היה נסיון חדירה בגיזרה זו.

שלושת המחבלים משתייכים לארגון "החזית לשחרור פלשתין" של אבו אל עבאס, הקשור לארגון פתח־ערפאת. ארגון זה הוא שביצע את חטיפת האניה "אקילה לאורו".

בלילה שבין שישי לשבת גילה סיור של צה"ל, בערך בשעה 20.20, חדירה בגדר הגבול מול קיבוץ מעוז חיים. מיד הועברה התרעה לכל ישובי הסביבה. בקיבוצים הוזעקו הגברים והתפרשו לאורך הגדרות, ואילו בבית שאן הוזעקו שוטרי המקום ומתנדבי המשמר האזרחי. לתושבי העיירה נמסר באמצעות רמקולים להיסגר בבתיהם.

בינתיים החלו גששים להוביל כוח של צה"ל על עקבותיהם של שלושת המחבלים. המרדף התנהל תחת גשם שוטף ובשטח בוצי. אחד הגששים הוא שגילה ראשון את שלושת המחבלים ופתח לעברם באש. השלושה ענו באש, וזרקו רימונים לעבר חיילי צה"ל. לאחר שהבחין מפקד הכוח כי אחד מן השלושה נפצע בכתפו, הוא פנה למחבלים, באמצעות מתורגמן, והבהיר להם כי אם יכנעו לא יאונה להם רע. לאחר מספר שניות התרוממו השלושה והסגירו עצמם לידי כוח צה"ל. מפקד הכוח ציין כי הקרב התנהל מטווח של כ־50 מטר.

התברר כי שלושת המחבלים היו חמושים בחמישה רימונים וירו שבע מחסניות במהלך הקרב הקצר. בדיקת העקבות עולה כי השלושה

(סוף בעמוד 5)

קצין צה"ל ליד גדר המערכת, מציג את כלי נשקם המבוססים־ברק של שלושת המחבלים. (צילום: דובר צה"ל)

גורל ההצבעה על התקציב היום תלוי בפתרון לחינוך ולבריאות

כל עוד לא יוסדרו נושאים אלה בדיונים הבוקר עם נסים, יצביעו שרי המערך כגוש אחד נגד אישורו בממשלה

מאת דן סגיר

ההצבעה על תקציב המדינה בממשלה היום תלויה בתוצאות דיונים של הרגע האחרון בתקציבי הבריאות והחינוך.

ההחלטה אם להעמיד את הצעת התקציב להצבעה בממשלה בישיבתה היום תתקבל על־ידי ראש הממשלה במהלך הישיבה, והיא תלויה בעיקר בתוצאות המגעים שקיים שר האוצר עם שרי החינוך והבריאות, מגעים ושיחות שימשכו גם הבוקר לפני ישיבת הממשלה.

כל עוד לא ייפתרו הנושאים

(סוף בעמוד 2)

גאז מדמיע לעבר מפגיני שלום עכשיו, ליד בית ראש הממשלה. (צילום: רחמים ישראלי)

שלום־עכשיו תובעת הסבר מבר־לב על שימוש נגד חבריה בגז מדמיע

קבוצה של מפגינים שביקשה להגיע כבודדים לרחבה סמוך לביתו של שמיר פוזרה בכוח וברימוני גז מדמיע • מפקד מרחב ירושלים: אני נתתי את ההוראה • המשטרה תזמן היום לחקירה כמה ממארגני ההפגנה • פעילי התחיה ו"כך" ליוו את המפגינים בקריאות "אש"ף"

מאת לילי גלילי, כותבת "הארץ"

ברימוני גז מדמיע ובכוח, פיזרה אתמול משטרת ירושלים מאות מפעילי "שלום עכשיו" שביקשו לקיים משמרת מחאה מול ביתו של ראש הממשלה. המשמרת בקריאה להתפטרותו של שמיר, אמורה היתה לסיים הפגנה ומצעד לפידים שערכו כ־2000 מפעילי התנועה ברחובות ירושלים בקריאה למשא ומתן לשלום.

דובר התנועה, צלי רשף, מסר אתמול כי נציגי "שלום עכשיו" יבקשו היום לקיים פגישה דחופה עם שר המשטרה, חיים בר לב, בה ידרשו לבדוק את מהלך העניינים ואת מה שהגדירו פעילי התנועה כ"שימוש בגז שלא לצורך", על אף שלא היה בהתנהגותם משום סיכון שלום הציבור ואף לא התקהלות בלתי חוקית. המשטרה החליטה לזמן היום לחקירה כמה ממארגני ההפגנה, שגרמו, לדעתה, להתקהלות בלתי חוקית ליד ביתו של שמיר. ההחלטה על כך נתקבלה בישיבה בלשכתו של מפקד מרחב ירושלים, תנ"צ יוסף יהודאי. בתום ההפגנה, אמר יהודאי ל"הארץ", כי הוא נתן את ההוראה להשליך את רימוני הגז לפיזור המפגינים.

ההיתקלות, בין המפגינים ל־משטרה החלה בסיומה הרשמי של ההפגנה, שהתפזרה בתיאום להסכם עם המשטרה סמוך לגן העצמאות בבירה. קבוצה של המפגינים, שביקשה לקיים משמרת מחאה (שאינה טעונה, לדעתם, אישור המשטרה), ביקשה להגיע כבודדים לרחבה סמוך לביתו של שמיר. כוחות גדולים של משטרה ומשמר הגבול ניסו לבלום את הקבוצה בכוח ליד כיכר פריס, מצב שיצר פקק תנועה גדול בצומת תנועה סואן. לאחר שכוחות המשטרה נסוגו לעבר ביתו של שמיר,

(סוף בעמוד 5)

צה"ל נערך למשפטים המוניים בשטחים; התביעה תדרוש גזרי דין חמורים

משפטנים רבים גוייסו למילואים כדי לתגבר את מערכת התביעה והשיפוט של צה"ל • עורכי דין בשטחים טוענים: העומס לא יאפשר לקיים משפטי־צדק, נאשמים ימסרו הודאות־שווא

מאת אורי נִיר ואיתן רבין, סופרי "הארץ"

מערכת המשפט הצבאי בשטחים מתגייסת למבצע רוחב־היקף של שיפוט העצורים הרבים, שהובאו לבתי המעצר בגדה המערבית וברצועת עזה בימים האחרונים. במסגרת זו יופעל בית המשפט שבבניין הממשל הצבאי בחברון, שם יישפטו העצורים מבית המעצר החדש, שהוקם ליד העיירה דהריה, דרומית לחברון.

משפטנים רבים גוייסו לשירות מילואים כדי לתגבר את מערכת התביעה והשיפוט של צה"ל בשטחים, ולתביעה הצבאית ניתנה הוראה מפורשת לדרוש גזרי־דין חמורים מהרגיל בעבירות של הפרת הסדר הציבורי.

לפי דיווחי דובר צה"ל, נעצרו בשטחים במרוצת השבועיים האחרונים כ־800 חשודים בהפרת הסדר הציבורי ובהסתה. ככל הנראה מדובר בכ־300 עצורים ברצועת עזה ובכ־500 עצורים בגדה המערבית. מרבית העצורים מהגדה שוכנו במתקן המעצר "פארעה" שליד שכם, שם הוקמו אוהלים רבים.

למתקן המעצר החדש בעיירה

(סוף בעמוד 5)

מסמך מילוא: לתת "בונוסים" לראשי מועצות מתונים וכך לבלום קיצונים

מאת עקיבא אלדר, סופר המדיני של "הארץ"

מסמך שהגיש סגן השר רוני מילוא לשרי הקבינט מציע לעודד ראשי מועצות ערביות המוגדרים כמתונים, ובכך להצר את צעדיהם של קיצוניים. הוא מבקש מהממשלה להקצות "בונוס" בסך 80 מיליון שקל לישובי מיעוטים שבראשם אישים ערביים מתונים.

במסמך נאמר כי ועד ראשי המועצות הערביות הפך ל"ממשלה והסא" של ערביי ישראל, המצויה בשליטה מלאה של רק"ח. ראשי מועצות הח־שבים למתונים חוששים להביע את דעתם ו"מתיישרים" לפי הקו הקיצוני. מילוא מציע כי רשויות שבראשן עומדים אישים ערביים קיצוניים יקבלו תקציבים "לפי הספר".

בתגובה לביקורת שהשמיע השר עזר ויצמן נגד הצעת מילוא, נמסר מלשכת ראש הממשלה כי ועד ראשי המועצות הערביות לא קיבל מעולם הכרה פורמאלית, ועל כן סגן השר התייחס למציאות הקיימת.

לדעת משרד רוה"מ, מאחר שהוועד עמד מאחורי המהומות ב"יום השלום", אין מקום להעניק לו פרס.

ויצמן: לא אתן לעשות ממני פרוטוזה

התפטר מהטיפול בערביי ישראל בעבודה: המפלגה מתייחסת לערביי ישראל כמו הליכוד

מאת אילן שחורי

השר עזר ויצמן שהיה מופקד במפלגת העבודה על הטיפול בערביי ישראל, מאז המיזוג עם תנועת יחד, עזב לפני מספר ימים בטריקת דלת את הטיפול בתחום זה ושלח מכתב התפטרות מנומק בהרחבה ליו"ר המפלגה מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס והמזכ"ל

(סוף בעמוד 5)

עוצמת הגשמים תיחלש היום; ביקושי שיא לחשמל; אתר החרמון נפתח היום

תחנת הכוח הגדולה במדינה בחדרה סבלה מספיגת מים גדולה בערימות הפחם ועמדה ביום חמישי ושישי על־סף הפסקת פעולה — לאחר שרק יחידה אחת שלה מכלל ארבע המשיכה לעבוד

מאת מיכאל גרמי ואלי אלעד, סופרי "הארץ"

מזג האוויר החורפי השורר בכל הארץ מאז תחילת השבוע שעבר יי־משך גם היום, אך הגשמים יעשו פחות ויותר ועוצמתם תיחלש.

התחזית התורנית בשירות ה־מטאורולוגי אמרה אמש כי מחר והיום ג' צפויה הפוגה בגשמים, אם כי מזג האוויר יוסיף להיות מעונן ומידות החום יהיו נמוכות מהרגיל. הירידה במידות החום צפויה עם שינוי כיוון הרוחות וכניסת אוויר קר יותר מצפון־מזרח.

מרכז הכובד של הגשמים נע אתמול דרומה, והכמויות הגדולות ביותר נמדדו בדרום מישור החוף — 21 מ"מ באזור עזה ו־28 מ"מ באזור אשדוד. בשאר חלקי הארץ ירדו אתמול כמויות גשם קטנות יותר: בירושלים — 7 מ"מ, בתל־אביב — 10 מ"מ, ברמת־הגולן — 14 מ"מ, בבצרת — 7 מ"מ ובבאר־שבע — 5 מ"מ.

למרות שעוצמת הגשם מוגדרת "בינונית", המשיכו אתמול זרימות

(סוף בעמוד 5)

לחצים מופעלים על גלי צה"ל מלשכת הרמטכ"ל בעניין סיקור המצב בשטחים

הגיעו לשיאם במעצרו של הכתב זוהר מלמד • בשיחה אליה זימן את עובדי התחנה בעקבות מעצרו של מלמד אמר מפקד התחנה נחמן שי לעובדים כי הם נהנים מאמונו המוחלט • היום ייפגש עמרם מצנע עם כתבי גל"צ להסביר מניעיו • ח"כ גולדשטיין: טוב יעשה האלוף עמרם מצנע אם את מדיניות היד הקשה יפעיל נגד פורעים ולא נגד עיתונאים

מאת לילי גלילי, סופרת "הארץ"

הרמטכ"ל, דן שומרון, וקצינים בכירים בצה"ל מפעילים לחצים חסרי תקדים בעניין סיקור האירועים בשטחים בגלי צה"ל. בין שאר הדרישות: הוצאה הוראה חדשה לפיה גם ידיעה המבוססת מן העיתונות בנושא זה מחויבת בבירור דובר צה"ל. מפקד התחנה, נחמן שי, מוזעק לעיתים קרובות ללשכת הרמטכ"ל, והתחנה אף נמתחת ביקורת על טיפולו של שי בל־חצים המופעלים. הלחצים על ה־תחנה הגיעו לשיאם במעצרו של כתב התחנה, זוהר מלמד, בידי המשטרה הצבאית, לאחר שאלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע,

(סוף בעמוד 5)

הודעה קצין בחשד שירה ופצע שני אנשים ביו"ש

מאת ראובן פדהצור

אלוף פיקוד מרכז, עמרם מצנע, הישעה קצין מתפקידו בגלל אי הקפדה על הוראות פתיחה באש בעת המהומות האחרונות. במקביל, החלה המשטרה הצבאית לחקור את הקצין בחשד של ירי באחד מכפרי יו"ש. מהירי נפצעו שני אנשים.

נעצר מנהיג "בני הכפר" באום־אל־פאחם

מאת ראובן פדהצור

מקורות ביטחוניים מסרו כי כוחות הביטחון עצרו שלשום את תושב אום אל־פאחם, רג'א מחמוד אג'בריה, על רקע התארגנות עויינת ופגיעה בביטחון.

העצור הוא יליד 1952, רווק, מורה בבית־ספר יסודי באום אל־פאחם, לאומני קיצוני, מנהיג תנועת "בני הכפר" במקום. אג'בריה היה פעיל בגיבוש המצע של תנועת "בני הכפר". אירגון הקורא לחיסול מדינת ישראל ולמאבק אלים במ־דינה, המזוהה עם "החזית העממית" של ג'ורג' חבש, חוכה לתמיכתו הכספית לצורך הפעלת העיתון "בני הכפר".

העצור היה תחת צווי הגבלת תנועה, ובנובמבר 83' הורשע על־ידי בית־משפט בהפרת צו ההגבלה. נידון לשישה חודשי מאסר על־תנאי ולקנס כספי גבוה. ב־21 בדצמבר היה מראשי מארגני הפרות הסדר באזור אום אל־פאחם.

לדברי המקורות הביטחוניים, ה־יתה לפיכך סבירות גבוהה שהעצור היה עלול להגביר את פעילותו העוינת באופן שיפגע בביטחון המדינה והציבור.

105 אלף ש"ח פיצוי לאשה שרופא מתמחה כרת בטעות את כלייתה

מאת נורית בהנא

105 אלף ש"ח נפסקו שלשום על־ידי השופטת המחוזית בחיפה, טובה שטרסברג־כהן, לאשה שכל־ייתה נכרתה בטעות בניתוח בבית החולים רמב"ם בחיפה.

במארס 1980 אושפזה האשה בבית־החולים עקב כאבים שחשה בכליה, לצורך בירור רפואי. התעורר חשד שקיימת אבן בכליה. לאחר מספר חודשים התמנה לניתוח הוצאת אבן בכליה. במהלך הניתוח

(סוף בעמוד 5)

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: שרית גרינברג, חברת מועצת ת"א (ליכוד)
על: ההצבעה נגד שיתוף נשים בגוף הבוחר את רבה הראשי של ת"א
(עמ' 2)

★

הלימודים באוניברסיטאות כסידרם; הסגל האקדמי יקבל תוספת שכר בשיעור 9.5 אחוז
(עמ' 3)

★

רבין: נסיגה חד צדדית היא נוסחה לעידוד הטרור
(עמ' 3)

★

קרטל חברות השמנים לייבוא פולי סויה פורק אחרי 20 שנות פעולה
(עמ' 8)

★

רן כהן לשר האוצר: לפטר את ישראל רויך
(עמ' 13)

המילה האחרונה בעיבוד תמלילים
WORDMILL 4.5
להזמנת דיסקט הדגמה 02-699311

שרות הארץ

מזג האוויר

- ירושלים: 6–10.
- תל־אביב: 10–16.
- חיפה: 10–16.
- באר־שבע: 6–14.

הגולן 6–9. טבריה 10–15. עפולה 9–14. השומרון 7–11, נתב"ג 8–14. יריחו 11–16. אילת 10–20.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.5517	—
נוסעים	1.8443	—
שחור	1.6700	−0.0100

שער הסל

יציג	1.7083	—

בגליון זה 14 עמודים

ערכה את העמוד: אורית גלילי

קרן השפע

כל כך פשוט להבטיח לעצמך
קרן שפע לעתיד

קרן השפע – קופת גמל לעצמאים ולשכירים
תשואה של 6.6% מתחילת השנה
ובממוצע 6.16% לשנה ב־7 השנים האחרונות

"קרן השפע" של הבינלאומי הראשון היא דרך כדאית להבטחת עתידך. ב"קרן השפע" אתה מתחיל לצבור רווחים מיום ההפקדה ועד יום משיכת הכספים. יותר מזה, עד 31/12 תוכל לקבל מן הבנק הלוואות בתנאים מועדפים לצורך הפקדת כספים בקופה (כנגד בטוחות כמקובל).
שים לב: 31/12 הוא המועד האחרון להפקדת כספים בקופה לצורך קבלת הטבות המס לשנת 87.

לבחירתך קופות גמל נוספות:
"מיטב" – קופה לעצמאים.
"עתידות" – קופה לעצמאים ולשכירים.

קופות הגמל של הבינלאומי
גמול גבוה לכספך.

הבנק הבינלאומי הראשון

סמיר כהן (יעקבסון)

صكنا من الاصل

صكنا من الاجل

ראיתי שמעתי

גזבר תהיה לנו

במהלך סוף השבוע היתה בחרות התרגשות גדולה לגבי איוש תפקיד גזבר הסוכנות, לאחר ההתנגדות האמריקאית הנמרצת למינויו של מתתיהו דרובלס. מי שנחשב בימים אלה לבעל סיכויים טובים הוא יו"ר הקואליציה, חיים קופמן, שהיה סגן שר האוצר ונראה מתאים גם בעיני האמריקאים וגם בעיני אחרים מראשי הלי־כוד. הללו מעוניינים להעניק לו את התפקיד גם כדי לפנות מקום ברשימתם. שם אחר שהועלה לתפקיד הגזבר הוא זלמן שובל, שגם לו הבטיחו בליכוד מקום ריאלי וגם במינויו הוא פתרון למצוקת המקומות ברשימת הליכוד.

אילן שחורי

ספר חסידות נדיר במכירה פומבית

"אגודת חובבי יודאיקה" בירו־שלים מציגה החל מהיום חומר מגוון של ספרים וכתבי עת עתיקים במלון פלאזה בבירה. ביום רביעי, שהוא היום האחרון לתצוגה, תתקיים מכירה פו־מבית של 750 פריטי התצוגה לקהל הרחב. החומר הנדיר כולל ספרי קורות מסע לארץ ישראל, שנכתבו על ידי תיירים והודפסו לאחר שובם. המפורס־מים שבהם הם ספרי רבי בני־מין מטודלה וספרי משה מונטיפיורי ומכירו האישי.

בתצוגה יימצא גם אחד משלושת ספרי החסידות הראשונים שהודפסו בעולם, "צפנת פענח", לרבי יעקב יוסף מפולנאה, ממשיך דרכו של הבעש"ט. הספר, שהודפס בשנת 1782, מוערך ב־10,000 דולר. ספר נדיר אחר במכירה הוא "חזיות ירושלים", המתאר את עלילת דמשק. זהו העותק האישי של הרב יעקב ענתבי, רבה של דמשק.

עותק יחיד של "זוז שרי", שהודפס בפולין ודן בקבלה של האר"י הקדוש, יוצא אף הוא למכירה. הספר השמור בידי קוזאקים בפרעות חמלניצקי, שרדו ממנו רק שמונה דפים מודפסים וערכו נאמד ב־10,000 דולר.

חיים גלאון

עכשיו באים הגרוזינים

היו אצלנו כבר הצוענים מרו־סיה, אז מדוע שלא יבואו גם הגרוזינים? להקת המחול הלאו־מית של גרוזיה תגיע לארץ בסוף ינואר, בחסות אגודת הי־דידות ישראל־גרוזיה, עם כוון וחצי תלבושות, 50 רקדנים ושר התרבות הגרוזיני, מנגיז בוואצ'דזה. היבואן הוא האמרגן יליד גרוזיה, מוריס ג'אנשווילי.

על פי חומר יחסי הציבור של הלהקה, היא נוסדה לפני 50 שנה על ידי צמד הרקדנים איליקו וניני רמישווילי. אבי המשפחה נפטר לפני שנתיים ורעייתו בת ה־82 ממשיכה לנהל את הלהקה מבחינה אמנו־תית, כשהמנהל הכללי הוא הבן מנגו, הכלה היא הרקדנית המובילה, והנכד בן ה־16 הוא כבר רקדן מן המניין.

לפניהם, ביום שלישי ה־29 בחודש, תופיע בהיכל התרבות להקת "קולך", שאף חבריה הם יוצאי גרוזיה והם בעלי תואר שני ושלישי מהאקדמיה למו־סיקה. ינחה דודו דותן ויילוו רקדני פולקלור גרוזיני.

ב.ש.

שתיים אוחזות בנכסי רייגן

אחרי הצלחת הביוגרפיה שפירסמה על הזמר פרנק סינטרה, שוקדת הסופרת האמריקאית קיטי קלי (43) על הביוגרפיה של הגברת הראשונה של ארה"ב, ננסי רייגן ולפי הידוע כבר קיבלה תמורתה גם מקדמה נאה של מיליון דולר. ספר זה אמור לצאת לאור ביחד עם ספרה של הגברת הראשונה עצמה, השוקדת בכתיבת זיכרונותיה. כבר בקיץ 1986 הפיצה רייגן את השמועה שהיא משחררת את עטה, ובינתיים חורקים שן בהוצאת "ראנדום האוס", עמם חתמה את החוזה, בחשש שספרה של קלי, בסיפורי אחורי הקלעים העסיסיים שלה, תגנוב את ההצגה מן האו־טוביוגרפיה הרשמית.

הידיעות האחרונות מחזית הסופרות הן, כי שני הצדדים מתעטפים בשתיקה רועמת וממ־שיכים בכתיבה בקול דממה דקה.

העט שישנה את חיינו

דומיניק סרינה, אדריכל ושחקן תיאטרון צרפתי, המציא בצרפת עט שישנה את חיינו. זהו עט־מחשב, שהיה חלום חייו של סרינה ואת פיתוחו השלים בשנת 1983. מדובר בעט כדורי רגיל, שבו אפשר לכתוב על נייר כל פעולה חשבונית, פשוטה כמסובכת, ולקבל את התוצאה לאחר כתיבת שני מקפי השיווין. התשובה מו־פיעה על גבי צג המצוי על העט.

במשך שנים חיפש סרינה משקיעים רציניים ולפני שישה חודשים חתם הסכם עם חברה צרפתית בשם "קומפאני ז'נראל דופלר", המייצרת, בין השאר, מודדי חום דיגיטאליים. החברה התחייבה לייצר החל בסוף שנת 1988 מיליון עטי־מחשב מדי חודש.

שולמית קיסרי

בין הכנות לתכנית חדשה לבין נסיעה להופעה בלאס וגאס, הגשים יהורם גאון חלום ישן: הגשת אגדות לילדים בצורה של קלטות המבוססות על "אלף לילה ולילה". "במשך כל השנים דשו שוב ושוב באגדות אנדרסן ובאחים גרים וקובץ האגדות הצבעוני הזה הוזנח. והרי אנו תושבי המזרח התיכון, ומן הראוי שנתבשם בניחוח המזרח ונחכים מחוכמת המזרח הידועה בשנינותה", אומר גאון. כאן, בקריאת־ניסיון על ילדיו.

בעריכת עידית רוזנבלום

המונים הפגינו בטהרן, שרפו בובות של רייגן — וצעקו "מוות לישראל"

המעצרים ההמוניים שביצעו כוחות הביטחון והכוונות לגרש מסיתים זוכים באירופה לביקורת שלילית ביותר ● מרבית הפרשנים של תחנות הרדיו והטלוויזיה נתנו ביטוי לדיעה שישראל שוגה כשהיא מנסה לפתור בעיה פוליטית ולאומית באמצעות הפעלת כוח צבאי

הפגנת המונים נגד ישראל ובעד הפלסטינים נערכה ביום ששי בטהראן, ואחד ה"להיטים" בה (בתצלום): שבויי־מלחמה עיראקים נושאים כרזות ומשמיעים קריאות נגד ישראל. (תצלום אי־פי)

ניקוסיה (ע"ר). המונים באיראן התכנסו שלשום בעצרות־עם שהבי־עו תמיכה בהפגנות נגד ישראל בשטחים.

סוכנות הידיעות האיראנית מסרה כי בטהראן "התאספו מיליונים לתפילה באוניברסיטה, ושמעו את דברי עלי אכבר האשימי ראפסנ־ג'אני. לאחר מכן יצאו ההמונים בהפגנה, צעקו "מוות לישראל", ושרפו בובות בדמות הנשיא רייגן ומנהיגי ישראל".

נשיא איראן אמר כי "האומה האיראנית כולה קוראת לפלסתינים להתנגד לציונות ולהילחם בה". בין המפגינים היו גם אלפי שבויי מלחמה עיראקים וקרובי האיראנים שנהרגו במלחמה נגד בגדד.

פאהד משבח ההתקוממות

ריאד (ע"צ). פאהד מלך סעודיה העלה אמש על נס את "התקוממות העם הפלשתינאי", ואמר כי יבדוק מה ניתן לעשות כדי "לעזור לגיבורים הפלשתיניים".

המלך פאהד אמר את דבריו בפ־תיחת ועידת הפיסגה השמינית של המדינות החברות במועצת שיתוף הפעולה של המפרץ. הוא אמר כי הסיוע יינתן "בתחומים הביקלאר־מיים או בתחומים אחרים, כדי לחזק את הגיבורים ולאפשר את המשך פעילותם".

הוא הביע תקווה כי "התקוממות לגיטימית זו תביא בעקבותיה התקוממויות אחרות".

במקביל קרא ג'ורג' חבש, מנהיג החזית העממית לשחרור פלשתין, למנהיג לוב, מועמר קדאפי, "לנקוט את כל הצעדים" כדי לתמוך בהת־קוממות הפלשתינית בשטחים ה־כבושים. רדיו טריפולי מסר כי חבש שיגר מיברק לשליט לוב, כדי לב־קש את תמיכתו בתושבי השטחים.

במרכז התקשורת באירופה

דניאל דגן, סופר "הארץ" באיר־ופה, מוסר כי המצב בשטחים הוסיף גם אתמול לעמוד במרכז הדיווחים של כלי התקשורת במערב־אירופה. תחנות טלוויזיה רבות הביאו תמונות מאירועי חג המולד בבית־לחם. הב־ליטו בדיווחים ובפרשנויות את הפגנות של הימים האחרונים, ואת צעדי הגבר שנקטה ישראל.

אחת הסיבות לדיווחים הבולטים היתה חופשת חג המולד — כש־העיניים נשואות לארץ הקודש, ובבירות אירופה אין כל פעילות פו־ליטית שהיא. כמעט בכל הדיווחים במערב־אירופה יש נימה חזקה של אהדה לצד הפלשתינאי, המוצג כחלש ונרדף.

המעצרים המוניים שביצעו כו־חות הביטחון והכוונות לגרש מסי־תים זכו כאן אמש לביקורת שלילית ביותר. מרבית הפרשנים של תחנות הרדיו והטלוויזיה נתנו ביטוי לדיעה שישראל שוגה כשהיא מנסה לפתור בעיה פוליטית ולאומית באמצעות הפעלת כוח צבאי.

שיחת היום / ירח טל

עם: שרית גרינברג, חברת מועצת עיריית ת"א (ליכוד)
על: הצבעתה נגד שיתוף נשים בגוף הבוחר את רבה הראשי של ת"א

העיר ת"א חשובה לי יותר מנשים

מה יש לך נגד נשים?

הרי אתה לא מאמין שאני נגד נשים. לנשים יש זכות לבחור ולי־היבחר לכל גוף שהוא אבל בכל זאת הצבעתי כפי שהצבעתי מכיוון שהנושא היה בחירת רב ראשי מתאים לעיר ת"א, שהוא לדעתי הרב לאו ובבחירתו אני רוצה. בשיחה שקיימתי איתו הסתבר לי שהוא לא יוכל להציג את מועמדותו, אם בגוף הבוחר יכהנו נשים. פניתי לרבנים הראשיים שישחררו אותו מגזרת זו, אבל הבינותי שהוא לא ישוחרר ואפילו אם נניח שישוחרר ויתאפשר לנשים לב־חור בו, הרי שלא יזכה במהלך עבודתו בשיתוף פעולה מצד הרבנים ב"שטח" וברב מסוג זה אני לא מעוניינת.

לא חששת שבהצבעתך תפגעי במאבק על קידום מעמד האשה?

העיר ת"א חשובה לי יותר מנשים. יש עוד הרבה נושאים חשובים יותר לטפל בהם בתחום קידום מעמד האשה ועדיין לא התחלנו. אני לא חושבת שהוועדה למעמד האשה השיגה הרבה. אז להתחיל דווקא בנושא זה? פרט לזה שבחיי היומיום, בעבודתי כראש אגף הרווחה בעירייה אני עושה המון בנושא קידום מעמד האשה.

את לא חוששת מתגובת הנשים?

היו עלי הרבה לחצים, קיבלתי קללות, גידופים והרצות מנשים בעקבות הצבעתי, אבל אני שלמה עם הצבעתי והייתי חוזרת עליה. מעולם לא הרגשתי נחותה או פחותה כאשה, ומי שמרגישה כך מוטב שתבדוק את עצמה.

את דיברת על טובת העיר שעמדה לנגד עיניך בהצבעתך, אבל האם הצבעתך אינה בסך־הכל תוצאה של משמעת סיע־תית שהוטלה עליך מטעם הליכוד?

אני נמצאת בסיעה פוליטית, נבחרתי במסגרת מפלגתית ולא באורח אישי ולפעמים צריך ללכת כפי שהסיעה מכתיבה.

אם אשה לא ראוייה לבחור רב ראשי אולי היא גם לא ראוייה לכהן בראש אגף הרווחה?

אילו חשבתי שלליכוד ולציבור יש משהו עקרוני נגד נשים הייתי פועלת אולי אחרת, אבל אני משוכנעת שזה לא כך. צריך לא פוסל נשים מכיוון שהן נשים, אלא להיפך העובדה היא שאני מכהנת בתפקיד שבעבר מילאו אותו רק גברים. בעירייה מכהנות נשים נוספות בתפקידים אחראים והיחס אלינו יוצא מן הכלל.

רב שמתנגד שנשים יבחרו בו אולי לא ראוי לכהן בעיר הכי חשובה במתקדמת והמודרנית במדינה?

המבחן שלו יהיה בעשייה היו־מיומית ואם יש סכנה שהרבנים בעיר לא ישתפו עמו פעולה, בגלל שנשים כיהנו בגוף שבחר בו, אז כל יתרונו כרב מתקדם וליברלי לא יוכל לבוא לידי בי־טוי בדברים החשובים באמת. אני מקווה מאוד שהרב לאו יהיה לי לעזר רב בקידום נושאי מעמד האשה בעיר.

אוניברסיטת באר־שבע שוקלת להשעות את ד"ר גורדון; חריש: לא אנקוט נגדו צעדים משפטיים

במכתב ששיגר אל חריש כתב ד"ר גורדון: עתה לאחר החלטתך בפרשת אלבין, ברור לי מעל לכל ספק שאתה עוכר הצדק ואשמיע דעתי זאת באוזני תלמידי

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש אמר אמש כי אין לו שום כוונה לנקוט צעדים משפטיים נגד ד"ר חיים גורדון מאוניברסיטת בן־גוריון בנגב, אשר השמיץ את חריש על צורת טיפולו במותבי אלבין.

חריש הדגיש אמש כי "לא עלה בדעתי ולא הבעתי שום רצון להגיש תביעה פלילית או אזרחית נגד ד"ר גורדון".

במכתב ששיגר אל חריש ציין פרופ' גורדון כי "עתה לאחר החלטתך בפרשת אלבין, ברור לי מעל לכל ספק שאתה עוכר הצדק". הוא הדגיש כי בשיעוריו במחלקה לחינוך הוא ישמיע דעתו זו באוזני תלמידיו "ואנסה לשכנע את המורים לתאר את דמותך העלובה בפני תלמידיהם בכל בתיה"ס התיכוניים באזור באר־שבע, כדי שכמה שיותר אנשים יידעו עד כמה אתה חסר מוסר, חסר חוש שירות וחסר התייח־סות אמיתית לצדק־חברתי".

לאחר קבלת המכתב הורה נשיא אוניברסיטת בן־גוריון פרופ' חיים אלבוים, נגד ד"ר גורדון, לרקטור האוניברסיטה פרופ' אברהם טמיר לזמן אליו לבירור את ד"ר גורדון. הרקטור הבהיר לד"ר גורדון את עמדת האוניברסיטה הרואה בחומרה את מעשיו, כן הודיע לו כי נשקלת האפשרות להשעותו מהאוניברסיטה.

בעקבות זאת הודיע ד"ר גורדון כי החליט לחזור בו מכוונתו להעלות את הנושא בהרצאותיו בפני מורים וסטודנטים.

חריש אמר אמש כי הוא מסתפק בצעדים שננקטו נגד ד"ר גורדון ע"י הנהלת האוניברסיטה. לגופו של עניין ציין כי מדאיגה אותו העובדה שלפני שד"ר גורדון פירסם את דברי הבלע נגדו, הוא לא טרח לקרוא את הנימוקים להחלטה שלא להעמיד לדין את הזכ"לים רייסר וב־רוח. לדברי חריש בחומר שהועבר אליו לא נמצאו שום ראיות בין המוות שקיבלו מאלבין לבין היותם זכ"לים. הוא הדגיש כי אילו היה צל של ראיה שיש קשר ביניהם, הוא היה מבקש מהכנסת להסיר את חסינותם.

אמש בקונצרט / נתן מישורי

עוצמה מוסיקלית ומוסרית

"ווצ'י" ("קולות") (שירי עם 2) לוויולה ולשתי קבוצות כלים (1984) ו"קורו" ("מקהלה") (76—1975) מאת המלחין לוציאנו בריו ובניצוחו, בתזמורת הפילהרמונית הישראלית עם הויולן אלדר בניצוי המקהלת רדיו שטוטגארט.

המלחין לוציאנו בריו (נולד 1925), מגדולי המלחינים והמחדשים המוסיק־ליים של זמננו, בא בשתי יצירות יפות אלו לקשור קשרים אמיצים בין עבר בן אלפי שנים, שעדיין קיים, לבין מציאות שבהווה — מוסיקלית ואנושית. שירי העם המופיעים בשתי יצירות אלו (סיציליאניים בראשונה, איטלקיים, יוגוסלאוויים ואחרים, בשניה) מחלחלים אל מבוכי המוסיקה החדישה בדר־כים שבארטוק ושאר מלחינים לאומיים קודמים לא ידעו. הם מעשירים את המירקמים הצליליים החדישים בגוונים ובדרכי ביצוע עתיקים, ובאותה עת גם יונקים מהשפע הצלילי החדיש, שבזכותו "הרמוניה" מתוספת בערוץ ברומני של צלילים, ריתמוס, גוונים ותנועה.

אני באה בגבי הפילהרמונית שלי שבגרו אל מוסיקה זו, ושמח בנגינתו המקורית של הנגן אלדר בניצוי ובשני מקהלת רדיו המצויינת של העיר הגאונה שטוטגארט. הם היו שותפים ראשיים בערב שהיה בשתי "הגשות" בעלות חשיבות היסטורית, שבהן "ניגנאה" המלודיה מוריש לשאר מרכיבי המוסיקה. בראשונה שבהן נתנים מאירוע מוסיקלי שנעשו עממי ואופי הסימפטי, כמעט משפחתי. בשניה, שבה מצרף בריו לשירי העם את מילות המשורר פאבלו נרודה, שנעשות לזעקתו שלו "בוא וראה את הדם ברחובות...", מתעלה האירוע למעלת יצירת מופת בת־זמננו, שעוצמתה מוסיק־לית ומוסרית כאחד.

אל על

	מעל' מינימום	מעל' מקס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	6	8	מעונן	4	8
אתונה	2	9	מע"ה	4	11
בוקרשט	−7	0	בהיר	—	—
בריסל	6	8	מעונן	3	10
וינה	−1	1	מעונן	0	5
ז'נבה	4	6	מע"ח	1	5
לונדון	4	12	גשום	7	12
ליסבון	9	15	מע"ח	6	15
מדריד	5	5	מעונן	4	10
ניו־יורק	8	12	מע"ח	9	12
פאריס	2	8	מעונן	6	9
פרנקפורט	2	4	מעונן	2	2
ציריך	2	6	מעונן	—	—
קהיר	12	16	מע"ח	11	17
קופנהאגן	3	8	גשם	2	4
רומא	9	14	מע"ח	9	14
שטוקהולם	1	4	מע"ח	2	4

EL AL אל על

"ניו יורק טיימס": מדוע הקבינט מאפשר לשרון להישאר חבר ממשלה?

(ע"ר). העיתון "ניו יורק טיימס" כתב היום כי ממשלת ישראל יכולה לנקוט צעדים קונסטרו־קטיביים כדי להרגיע את הרוחות ברצועת עזה. העיתון כותב "ממ־שלת ישראל יכולה להתנגד לצעד הפרובוקטיבי המשווע של שר המסחר אריאל שרון שהחליט להשתקע בדירה בירושלים המזרחית הערבית.

"אם מנוי וגמור עם מר שרון לעשות פרובוקציה מעין זו, למה על הקבינט לאפשר לו להישאר חבר בממשלה?" במאמר ראשי קובע העיתון כי קיימות שיטות טובות יותר לפיקוח על ההמונים מאשר השימוש בנשק חי וקטלני.

"ממשלת ישראל יכולה לנקוט בצעדים אחרים מבלי לוותר על מטרות דיפלומטיות ובטחוניות לטווח ארוך יותר" כותב "ניו יורק טיימס".

"למשל, היא יכולה להורות על הקפאה או ביטול ההתנחלויות הפרובוקטיביות ביותר שהוקמו על ידי 2,500 יהודים קנאים בר־צועת עזה, בעלת האוכלוסיה הצפופה".

עוד כותב העיתון כי בציבים ישראלים מרמים על הצורך לתקיפות ועל הסכנות הכרוכות בויתור למפגינים. "אך אין זה נר־טוק להתחמקות מצעדים שהם מעשיים, נבונים וצודקים" — מציין העיתון.

הצבא הסורי תגבר נוכחותו בבקעת הלבנון

משגארה, לבנון (ע"צ). הצבא הסורי תיגבר שלשום את נוכחותו הצבאית במשגארה, 10 ק"מ מצפון לרצועת הביטחון, מסר מקור בשר־ותי הביטחון הלבנוניים.

כמאה חיילים סוריים, בפיקודם של כ־30 קצינים, ועימם נשקם האישי וכן שתי מרגמות, חדרו לעיירה הנוצרית משגארה, שאותה הפכו אנשי חיזבאללה למאחז של־הם.

ממשלת ירדן העניקה לחברת החשמל במזרח ירושלים זיכיון ל־60 שנה

מאת עקיבא אלדר סופרו המדיני של "הארץ"

ממשלת ירדן העניקה בשבוע שעבר לחברת החשמל המזרח יר־ושלמית זיכיון ל־60 שנה. הזיכיון חל על אותו תחום שבו פעלה במשך 40 השנים האחרונות. הוא כולל גם על השטחים שהועברו לחברה הישראלית. גורמים בירושלים אמרו בסוף השבוע כי הדבר מצביע על השלמתה של ירדן עם המצב החדש ועל נכונות להתפשר על זיכיון מוקטן. עד היום החברה סירבה להי־כנס למו"מ על קבלת זיכיון מוגבל לאספקת החשמל לאוכלוסיה ערבית כפי שהציע לה שר האנרגיה משה שחל.

שר הכלכלה והתקשורת גד יע־קובי אמר במועדון התעשייתי מסחרי בתל אביב כי ההמהומות בשטחים ובמיגזר הערבי בישראל הינן תופעה בעלת משמעות עמוקה ארוכת טווח "ואם לא יתחולל שינוי משמעותי ביחסנו עם ערביי יו"ש, בעתיד לא יוכלו הגשמים ואף צה"ל לכבות את בעירת הצמיגים.

מי שהחליט על אוטונומיה ללא גבולות גרם לטשטוש הגבול בין ערביי ארץ ישראל לערביי השט־חים" אמר יעקובי.

אברך מחצר הרבי מלובביץ' נדקר למוות בברוקלין

מאת שלמה שמיר.

אברך מחסידי לובביץ' נרצח בבר־וקלין ובידי המשטרה אין שום מידע על נסיבות המקרה וזהות הרוצחים. אלי ואלד, בן ה־39, הותקף ביום חמישי בלילה, כאשר יצא מתחנת הרכבת התחתית ברובע בורו־פארק. הוא נרצח בדקירות סכין ולפי הסימנים בכפות ידיו ניסה להתגונן מפני תוקפיו.

בארנקו נמצאו שני דולרים ועל ידו שעון. העובדה כי לא נשדד, עוררה בקרב יהודי הרובע הערכות כי הרצח בוצע על רקע גזעני. רובע בורו־פארק מאוכלס ברובו ביהודים, אך גובל בשכונות שרוב תושביהן פורטו ריקאים.

אלי ואלד היה חוזר בתשובה, שהצטרף לחסידי חב"ד. בארנקו מצאו השוטרים צילום של הרבי מלובביץ'.

מפקד חדש למשטרה הצבאית בעזה — במקום סרן רון טל ז"ל

מאת איתן רבין כתב "הארץ"

קצין בדרגת סגן מונה למפקד חדש של המשטרה הצבאית בר־צועת עזה.

המפקד החדש בא במקומו של סרן רון טל, שנרצח בידי מחבלים בעזה באוגוסט השנה.

מאז הירצחו לא היה התפקיד מאויש.

הודעה על "שחרורם הקרוב" של שניים מנוסעי הספינה "סילקו" שנחטפה ע"י אנשי אבו נידאל

אחת החטופות ילדה בשבוע שעבר בת

מאת יואב מוקד סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). נשיא אגודת ידידות צרפתית־ערבית הו־דיע אמש על "שחרור בקרוב, ללא תמורה" של שניים מנוסעי הספינה שנחטפה על־ידי אנשי אבו־נידאל. הספינה הבלגית "סילקו" על תשעת נוסעיה נחטפה בחודש שעבר במימי הים התיכון ("פול ופוי עה־סען או אירגון אבו־נידאל). החוט־פים טענו שהנוסעים מחזיקים באזר־חות כפולה ישראלית־צרפתית וישר־אלית־בלגית. בדיקות הצלב שאיש מבין החטופים אינו מחזיק באזרחות ישראלית וכי נוסעי הספינה נמנו על שתי משפחות בלגיות־קתוליות, שהתגוררו בשנים האחרונות בדרום צרפת.

על־פי הודעת נשיא הארגון הצרפתי, פראנסואה באסאליין, אמור ארגון אבו־נידאל לשחרר בקרוב את שתי הילדות הצרפתיות שנמצאו על סיפון ה"סילקו".

דובר מטעם ארגון אבו־נידאל הו־דיע שלשום בביירות, כי האישה הצרפתיה שברשותם, ז'אקלין ואלאר־נט, ילדה בשבוע שעבר תינוקת וכי לאם ולבת "שלום". הדובר שב והב־טיח — בפעם החמישית — כי בקרוב יינתן לנציגי הצלב האדום הבינ־לאומי לבקר את החטופים.

מוסדות תורה מקורבים לש"ס יקבלו מהאוצר 2.5 מיליון ש'

מאת צבי זרחיה

משרד האוצר הקצה באחרונה סכום של 2.5 מיליון ש"ח למשרד העבודה והרווחה עבור תלמידי התורה המקורבים לתנועת ש"ס. המדובר בכספים שהליכוד מבקש להעביר לתנועת ש"ס, בנוסף לכספי הקואליציה המופנים לתנועת "אל המעיין" המקורבת לש"ס.

גורמים כלכליים מתחו אמש ביקורת על הפרשה וטענו כי מדובר ב"פתיחת ברזים" של הליכוד לקראת הבחירות ולמעשה יש כאן מגמה של "כלכלת בחירות".

כדי לעקוף את הקריטריונים שנקבעו לפני כשנה וחצי על ידי המשנה ליועץ המשפטי לממשלה נבדקה אפשרות לקבוע קריטריונים חדשים לחלוקת הכספים, שעל פיהם תלמידי תורה יקבלו הכספים מכוח מצבם הכלכלי הרעוע של תלמידיהם. לצורך כך הוצע כי כל מוסד שיזכה בכספים יצטרך להגיש למשרד העבודה, רשימה שמית של התלמידים הזכאים לקיצבה. אולם, טרם התקבלה החלטה סופית באשר לכך.

בשבוע האחרון נתבשה טיוטת חוזה על מנת להעביר את הכספים הללו לש"ס. אולם, שר העבודה והרווחה משה קצב הודיע כי משרדו לא יעביר את הכספים בטרם יקבל חוות דעת מהיועץ המשפטי לממשלה. במשרד העבודה והרווחה אמרו אמש כי עד עתה טרם התקבלה תשובה סופית ולפיכך הכספים לא יועברו לפי שעה.

הדיונים על התקציב

(סוף מעמ' 1)

השנויים במחלוקת בשני משרדים אלה, אמורים שרי המערך להצביע כגוש אחד נגד אישורו בממשלה; האלה, יחד עם השרים בליכוד המתנגדים לתקציב, יטרפדו את אישורו. מסיבה זו לא יביא כלל יצחק שמיר את הנושא להצבעה, כל עוד לא תושג הסכמה של שרי המערך להצביע בעד הצעת האוצר. בכל מקרה הממשלה תמשיך היום את הדיון בהצעת התקציב, ואם הנושא לא יובא להצבעה היום, מעריכים שבאמצע השבוע תכונס הממשלה לישיבה נוספת, שבה תתקיים ההצבעה.

שלשום קיימו שר האוצר משה נסים ומ"מ ראש הממשלה שמעון פרס שיחות עם שלושה משרי המערך שהתנגדו להצעת האוצר לגבי תקציב משרדיהם. בנושאים הקשורים למשרד החקלאות הושגה הסכמה על נושאי המחלוקת, ושר החקלאות אריק נחמקין הודיע שהוא מסיר את התנגדותו להצעת התקציב, ויצביע בעדו במידה שיח־לישו לעשות כך שאר שרי המערך.

בנושא תקציב משרד החינוך הסיר האוצר את הצעתו להנהיג שכר־לימוד מדורג בתיכון ברמות ביניים, ולגבי אגרת־החינוך טוען האוצר כי זו בעולם לא הוצעה. אף כי הושגה הסכמה ברוב הנושאים האחרים הקשורים למשרד זה, ורוב דרישות שר החינוך בנוגע לתקציב הנוגעות להשכלה גבוהה התקבלו, המחלוקת בין משרדי החינוך והאו־צר טרם יושבה.

ארבלי עדיין מתנגדת

המשרד הבעייתי ביותר מבחינת ההתנגדות לאישור תקציבו הוא משרד הבריאות. בפגישה שנערכה בין שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו לשר האוצר ופרס המשי־כה ארבלי להביע את התנגדותה הנמרצת לגביית תשלום מבעלי יכולת, עבור ביקור אצל רופא ואישפוז יומי, כהצעת האוצר.

אהובת לבנו

דבורה מר־חיים

בת הרה"ג ר' שלמה באליש זצ"ל
אלמנת אליעזר מר־חיים ז"ל
מראשוני העליה השלישית, מאנשי "קהילתנו", חברת הקיבוץ הראשון של השומר הצעיר בא"י

נלקחה מאיתנו בשיבה טובה

נלווה אותה למנוחתה האחרונה, בהר הזיתים בירושלים, היום יום א' ר' בטבת תשמ"ח (27.12.87) פרטים בטלפונים 03-293767, 03-5120350

בניה עמוס ושרה מר־חיים
יוסי מר־חיים
נכדיה גיא, טל, שחר, מיכל, שרון, וגידו

לאלי עטר ולמשפחתו

אתכם באבלכם הכבד על מות

האב

בית תנובה מחשבים
ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירת
יקירתנו

חיה ארנשטיין

ההלוויה תצא היום, יום א' ר' בטבת תשמ"ח, (27.12.87) בשעה 14.30 אחה"צ מבית המנוחה, רח' האחים מרכס 25 רחובות לבית העלמין ברחובות

המשפחה המתאבלת

יקירנו

זלמן יערי

איננו

ההלוויה תתקיים מחר יום שני 28.12.87 ז' בטבת תשמ"ח בשעה 12.30 בנצרים בבית העלמין רמת הדר (הוד השרון)

אבלים משפחות יערי — סוניק

השבעה בבית יערי, רח' הכוכב 4, נוה הדר

רופאי בתיה"ח הממשלתיים מאיימים לפתוח בעיצומים

בשבוע השני של ינואר • תובעים לא ליישם את ההסכם עם רופאי קופת חולים כל עוד לא ייחתם הסכם דומה עם רופאי המדינה

מאת עקיבא אלדר

מנהלי בתי החולים הממשלתיים והעירוניים דורשים ממשרד הבריאות להבטיח, כי הסכם שנחתם בין הנהלת קופת חולים לרופאי בתי החולים של הקופה לא ייושם לפני שייחתם הסכם דומה עם רופאי המדינה. אם לא יושג הסדר, מתכוונים רופאים אלה להתחיל בעיצומים בשבוע השני של חודש ינואר.

בפגישה שקיימו בסוף השבוע מנהלי בתי החולים עם שרת הבריאות והנהלת המשרד הודיעו על המצב החמור השורר בבתי החולים.

בשל מחסור בתקציבים ובשל מחסור בכח אדם שנבע ממצוקה תקציבית, יו"ר נציגות מנהלי בתי החולים הממשלתיים ומנהל בתי החולים העירוניים בתל־אביב, פרופ' דן מיכאלי, הודיע לשרת הבריאות ולהנהלת המשרד, כי "מערכת האשפוז הממשלתית־עירונית עומדת בפני פיצוץ עם או בלי השביתות. עובדי תעוגנ, רוקחים, אחיות ובני קבוצות אחרים נושאים עיניהם למגזר הפרטי, שם משלמים טוב יותר. אנו, המנהלים, שמופקדים על טיפול בחולים עומדים נדהמים כיצד מערכת כל כך מפוארת נפגעת. מרבית בתי החולים גמרו את תקציבם השנתי ובקושי מצליחים לתת שרות מינימלי. הציוד בבתי חולים מרקק, שלא לדבר על פיתוח, מזלנו שאנו לא מנצלים את הציוד מעבר לשעות העבודה הרגילות, אחרת היה הציוד כבר מזמן מתבלה". פרופ' מיכאלי הוסיף: "הגיע רגע האמת שבו בתי חולים ממשלתיים יוצאים להגנת החולים, ולכן הגיע הזמן להעניק לנו מקום אחר בסולם העדיפויות".

משרד הבריאות מפעיל לחץ על האוצר להיכנס מיד למו"מ עם רופאי המדינה ועם עובדים פרה־רפואיים כדי לחתום על הסכם שיאפשר להפעיל משמרת שניה לקיצור תורים במערכת האשפוז הממשלתית, בתנאים זהים לאלה שנחתמו עם קופת החולים הכללית. במשרד הבריאות חוששים מתוצאות הסכסוך של רופאי המדינה.

במקביל העביר משרד הבריאות לאוצר דרישה לתוספת תקציב של 23 מליון שקלים. הדרישה באה לאחר החלטת האוצר להחזיק חובות לקופת חולים לאומית ומאוחדת על חשבון התקבולים המגיעים לבתי החולים מקופות אלה.

ששון: מצרים לא תפר את הסכם השלום

(ע). מצרים לא תצא למלחמה בגלל הפלשתינאים ולא תפר את הסכם השלום, אך היא נאבקת ותוסיף להיאבק לצדם במישור המדיני — הערכה זו השמיע ביום ו' שגריר ישראל במצרים, משה ששון, בראיון טלפוני מקהיר לתוכנית "בוקר היום" ברדיו.

תיקון טעות

בידיעה שהתפרסמה ביום שישי בעמ' 2 נפלה טעות. הקתדרה לזכויות האדם על שם ראול ולנברג נתנבה באוניברסיטת בר אילן, ולא כפי שפורסם.

בידיעה מאת נורית כנעא על רופא בשם הזשד בהשמטת הגבר סות ("הארץ" 24.12) נכתב בטעות כאילו גם ראה החשבון נעצר בפרשה זו. מבדיקה נוספת מתברר, כי מעצרו של ראה החשבון קשור לתיק אחר.

שתי נזירות מברכות אחת את רעותה בחגיגות חג המולד בבית לחם. צילום א"פי

שר הביטחון דוחה את הצעת עזר וייצמן

"נסיגה חד־צדדית היא נוסחה לעידוד הטרור"

פרס: מי שאומר לא לוועידה חש שישראל חיה בפלנטה אחרת

מאת אילן שחורי

שר הביטחון, יצחק רבין, אמר אתמול כי כינוס ועידה בינלאומית יסכן סיכונים רבים, וכי העדיפות הראשונה מבחינתו היא השגת שלום במו"מ ישיר ודו־צדדי.

רבין, שהופיע בבמה לבירורים פוליטיים בנושא השלום של מפלגת העבודה (במה היונים), שהתקיימה בבית־ברל, הבהיר כי נסיגה חד־צדדית מהשטחים תביא לסכנה ולאנרכיה, והיא בבחינת נוסחה להמשך הטרור ולעידוד התבוססות סוציאלית לישראל.

שר הביטחון ביקר את מ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס, על תמיכתו לוועידה בינ"ל מחד וגם את ראש הממשלה, יצחק שמיר, על תפישת עולמו מאידך. רבין אמר כי כתלמידו של יגאל אלון, ולמרות זכותו ההיסטורית של העם היהודי, הוא מתנגד לסיפוח העלול לפגוע בדמותה היהודית של מדינת ישראל. "אין לחזור לקווי 1967 ולא לשבת באיוורה של ירושלים. יש להביא לשינויים מהותיים בקווי שביתת הנשק, תוך התגברות ל־הקמת מדינה שלישית בינינו לבין ירדן" — אמר רבין.

לדבריו, הדרך האופטימלית להשיג שלום היא על ידי בסיס ישיר ודו־צדדי. "יש להיכנס למסגרת של מו"מ עם שליש ערבי אחד המייצג מדינה, כך ששום שליש ערבי אחר לא יוכל להטיל וטו. אם הדבר לא יתאפשר, יש להביא את חוסיין למו"מ יחד עם נציגות של ארה"ב, במסגרת מפגש משולש. בדרך של ועידה בינ"ל יש הרבה סיכונים, אך בשביל השלום צריך לפעמים לקחת גם סיכונים — בתנאי שלוועידה יהיו תנאים מוקדמים. היא לא תהיה מסגרת שתאלץ את ישראל לקבל תכתיבים, אלא תוביל למו"מ ישיר, ולא תהיה בית־דין לעירעורים כשמתגלע קיפאון", אמר רבין.

שר הביטחון ביקר בחריפות את דבריו של השר עזר ויצמן, על הכרזותיו בשבוע שעבר בדבר עזיבת השטחים גם באופן חד־צדדי. מבלי לנקוב בשמו של ויצמן אמר רבין: "התקפלות חד־צדדית מהשטחים תביא לסכנות גדולות ולאנרכיה, ותהיה בבחינת נוסחה של המשך הטרור והתבוססות סוציאלית של ישראל. הדרך היחידה היא המתכון המדיני סביב שולחן הדיונים".

פרס: הליכוד הקפיא

שמעון פרס, שנעל את כנס היונים, חזר וטען כי רק ועידה בינ"ל תוביל לפתרון של שלום באזור. הוא אמר כי עד לבחירות הקרובות רצוי להמשיך ולבדוק אם אפשר להביא לכינוס הוועידה, או לפחות לשמור על תקווה שזה ייעשה.

"עם ירדן לא ניתן יהיה להגיע למו"מ ללא ועידה בינ"ל; אולם להגיד "מו"מ ללא פתיחה בינ"ל, ללא אש"ף", זה להגיד לא לוועידה בינלאומית. מי שמדבר נגד הוועידה, יש לו הרגשה שישראל חיה מחוץ לפלנטה", אמר פרס.

לדבריו, אם בבחירות הבאות ירכיב הגוש היוני את הממשלה, תוחזר ישראל למדיניות של התנגדות ללא הבחנה ולסיפוח דה־פאקטו ולאחר מכן דה־יורה. "הליכוד של 1987 הוא לא הליכוד של 1977. הוא הקפיץ מעבר לכל הכרה."

מחקר מטעם אוניברסיטת בר אילן קובע:

רבע מהציבור בארץ משתתף במחאות שרקען פוליטי, חברתי, דתי וכלכלי

"בתקופה בה היה בורג שר המשטרה נהגו השוטרים באיפוק רב יותר בפיזור הפגנות דתיות — לא בגלל לחצים ישירים של השר, אלא משום שמלכתחילה גילו רגישות רבה יותר למחאות דתיות"

מאת נורית אמתאי

מדינת ישראל היא בין המובילות בעולם הדמוקרטי, בהשתתפות הציבור באירועי מחאה — כך עולה ממחקר שערך ד"ר שמואל ליימן וילצ'יק, מרצה בכיר במחלקה למדעי המדינה באוניברסיטת בר אילן.

מהתוצאות שאסף החוקר מתברר כי כרבע מכלל הציבור במדינת ישראל נטל כיום חלק באירועי מחאה שנושאם פוליטי, כלכלי, חברתי ודתי.

מבדיקת מספר ההפגנות ותוצאותיהן הסיק ד"ר וילצ'יק כי הממשל לא נכנע בדרך כלל לקבוצות המחאה.

במחקר שיתפרסם בקרוב סוקר החוקר את אירועי המחאה משנת 1949 ועד 1986. בין השנים 1955 ועד 1970 היו אירועי מחאה מעטים, משום שמדובר בתקופת הגיבוש הלאומי בארץ. ב־1971 התחדשו המחאות בנושא החברתי עם הופעת הפנתרים השחורים וכן סביב מלחמת ההתשה והתארגנות ממשלת הליכוד הלאומי, טוען החוקר.

את השנים שבין 79' ועד היום מגדיר ד"ר וילצ'יק כתקופת הגלובליזציה של המחאה.

כמשתייכים על המצב הוא מונה את [illegible]. לדבריו, בשנת 79' בלבד התקיימו 115 הפגנות מחאה שנושאן היה חברתי וזאת לעומת 59 הפגנות בנושאים פוליטיים ו־331 הפגנות, שנושאן היה דתי.

בשנת 1982 חלה עליה משמעותית במספר המחאות, שנושאן היה פוליטי, ובסך הכל התקיימו 115 הפגנות כאלה. באותה שנה, כזכור היתה מלחמת לבנון ופינוי ימית. זאת לעומת 51 הפגנות בנושאים פוליטיים שנה קודם לכן.

החוקר משער כי הסיבה לעליה במספר ההפגנות בעשורים השנים האחרונות קשורה להתאבנות המערכת הפוליטית, כשאחת הסיבות לכך נעוצה בשיטת הבחירות בארץ.

לגבי האירועים האחרונים בשטחים ובמגזר הערבי טוען החוקר כי הטיפול בכוח במפגינים מגביר את האלימות שבמחאותם, וכי צה"ל אינו בנוי לטיפול במחאות מסוג זה. "חייבים להקים יחידה מקצועית לטיפול במפגינים אלו כשהטיפול חייב להיות מתוך", החוקר מספר כי במקומות רבים בעולם יש יחידות מקצועיות מיוחדות המיועדות לטפל במפירי סדר, תוך הסתייעות באמצעים טכניים כתותחי מים וצבע. "המשטרה מנוסה יותר מצה"ל בטיפול באירועים מסוג זה וזאת עקב נסיונה המצטבר בתחום זה", אומר ד"ר וילצ'יק.

ממצא אחר הנוגע למחאות בנושא דתי מצביע על כך שבתקופה שבה היה הד"ר יוסף בורג ממונה על משרד המשטרה השוטרים היו מאופקים בהתנהגותם במהלך פיזור הפגנות שנושאן היה דתי. "לא שהיו לחצים ישירים מהשר, אלא שמלכתחילה המשטרה היתה רגישה יותר במחאות דתיות", נאמר במחקר. עוד מדגיש החוקר כי גם כשהמפלגות הדתיות היו בקואליציה תגובת המשטרה לא היתה חריפה כמו בתקופות שבהם החרדיים מחוץ לקואליציה.

בשנים שעליהן מתבסס המחקר התקיימו 3535 הפגנות ובמהלך פיזורן נהרג אדם אחד בלבד. היה זה בשנת 1956, בהפגנה שהתקיימה בירושלים במחאה נגד הסעות לים בשבת. באותה הפגנה נהרג פנחס סיגלוב ז"ל בן 28, צעיר חרדי מירושלים.

הלימודים באוניברסיטאות — כסדרם

הסגל האקדמי יקבל תוספת שכר בשיעור של 9.5 אחוז

על פי ההסכם עם האוצר, יהיו המרצים זכאים לפיצויי התייעלות, אם המשק הציבורי יקבל פיצוי כזה

מאת עלי מגלי, כותבת "הארץ" לענייני חינוך

העיצומים וההשבתות החלקיות בכל האוניברסיטאות הופסקו [illegible] מהבוקר תתחדש ההוראה הסדירה, בעקבות הסכם שכר שנחתם בסוף השבוע בין ארגוני הסגל האקדמי ובין האוצר. יו"ר המועצה המתאמת של ארגוני הסגל, הפרופ' גדליה שלף, מסר כי לפי ההסכם יקבלו המרצים תוספת שכר בשיעור 9.5% בגין שחיקת שכרם בהשוואה למגזרים אחרים. התוספת היא רטרואקטיבית, מ־1 בספטמבר 1986.

פרופ' שלף ציין, כי ההסכם הושג ממש ברגע האחרון, אחרי שהאוניברסיטאות כבר הודיעו לסטודנטים, כי החל מהיום נפסקות ההרצאות מ־8 בבוקר עד 12 בצהריים, כן הודיעו על הכוונה [illegible] ועיכוב מתן ציונים.

עוד אמר שלף, כי ההסכם עם האוצר, הוא למעשה הסכם מסגרת, [illegible] בתוך שלושה הסכמים. זאת נובע מהעובדה שמאז אפריל 1986, אין לארגוני הסגל הסכם שכר חדש. אחד מסלעי המחלוקת, בגללו לא נחתם הסכם שכר עד כה, היה הפיצוי הנפרד בעבור התייעלות. האוצר דרש שאם יקבלו המרצים תוספת שכר, לא יקבלו בעתיד פיצוי־התייעלות. ההסכם שהושג קובע, כי אם יקבלו במשק הציבורי פיצוי בעבור התייעלות, יהיו גם המרצים זכאים לתוספת שכר, אם תהיה התייעלות בסגל האקדמי.

פרופ' שלף הוסיף כי ההסכם לא פתר את הבעיה המרכזית של הסגל האקדמי [illegible] — נמוכה. הוא אמר, כי עם שכר כה נמוך אי אפשר לגייס חברי סגל צעירים. בפקולטה להנדסה בטכניון, למשל, יש היום 14 תקנים פנויים שלא ניתן לאיישם. ואילו בפקולטה להנדסת מכונות בטכניון עזבו השנה 3 חברי סגל צעירים את משרותיהם ולא נמצאו להם עד כה מחליפים.

להט עם שובו לליברלים:

אנסה לשכנע בליכוד לתמוך בהחזרת שטחים תמורת שלום

תומך בהחזרת רמת הגולן ומרבית יהודה ושומרון במסגרת הסכם שלום • "הליכוד הוא מפלגה גדולה ויש בה מקום לדעות שונות"

מאת חיים הנדוורקר, מוסר "הארץ" בתל־אביב

עם שובו לליכוד מבהיר ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, כי הוא בעד החזרת רמת הגולן ומרבית יהודה ושומרון, במסגרת הסכם שלום.

בשיחה עם כותב "הארץ" אומר להט כי שמיר ושרון מודעים היטב לעמדותיו ומכבדים אותן, ובכוונתו לנסות לשכנע ולשנות את הדעות מתוך הליכוד עצמו.

עוד אומר להט כי למרות החלטתו לחזור לליכוד הוא לא שינה את דעותיו בעניינים שונים הנוגעים לאלה של הליכוד. "אולם הליכוד היא מפלגה גדולה ויש בה מקום לדעות שונות בעניינים שונים."

את החלטתו לשוב לליכוד, לאחר שפרש ממנו עם הקמת "המרכז הליברלי", מסביר להט בכך שהגיע למסקנה שבארץ ניתן לפעול רק במסגרת של גושים גדולים ולפיכך, למרות חילוקי הדעות בינו לבין הליכוד והליברלים, ולמרות הביקורת שלו נגדם — הוא מבקש לבצע היום את השינויים מבפנים.

ח"כ אוריאל לין הודיע בסוף השבוע כי למרות שובו של להט לליברלים, הוא עומד על כך שתתקיים התמודדות בינו לבין להט במוסדות המפלגה הליברלית בתל־אביב, על מועמדות המפלגה לראשות העיר. לין אומר כי בקרב חברים בסניפי המפלגה בתל־אביב יש לו תמיכה רחבה. בין השאר הוא תומך בו סניף צפון תל־אביב, שהוא הסניף הגדול בעיר. לין משוכנע כי בסופו של דבר יצליח לגבור על להט בבחירות הפנימיות במפלגה. עוד הוסיף לין כי ללהט אין זיקה אמיתית לליכוד.

בקרב הליברלים העצמאיים בעיריית תל־אביב מתכנסים היום כדי לדון בצעדיהם בעקבות החלטת מועצת עיריית תל־אביב לא לשתף נשים בגוף הבוחר את הרב הראשי, ושובו של להט לליכוד.

בעקבות לחצים רבים המופעלים מתוך התנועה על ח"כ יצחק ארצי ועל פרץ אוניקובסקי, עשויים השניים להודיע על פרישה מהקואליציה ומהנהלת העירייה והקמת סיעה חדשה שתיקרא "סיעת המרכז", בשותפות נציג "שינוי" בעירייה, אברהם פורז.

ח"כ ארצי אמר כי מאז חזר להט לליכוד הוא נכנע יותר ויותר לתכתיבי המפלגות הדתיות, עקב שיקולי קואליציה ממשלתית. ארצי הוסיף כי כל עוד היה להט ראש עירייה עצמאי, הוא דאג לעירו, ואילו כעת הוא כפוף להשפעות מצד מפלגתו — דבר הפוגע קשות בהמשך פעילות התרבות בעיר. במצב זה יקשה עליו, אומר ארצי, להיות שותף בקואליציה בעירייה, לאחר שהעירייה "פסלה חצי מהציבור בארץ".

עו"ד חיים כצמן, יו"ר הפורום המוניציפלי של מפלגת העבודה בתל־אביב, הגיב על צעדו של להט בעניין הגוף הבוחר רב ראשי לעיר, ואמר כי על מפלגת העבודה לעזוב את הקואליציה העירונית לאלתר.

רק בנק לאומי נותן לך עוד אשראי:

חח"ד צמוד לדולר

אשראי בשקלים הצמודים לדולר בריבית נמוכה

חשבון חדש המאפשר ללקוחות מסחריים ליהנות מאשראי נוסף בריבית נמוכה, ולנצל אשראי צמוד לדולר בהתאם לצרכים ולציפיות:

★ ריבית צמודה לדולר – 1% לחודש (12% לשנה).
★ עמלת הקצאה – 3% לרבעון.
★ פטור מדמי ניהול, עמלות והיטלים אחרים.
★ מסגרת אשראי מינימלית – 7,500 ש"ח. סכום מינימום לפעולה — 1,500 ש"ח.
★ משיכות ופרעונות יתבצעו בימים בהם מתפרסם שער יציג של הדולר.
★ לא ניתן לבצע בחשבון, בשלב זה, פעולות בשיקים.

הריבית ועמלת ההקצאה יקבעו מידי רבעון. החשבון יופעל החל מה־1.1.88. במחותות כמשקל. הבנק רשאי לשנות את התכנית או להפסיקה בכל עת.

פרטים בכל סניפי בנק לאומי.

בנק לאומי - רווח יומי

טלפון פתוח בנושא **מחלות לב**

גורמי סיכון • אמצעי אבחון • טפול שמרני • כרורגי • ושיקום

צוות מומחים ישיב טלפונית לפניות הציבור
ביום שני 28.12.87
בין השעות: 18:00-16:00
בטלפון: 03-233251-4
03-234437
03-229880
03-241622

משתתפים:
פרופ' צבי שלזינגר – מנהל מכון הלב, מרכז רפואי אסף הרופא
ד"ר יוסי שמש – מומחה למחלות לב, מרכז רפואי שיבא, תל־השומר
ד"ר חנוך הוד – מומחה למחלות לב, מרכז רפואי שיבא, תל־השומר
ד"ר מיכה אלדר – מומחה למחלות לב, מרכז רפואי שיבא, תל־השומר
ד"ר ישראל בן בסט – מומחה למחלות לב, קופת חולים מאוחדת.

כדאי לך בקופת חולים מאוחדת!!

חדש!
מכונת כתיבה אלקטרונית ניידת- עכשיו בהשג ידיך!

198 × 5 = 990 ש"ח
או: 940 ש"ח במזומן

AX-10 – הכתבנית שאיתך

מכונת הכתיבה האלקטרונית הניידת מתאימה במיוחד לשימושים אישיים – מכתבים, עבודות גמר והדפסות אחרות. ניידת ובעלת תכונות המאפיינות "אלקטרוניות" גדולות ממנה. כוללת זיכרון מחיקה, מחיקון אוטומטי, טבולטור ועוד.

brother – העתיד בקצה אצבעותיך

לפרטים ולכתובת המשווק הקרוב אליכם התקשרו – 03-9225921

ספורט

בעריכת יחיאל ארדי

מיה'יך

מן היציע

מאת יהושע שגיא

כאין עיסוק אחר, מוחשים הכל בנבחרת הכדורגל הלאו־מית. כולם סוחרים לטיב את ידיעתם ובראותם. יש העושים זאת באריכות הבון; יש העושים זאת בסיגנון ים תיכוני רועש ורוחה. המתבונן מן הצד יכול להתרשם, כי בים המלל המקיף את המאמן היוגוסלבי מילייניק מיה'יך, טבעו כמה לשונות שאיבדו את השליטה על פיהם.

מבחינה אישית מצבי קל ועוד משל רבים אחרים התורמים את טיפת הגיגיהם לויכוח הכללי. אני כבר הייתי שם. וכאשר חזרתי בסוף 1985 ממסע־הנפל של נבחרת הכדורגל לאוסטר־ליה ולניו זילנד, הייתי היחיד שסירב להופיע לעדות בפני ועדת החקירה לבדיקת הכישלון האוקיאני. טענתי אז, בעיתון ובשידור, שחבל על הזמן, חבל על המאמץ, אין טעם ואין ריוח לא בוועדת החקירה, ודאי לא במסקנותיה — לא חלילה מחמת הזילזול בחברי הוועדה הנכבדים, אלא מתוך הכרת המציאות בה פועל הכדורגל שלנו; אותה מציאות הבולטת עתה שוב בכל הקשור לצוות הלאומי.

וכאשר הוועדה המליצה על מאמן זר, כתבתי כמה מאמרים חריפים ונרגשים ביותר, שרק מאמן ישראלי ראוי לכדורגל הייצוגי שלנו.

עתה מתברר כמה היו הדברים נבונים — הדוקא עתה אני מוכן להתייצב בראש התומכים במאמן היוגוסלבי מילייניקו מיה'יך.

הרי לא יעלה על הדעת למנות מאמן לאומי, ולא לאפשר לו לעבוד. אי אפשר למנות מאמן ולקפוץ בצעיר מדי בוקר עם הצעות ודרישות חדשות. היום יועץ, מחר עוזר, שלשום פסיכולוג, מחרתיים ממלא מקום. זה לא רציני ויותר מכך לא הגיוני. למאמן יש לתת חופש פעולה וגיבוי מוחלט, תוך בקרה ומעקב על פעולותיו — או לסלקו.

וכי במה אשם מיה'יך שאי־פשר לו לעבוד שנה ראשונה בחלל ריק, עם ועדת נבחרות הקיימת על הנייר בלבד? שלושה חברים היו בוועדה שפורקה בקול רעש, כיוון שהיתה ועדה קיימת ובלתי נראית. אחד הזיזים את ישיבו־תיה; שני, איש מקצוע שיש לו מה לתרום, התקשה להתמסר לוועדה בגלל עיסוקיו הכלכליים המצריכים שהיות תכופות בחו"ל; שלישי השקיע את מירצו בעניינים שוליים, כמו מכוריזים לשחקנים ומיקום העיתונאים המסקרים את הנבחרת. לא היה מנוס מהקמת מטה אוקיאניה שלוחה את הנבחרת בשלב האחרון של הכנותיה ויהיה צמוד לנבחרת במסעה המסוך.

לאווירה כזו — המקצועיות המאפיינות האירופיות של מיה'יך כנראה לא מתאימים. לכדורגל־שלייפינג, בסיגנון כולם תורמים את כולם, קשה למיה'יך להסתגל. כאשר הוא דן עם מאמן ישראלי — התגובה אינה תיקון נקודות תורפה, אלא התנפלות שלוחת רסן על המאמן מיה'יך. ומנגד יושבות כמה נשמות טובות ומחכות שהאר יושבר או הראש. אולי כך תפתח בפניהן הדרך.

וכאשר המציאות נופלת על פני כולנו, כאשר במחצית הליגה סובלים השחקנים מתת־כושר גופני, בבחינות כתבי אישום כלפי מאמני הליגה, כאשר בחירי הוועדה מדברים יותר על כסף מאשר על הדירג; כאשר סוכנים מסובכים שובי־תים מאימנים; כאשר מביאים לנבחרת את ההתנהגות המקובלת בקבוצות — אין קל מאשר למצוא את האשם. המאמן היוגוסלבי. הוא האשם והוא בלבד רק בגללו אנחנו נראים כמו שאנחנו נראים. רק הוא מעז להציג בפנינו את הדמות המעוותת של הכדורגל־כדורגל שלנו.

האם אינך מרוצה ממנו, אין פיתרון קל מאשר לנפץ את הראי.

יוגוסלבי או ישראלי, אין זה משנה — נפצו את הראי, הקימו ועדת חקירה, הכל על מקומו יבוא בשלום.

עד לויוז הבא.

מלך השערים

1. זאהי ארמלי (מ. חיפה) 10
—. שלום תקוה (מ. נתניה) 10
3. א. מלמיליאן (ב. י־ם) 9

אוונגליסטי ויתר על מדליית הארד מאליפות העולם ברומא

קופץ הרוחק האיטלקי החליט לטהר את שמו

אתלטיקה

שארובה, איטליה (אי־פי). האתלט האיטלקי ג'ובאני אוואנגליסטי הוד־יע באמש בשבת, כי החליט לוותר על מדליית הארד בקפיצה לרוחק, בה זכה ב־5 בספטמבר באליפות העולם באתלטיקה ברומא — בגלל ספקות שהועלו לגבי חוקיות הישגו.

הודעתו התקבלה בהפתעה מוחלטת, מפני שרק ב־14 בדצמבר קבע איגוד האתלטיקה הבין־לאומי, כי לא מצא פסול בקפיצתו למרחק 8.38 מטר, אשר היקנה לו את המקום השלישי. אוואנגליסטי החליט, עם זאת, על צעדו הבלתי צפוי כדי "לטהר להלוטין את שמי ואת מצפוני, וגם מפני שאין עוד משמעות ממשית להישג שקבעתי".

הטלוויזיה האיטלקית האשימה בשעתו, כי האתלט בן ה־26 ניתר למעשה בקפיצתו האחרונה למרחק 7.80 מטר בלבד, אבל השופטים "תיקנו" את התוצאה כדי להבטיח לאיטליה את מדליית הארד. בע־קבות זאת איבד האמריקאי לארי מיירקס, שקפץ ל־8.33 מטר, את המקום השלישי והורד לרביעי. במ־דליות הזהב והכסף זכו קארל לואיס מארה"ב ורוברט אמיאן מבריה"מ.

אוואנגליסטי אמר עם זאת, כי אין בדעתו להעביר את המדליה למייר־יקס, אלא להגישה שי לאתלט איטלקי צעיר שלא נקב בשמו.

טבלת הליגה הלאומית

	משח'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
1. מכבי נתניה (1)	16	10	4	2	17–30	34
2. הפועל כפר־סבא (2)	16	7	5	4	13–18	26
3. הפועל תל־אביב (3)	16	7	5	4	12–14	26
4. שמשון תל־אביב (5)	16	5	9	2	9–14	24
5. בית"ר תל־אביב (4)	15	6	5	4	13–20	23
6. הפועל באר־שבע (6)	16	5	7	4	10–12	22
7. הפועל פ"ת (10)	16	6	4	6	21–20	22
8. בית"ר י־ם (7)	16	6	4	6	26–24	22
9. מכבי תל־אביב (8)	16	4	8	4	19–24	20
10. בני־יהודה (9)	16	4	8	4	20–14	20
11. מ. חיפה (12)	16	3	6	7	18–18	15
12. צפרירי חולון (11)	15	2	8	5	12–8	14
13. הפ' לוד (14)	16	2	6	8	35–13	12
14. מ. פ"ת (13)	16	2	5	9	24–11	11

(בסוגריים — מיקום הקבוצות במחזור הקודם)

זאהי ודניאל במיטבם

מאת אברהם ציבין

הצמד דניאל ברייליבסקי וזאהי ארמלי הוליך אתמול את מכבי חיפה לנצחון 2–0 על מכבי פתח תקוה, לאחר שהשניים עשו במגרש כרצונם והלהיבו בלהטוטי כדורגל. ארמלי בישל את השער הראשון והבקיע את השני.

רק כ־3,000 צופים באו אתמול לחזות במכבי חיפה, בהם גם מאמן החיפאים לשעבר שאימן עד לפני כמה מחזורים את מכבי פ"ת, האנגלי ג'ק מנסל שודאי לא רווה נחת משתי קבוצותיו בעבר.

במכבי חיפה ניכר שיפור והנצחון מעיד על כך: הקבוצה החמיצה הזדמנויות רבות, אך בל נשלה את עצמנו בחוליות רבות של הקבוצה עדיין ניכרת חריקה, ולולא מישחקם הגדול של ברייליבסקי וארמלי ספק אם הקבוצה היתה מתפקדת כפי שעשתה זאת אתמול.

מכבי פ"ת איכזב מאוד והגיבוי של צבי רוזן התגונן ברוב המישחק. הם לא העזו מספיק, לא תקפו, וגם אחרי שספגו את השער הראשון, ואחריו את השני, לא התארגנו למיתקפת נגד.

מכבי חיפה החמיץ בפתיחה ע"י דוד לוי, ארמלי וברייליבסקי, אבל ב־30 דקות הפתיחה ראינו תצוגה חיפאית מרשימה. בדקה ה־30 הניבה יכולת זו שער כאשר זאהי ארמלי פרץ ממחצית המגרש, מסר שמוח לצדוק מלכה שהבקיע את השער עופר פביאן 0–1 לחיפה.

פביאן מנע שער בטוח שתי דקות לאחר מכן, כאשר זינק מול בריי־לובסקי שפרץ מולו והדף את הכדור. חיפה החמיצה לפני ההפסקה ע"י שלום לוי, אבל בדקה ה־63 הוכיח ארמלי, כי הוא בשיא כושרו, כאשר פרץ מאגף שמאל, חלף על פני שלושה פתח תקוואים, ומול השוער עופר פביאן בעט חזק פנימה 2–0.

חיפה המשיכה לתת את הטון ובדקה ה־85 היה זה ברייליבסקי שפרץ בשמאל, הגביה ואיתן אהרוני בעט שמוח מהאוויר כדור שנהדף בקורה. עד לסיום לא הצליחו החי־פאים לשנות את התוצאה, אבל ניצ־חונם בקרב התחתית הפיחו רוח חדשה.

במאבק בין שוער הנבחרת עופר פביאן לקודמו בנבחרת בוני גינצבורג, פביאן הוא שירד מן המגרש מנוצח.

מכבי חיפה — מכבי פתח תקוה 2–0 (1–0)

השערים: צדוק מלכה (30), זאהי ארמלי (63).

★ המצטיין: דניאל ברייליבסקי.

● מכבי חיפה: גינצבורג, אהרוני, אוסמו (הגדול), רוזנטל, קלינגר, דוד לוי, שלום לוי, אוסמו (הקטן) (מורה), ברייליבסקי, מלכה, ארמלי. המאמן: דרור קשטן.

● מכבי פתח תקוה: פביאן, אוחנה, אלי כהן, צופין, בלוסק, ברשטמן, אלישע לוי, מאיר כהן, שעשוע (מוסלי), רפי כהן, בניה. המאמן: צבי רוזן.

שפט יצחק ברינצוק, 3,000 צופים, באיצטדיון בחיפה.

נתניה הצליחה במשימה

מאת יגאל פלג

אילו נכח במישחק אדם שאינו יודע מה מיקומן של שתי הקבוצות בטבלה והיה נשאל מיהי הקבוצה המובילה, היה מצביע ללא היסוס על הפועל באר שבע ולא על מכבי נתניה. באר שבע שלטה ברוב שלבי המישחק ובעיקר הפגינה את עדי־פותה האיכותית במחצית השניה. שחקניה יצאו להתקפות בלתי פוס־קות אך למרבה הצער הן היו עקרות. מחצית שלמה לקח להם לבאר שבעים להתרגל למגרש החלקלק ובמחצית השניה הם אכן תקפו מן האגפים, הרבישו יותר, וסיכנו רבות את שער נתניה.

לישובי היציע נראה בברור כי נתניה באה לחלץ נקודה. הקבוצה הציבה מערך הגנה במטרה לגונן על השער והמעיטה בהתקפות מתפרצות. לבאר שבע היו ארבע הזדמנויות בולטות במהלך המישחק. בדקה ה־38 בעט עוזר מ־14 מטר ובלדב הדף במאמץ רב לקרן. בדקה ה־76 נגח אזהנה מעל ידי בלדב אך הכדור הקשתי שיפשף את המשקוף ויצא לחוץ. בדקה ה־82 בעט צרפתי מ־22 מטר כדור אדיר ושוער נתניה הדף בקצה אצבעותיו, ובהתקפה האחרונה במישחק, שהיתה שלוש דקות מעבר למועד החוקי, היה האירוע המסעיר של המישחק.

צרפתי בעט מ־20 מטר, השוער בלדב הדף ונשאר שרוע על הריצפה. הכדור הגיע לרגלי דהאן שבעט בחוזקה מ־14 מטר בין רגלי כל השחקנים. הכדור חלף על פני כולם ונראה עובר את קו השער כשאלופמן נגח אותו חזרה למיגרש. שחקני באר שבע היו משוכנעים כי זה שער ניצחון אלא שהשופט שיינר שרק והורה על סיום המישחק ולא כדי אשר כיבוש שער. הויכוחים של שחקני באר שבע עם שיינר לא עזרו לשנות את ההחלטה.

תקפו מן האגפים, הרבישו יותר, וסיכנו רבות את שער נתניה.

הפועל באר שבע — מכבי נתניה 0–0

★ המצטיין: מאיר צרפתי.

● הפועל באר שבע: אנטמן, ברהמי, אילת, דוידי, אוחז, דהאן, עוזר, חיון, צרפתי, אזהנה, ביטון. המאמן: נסים בכר.

● מכבי נתניה: בלדב, שמעון מנוס, בר, חסן, כהן, חלפון, לם, עציוני (חיים לוין), רוני לוי, יגאל מנחם (מכבס), תקוה. המאמן: זאב זלצר.

שפט יעקב שיינר, 6,500 צופים, בבאר שבע.

קדוש מועדף לתפקיד מאמן בית"ר ירושלים

לאחר שלבקוביץ סיים תפקידו כמאמן זמני

מאת רוני דיאמן

סופר "ספורט הארץ" בירושלים

הנהלת בית"ר ירושלים תקבע הערב סופית מי יאמן את הקבוצה באופן קבוע עד לסיום העונה. לאחר שהמאמן אמציה לבקוביץ סיים אתמול סופית את תפקידו כמאמנה הזמני של הקבוצה.

לבקוביץ החוזר היום לדרום אפריקה נפרד אתמול בתום המשחק מהשחקנים והנהלה שהודו לו עבור הסכמתו לסייע להם בשבוע־יים האחרונים מאז התפטרותו של המאמן שפיגלר. בשני המשחקים בהם סייע לבקוביץ לירושלמים לא נוצחו האלופים וצברו 4 מ־6 נקודות.

ידי הנהלה בני נתניה ומנהל הקבוצה אברהם לוי אמרו אתמול, כי עדיין לא קיבלו כל החלטה בנושא, אולם כפי שנודע אמש אחד המועמדים היותר רציניים ליטול את אימון הקבוצה הוא המאמן הפנוי מיכאל (לוטו) קדוש.

מכבי ת"א: צפוי שינוי בהרכב ובתיפקוד שחקנים

מאת אילן פיש

סופר "ספורט הארץ"

במכבי תל־אביב ייתכנו שינויים בהרכב השחקנים, ואולי גם בתיפ־קוד של כמה מהם. אולם שינויים דראסטיים ומהפכה בתפיסת המישחק, כפי שהתחזות על ידי הצוות המקצועי, לא תהיה. במכבי מאמינים בדרך בה הלכה, ואין מתכוונים לסטות ממנה.

המנהל המקצועי גיורא שפיגל אמר, שהשחקנים נתקפו חוסר ביט־חון, בעקבות המחזורים האחרונים בהם אינם מיטיבים לשחק ומפסידים.

● הפתעה היתה בשבת בגמר אליפות הפועל לנשים בטניס שלחן כשהילדה בת ה־14.5 שירית חווה זכתה בתואר לבוגרות לאחר שגברה על ריקי צ'רניסקי מהפועל עיר 2–1. חווה זכתה גם בתואר לבנות 16. האליפות היתה בראשון־לציון בהשתתפות יותר מ־80 טניסאיות שלחן.

מאזן מאכזב לסיום שנת 1987: 6 מישחקים — 7 שערים בלבד

רק לוד חיממה ליגה קפואה

הפתיעה 1–0 את מכבי ת"א ונחלצה מהמקום האחרון

מאת צחי ברזילי

הצופים - המעטים, שבאו ביום שישי לאיצטדיון בלוד. לא הופתעו מהתוצאה בסיום. המקומיים שבהם אף היו מאוכזבים קמעה, שכן הפועל לוד פשוט החמיץ הזדמנות להביס את הדירג הבאה מתל אביב, כשניצל רק אחד מן המצבים הרבים שהיו לו לכיבוש שערים.

הלודאים התחרו היטב עם המגרש הבוצי והחלקלק. הם הפגינו לחימה יוצאת מהכלל, ובשילוב מישחק טאקטי נבון דאגו לתצוגת כדורגל מרשימה, שלא היתה מביישת שום קבוצת צמרת. מאמן לוד, יעקב אסקטלן, הוכיח כי גם הוא בקי באחד הסודות היותר ידועים בליגה שלנו: המפתח לנצחון קל על מכבי תל אביב טמון בהפעלת לחץ מאסיבי על שחקני הקו האחורי של הדירג, המרבים באיבודי כדור שטותיים.

פרי הלחץ הזה נקטף כבר בדקה הרביעית. מיקי כהן איבד כדור במ־חצית מגרשו לסגורי. זה מסר בדייקנות לסמורג'ה, שעמד בלתי מכוסה ובעט מול מרכוס מ־16 מטר לרשת. הלחץ של לוד נמשך ומכבי נחשף בחולשתו. הקבוצה פשוט לא ידעה איך להתפרש על פני המגרש, הבליטה שוב פרצות בהגנה ולא הצ־ליחה לפתח התקפות מתוכננות. בהג־נה, התקשה איוניר להסתדר עם תפקידו הניסיוני כבלם אחורי (במ־חצית השניה כבר הוסט איוניר לעמדת קשר התקפי), וחולשתו המדהימה של שמעונוב הוסיפה למבוכה הכללית. בקישור הורגש היטב היעדרם של לולו היציל ואלון נתן המבריק, ובהתקפה חסר דריקס (שלושתם פצועים). אבל גם כל זה אינו מצדיק תצוגת נפל כזו מצד המנוסים.

בדקה ה־18 שוב נותר סמורג'ה לבדו, באגף השמאלי של הגנת מכבי, ובעט חזק מן הרחבה למרכז השער. מרכוס הדף וסגורי בעט את הכדור החוזר לרשת, אך השופט עובדיה בן יצחק פסל את השער בשל נבדל.

במחצית השניה שלט מכבי בשדה, אך רק למראית עין, שכן כמעט לא הגיע לכלל סיכון שער לוד. דווקא המארחים עמדו פעמים אחדות מול הגדלת הפער, שנמנעה בעיקר הודות ליכולת טובה של מרכוס. לוד סיכנה את שער מכבי בהתקפות מתפרצות, שעברו דרך סגורי. מישחקו המצוין של סגורי, שעל שרותיו ויתרו העונה במכבי תל אביב (והשאילוהו ללוד), ודאי זרע מלח נוסף על פצעי המנוצחים.

הפועל לוד — מכבי תל אביב 1–0 (1–0)

השער: בני סמורג'ה (4).

★ המצטיין: יאיר סגורי.

● הפועל לוד: י. בנודיס, ברזוגה, נעמן, א. בנודיס, הלל, ברהודיש, ברמטס (בלאיש), שר־ביט (קטשיוילי), דרעי, סמורג'ה, סגורי. המאמן: יעקב אסקטלן.

● מכבי תל אביב: מרכוס, כהן, איוניר, שמעונוב (יואל סויסה), אוחנה, קריים, צרפתי, גריאני, גורדון, טבק (גולדברג), בראל. המאמן: דרור ברנוי.

שפט עובדיה בן־יצחק, 1,000 צופים בלוד.

הבלם הירושלמי אהוד אשש (על הקרקע) חוסם את תמיר ליגהרט מהפועל ת"א, בתיקו 1–1 בבלומ־פילד. מאחור משקיפים שניים משחקני בית"ר, דיזו (מימין) ואורי מלמיליאן. (צילום: עודי קרן).

דוד טבק (במרכז) נבלם על ידי הגנת לוד ושלוליות המים. במישחק בו נוצחה מכבי ת"א במפתיע 1–0 ביום שישי. (צילום: עודי קרן).

פתח תקוה התעוררה

מאת אהרון שמולביץ

לאחר ארבעה הפסדים רצופים זכה אתמול הפועל פתח תקוה בנצ־חון. לבני יהודה איתרע המזל להיות הקורבן לנחישותם של הפתח תקוואים, שידעו כי כל תוצאה אחרת מלבד ניצחון תדרדר אותם לתחתית הליגה. בני יהודה לא שיחזרו את יכולתם מהשבועות האחרונים ורק בתחילת המשחק היו ידי"ב שקול.

הפועל פתח תקוה בהרכבה הרגיל (להוציא את גיל סאבו שהחליף את נועם קייסר המורחק) פתח בתנופה אך נתקל בהגנה קשוחה וחזקה של בני יהודה. הרמות הכדורים של אלי מחפוד ועוד איליה נהדפו על ידי ההגנה או נקלטו היטב על ידי השוער אסייג. בהמשך שינו המארחים את סגנון ההתקפה שלהם וניצלו יותר את כוחם בפריצות מהמרכז.

שתי דקות לפני המחצית הצליחה פתח תקוה להבקיע. גיר לוין הגביה כדור מהפינה השמאלית לתוך תיבת החמש ויוסי שושני הנמוך התרומם ונגח היטב לעבר השער. הכדור נגע בידו של איזמרילי, אבל חדר פנימה.

המחצית השניה נפתחה בלחץ של פתח תקוה. בדקה ה־53 תפס שחקן בני יהודה את יוסי שושני כשולבטו בתוך רחבת ה־16 ומנע ממנו לבעוט לשער ממרחק כ־8 מטר, אך להפתעת הכל הורה השופט שריד להמשיך לשחק ולא פסק על בעיטת 11 מטר. בני יהודה הציגו מישחק חלש מאד. ברוך ממן אשר אמור היה לנהל את מישחק הקבוצה כמו נעלם, ולכן הוחלף בדקה ה־63 על ידי חזי שירזי. והחלוצים גורדונה ואייזנברג נשמרו היטב על ידי קר־משוילי וגיר אלון.

בדקה ה־67 הצליחו המארחים להגדיל את יתרונם ל־2–0. עוד איליה שהה בין הבולמים במגרש שלח כדור עומק לדורון רבינוביץ בתוך רחבת בני יהודה וזה בעט מ־12 מטר חזק מול אסייג שיצא לקראתו וקבע 2–0. לבני יהודה ניתנה הזדמנות בודדת במהלך המחצית השניה. זה היה בדקה ה־75 כאשר אייל חיים בעט חזק מ־20 מטר וגלזר הצליח להדוף בקצות אצבעותיו. על הכדור השתלט גור־דונה שניסה שלוש פעמים לבעוט לשער אך בכל פעם נחסם מחדש על ידי גלזר.

הפועל פתח תקוה — בני יהודה 2–0 (1–0)

השערים: יוסי שושני (43), דורון רבינוביץ (67).

★ המצטיין: יוסי שושני.

● הפועל פתח תקוה: גלזר, גיא לוי, בורניק, אלון, קוזושווילי, סאבו, מחפוד, איליה, שושני, לוין (מרכוס), רבינוביץ. המאמן: אברהם גרנט.

● בני יהודה: אסייג, סלמן, אלקבץ, פרי, עלה, שרעבי (איזמרילי), חיים, ממן (שירזי), זקס, אייזנברג, גורדונה. המאמן: דוד שוייצר.

שפט צבי שריד, 3,000 צופים בפתח תקוה.

תשעה ניחשו 14

מאת סופר "ספורט הארץ"

בתום בדיקה של 80 אחוז מהטפסים של מנחשי הטוטו נמצאו אמש תשעה משתתפים שניחשו את תוצאות 14 המישחקים: 262 ניחשו 13 מישחקים; 3,800 משתתפים ני־חשו 12; 32,600 הצליחו לנחש 11 משחקים; 175,000 משתתפים ני־חשו 10 תוצאות. בדיקת הטפסים תסתיים היום.

הניחוש הנכון

1.	מכבי חיפה — מכבי פ"ת	1
2.	צ. חולון — בית"ר ת"א	x
3.	הפועל לוד — מכבי ת"א	1
4.	בית"ר י־ם — הפו. ת"א	x
5.	שמשון ת"א — הפ. כפ"ס	x
6.	הפועל ב"ש — מ. נתניה	x
7.	הפ. פ"ת — בני־יהודה	1
8.	ב. נתניה — הפ. טבריה	x
9.	הפועל יהודה — הכח ר"ג	1
10.	הפועל עפו' — מכ. יבנה	1
11.	מכבי יפו — הפועל ים	2
12.	מ. שעריים — ר. עמידר	1
13.	הפו. ר"ג — הפו. חיפה	x
14.	הפו. יהוד — ה. בת־ים	x

יוגוסלוויה — לגמר טורניר הכדוריד האולימפי לנשים

סופיה (ע"צ). נבחרת הנשים של יוגוסלוויה בכדוריד הבטיחה את השתתפותה במישחקים האולימ־פיים, כאשר ניצחה כאן בגמר הטור־ניר הקדם אולימפי את רומניה 20–23.

הונגריה תפסה את המקום השלישי כשגברה על אוסטריה 17–22 ומזרח גרמניה סיימה חמישית כשניצחה את דנמרק 17–21.

בטורניר הגמר האולימפי בסיאול יטלו חלק 8 נבחרות בכדוריד לנשים.

סאבאטיני — ספורטאית השנה של ארגנטינה

בואנוס איירס (ע"צ). הטניסאית בת ה־17 גבריאלה סאבאטיני נבחרה ספורטאית השנה בארצה בסקר עיתונאי הספורט במדינה. היא הג־יעה בחודש שעבר לגמר המאס־טרס לנשים בו הפסידה לטניסאית מספר 1 בתבל, הגרמניה שטפי גראף. שגבורה ספורטאית השנה בארצה ותופיע באולימפיאדה יחד עם בוריס בקר.

את ארה"ב ייצגו באולימפיאדת סיאול ג'ון מקנרו וטים מאיוט, ואילו בנות סבטו ופלאר.

גם בצמרת יש שיעמום

מאת פנחס ויטל

אם זו הרמה המוצגת במשחק צמרת לאיזו רמה יש לצפות במשחקי תחתית הקבוצות. אחת מדורגת שניה, ירידתה מדורגת חמישית, ושתיהן מתיימרות לאיים על הבכורה.

שמשון וכפר סבא מצויים בתנופה בעת האחרונה ומגבילים לעשות. השמשונים שהספיקו לשכוח מתי נוצחו לאחרונה (12 משחקים בלי הפסד לשמשון). נתונים אלה היו אמורים להבטיח מאבק ער ומעניין, ובמקומו היה משחק משעמם מאוד.

שתי סיבות למשחק החלש. האחת, מישטח בוצי וחלקלק שמנע פיתוח משחק טכני ומאורגן. השניה, שתי הקבוצות ידעו שמשחק זה יכול להיות עבורן נקודת מפנה באשר ניצחון יצמידם למובילה, ואילו הפסד ימעיט את סיכוייהם לסכן את המוליכה.

מצב זה גרם לשחקנים לחץ ועצבנות. שני השוערים גילו יציבות והגדיל לעשות השמשוני אבי חורי שהוכיח כי זימונו לנבחרת מוצדק, ובזכותו ספגו השמשונים את מספר השערים הנמוך ביותר בליגה (9 בסך הכל).

אירועים ראויים לציון: יגאל הילל השמשוני בעט (בדקה 19) כדור חזק ושטוח מ־22 מטר, הכדור פוגע באודי שהיה כ־5 מטר מהשער והוסט סמוך לקורה. המישטח הבוצי והחלקלק שהיה ברוך בכלל להרעץ במעט וגרם לשער לזכות כפר־סבא (25) אלא שמיימוני לא היה מהיר. הכדור נתקע בבוץ 3 מטר משער שמשון; עובדיה ומורחי השמשונים היו חלשים ומייקל יפה היה היחיד שידע לתת מעט ברק. בתום מבצע מבריק שלו (32) לא ניצלו חבריו הזדמנות שיצר.

אם קיווינו שבמחצית השניה יחול שיפור באה המציאות וטפחה על פני כל. בדקה ה־80 הגיע כדור למייקל יפה שניצב כ־8 מטר משער שמשון, כאשר רק חורי מפריד בין הכדור לרשת. יפה, כנראה מופתע מגודל ההזדמנות, בעט לא מספיק טוב בכדי להכניע את השוער השמשוני היציב.

שמשון תל אביב — הפועל כפר סבא 0–0

★ המצטיין: אבי חורי.

● שמשון תל אביב: חורי, הלוי, דהרי, אורי כהן, ברדה, עובדיה, מורחי, יוסי כהן, יגאל הלל, אודי (שוקרון), רמתי. המאמן: יעקב גרונדמן.

● הפועל כפר סבא: שמיר, אופיר הלל (תמיר בן חיים), פרסלני, רבינוביץ, אופיר ברוזיס, פלבר, איינשטיין, יפה, רגמיש, מיימוני, יאני (גנדר). המאמן: שמעון שנהר.

שפט עובדיה צבי, 2,500 צו־פים, בלומפילד ביפו.

השמשוני אורי כהן בעימות בוצי עם יצחק מיימוני מכפר־סבא. בשמשון דורך יפתח הלוי. 0–0 הלם את המישחק המשעמם בבלומפילד. (צילום: עודי קרן).

הפועל ת"א בשלו: לוחץ ומחמיץ

מאת אילן פיש

הפועל תל־אביב ממשיך להלך דמי הנוכה. גם כשהשבוע חלף עבר לו. בשבוע שעבר לחץ והחמיץ ללא הרף מול שמשון — ולבסוף כבש שער עצמי בדרך לאיבוד שלוש נקודות. גם אתמול לחץ והחמיץ, זכה אמנם בנקודה אחת, אבל החמיץ שתיים, את הטענות עליו להפנות רק אל עצמו. כי מול בית"ר י־רושלים של התקופה האחרונה, באמת לא קשה לזכות בכל הנקודות.

המחצית הראשונה היתה דווקא מלהיבה. שתי הקבוצות הציגו רמה דלה, עם הסתרות רבים: מישחק מפוזר, מהלכים איטיים ושקופים, תנועה בלתי מספקת של שחקנים עם הכדור ובלעדיו; בקיצור: כל מה שרחוק מכדורגל אמיתי.

מי שיכול לשנות את התמונה, לפחות בצד הבית"רי, היה אורי מלמיליאן, אך שוב הוברר כי אורי מצוי בנקודות שפל בקריירה הספור־טיבית הברוכה שלו. קשה לראות את אורי ללא מסירות־המאמן המבריקות, בלי היכולת להנהיג ולדחוף את הקבוצה קדימה. וכשאורי אינו אלא עוד שחקן על המיגרש: נקל לשער־כיצד נראה בית"ר ירושלים, לדאבונם של אוהדי הקבוצה, ולצערם של חובבי הכדורגל בכלל.

אורי לא היה החלש היחיד בקבוצתו. מלבד השוער יוסי מורחי הקשר יעקב שורץ, שיחודו היתר את חולשתם מהתקופה האחרונה. החלוצים לא איימו כלל על שער הפועל ושחקני ההגנה חשפו פרצות במערך האחורי. למזלם של הבית"רים, גם הפועל לא היטיב לשחק במחצית זו. שחקניו ניצבו פעמים בפני הבקעה בטווח של שער. בדקה הראשונה החמיץ תמיר ליגהרט יחידי מול יוסי מורחי, ובדקה ה־40 היה אלי כהן לבדו מול מורחי ובעט מ־10 מטרים — השוער הדף, ליגהרט הגיב במהירות, אך מורחי הציל פעם נוספת. אם להפועל היו שתי הזדמנויות בלבד — לבית"ר גם זה לא. טוב שהיתה בעיטת עונשין מ־25, אותה בעט מלמיליאן פנימה, בדקה ה־30, כדי לקבוע את תוצאת המחצית 1–0 לבית"ר.

המחצית השניה היתה שונה לחלוטין, הפועל פתח בתנופה וצר על שער בית"ר, שנעלם כליל במ־חצית זו. משה סיני, בינוני במחצית הראשונה, נטל את הפיקוד במרכז השדה וכיוון בהצלחה את חבריו. אולם מי שראוי למירב המחמאות הוא המגן דוד הרשליקוביץ'. הוא נע ללא הרף, נע לאורך קו החוץ הימני, לעיתים גם חדר למרכז, כדי לאיים על שער בית"ר. בדקה ה־65 כבש הרשליקוביץ' את שערו הראשון בקבוצה הבוגרת; הוא בעט מחוץ מ־20 מ', כדור שפגש בקורה וחדר פנימה.

להפועל לא הספיק עם כיבוש שער השיוויון; להיפך. הלחץ נמשך. אך שערים אין.

בית"ר ירושלים — הפועל תל־אביב 1–1 (1–0)

השער לבית"ר: אורי מלמיליאן (30). השער להפועל: דוד הרשליקוביץ' (65).

★ המצטיין: דוד הרשליקוביץ'.

● בית"ר ירושלים: מורחי, אבי כהן, אוחלאי, אשש, נחמני (תמיר כהן), קדוש, דיזו, שורץ, מלמיליאן, סלקטר (שורייב), רוקמן. המאמן: אמציה לבקוביץ'.

● הפועל תל־אביב: אלטר, עמר, זאנה, מגל, הרשליקוביץ', אלי כהן, סיני, ארמה, דאנו (בן עזרא), ליגהרט, רפי שמואל (רוכין). המאמן: יצחק שניאור.

שפט אריה פרוסט, 5,000 צופים, בבלומפילד.

במחזור הבא

● הפ. פ"ת — מכבי חיפה (1–2)
● בני־יהודה — באר־שבע (0–0)
● מכבי נתניה — שמשון (1–2)
● כפר־סבא — בית"ר י־ם (2–1)
● הפועל ת"א — הפו. לוד (0–0)
● מכבי ת"א — צ. חולון (0–0)
● בית"ר ת"א — מכ. פ"ת (1–1)

ניחוש השבוע: אין 14 בלוד

ליגה לאומית

מאת משה הר־געש

המחזור ה־16 בליגה הלאו־מית, שהוריד את המסך על שנת 1987, היה שיגרתי למדי ולהא רק בגלל הפגרה. שהתוצאה הבולטת נקבעה בו על־ידי קבוצת תחתית. הפועל לוד חולל אחת מההפתעות הגדולות ביותר בעונה זו, בניצחון ביתי 1–0 על מכבי תל־אביב. היתה מידה רבה של אירוניה בעובדה שגיבור הניצחון היה חלוץ הרכש יאיר סגורי, שהגיע ללוד מ... מכבי תל־אביב. להזכירכם: בסיבוב הראשון הובסו הלודאים על ידי מכבי 5–1 באיצטדיון רמת־גן. שלושם הוכיחו חניכיו של יעקב אסקטלן, כי המושג מסע התאוששות לא נועד רק לתקשורת. בארבעת המחזורים האחרונים צברו 8 נקודות והשיגו שני ניצחונות. אחרי סיבוב שלם (13 מחזורים) ללא ניצחון. הבונוס העיקרי: היחל־צות מהמקום האחרון, לאחר תקופה ממושכת, ועליה בשלב אחד למקום ה־13.

מכבי תל־אביב סטה כברת דרך נוספת ממסלול ההצלחות. בלוד נחל הפסד שלישי רצוף, השלים מאזן של ארבעה מישח־קים ללא ניצחון ונסוג למקום ה־9.

בצמרת אין חדש. המוליך מכ־בי נתניה שמר על הפער הגדול של שמונה נקודות. הוא אמנם נפרד בתיקו 0–0 בבאר־שבע מהפועל המקומי, אך כך גם הפועל כפר־סבא המדורג שני, שסיים 0–0 את מישחק החוץ עם שמשון בבלומפילד.

במישחק המרכזי בבלומפילד הוכיח האלוף בית"ר ירושלים כי התאושש מעט מהאכזבות האחרונות. אתמול הוביל 1–0 מול הפועל תל־אביב, אך נכנע לשער משווה. בית"ר, עדיין ללא מאמן קבוע, שב והסתייע באמציה לבקוביץ'.

הפועל פתח־תקוה ניתק שר־שרת הפסדים, ארבעה ברציפות, בניצחון משכנע 2–0 על בני־יהודה. גם מכבי חיפה השתחרר מעט מלחץ התחתית. הבקיע בלא קושי 2–0 את מכבי פ"ת שהידרדר למקום האחרון.

מזג האויר גרם לדחיית מישחק אחד בלבד, שכנראה ייערך ביום רביעי: הפועל צפ־רירים חולון — בית"ר תל־אביב.

צפרירים חולון — בית"ר תל־אביב

(לא נערך)

מאת ציון ניסן

המשאיות שגוייסו על ידי עיריית חולון ואשר עמלו לרוקן חול מבוצב בחמסם, הכניסה לאיצטדיון הכדורגל, אישרו גישה נוחה לכר המגרש, אך הדבר לא סייע לקיומו של המשחק בין הפועל צפרירים חו־לון לבית"ר תל־אביב.

מזג האוויר הסוער והגשמים העזים שירדו במהלך השבוע גרמו לעיסות בוץ ברחבת השערים, והן שגרמו לפסילת המגרש על ידי השופט יוסף דיאמנט, אשר חשש מסיכון בריאות השחקנים ואובדן ערכו הספורטיבי של המשחק בתנאים כאלה.

קיומו של משחק חוזר מותנה במזג האוויר ובמצב המגרש.

לבקוביץ': הפועל ת"א היה עדיף על בית"ר ירושלים

מה הם אומרים

מאת מנחם כהן וסופרי "ספורט הארץ"

בית"ר ירושלים — הפועל תל־אביב

● אמציה לבקוביץ', מאמן בבית"ר: התוצאה משקפת את מהלך המישחק. הפועל היה עדיף עלינו במחצית השניה. מול קבוצה מגושמת ובעלת כושר עדיף על בית"ר, קשה לאחר.

● דוד הרשליקוביץ', הפועל תל־אביב: זה שערי הראשון בקבוצה הבוגרת. ברור שאני מרוצה. חבל שלא ניצחנו במישחק בו היינו עדיפים ואז שימחתי היתה שלמה.

הפועל לוד — מכבי תל־אביב

● יעקב בנודיס, שוער לוד: הלחימה ורצון השחקנים הביאו לנו את הנצחון המגודר. אין כל ספק מי היתה הקבוצה היותר טובה על המגרש.

● בני טבק, מכבי תל אביב: אנחנו מנצחים את עצמנו. אין יותר מה להגיד.

שמשון תל־אביב — הפועל כפר־סבא

● יעקב גרונדמן, מאמן שמשון: מיקומנו בטבלה מחייב אותנו להפגין מישחק טוב בדרגה מה שהצגנו. אינני מרוצה מהתוצאה ולבטח לא מרמת המישחק.

● שמעון שנהר, מאמן כפר־סבא: מתוצאה של 0–0 אף אחד לא יכול להיות מרוצה. שתי הקבוצות פחדו להפסיד. על כן שיחקו צפוף במרכז המיגרש, דבר שפגע בהנאת הקהל.

צפרירים חולון — בית"ר תל־אביב

● שמעון חלהבה, יו"ר צפרירים חולון: המיגרש שלנו הוא מהחדשים בארץ, עם מערכת ניקוז טובה, אבל איננו נוהגים להתווכח עם החלטת השופט.

● יצחק שום, מאמן בית"ר: ראיתי את המיגרש לאחר שהשופט ביטל את המישחק. לדעתי מישטח הדשא היה כשיר למישחק כדורגל.

מכבי חיפה — מכבי פתח־תקוה

● צדוק מלכה, מכבי חיפה: השער שהבקעתי הוסיף לי ביט־חון רב. אני מקווה, שבעיקבותיו יבואו עוד רבים והקבוצה תמשיך לנצח ולהצליח, כדי לחזור למקומה הטבעי בטבלה.

● אלישע לוי, מכבי פתח תקוה: אני מקווה שבמישחקים הבאים נשחק טוב יותר ונשיג גם תוצאות טובות יותר.

הפועל באר־שבע — מכבי נתניה

● נסים בכר, מאמן באר שבע: באר שבע היתה טובה יותר מנתניה ובמחצית השניה תקפנו מן האגפים. חבל שלא נוצלו ההזדמנויות היה מגיע לנו נצחון.

● זאב זלצר, מאמן נתניה: קשה לקבוצה טכנית כקבוצתי להתפקד במישחק בוצי ולכן הוד־יתי על מישחק הגנתי. באר שבע קבוצה מצויינת.

הפועל פתח־תקוה — בני־יהודה

● אברהם גרנט, מאמן פתח־תקוה: הקבוצה תיפקדה טוב בפני שעשתה גם במשחקים בתום הפסידה. פתחנו לא טוב, אך בהמשך שיפרנו את משחקנו ולדעתי היינו ראויים לנצחון.

● דוד שוייצר, מאמן בני־יהודה: היה ברור לנו שאחרי 4 הפסדים של פתח־תקוה, יהיה לנו משחק קשה. הגיע להם לנצח הם היו טובים מאתנו. קבוצתי לא גילתה את משחקה הרגיל.

● קלעי הפועל תל־אביב ניצחו בשבת בתחרות הליגה ברובה אוויר לאחר שצברו 1093 נקודות והקדימו בשש נקודות את הפועל חולון. בתחרות האישית זכה ראשון מיכאל רוזר מת"א עם 372 נק'.

● מתאבקי הפועל תל־אביב זכו בשבת בגביע המדינה בהיאבקות, סגנון יווני־רומי, לאחר שהקדימו את הפועל באר־שבע ואת הפועל רמלה. תל־אביב צברה 64 נקודות לעומת באר־שבע 40 נקודות.

היום טורניר הנוער הבינלאומי

המאמן שרף: אסור לנו לזלזל באיסלנד

מאת משה הרגעש, סופר "ספורט הארץ"

"אנו לא יכולים להרשות לעצמנו לזלזל באיסלנד", אמר אמש שלמה שרף, מאמן נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל. המישחק ישראל – איסלנד (שעה 17.00) יתנהל ראשית באצטדיון רמת־גן את פתיחת טורניר הנוער הגדול ביותר שהיה עד כה בישראל. אורח הכבוד יהיה יצחק נבון, שר החינוך והתרבות. בטורניר הנוער ישתתפו 11 נבחרות, בטורניר הצעירים 7 נבחרות.

המאמן שרף סיפר, כי קיבל מידע על האיסלנדים ממאמן נבחרת הנוער של פולין. המישחק בין השתיים לפני חודש הסתיים 1–1. "הם משחקים חזק ומהר ועשויים להפתיע. ננסה להתגבר על כך במישחק טכני ובאחזקת הכדור", אמר שרף, שיקבע היום את ההרכב הסופי.

מיד לאחר המישחק עם ישראל יהיה מישחק נוסף בו יתמודדו שוויץ עם קפריסין (שעה 19.00). מעשית יחול הטורניר כבר לפני הצהריים, באיצטדיון בפתח־תקוה בו יהיו שני מישחקים: הונגריה – פולין (11.45), יוון – רומניה (13.45).

אתמול הוכרז סופית, כי מלטה לא תשתתף בטורניר. לכן בוטל מישחק נוסף שתוכנן להיום בין מלטה לליכטנשטיין. מטה הטורניר הודיע, כי לא יהיה שינוי בתכנית המישחקים ולנבחרות שהיו אמורות להתמודד עם מלטה יהיה פגרת מישחק.

בטורניר הצעירים יהיה היום רק מישחק אחד: יוון – הונגריה (שעה 14.00, הרצליה) בעקבות ביטול המישחק ישראל ב' – מלטה. הפתיחה הרשמית של טורניר הצעירים תהיה מחר, כאשר ישראל א' תתמודד עם קפריסין.

אמש עמדו ראשי המשלחות לדון באפשרות להפריד את זמן המישחקים, כדי להקל מהעומס המוטל על הצעירים.

שחיה

7 שיאי בוגרים בתחרות בנהריה

מאת סופר "ספורט הארץ"

שבעה שיאי בוגרים ו־15 שיאי גילאים נקבעו בימים שישי ושבת בנהריה, בתחרות המסורתית ע"ש נועם כץ, שחיין הפועל נהריה שנפל במילוי תפקידו, שנערכה בפעם השביעית.

ערן גרומי ממכבי ירושלים שיפר את השיאים ב־50 מטר גב – 28.55 שניות וב־100 מטר גב – 59.75 שניות. אייל שטיגמן מהפועל ירושלים שיפר שלושה שיאים: ב־200 מטר חזה – 2:22.98, ב־50 מטר חזה – 30.65 שניות וב־100 מטר חזה – 1:05.28 דקה. הדס פרח מהפועל נהריה שיפרה את השיא ב־50 מטר גב, ב־32.72 שניות – שיא בוגרות וכן שיא לבנות 14, 15 ו־18. רביעיית השחייניות של הפועל נהריה שיפרה את השיא ב־4×50 מטר מעורב – 2:09.28 דקות.

רז דר מהפועל בית בגל שיפר שני שיאי גילאים, בהם שיא לגילאי 15 ב־800 מטר חופשי. בן הדוויק 10 שנים עמית נביאל, גם יואב ברוק מהפועל בני שמעון שיפר שני שיאי גילאים.

ירושלים אוספת מרחק

• ניצחה 2–0 את מכבי ביפו ונהנתה ממעידת הפועל טבריה בנתניה (רק 0–0 עם בית"ר) • בנצחון ראשון לעכו: 1–0 בבית על מכבי יבנה

ליגה ארצית

מאת משה הרגעש

הפועל עכו, המדורגת אחרונה, היה היחיד שהפר את השיגרה שאפיינה את המחזור ה־16. זו מכבי שהמוליך הפועל ירושלים השיג את ניצחונו ה־12 בעונה זו – 2–0 בחוץ על מכבי יפו – אולי בגלל שמזג האוויר דחה ליום ג' שני מישחקים: הפועל ר"ג – הפועל חיפה, הפועל יהוד – הפועל בת־ים.

הפועל עכו חולל הפתעה גדולה כאשר גבר בבית 1–0 על מכבי יבנה המדורג רביעי. זה היה הניצחון הראשון של עכו בעונה זו.

הפועל חדרה ניצח בבית 3–2 את הכח רמת־גן שהשלים מאזן שלילי של 10 הפסדים ב־11 מישחקים. מכבי שעריים הבקיע בבית 2–1 את מכבי רמת־עמידר. בנתניה נפרדו בית"ר המקומי והפועל טבריה בתיקו 0–0.

הפועל עכו – מכבי יבנה 1–0 (1–0)

השער: דוד גנן (21)

★ המצטיין: גדי אוחיון.

לחימה מופתית של שחקני עכו הביאה לניצחון הבכורה בעונה זו דווקא על קבוצת הצמרת מיבנה. המישחק היה מהיר עם ארועים רבים ליד השערים. שער הניצחון הובקע כבר בדקה ה־21. דוד גנן התקדם לעבר רחבת יבנה ולפתע הניף את רגלו ובעט מ־18 מ' בעוצמה לחיבורים שער נצרר שלא נראה זמן רב בעכו. במחצית השניה לחצו האורחים מיבנה אך העכאים במישחק שאפתני מנעו כל ניסיון לקחת מהם את הניצחון הראשון.

שפט יעקב ממן. 500 צופים, בעכו.

הפועל חדרה – הכח רמת־גן 3–2 (2–1)

השערים לחדרה: שלומי גולן (10), אהוד ואבה (31), רוני וייצמן (78). להכח: עופר שלום (41, 46).

★ המצטיין: רוני וייצמן.

מזג האוויר הקשה והמגרש הבוצי לא מנעו משחקני שתי הקבוצות להפגין מישחק פתוח, מעניין, ומבוכן בתוצאה רב שערים. חדרה הוליכה 2–0 בדקה ה־31, אך שחקני הכח הצליחו להשוות עד לדקה ה־46. 12 דקות לסיום הבקיע רוני וייצמן את שער הניצחון בבעיטת עונשין מרהיבה מ־20 מ' לחיבורים [illegible]

שפט דוד יוסף. 200 צופים, [illegible]

מכבי שעריים – מכבי רמת־עמידר 2–1 (2–0)

השערים לשעריים: שמחה גר (23), נתי עזריה (40). לרמת־עמידר: יעקב עיני (73).

★ המצטיין: שמחה גר.

מכבי שעריים הפגין מישחק מצויין, למרות תנאי המגרש הגרועים. בדקה ה־23 קיבל גר כדור מ־17 מ' ובבעיטה חזקה בעט לחיבורים. שחקני שעריים המשיכו ללחוץ. חלוציהם החמיצו מצבים מצויינים, ובדקה ה־40 נתי עזריה רוקן לשער לאחר עבודה. במחצית השניה המשיכה שעריים ללחוץ אך שערים לא נבבשו ובדקה ה־73 טעות של הבלם מרדכי חיימוביץ איפשרה לעיני מעמידר להבקיע 2–1.

שפט מייק עפרון. 500 צופים, בשעריים.

בית"ר נתניה – הפועל טבריה 0–0

★ המצטיין: אהרן פליטמן.

בית"ר נתניה לא הצליח לנצל את יתרונו במגרש. אולם דווקא האורחים מטבריה החמיצו הזדמנות מצויינת לנצחון. היה זה בדקה ה־75, כאשר עופר דן הוכשל ברחבת ה־16 של נתניה. השופט דני קורן קבע בעיטת 11 מ', אולם השוער שמעון לביא קלט את הכדור שבעט מאיר עמר.

שפט דני קורן. 300 צופים, בנתניה.

הפועל ירושלים – מכבי יפו 2–0 (1–0)

השערים: אלי שכטר (5), עופר יחזקאלי (50).

★ המצטיין: ישי בן־הרוש.

הפועל ירושלים עבר על פני משוכה נוספת בדרכו לליגה הלאומית. הוא ניצח ביפו את מכבי המקומי 2–0 הודות לשני שערים מהירים בפתיחת כל מחצית. [illegible] שכטר שהבקיע בדקה ה־5 [illegible]. בדקה ה־50 חתם יחזקאלי את התוצאה בבעיטה מ־10 מ'. ההחמצות הרשלניות של חלוצי יפו ויכולת טובה של השוער ישי בן־הרוש מנעו שינוי בתוצאה. השיא היה בדקה ה־72, יצחק זוהר הוכשל ברחבה, אלישע צ'יפרוט בעט את כדור העונשין מ־11 מ', השוער בן־הרוש הדף.

שפט חיים ליפקוביץ. 1,500 צופים, ביפו.

טבלת הליגה הארצית

	קבוצה	משחקים	שערים	נקודות
1.	הפועל י־ם	16	34–17	38
2.	הפ. טבריה	16	31–22	31
3.	הפו. חיפה	15	17–11	31
4.	מכבי יבנה	16	18–17	25
5.	הפועל ר"ג	15	17–16	23
6.	הפו. חדרה	16	24–23	22
7.	הפו. יהוד	15	23–21	21
8.	מכבי יפו	16	12–11	21
9.	מ. שעריים	16	21–21	19
10.	הפ. בת־ים	15	12–16	18
11.	ב. נתניה	16	15–22	17
12.	רמת־עמידר	16	17–23	14
13.	הכח ר"ג	16	14–20	14
14.	הפועל עכו	16	8–23	9

במחזור הבא

- הפו. יהוד – ב. נתניה (1–0)
- הפ. בת־ים – הפו. ר"ג (2–1)
- הפ. חיפה – מ. שעריים (2–0)
- רמת־עמידר – מכבי יפו (0–0)
- הפועל י־ם – הפו. עכו (1–3)
- מכבי יבנה – הפ. חדרה (2–2)
- הכח ר"ג – הפו. טבריה (0–4)

מלך השערים

1.	יעקב נמטוד (הפו. י־ם)	14
2.	עופר דן (הפועל טבריה)	11
3.	ציון יעקב (מכבי יבנה)	8

אחרי מחצית ישראלית מהממת (29–51) בטורניר פאריס

מרסר וג'מצ'י השביתו את החגיגה של צרפת (86–100)

ישראל תשחק היום בגמר נגד יוגוסלוויה, שניצחה את אוסטרליה 108–92

ישראל – צרפת 86–100 (29–51)

★ המצטיין: לאון מרסר

● לישראל קלעו: מרסר 30, ג'מצ'י 26, הנפלד 14, לאוסף 13, דניאל 7, גורדון 6, פרישמן 4.

● לצרפת קלעו: דאקורי 19, אוסטרובסקי 19, דמרי 13, זניאל 10, הביסון 10, סולה 5, בקסון 4, באביו 4, וסטריס 2.

זריקות. שדה: ישראל 41 מ־68 (60%). צרפת: 35 מ־67 (45%). עונשין: ישראל 13 מ־22 (59%). צרפת: 6 מ־10 (60%). כדורים חוזרים: ישראל 35 (21 בהגנה), צרפת 26 (17 בהגנה).

● שופטים: קוסלבה (צ'כיה) ומירלהול (אוסטרליה). 5000 צופים, בהיכל הספורט בברסי.

כדורסל

מאת מיכאל קירנן, שליח "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"ספורט הארץ"). נבחרת הכדורסל של ישראל תשחק הערב (18.45 שעון ישראל) נגד יוגוסלוויה במישחק הגמר של הטורניר הבינלאומי של פאריס, הנערך בפעם השמינית בהיכל הספורט ברסי. אתמול אחר הצהריים ניצחה כאן ישראל את אלופת הטורניר אשתקד, נבחרת צרפת, 100–86 (51–29).

יוגוסלוויה ניצחה אמש את אוסטרליה 108–92, אחרי שהוליכה 66–49 במחצית.

מקץ שלושה חודשים אחרי ההופעה האומללה בבולגריה, החזירו לעצמם אמש הכדורסלנים שלנו חלק מהיוקרה שאבדה להם. במחצית ראשונה מדהימה הם מוטטו את הצרפתים, וגם אם היו כמה דקות קשות במחצית השניה, לא איבדו דורון ג'מצ'י וחבריו את הראש וזכו בניצחון מוצדק.

ג'מצ'י הציג כאן מישחק קסום למופת. לדעתי, היה זה מישחקו הטוב ביותר בנבחרת. את 26 הנקודות שלו קלע באחוז גבוה מאד (10 מ־14). הוא שיחק גם באחריות רבה והיה המנהיג של הנבחרת, בעיקר בדקות הקשות במחצית השניה, כאשר מרבית חבריו שיחקו בפזיזות ואיבדו כדורים בצורה מרגיזה. דורון שיחק היטב גם בהגנה ואף מסר חמש מסירות לסלים. "עם דורון בצורה כזו, אנו יכולים לנצח כל נבחרת באירופה", אמר בסיום המאמן משה ויינקרנץ, שהיה זה ניצחונו הרביעי בחמשת מישחקיו כמאמן הלאומי.

מישחק גדול של מרסר

אבל אין ספק, שהאיש של המישחק היה לאון מרסר בהצגת כדורסל מרהיבה. כל הניסיונות של הצרפתים לעצור אותו עלו בתוהו. הוא היה השליט הבלעדי מתחת לסלים. קשה קשה להבין איך נבחרת עם שחקן־ציר כזה, נמנית עם הדרג השלישי של אירופה. מרסר קטף 18 כדורים חוזרים (9 בהגנה), ניצל 11 מ־22 זריקות שדה, וביצע חמש מסירות מרהיבות – ממש מישחק גדול.

שני אלה היו את השלד של הנבחרת לאורך כל 40 הדקות. אבל הניצחון אינו יכול להיזקף אך ורק לזכותם. מישחק טוב מאד היה גם להאורי לאוסף, עם 63 אחוזי קליעה, 9 כדורים חוזרים ולחימה עיקשת. עדי גורדון הציג במחצית הראשונה מישחק של רכז מעולה, אחראי ומרד, [illegible] אחרי ההפסקה. [illegible] שותף במשך 13 דקות, היה קצת נרגש ולא מיצה את יכולתו האמיתית.

נדב הנפלד בן ה־20, שנכנס בדקה ה־6, שיחק כוותיק לכל דבר. "חיסל" את המצבים שבין הצרפתים בהתקפה, ניצל 7 מ־10 זריקות. מוטי דניאל, שחזר במחצית השניה לחמישיה הפותחת, הזכיר במישחקו במשך כ־10 דקות את יכולתו ממכבי תל־אביב.

הבעיה הגדולה של הנבחרת היתה באיבודי הכדור במחצית השניה. לא פחות מ־17 פעמים עבר הכדור לידי הצרפתים, וכמעט כל איבוד כדור כזה הפך לשתי נקודות בעבר השני. כך הצליחה צרפת לצמצם פיגור של 55–84, שבע דקות לסיום עד ל־86–94, שתי דקות לסיום. למזלנו, זה נעצר שם.

נקודת תורפה נוספת – זריקות העונשין. אילו היה זה מישחק צמוד, היינו עלולים להפסיד אותו בגלל 9 החטאות מ־22 נסיונות.

יותר מדי איבודי כדור

צרפת ציפתה לניצחון קל. העיתונות ריכזה בניצחון על גמר צרפתי־יוגוסלווי. אף מכה, שהגמר יהיה בשעה 5 אחה"צ (לפני המישחק על המקום השלישי), כדי שאפשר יהיה לקיים שידור ישיר בטלוויזיה. אחרי ההפסד: 79–91

זה בתוכי צרפת לא יכלו לשבוע אתמול נחת מנבחרתם.

ישראל פתחה עם ג'מצ'י, מרסר, לאוסף, דניאל וגורדון. צרפת הובילה 4–8 אבל בדקה ה־4 כבר הורה לוח התוצאה 12–8 לישראל. מכאן התפתחה התקפה מהממת. ב־11 הדקות הבאות קלעה ישראל 31 נקודות לעומת 9 של צרפת, הובילה 17–43 ובמחצית 29–51.

הפער נשמר בפתיחת המחצית השניה, אבל אז החלו איבודי הכדור ועימם דקות החרדה שהזכירו את המיפגש האחרון בין שתי הנבחרות, ביוני בפיראוס, כאשר צרפת מחקה פיגור בן 15 נקודות וניצחה 96–93. הפעם, למזלנו, זה לא קרה. גם לא היינו ראויים לזה. המאמן משה ויינקרנץ יכול היה להודיע ליד חדרי הלבשה: "ההגנה שלנו במחצית הראשונה עשתה את ההפרש. ללא כל סיבה נכנסו בחורינו, ובעיקר הרכזים, ללחץ במחצית השניה של שמירות והלחץ של הצרפתים. הניצחון הוא תוצאה של מאמץ קבוצתי. כולם השקיעו את המקסימום ואני גאה בהם", אמר המאמן.

מהמישחק נעדר אתמול ארי רוזנברג, שנותר בבית המלון. מאחר שרוזנברג לא רצה לחלל את השבת, והמרחק מהמלון להיכל הספורט גדול מאד, הוא נשאר בחדרו וצפה במישחק מעל מסך הטלוויזיה. היום, במישחק הגמר, כבר יהיה רוזנברג עם חבריו במגרש.

הפועל חולון היום בגמר נגד אוסטנד

בטורניר חג המולד בבלגיה, לאחר ניצחונות על דן־בוס ומאריאנבורג

אוסטנד (מיוחד ל"ספורט הארץ"). הפועל חולון יתמודד הערב (17.00 שעון ישראל) במישחק הגמר של טורניר חג המולד כאן, מול הקבוצה המקומית סאן אייר אוסטנד. בשורות אוסטנד, שהתמודדה עם אליצור נתניה בשמינית גמר גביע קוראץ', משחק האריוש זליג, כוכב נבחרת פולין.

ביום שישי שיחקו כדורסלני חולון פעמיים וניצחו בשני המישחקים. בשעת צהריים גבר הפועל חולון על אלופת הולנד, נאשואה דן־בוס 87–83. המישחק היה מרתק ביותר עם סיום מותח. הפתיחה היתה של חולון שהובילה 10–1. במחצית צמצמו המארחים את הפרש ל־8 נקודות, 41–49. המחצית השניה היתה הרבה יותר צמודה. [illegible]

במסה 18, רידיק 15.

שעתיים לאחר סיום המישחק הראשון עלה הפועל חולון למישחק נוסף, וניצח הפעם את מאריאנבורג הבלגית 92–82. מאריאנבורג היא אחת מיריבות הפועל גליל עליון בטורניר למחזיקות גביע. המישחק היה ביתרון ברור של חולון. ג'ו דאוסון הצטיין שוב. במהלך המישחק נפגע רכז הקבוצה שמואל זיסמן בכף רגלו, ועדיין לא ברור אם יוכל לשחק הערב מול אוסטנד.

● לחולון קלעו: דאוסון 30, ארזאגי 21, בנין 17, בארמור 14, סרי 6, אלימלך 3, מולכו 1.

● במישחקים נוספים בטורניר הושגו התוצאות: אוסטנד – נבחרת פולין 95–71, מאריאנבורג – דן־בוס 100–96, פולין – ביידורת 83–82, אוסטנד – ביידורת 92–81.

● מייק לארצי, שחקן הפועל תל־אביב לשעבר, נטל ביום שישי חלק במישחקי הפועל חולון בבלגיה. אתמול יצא להולנד, שם הוא הצטרף כשחקן חיזוק אמריקאי לקבוצה ההולנדית [illegible] המדורגת שישית בליגה.

● לחולון קלעו: דאוסון 22, אלימלך 15, ארזאגי 13, בנין 11, סרי 11, בארמור 8, זיסמן 7, לוין 5. [illegible]: תוספסן 33.

המסורת הופרה אחרי 19 שנה

נוטינגהאם ניצחה 1–0 במגרש הביתי של ארסנל

ליוורפול (3–0 באוכספורד) כבר מובילה ב־10 נק'

ליגה אנגלית

לונדון (מריפ). ליוורפול שברה אתמול את שיא המועדון כאשר ניצחה את אוכספורד 3–0 והקפה לזכותה מישחק 20 ברציפות, מתחילת העונה, ללא הפסד. הניצחון הגדיל את יתרונה של ליוורפול בראש הטבלה האנגלית ל־10 נקודות על־פני נוטינגהאם פורסט השניה. השתיים התמודדו אתמול. נוטינגהאם ניצחה את ארסנל 2–0 בהייבורי, לראשונה זה 19 שנה, והדיחה אותה מן המקום השני.

אוכספורד החזיקה מעמד במגרשה הביתי, לעיני קהל שיא העונה (13,680), 41 דקות לפני שג'ון אולדריג', שנקנה בעונה שעברה, הבקיע את שערו ה־16 העונה לליוורפול ורמז על הצפוי במחצית השניה. תשע דקות מפתיחתה העלה ג'ון בארנס ל־2–0, ובעיטה מרהיבה של סטיב מקמהון מ־25 מטר כעבור שש דקות העלתה את ליוורפול ליתרון 3–0.

מחזור חג המולד שנערך אתמול הביא את הליגה האנגלית למחצית הדרך, ובשבעה הימים הקרובים ישוחקו שלושה מחזורים נוספים. ארסנל, שהוליכה את הטבלה שבועות רבים, ממשיכה לאבד גובה ואתמול סבלה גם מביש מול משחק. נוטינגהאם הוליכה 1–0 משער של [illegible] בדקה ה־29, [illegible] ארסנל היתה יכולה להשוות חמש דקות מן הסיום אלא שסאנסום, מגן נבחרת אנגליה, בעט מהנקודה הלבנה לקורה. לא חלפה דקה והשופט הורה על בעיטת עונשין מ־11 מטר בעבר השני. הפעם לא נכשל סטיוארט פירס וחתם את התוצאה, 2–0 לנוטינגהאם.

אוורטון טיפסה למקום הרביעי בעקבות ניצחון 2–0 על לוטון. אדריאן היתל הבקיע את שני השערים. מיק הארפורד, החלוץ המרכזי המצטיין של לוטון, הורחק שלוש דקות מן הסיום.

מנצ'סטר יונייטד המסירה ונוטינגהאם חזרה לשורה

שרשרת הניצחונות של מנצ'סטר יונייטד נקטעה בניוקאסל, שניצחה 1–0 משער של גלן רודר בדקה ה־45. [illegible] שבשבת שעברה [illegible] עשרה מישחקים ללא ניצחון, חזרה לסורה. לא רק שהפסידה 2–1 בסאותהמפטון, אלא ניצלה מתבוסה, לאחר שהקבוצה [illegible]

צמרת הטבלה האנגלית

	קבוצה	משחקים	שערים	נקודות
1.	ליוורפול	20	47–11	50
2.	נוטינגהאם	19	40–15	40
3.	ארסנל	21	34–17	40
4.	אוורטון	21	31–13	37
5.	מנצ'סטר יו.	20	33–21	35
6.	ק. פ. ר.	21	24–25	33
7.	ווימבלדון	21	28–24	31

סקוטלנד: סלטיק, אברדין וריינג'רס מנצחות

סלטיק שומרת על הבכורה בליגה הסקוטית (42 נק'), לאחר ניצחון 2–1 על דאנדי יונייטד. גז מילר הבקיע את שער הניצחון. אברדין (40 נק') שומרת על מרחק בניצחון של שתי נקודות, אחרי שגברה על פאלקירק 2–0 משערים של אלכס מקליש וג'ון היואיט.

גלאזגו ריינג'רס (38 נק') ניצחה את דאנדי 2–0 מצמד שערים של אלי מקויסט (שגם החמיץ בעיטת 11) והתקרבה אל הארטס, השלישית בטבלה (39 נק'), שלא הצליחה לנצח בבית את מורטון. התוצאה 0–0.

יתר התוצאות: מאת'רוול – דנפרמלין 1–1, סנ. מירן – היברניאן 0–0.

גביע המדינה

בסיבוב השישי בגביע המדינה בכדורגל הושגו התוצאות:

מ.כ. נס־ציונה (ליגה ב') – מכבי הרצליה (א') 1–1 (2–3 בבעיטות 11 מ'), הפועל איכסל (א') – מכבי עוספיה (א') 1–0, הפועל בנימינה (ג') – בני תמר (ב') 5–0, הפועל בית־שאן (א') – הפועל רעננה (א') 5–1, מכבי כפר־קאסם (ב') – הפועל דיר־חנא (ג') 2–1, הפועל טירת־הכרמל (א') – הפועל פרדס (ב') 4–1 לאחר הארכה, מכבי אחי־נצרת (א') – בית"ר נהריה (א') 2–1, הפועל קרית־אונו (א') – הפועל כפר־שלם (ב') 2–0, הפועל קרית־מלאכי (א') – הפועל נווה־גולן (ב') 3–0, הפועל הרצליה (ב') – הפועל שדרות (ב') 1–0, הפועל בית־שמש (א') – מכבי קרית־גת (א') 2–1, מכבי לרוס חולון (א') – הפועל אילת (ב') 2–1.

ארבעה מישחקים נדחו בגלל מזג האוויר ותנאי מגרש בלתי מתאימים: הפועל בית־אליעזר (ב') – מכבי עפולה (א'), הפועל כפר־קנא (ג') – הפועל כנרת (א'), הפועל אור־יהודה (א') – הפועל דימונה (א'), מכבי לוד (ג') – מכבי באר־שבע (ב').

הסיבוב השביעי, בו ישתתפו קבוצות הליגה הארצית יתקיים ביום שלישי, 12 בינואר. הגרלת המישחקים תתקיים במועד מאוחר יותר.

● אלופי הפועל בכוח לבוגרים הוכתרו בשבת ברמת־השרון. האלופים: 60 ק"ג יהושע קסאו [illegible]; 65 ק"ג רני הדד ראשון לציון; 71 ק"ג ארז בורסי נתניה; 78 ק"ג מנשה חבקוק באר־שבע; 86 ק"ג [illegible]; 86 ק"ג שמעון מיכאלאשוילי פתח תקוה.

אלי אוחנה אתמול בבלומפילד

הציפיות מרוזנטל וממני להצלת הנבחרת – מוגזמות

על בית"ר ירושלים: "גם בעונת האליפות שיחקנו חלש, אבל היינו יותר מאורגנים"

אלי אוחנה (משמאל) אתמול בבלומפילד, במחיצת מנהל בית"ר ירושלים אברהם לוי (במרכז) והכדורגלן ממי מלכה. (צילום: עוזי קרן).

כדורגל

מאת מנחם בוק, סופר "ספורט הארץ"

"הציפיות ממכבי ומרוני רוזנטל, כמי שיושיעו את הנבחרת, מוגזמות", אמר אתמול אלי אוחנה, שביקר במישחק קבוצתו לשעבר, בית"ר ירושלים, עם הפועל תל־אביב.

אוחנה שהגיע בשבוע שעבר לביקור בארץ, לאחר שהליגה הבלגית יצאה לפגרה, הוסיף: "בכל שנה אני נהיה בכושר טוב. לא נוכל בטורניר כה קשה לעזור לבדנו לנבחרת. זקוקים לפחות לעוד שישה שחקנים בכושר שיא, על מנת להצליח באוקיאניה. כמי שהיה בטורניר הקודם, אני חושב שזו משימה בהחלט אפשרית".

אוחנה העיד על עצמו כמי שהתרגש מאד במישחק בבלומפילד: "בסך הכל עזבתי את בית"ר רק לפני חצי שנה ולמרות הריחוק, אני מרגיש שייכות. הגם שאיני רואה עצמי חוזר לשחק בארץ בתקופה הקרובה. גם אם אמשיך בחו"ל עוד זמן רב, אין ספק שאת הקאריירה שלי ככדורגלן אסיים בקבוצת נעורי".

בית"ר לא היטיב לשחק אתמול ואת אוחנה הדבר לא שימח. "התאכזבתי. זו לא הרמה הרגילה של בית"ר שאני זוכר. גם בעונת האליפות שיחקנו חלש, אבל היינו יותר מאורגנים. מרגיש שהקבוצה בלחץ, והיא חסרת ביטחון. ביותר [illegible], בו השחקנים מבקשים להיפטר מהכדור במהירות, בלי לנסות להלוך על פני שחקן יריב. הסרוני אינו הסיבה היחידה, כי יש חלוצים אחרים. ברור שחסר מאמן וכל הסגל את הקבוצה נותן אותותיו ולא מוסיף לביטחונם של השחקנים".

גביע עולמי

ארה"ב מבקשת סיוע אנגלי לאירוח טורניר 1994

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). ראשי הכדורגל בארה"ב פנו אל סר קרוקר, מזכיר התאחדות הכדורגל האנגלית, בבקשה שיסייע להם בבסיוגם לקבל את אירוח הגביע העולמי ב־1994. קרוקר סיפר על כך בראיון לעיתון "טודיי".

"ארה"ב תצטרך לבנות גיבוי אירופי רציני, ואני מוכן לתת כל עזרה שאוכל", אמר קרוקר, שיפרוש מתפקידו הנוכחי בפברואר 1989.

בנוסף לארה"ב, הגישו גם ברזיל ומארוקו את מועמדותן לאירוח טורניר הגמר של הגביע העולמי ב־1994. פיפ"א תחליט ביוני מי משלושתן תהיה המארחת.

אן.בי.איי

חג שמח לאטלנטה בפילדלפיה – ניצחה 106–100

פילדלפיה (אי־פי). שני מישחקים בלבד היו בליגה המקצוענית בכדורסל בסוף השבוע של חג המולד. בפילדלפיה גברה אטלנטה הוקס על הסיקסרס המקומיים 106–100.

המישחק, שהיה מותח ומרתק, החל באיחור של שעה לאחר שאגר טוני קאר שבר את לוח הסל בחימום המוקדם. הפתיחה של פילדלפיה היתה מצויינת, 25–8 באמצע הרבע הראשון, אך בהמשך התאוששו האורחים וכדורסלני אטלנטה הוליכו החל מתחילת הרבע השלישי. דומיניק ווילקינס היה גיבור הניצחון של אטלנטה עם 45 נקודות, 18 מהן ברבע השלישי. גלן ריוורס הוסיף 19 נקודות. צ'ארלס בארקלי (22) ודרי הינסון (20) היו הקלעים הבולטים בפילדלפיה.

במישחק נוסף גברו הדטרויט פיסטונס על ניו יורק ניקס 91–87. היה זה הניצחון השישי ברציפות של דטרויט. ביל לאמביר היה הבולט בפיסטונס עם 19 נקודות ו־16 ריבאונדים. 91 הנקודות שקלעה דטרויט הן המאזן הנמוך ביותר של הקבוצה בעונה הנוכחית.

המשכים מעמוד 1

שלושה מחבלים נתפסו

(סוף מעמוד 1)

חצו את הירדן ברגל, התכנו את גדר הגבול ופנו מיד לכוון דרום. אחר כך תיקנו את כוון ההתקדמות ופנו מערבה. לאחר שהבחינו בתכונה רבה ליד האיזור בו התכנו את הגדר, החליטו להסתתר בשדה חיטה, כ־300 מטרים מהמקום בו חדרו.

ברשות המחבלים נמצאו שלושה רובי קלשניקוב, רימונים, שלושה תרמילי גב ובהם ציוד רפואי, אבל ודוקרנים לחסימת כבישים. לא היו ברשותם כרוזים. השלושה הם בשנות העשרים לחייהם, ולבשו בגדים אזרחיים מתחת למדים.

אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, אמר אתמול במסיבת עיתונאים מאולתרת במעוז חיים, כי יש לשבח את חיילי צה"ל שפעלו היטב במהלך המרדף. הוא ציין במיוחד את הגששים הבדואים, שאחד מהם הוא שפתח ראשון באש. האלוף מצנע אמר כי הירדנים עושים מאמצים לסכל נסיונות חדירה משטחם, והמקרה זה נכשלו.

לדבריו, ייבדק הנושא, ובשלב זה לא ידועים עדיין כל הפרטים הקשורים בפעילות הירדנית.

עדי ראיה לתקרית סיפרו כי כשהחלה הפעילות של צה"ל לאיתור המחבלים, הורגשה גם תכונה רבה בצד הירדני. חיילים ירדנים האירו את האיזור, ונראה היה כי הם מנסים לבדוק אם ישנן באיזור חדירות נוספות. על פי אותן ההשערות הגיעו המחבלים מעיראק.

צידון (ע"ר וע"צ). שלושת המחבלים הפלשתינים שנתפסו על ידי ישראל גרמו מספר אבידות לישראלים בהתקפה שביצעו ביום שישי כדי להוכיח את תמיכתם בהפגנות בשטחים המוחזקים – הודיעה החזית לשחרור פלשתין, פלג אבו עבאס.

בהודעה של הארגון לא נמסרו פרטים על "אבידות הישראלים" בהתקלות עם שלושת המחבלים. בהודעה נאמר כי שלושת המחבלים "התגברו על כל ביצורי האויב ועל אמצעי הביטחון שלו. אחד מחברנו נפצע ושני האחרים נתפסו לאחר שנגמרה התחמושת שלהם".

דוברת צה"ל מסרה בתל אביב כי המחבלים הסתננו דרך נהר הירדן. לפי הודעת הדוברת לא היו אבידות בקרב חיילי צה"ל.

בהודעת ארגונו של אבו עבאס נאמר להלן כי פעולת המחבלים באה בתמיכה בהתקוממות בשטחים המוחזקים וכדי להוכיח את המשך המאבק המזויין.

מזג האוויר

(סוף מעמוד 1)

ותיקות בחולים ובוואדיות, והיו הצפות במקומות הנמוכים, שבהם היתה הקרקע רוויה לאחר חמישה ימי גשם רצופים. חלק האוויר של הגשם הפך לזרימה עילית.

תחנת הכוח המרכזית בחדרה, שהיא הגדולה במדינה ומספקת יותר מ־50% מכלל הביקושים לחשמל במדינה, עמדה ביום חמישי ושישי על־סף הפסקת פעולה, לאחר שרק יחידה אחת שלה – מכלל ארבע – המשיכה לעבוד, וגם היא בהספק חלקי. בשלב מסויים היה חשש כבד שהתחנה [illegible].

מצב קריטי זה, שהוא ללא תקדים מאז הוקמה תחנת הכוח לפעול בראשית שנות ה־80, נוצר בשל ספיגת מים גדולה בערימות הפחם, המזינות את דלק התחנה. בתשובה לשאלות הגיב אמש קצין העיתונות של חברת החשמל, רפי ברסירא: "הפחם הרטוב, שספג מים רבים מאד, גרם לסתימת מתקני ההזנה המספקים את הפחם לדודי יחידות הכוח".

כתוצאה מאי הגעת הפחם פסקה לעבוד ביום ה' בלילה אחת משתי היחידות שעדיין עבדו בתחנה.

מנכ"ל חברת החשמל יצחק חופי ומנהל אגף התיפעול המהנדס שאול יוסף, נזעקו ביום ו' לאתר התחנה בחדרה, נוכח המצב שנוצר במקום.

שיא בביקוש לחשמל

ביום ה' בערב נרשם שיא ארצי חדש ומרוהם בביקושים לחשמל – 3,150 מגוואט. שיא זה הוא גבוה בכ־10% מהתחזיות המערכתיות של חברת החשמל בדבר הביקושים שנוהו לחודש זה. מדובר בעליה של 12% בהשוואה לשיא הביקוש שנרשם בדצמבר אשתקד. השיא הארצי הקודם בביקושים לחשמל נרשם ביולי האחרון – 3,070 מגוואט.

דובר חברת החשמל פנה אמש לצרכנים בבקשה שבין השעות 17:00–21:00, שהן שעות השיא של הביקושים לחשמל, ימנעו מלהפעיל את דודי חימום המים, את מדיחי הכלים ומכשירים ביתיים אחרים "זוללי חשמל", כדי לסייע לחברה לספק את הביקושים הגבוהים מאד לחשמל.

אתר החרמון נפתח היום

(עו). אתר החרמון ייפתח היום למבקרים, לאחר שבשבוע האחרון השתוללו בו סופות שלגים שהכשירו את האתר לגלישה ולבילוי. גובה השלג מגיע בכמה מקומות למטר וחצי ובמקומות הנמוכים לכ־70 ס"מ.

גם אתמול השתוללה בחרמון סופת שלגים עזות. בגליל העליון וברמת־הגולן המשיכו לרדת גשמים, ורק אתמול בצהריים היו התבהרויות קלות.

מבצע שיפוט צעירי השטחים

(סוף מעמוד 1)

הודיה הובאו כ־150 עצורים, המקורות בצה"ל מסרו כי המוסה שם מלאה. מסע המעצרים העיקרי בעקבות גל המהומות בשטחים כבר הסתיים, אך נודע כי לא מעט חשודים באירגון המהומות ובהשתתפות בהן טרם נעצרו, משום שירדו למחתרת, וגורמי הביטחון עדיין מחפשים אחריהם. ממקורות ערביים נודע כי הצלב האדום כבר קיבל רשימות של עצורים משלטונות צה"ל. עוד מסרו המקורות כי בין העצורים גם אנשי דת – מטיפים במסגדים – החשודים שבנאומיהם נכללו דברי הסתה.

"העומס ימנע משפטי־בזק"

עורכי דין הנוהגים להגן על נאשמים בעבירות ביטחוניות בשטחים טוענים כי עומס המשפטים שכבר נוצר על בתי המשפט הצבאיים, לא יאפשר לקיים משפטי־בזק. לדבריהם, אין מנוס מכך שמרבית הנאשמים לא יוכלו לזכות להגנה של עורך־דין, ובגלל הקושי שיתעורר בניהול משפטי הוכחות, יותפו נאשמים רבים להודות באשמות־שווא. עורכי הדין של רצועת עזה כבר הודיעו כי הם מחרימים את בית המשפט הצבאי בעזה, בשל העונשים הכבדים המוטלים שם על נאשמים בהפרות סדר, ומשום "אווירת הטרור" השוררת בבית המשפט הצבאי של עזה, כהגדרתם.

לדברי מקורות צבאיים יש מספיק אוכל במתקן הכליאה ברצועת עזה, והתנהגות החיילים לעצורים נאותה. לעומת זאת טוענים בני משפחות העצורים ועורכי־דינם כי חיילים מכים את העצורים, עד כדי שבירת עצמות.

"יימשכו המעצרים"

גורמים צבאיים העריכו כי בימים הבאים יימשכו המעצרים. לדבריהם, מציאותם של כוחות גדולים יחסית של צה"ל בשטחים מאפשרת לעצור רבים במהלך הפגנות או הפרות סדר. לפיכך, הכוונה היא לבצע מעצרים בכל פעם שנגרמות הפרות סדר, ולא להניח למפירי הסדר לחזור לבתיהם.

גורם בכיר אמר אתמול כי צה"ל לא יגביל את מספר העצורים בשל מחסור במקומות כליאה. לדבריו, ייעצרו כל אלה שיש לעצרם, וצה"ל יצליח לארגן לכולם מקומות כליאה.

"יגורשו רק עשרות"

מקורות ביטחוניים הכחישו אתמול נמרצות ידיעות שמסרו על כוונת מערכת הביטחון להוציא צווי גירוש נגד מאות מסיתים מהשטחים. לדברי המקורות, יש כוונה לגרש עשרות בודדות של מסיתים, אך מניין המגורשים טרם נקבע סופית בעצה אחת של הדרג הביטחוני המדיני.

ראובן פדהצור, פרשן הצבאי של "הארץ", מוסיף כי מערכת המשפט הצבאית תוגברה ושעות העבודה הוארכו על מנת לטפל במאות העצורים.

גורמי ביטחון הבהירו כי כל הליכי הגירוש והשיפוט של החשודים בהפרות סדר ובהסתה ייעשו על־פי כל הנהלים המעוגנים בחוק, וכי אין כל אפשרות חוקית לעקוף את הפרוצדורה המקובלת של ערר בפני ועדה צבאית ובפני בג"ץ. המקורות מסרו כי ענין זה יקהה במידת־מה את עוקץ ההרתעה של אמצעי הגירוש, משום שכל ההליכים המינהליים והמשפטיים מצריכים זמן רב, ומשום [illegible] המיידית.

מהומה בהלוויה בשכם

בגדה המערבית שרר בדרך כלל שקט בסוף השבוע. תקריות זריעת נרשמו רק במחנות הפליטים בלאטה ועסכר שליד שכם. על שניהם הוטל עוצר בעקבות מהומות שפרצו בהם. בעסכר הציתו צעירים את תחנת המשטרה המקומית במהלך תהלוכת הלוויה של תושב המחנה, וגרמו לה נזק כבד.

ויצמן

(סוף מעמוד 1)

ח"כ עזר ויצמן, בו טען כי הדרך בה מבקשת מפלגת העבודה לטפל בערביי ישראל אינה לרוחו.

לסופר "הארץ" נודע כי ויצמן שטיפל בערביי ישראל מבחינתה של מפלגת העבודה במשך למעלה מחצי שנה, כעס על האופי והדרך שמפלגת העבודה מתייחסת לנושא הערבי, ותוכנית מפורטת שהגיש לשינוי הגישה המפלגתית לא זכתה להתייחסות. נודע גם כי ויצמן כועס על שר הביטחון יצחק רבין, וגורס כי "באופי התבטאויותיו הקיצוניות, והקרובות יותר לעמדות הליכוד, הוא מרחיק את אהדת הערבים ממפלגת העבודה".

בתגובה ל"הארץ" אישר אמש ויצמן כי החליט לפרוש מהטיפול בערביי ישראל מבחינתה של מפלגת העבודה. "אין לי מה לעשות אצלם בנושא זה. אני פועל בדרכי שלי. בתוך מפלגת העבודה קיימים כוחות שמפריעים ומגבילים בטיפול בערביי ישראל. אני לא אתן להם לעשות ממני [illegible] של מפלגת העבודה מבחינת הטיפול בערביי ישראל" – אמר ויצמן. לדבריו יש אישים בכירים במפלגת העבודה שדעותיהם והתבטאויותיהם בנושא ערביי ישראל אינן שונות מדעותיהם והתבטאויותיהם של אנשי הליכוד.

שלום עכשיו

(סוף מעמוד 1)

ניסו גם המפגינים להתקרב לבית, תוך שמנהיגי התנועה מנהלים משא ומתן עם השוטרים על האפשרות לקיים את המשמרת. בסופו של דבר, ביקש ראש מפגיני המשמרת לאפשר לו לפזר את ההפגנה. המשטרה סרבה, וניתנה ההוראה להשליך את רימוני הגז.

כל מסלול ההפגנה לווה במתח רב, לאחר שלאורך הדרך כולה נצמדה למפגיני "שלום עכשיו" קבוצה קטנה של מפגיני התחיה, ובה הסטודנטים של הימין באוניברסיטה העברית, וכמה פעילי "כך". אלו ליוו את המפגינים בקריאות "אש"ף", ובמקרים רבים אף הגיעו לעימות פיזי וחילופי מכות עם המפגינים. כוחות גדולים של משטרה ומשמר הגבול יצרו חיץ בין המחנות.

המפגינים, בתוכם בלט הפעם מספר גבוה של צעירים ונוער, נשאו שלטים "יתחיל משא ומתן לשלום", "התשובה להתקוממות – הידברות ופשרה". בין הנואמים בהפגנה, היה גם מנכ"ל מ"ל, רני טריינין מבית גיה, שסיים לא מכבר שרות מילואים בעזה. בנאום נרגש למפגינים, סיכם טריינין את רשמיו מעזה: 4 שבועות בעזה כמבט לאחור, כ־40 שנה. ימים של תבערה, עם מאות פיקודים שקשה היה לקרוא להם: "אחרי".

"ראיתי דור של גילאי 3־4, שלא ידעו עדיין את ספסל בית הספר, אך ידעו להבעיר צמיגים. ראיתי ילדות [illegible] ראיתי חיילים שמתקשים להבחין בין איש שקט [illegible] אבנים, והם צעקו לי: לא כך יודים. ראיתי מנהיגות חדשה צומחת". בין הדוברים בעצרת, היו גם הסופר יזהר סמילנסקי והפרופ' זאב שטרנהל, שקרא להתפטרות הממשלה, אם אינה מסוגלת לקדם את השלום.

גלי צה"ל

(סוף מעמוד 1)

גילה ואומר שביעות רצון מאופן סיקורו את האירועים.

היום יגיעו לגלי־צה"ל קצין חינוך ראשי, תת־אלוף נחמיה דגן ואלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע, [illegible] שיסבירו את מבצעי [illegible] לעובדי התחנה.

לא מכבר, כינס הרמטכ"ל ללשכתו בהתראה קצרה את כל העורכים הבכירים של התחנה הצבאית, והקף אותם על שימוש במונח "מרי אזרחי" בגל"צ. לאחר דין ודברים ממושך, הבהירו עורכי התחנה לרמטכ"ל כי כל המרואיינים שנמנו בנושא זה, טענו דווקא כי אין מדובר במרי אזרחי, גם בראיון ששודר בגל"צ עם העיתונאי מכרם חורי מחול בתוכנית "נכון לעכשיו".

עובדים בכירים בתחנה הצבאית טוענים, כי "ביחסו המתוסכל של הרמטכ"ל לתקשורת בכלל, ולגל"צ בפרט", מנסה הרמטכ"ל להפוך את גל"צ לזרוע [illegible] צה"ל, ואינו תופס את מעמדה כתחנת שידור. עוד נאמר ממקורות בכירים, כי בשל חוסר שיתוף פעולה בין הרמטכ"ל לדובר צה"ל, מנהלים האלופים בנפרד את מדיניות ההסברה שלהם.

באמצעות מעין "זוכרים פרטיים", דבר הגורם לפיצול בעבודת המערכת, ומגביר את הלחצים על התחנה הצבאית. בתגובה לדברים אלה, אמר מפקד גל"צ נחמן שי ל"הארץ", כי "על הצבא להבין שגלי צה"ל והאמינות ממנה נהנית התחנה, הם נכס לצבא, ויש לשמור אותם. אם יפגע אמון זה, מכל מיני סיבות, אי־אפשר יהיה לשקם אותו". בשיחה אליה זימן את עובדי התחנה בעקבות מעצרו של מלמד, אמר שי לעובדים כי הם נתונים באמונו המוחלט, ועודד אותם להמשיך בעשייתם העיתונאית באותה רובקות בה עבדו עד כה. "לא אקבל מצב שכתב יאמר שהוא חושש לצאת לשטח כי האלוף כועס עליו, גם אם יש עימות כלשהו בין גל"צ לצבא".

שי הוסיף כי מלמד שהה בבית לחם, שם נעצר, בתפקידו העיתונאי, ולא היתה כל הצדקה למעצרו, "גם אם טעה פה ושם". שי הדגיש כי מלמד ישאר בתפקידו בתחנה. בשלב זה, יצא מלמד לחופשה, ולא מונה כתב אחר במקומו. את תפקידו ימלאו בינתיים עובדים אחרים מן התחנה. ח"כ פנחס גולדשטיין, חבר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, פנה במכתב בוקרת חריפה על אלוף פיקוד המרכז בשל ההוראה לנתק מגע עם הכתב. בדיקה שערך גולדשטיין, העלתה כי ההנחיה לעצור את מלמד, נבעה משיקולים זרים, ולא ענייניים. לדבריו, "טוב יעשה האלוף אם את מריבות היד הקשה יפעיל נגד הערבים פורעי החוק, ולא נגד עיתונאים".

כליה

(סוף מעמוד 1)

היהודי מכבה, הועלה חשד שיש לה גידול ממאיר. את ניתוח כריתת הכליה ביצע רופא מתמחה על דעת עצמו, כאשר ראש המחלקה, ד"ר דן לוין, שהה באותו זמן בכנס בחוץ־לארץ. המתמחה לא התייעץ עם גורם כלשהו בבית החולים.

לאחר הניתוח התברר כי לא רק שלאשה לא היה גידול ממאיר אלא גם לא היתה אבן בכליה, אלא רקמה צלקתית שנוצרה כתוצאה מאבן.

השופטת קבעה כי 20% מנכות הפיצויים ניתנו לכיסוי הוצאות המשפט. בא־כוח בית־ה"ח טען כי היה הכרח לכרות את הכליה כדי להציל את החולה. השופטת קבעה כי היתה זו "הצטברות מעשים ומחדלים, המצביעים על קיום רשלנות באופן שניתן לקבוע כי הוכחה כראוי".

מכבי תל־אביב

אגודה להתעמלות ולספורט

האסיפה הכללית של העמותה

תתקיים ביום שלישי – ח' טבת תשמ"ח – 29.12.87 – בשעה – 18.00 – בכפר המכביה

כל חברי עמותת "מכבי תל־אביב" – מוזמנים

صكنا من الاهل

דרישה לאפשר לגבות תשלומים בעד הפריות מבחנה בבי"ח "תל השומר"

משרד הבריאות: אסור לבתי החולים הממשלתיים-עירוניים לגבות תשלום בעד טיפול ● המשרד מאשר: אין תקציב להפריה החוץ-גופית; אך טוען: נדאג לתקציב בשנה הבאה

מאת עדנה ארידור

"אם לא יאפשר משרד הבריאות ליחידה להפריה חוץ-גופית ב"תל השומר" לגבות תשלום בעד ביצוע הפריה כזאת, יהיה צורך להפסיק את פעילות היחידה או לסגור אותה בכלל. אי-אפשר להמשיך בהפריות מבחנה לנוכח מדיניות בת-היענה של משרד הבריאות, האוסר גביית תשלום, לא נותן תקציב לביצוע, ודורש להמשיך בפעילות שוטפת" — קובע יו"ר האגודה לחקר הפוריות, ומנהל מחלקה באגף היולדות במרכז הרפואי ע"ש שיבא, פרופ' שלמה משיח.

משיח הגיב על הביקורת בכלי התקשורת על שהפריית מבחנה היא נחלתו של מי שיש בידו "לתרום" בעבור הטיפול. ביחידה להפריה חוץ-גופית של תל השומר, הגדולה בארץ, מבוצעות 500 הפריות בשנה.

לדברי משיח, טיפול בהפריית מבחנה עולה 1,000 — 1,200 דולר. קופות החולים משתתפות ב-700 דולר מהוצאות הטיפול, באמצעות "טופס 17". הכסף לא מגיע לבית החולים בשל הסכמים גלובליים ושיטות חובות, וגם משום שהסכום מועבר בסופו של דבר לאוצר.

משיח מציין כי המצב נכון גם ביחידות אחרות להפריית מבחנה, וקובל כי מדיניות משרד הבריאות יצרה אפליה בין יחידות בבתי החולים הממשלתיים לבין היחידות בבתי החולים הציבוריים.

כמה יחידות ממשלתיות החלו לגבות "תרומה" בעד השרות, והיחידה להפריה חוץ-גופית בתל השומר מתקיימת מכספי עמותת הנשים "נליה" (נשי היהלומנים), האוספת תרומות לציוד, ומשלמת את שכרן של שלוש עובדות מעבדה.

פרופ' משיח מוסיף כי ישראל נמנית עם חמש המדינות המובילות בעולם בתחום הפריית מבחנה — עם ארה"ב, אנגליה, אוסטרליה וצרפת; ולא זו בלבד שישראליות אינן נזקקות לנסיעות לחו"ל לצורך טיפולים אלה, אלא שנשים רבות מגיעות ארצה לטיפולי הפריה.

הפתרון לבעיית המימון, לדבריו, הוא הקמת יחידות על בסיס "משק סגור", כפי שנהוג בחו"ל — למימון העלויות מההכנסות.

ממשרד הבריאות נמסר בתגובה כי בבתי החולים הממשלתיים-עירוניים חל איסור לגבות תשלום בעד טיפול בחולה. במשרד מאשרים כי נושא ההפריה החוץ-גופית אינו מתוקצב, ומציינים שהמשרד דואג לתקצובו בשנת התקציב הבאה.

נגואה בסיוני, רעייתו של שגריר מצרים בישראל, הגיעה שלשום ללשכתה של מזכ"ל "נעמת", מאשה לובלסקי, וחתמה על "מגילת זכויות האשה" של נעמת. הקוראת בין היתר לפעול למען שוויון בין יהודים וערבים, ולהבנה שיתוף ואחווה. "חבל שלא כל הישראלים תומכים בוועידה בין-לאומית לשלום", אמרה בסיוני. "אך בעלי ואני עדיין מקווים לטוב", אמרה אשת השגריר. בתמונה: נגואה בסיוני (משמאל) ומאשה לובלסקי.
(תצלום: ישראל מלובני)

בן 80 נהרג ממכת חשמל

מאת סופרת "הארץ" בשרון

גופתו של שלום חסן, בן 80, נמצאה שלשום בביתו בישוב קדימה שבשרון.

פניו היו מפוייחים, ונראה שנהרג ממכת החשמל.

שיסה כלב זאב בשוטרים

(ע). כלב זאב שבעליו שיסה אותו בשוטרים, נורה ברגלו.

אתמול סמוך ל-12.30 הוזעקה המשטרה לתחנת הדלק "מצדי" בכביש רופין בחיפה. תושב העיר, בן 42, מלווה בכלב זאב, איים שם על אחד מעובדי התחנה.

השוטרים התקשו להתקרב אל המאיים, והוא שיסה את הכלב בהם.

שוטר ירה ברגלו של הכלב ופצעו, ובעליו נעצר. הכלב קיבל טיפול רפואי.

חשוד שגנב קופות צדקה מבית מדרש

מאת נורית כהנא

יעקב דינו, בן 29, מחיפה נעצר שלשום ל-8 ימים בחשד כי פרץ לבית מדרש, גנב קופות צדקה ופנקס תרומות, ולאחר מכן הטריד אנשים ושילשל את הכסף לכיסו.

"לא פרצתי לבית המדרש. הדלת היתה פתוחה ונכנסתי ללמוד תורה", טען החשוד בבית המשפט.

כלא דמון — 4 ימים בלי מים בגלל תקלות בחשמל

מכת ברק ניתקה את אספקת החשמל למשאבות ● בסוף השבוע הוכרזה כוננות בכלא מחשש ש-400 האסירים יתמרדו

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

כלא דמון שרוי זה 4 ימים בלי מים, וה-400 הכלואים נמנעה אפשרות להתרחץ. ביום שלישי שעבר שיתק ברק עמוד חשמל ועליו טרנספורמטור שהזרים את הזרם למשאבות המים שבכלא.

מפקד הכלא, סגן גונדר רפאל שוקרון התריע על מצב התברואה המידרדר. "איני יודע אם הוכרזנו בדרגת עדיפות ראשונה בחברת החשמל", אמר מפקד הכלא, "אולם ברור לי שעלינו להימנות עם מוסדות בעלות עדיפות ראשונה לתיקונים עקב מזג האוויר הקשה. יש סכנה שהאסירים ימרדו".

מזג האוויר והשטפונות היקשו על אנשי חברת החשמל את הגישה למקום שבו מוצבות משאבות המים של הכלא — בלב יערות הכרמל. בליל ששי עמלו אנשי החברה בגשם, עד 21:00, בנסיון לתקן את התקלה — אך לא הספיקו לסיים את העבודה.

בסוף השבוע הוכרזה כוננות בכלא, ומפקדו שהה במקום להרגיע את הרוחות.

כמה גופים — מכבי האש והחברה להגנת הטבע בפארק הכרמל, סיפקו מיכליות לתצרוכת חירום, להפעלת המטבח ומי שתיה (לאחר הרתחתם).

אתמול, בצהרים הובטח להנהלת הכלא כי חברת החשמל תתגבר על התקלה, אבל בשעת מסירת הידיעה לא חודשה אספקת המים לכלא.

נאשמים שהתחזו לחיילי צה"ל — והתרימו בקבלות מזויפות

(ע). שני צעירים מואשמים בזיוף קבלות למען "מבצע התרמה לילדים נזקקי אברים", לאחר שהתחזו לחיילי צה"ל.

בכתב האישום שהוגש שלשום לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, נאמר כי באוקטובר השנה הזמין יוסי תמיר (26) מצפת 10 פנקסי קבלות בבית דפוס בת"א. תמיר זייף את הקבלות בכך שרשם בראשן את השם "דקלה", והטביע מתחתיו חותמת מזוייפת: "אירגון ביטוח לילדים נזקקי אברים".

בחודשים אוקטובר—דצמבר 1987, טוענת התביעה, פקד תמיר מספר רב של בתים פרטיים ובתי עסק בתל-אביב ופתח-תקווה, והציג עצמו במרמה כנציגו של האירגון המדומה. הצעיר קיבל תרומות בסך כ-3,000 ש"ח, ובתמורה נתן את הקבלות המזוייפות.

התביעה, עו"ד הגה נקריטן, מספרת עוד כי תמיר וחברו, איגור שפרוב (23) מעכו, לבשו ב-2.9.87 מדי צבא, ותמיר אף נשא על כתפיו דרגות סרן. השניים נכנסו לבתי עסק שונים ברחוב המלך ג'ורג' בתל-אביב, ולאחר שהציגו עצמם במרמה כמי שנותרו ללא כספים לאכול ולנסוע הביתה, אספו 30 שקל.

שנה מאסר לעריק מצה"ל שהדיח קטין לעשן חשיש

מאת נורית כהנא

החייל עמרם אמרני (20) מקרית-אתא נידון שלשום בבית המשפט המחוזי בחיפה לשנת מאסר בפועל, ולשנה על-תנאי לשנתיים — בתוספה לעונש שהוא נושא כעת בצבא — 7 חודשי מאסר. השופט, א. כהן, גם פסק לו פיקוח-מבחן לשנה.

אמרני הורשע, על-פי הודאתו, בהדחת קטין לעישון חשיש ובסחר בסמים מסוכנים.

על-פי כתב האישום, מכר באמצע השנה שעברה סמים, בעת שהיה עריק מצה"ל ועסק במכירת הדסים וירקות. ממעבידו קיבל חשיש כמה פעמים, ומכר אותו לאחרים. באוקטובר 87' מכר 3 פעמים חשיש לנער בן 15, והדיחו לשימוש בסמים.

דחפון
שרות מודעות טלפוני של הארץ
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

נס חנוכה של מרים בן-ארי: האוטובוס בקהיר עבר מעלי

מחלימה בביתה ברמת-גן מזעזוע-מוח בו לקתה ● בתאונה נספתה יפה ענבי, מחיפה, שהשתתפה עימה בטיול המאורגן

(ע). "אני לא זוכרת איך נפלתי, רק זוכרת שהרגשתי כאילו שהגלגלים של האוטובוס עברו עלי. איבדתי את ההכרה, ואחר-כך סיפרו לי שהאוטובוס ממש עבר ונעצר מעלי. איש לא ידע בהתחלה שמישהי נפלה מתחת לאוטובוס, ואיש לא הבין כיצד יצאתי משם בחיים. ניצלתי ממש בנס חנוכה", סיפרה אמש מרים בן-ארי, שנפצעה בתאונת אוטובוס בקהיר ביום חמישי בלילה.

מרים בן-ארי מחלימה בביתה ברמת-גן מזעזוע המוח שממנו סבלה לאחר התאונה. בתאונה קיפחה את חייה יפה ענבי, תושבת חיפה, שהשתתפה בטיול המאורגן בקהיר.

"היינו קבוצה מאד מגובשת ומאד נהנינו מהטיול", סיפרה בן-ארי. "לא הרגשנו כל יחס עוין מהאוכלוסיה או מהשלטונות עקב המהומות בשטחים. הסתובבנו במקומות הרגילים שבהם תמיד מטיילים התיירים. המצרים מיד זיהו אותנו וקיבלו אותנו תמיד בסיסמה הרגילה שלהם: 'שלום ברכה'. כשכוונתם לשלום וברכה", סיפרה. "גם השוטרים היו אדיבים, עזרו לנו תמיד לעבור את הכבישים ועצרו את התנועה למעננו".

מיום התאונה אין היא זוכרת כמעט דבר. "אני רק זוכרת שאכלנו ארוחה חגיגית במלון 'שרתון גיזה' לכבוד סיום הטיול. ב-10 בלילה, עם סיום הארוחה, יצאנו לעיר. תיכננו לעלות לאחד ממגדלי התצפית ולראות את קהיר בלילה. הגענו לכביש והשוטר עצר את התנועה. המכוניות הפרטיות נעצרו, ואנו התחלנו לעבור. איני זוכרת איך נפלתי, רק זוכרת שהרגשתי כאילו גלגלי האוטובוס עברו עלי".

מרים בן-ארי איבדה את הכרתה והובהלה לבית החולים, שם זכתה לטיפול מסור. "כשהתעוררתי המתינו לידי מספר אחיות, שנשארו צמודות אלי עד שעזבתי את בית החולים".

שלשום לפנות בוקר הגיעה בן-ארי לארץ, והיא מקווה לשוב לעבודתה בהמשך השבוע. במטוס הובא גם ארונה של ענבי.

זמרת השנסונים הצרפתיה ברברה באה שלשום לארץ, ל-3 קונצרטים

חלקי גופה נפלטו לחוף ליד נתניה

מאת סופרת "הארץ" בשרון

חלקי גופה נפלטו שלשום לפני הצהריים בחוף נעורים, ליד נתניה.

קצין ביטחון באזור המועצות באזור דיווח על כך. שוטרים הגיעו למקום, אספו את חלקי הגופה ושלחו אותה למכון לרפואה משפטית באבו-כביר.

2 בכירים פורשים מהמשטרה

מאת ראובן שפירא

שני קציני משטרה בכירים — עורכי-דין במקצועם — המשרתים בתפקידי מפתח במחוז תל-אביב של המשטרה, הודיעו בימים האחרונים על כוונתם לפרוש מהמשטרה.

השניים, סגן-ניצב הרותה הראל המשמשת כראש ענף החקירות והיעצות המשפטית במטה המחוז, וסגן-ניצב יששכר מורג המשמש כראש ענף התנועה, סרבו למסור את הסיבות לפרישתם, אך נודע כי אין קשר בין פרישת השניים. עם זאת צפוייה לפרישתם בעת ובעונה אחת השפעה מסויימת על תיפקוד מטה המחוז.

סגן-ניצב הראל משרתת במשטרה 14 שנים, ומילאה שורה של תפקידים בתחום התביעות והחקירות. בתוקף תפקידה בשנים האחרונות היתה מעורבת בניהול כל החקירות הרגישות והחשובות במחוז תל-אביב. בין השאר היתה לה מעורבות גדולה בחקירת פרשת הרצח של יוסף איזראלוב והעמדתה לדין של אישתו גיתית, ובפרשת העמדתן לדין של זהה יערי ואביבה גרנות באשמת רצח מלה מלבסקי.

סגן-ניצב מורג, הנחשב בעל נסיון רב בנושאי תנועה ושירת במיגוון תפקידים במטה הארצי, היה אחראי בשנה האחרונה על טיפול בכל בעיות התנועה במחוז תל-אביב.

3 נעצרו בחיפה בחשד שתקפו את בנות זוגם

מאת נורית כהנא

שלושה גברים מחיפה נעצרו שלשום בחשד שתקפו את בנות זוגם ואיימו על חייהן.

רפאל גבאי (39) מקריית-ים נעצר שלשום לארבעה ימים, בחשד לתקיפה חבלנית של אשתו. האשה הובאה מצועה קשה, בלא הכרה, לבית החולים.

נציג המשטרה מסר לשופט התורן בבית-משפט השלום בחיפה, רפאל חרסונסקי, כי החשוד ידוע באלימותו, והודיע פעמים רבות. "לא יודע מה קרה. אולי שתיתי. לא זוכר", אמר הבעל בעת הדיון במעצרו.

כמו כן נעצר שלשום רוני אליאס (23) מטירת הכרמל, החשוד כי תקף את חברתו בכל חלקי גופה. החברה ניצלה מאיומיו לדרוס אותה, לאחר שהסתתרה בין שיחים ומצבות באזור בית הקברות, שאליו הוביל אותה.

שמשון שפורקר (19) מקריית-ים נשלח בהוראת השופט לשמונה ימי הסתכלות, בחשד שאיים שיהרוג את חברתו, וזרק אבנים אל חלונות ביתה. בעבר כבר נשלח להסתכלות.

קבלת מודעות משפחתיות
03-738707
03-735588 — 9

רשם מכוניתו על-שם המאהבת ודרש סיוע מהביטוח הלאומי

(ע). פקיד במוסד ציבורי, שפנה לבית הדין האזורי לעבודה בחיפה בתביעה נגד המוסד לביטוח לאומי להשלמת הכנסה, בטענה כי הוא זכאי לה בהיותו נשוי ואב לשישה ילדים ומשכורתו לוקה בחסר — החזיק במקביל רכב צמוד שרשם על-שמה של המאהבת שלו.

בדיקה של חוקרי המוסד לביטוח לאומי העלתה שהתובע מחזיק ברשותו במכונית פרטית הרשומה על-שם ידידתו המתגוררת באזור הקריות, וזאת במטרה לסייע בידו להגיע ממקום מגוריו לביתה שבקריות. בבדיקה התברר עוד כי הרכב נרשם על-שם המאהבת, שאין בידה רשיון נהיגה, ואילו תעודת הביטוח של המכונית נרשמה על-שמו בלבד.

השופטת, איטה קציר, שדנה בסוגיה זו, ציינה כי אין ספק שהתובע משתמש במכונית שהעניקה לו ידידתו לצרכיו האישיים בנסיעותיו לעבודה וחזרה, ולצורך נסיעותיו הרומנטיות עם ידידתו.

בנסיבות אלה, קבעה השופטת, יש לראות את התובע כמי שמחזיק ומשתמש ברכב כמנהג הבעלים, אף שהמכונית רשומה למעשה על-שם המאהבת. נוכח כל אלה קבעה השופטת כי הוא אינו זכאי להשלמת הכנסה, מאחר שברשותו מכונית פרטית.

מלאה שנה לפטירתו של יקירנו
שבתי שיכמן ז"ל
ביום שלישי, ז' בטבת תשמ"ח 29.12.87
בשעה 3.30 אחה"צ
נתייחד עם זכרו בבית העלמין בנחלת-יצחק
המשפחה

אזכרה
ביום השנה לפטירתה של האשה החשובה
מרת
אסתר פויגל יוסקוביץ ע"ה
בת הרה"ח ר' מרדכי מנחם הלוי ז"ל הבר אשת יבדלח"א הרה"ח ר' הרש לייב יוסקוביץ הי"ו
תתקיים עליה לקברה לתפילות לעילוי נשמתה,
בבית-העלמין נחלת-יצחק ת"א
היום יום ראשון ו' טבת תשמ"ח (27.12.87) בשעה 12.15 בדיוק
נפגשים ליד השער
המשפחה

שנתיים לפטירת
יצחק גילת
גוגו שלנו
נתייחד עם זכרו ביום רביעי ט' טבת תשמ"ח 30.12.87 בשעה 3.30 בבית העלמין ברמת השרון
רות, תמיר, שרון, יואב
והמשפחה

אנו מבכים מרה את פטירתו של חברנו הבכור והוותיק
ד"ר **אריה מוסקט** ז"ל
ושולחים תנחומים למשפחה
ולמשפחת קול היקרה
על פטירת האח והגיס
המפלגה הליברלית העצמאית
תנועת העבודה הליברלית
המרכז וסניף ירושלים
"הנוער הציוני" העולמי ובישראל
"יסודות" ארגון בוגרי הנוער הציוני
המדרשה הליברלית ע"ש ד"ר פרץ
"משואה" יד לחברי תנועות נוער ציוניות בשואה ובבוי
יהדות-קרן קבוטינסקי

קואופרטיב דן
משתתף בצער החבר
יוסף לנגר והמשפחה
על מות **האם** ז"ל

למשפחת בנדס
אתכם באבלכם בהלקח מכם ראש משפחתכם
אציל הרוח
אלכסנדר בנדס ז"ל
מנכ"ל חברתנו הראשון
פוגז — חברה לשיווק בע"מ
ההנהלה, והעובדים

עיריית רמת-גן
אבלה על מות
הלנה אליאס ז"ל
חסידת אומות העולם ותושבת רמת גן
ומשתתפת בצער המשפחה
אורי עמית ראש העיר

הטכניון — מכון טכנולוגי לישראל
לשרה חברתנו לעבודה
משתתפים בצערך על פטירת אביך
שמואל אשכנזי ז"ל
חברי המכון למצב מוצק

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודכון
03-38 38 38

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו
חיים ורד ז"ל
ההלוייה התקיימה ביום ששי 25.12.87 ד' טבת תשמ"ח
בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת-ים.
יושבים שבעה בבית המנוח רח' שפינוזה 1 תל אביב
האבלים:
אשתו: שולמית
בתו וחתנה: רות ויעקב מגד
אחיו, נכדיו וכל בני המשפחה

יקירתנו
מרוסיה-מרים אוסוסקין
אלמנתו של משה אוסוסקין ז"ל
איננה
ההלויה תתקיים היום יום ראשון ו' בטבת תשמ"ח 27.12.87 בשעה 14.30 בסנהדריה ירושלים.
בתה וחתנה: אליקה (אלישבע) ואהרן ברק
נכדיה: אבנר, אסתר, מיכל ותמר
צבי ברק
השבעה בבית ברק רח' ניל"י 16 ירושלים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו
ד"ר **יעל טראוטה קליין**
לבית ברנר
ההלויה תתקיים היום יום ראשון ו' בטבת תשמ"ח 27/12/87
בשעה 14.00 בבית העלמין בקרית שאול
אוטובוס יצא מבית המנוחה רח' מיכה 8 רמת-חן בשעה 13.00
המתאבלים:
בעלה: ד"ר פרנץ דניאל
אחותה: אלן גלזנר
בנותיה: נעמי קולן
דורית ויצחק ירקוני
נכדיה: ארנה רון רלי ודנה
וכל בני המשפחה

אנו משתתפים באבלו של חבר ההנהלה
מר **יצחק יצחקי**
על פטירת אביו
חיים יצחקי ז"ל
איש רב פעלים וממיסדי מפלגת הציונים הכלליים בטבריה
הנהלת המרכז הליברלי

ביום השנה השמיני לפלישה הסובייטית

פוזרה בכוח הפגנה במוסקווה נגד המשך נוכחות בריה"מ באפגניסטאן

הפגנה דומה נערכה גם בלנינגראד ● 16 עצורים, חלקם פצועים

מוסקווה (אי־פי). המשטרה פיזרה בשבת קבוצה של אזרחים שהפגינו ליד משרד ההגנה במוסקווה נגד המשך הנוכחות הסובייטית באפגניסטאן. על הפגנה דומה נמסר גם מלנינגראד.

אף שהפגנות רחוב נגד המערכות הסובייטית נדירות, נעצרו אתמול אחר הצהריים 16 איש בשתי הערים הגדולות בבריה"מ. בשני המקומות פעלה המשטרה תוך שימוש בכוח וחלק מן העצורים נפצעו.

היום חל יום השנה השמיני לפלישה הסובייטית לאפגניסטאן ב־27 בדצמבר 1979.

מספר חיילי הצבא האדום הנמצאים עדיין באפגניסטאן נאמד ב־115 אלף, ותפקידם לסייע לממשלתו של נג'יב לדכא התקוממות אנטי־סובייטית ברחבי המדינה.

שלוש מכוניות תופת התפוצצו באיסלאמבאד

שלוש מכוניות תופת התפוצצו אתמול באיסלאמבאד כמעט בעת ובעונה אחת וגרמו לפציעתם של 36 איש. המשטרה מייחסת את האירוע ליום השנה השמיני לפלישה הסובייטית.

מצבם של ארבעה מבין הפצועים הוגדר אנוש. אחת עשרה מכוניות ביזוקו קשה ועשרות חנויות ובתי עסק נפגעו באזור בקוטר כחמישה ק"מ שבו אירע הפיצוץ.

סיומו הבלתי מוצלח של מטוס פרטי דו מושבי זה: נפצעו פצעים אנושים והנוסעת שהיתה עמו נהרגה, כאשר התרסק המטוס על בית דירות בקיסמי, פלורידה, ביום חמישי. (תצלום אי־פי)

איזווסטיה רומז על טיהורו הקרוב של ניקולאי בוכארין

"בוכארין הוא הקורבן החשוב ביותר של משפטי הראווה של סטאלין: איש אינו יכול שלא להתרגש מהדרך בה מצא את מותו"

מוסקווה 26 (רויטר־עתי"מ). מאמר שהופיע בשבועון של העתון "איזבסטיה" מרמז על טיהורו הקרוב של ניקולאי בוכארין, מתנגדו של סטאלין, שהורשע בבגידה והוצא להורג לאחר משפט ראווה ב־1938.

משקיפים ממדינות המערב במוסקווה אמרו כי הרמז על הטיהור הקרוב של בוכארין מופיע במאמר של ההיסטוריון הסובייטי אנאטולי לאטישב ב"נדליה", המוסף השבועי של "איזבסטיה".

המאמר מספר כי השלטונות הנוגעים בדבר שוקלים עתה את טיהורו של בוכארין וישנם כל הסיכויים שטיהור זה יאושר ויפורסם בקרוב.

לאטישב מתאר את בוכארין במאמרו כאישיות מסובכת בעלת ניגודים פנימיים, איש שהיה אידיאולוג של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית, תיאורטיקן חשוב "ובכל מנו אחד המנהיגים החשובים ביותר של ארצנו".

הוא הוסיף כי במשך שנים רבות היה שמו של בוכארין "בתחום החושך" ועכשיו, לבסוף, ייצא השם לאור. "אני בטוח כי בזמן הקרוב יוכלו המעוניינים בהיסטוריה של אותה תקופה לקרוא את כתביו של בוכארין", הוא כתב.

בחודש שעבר הודיע המנהיג הסובייטי מיכאיל גורבאצ'וב כי הוקמה ועדה לבדיקת אפשרות טיהורים של קורבנות סטאלין.

בנאום בקרמלין בו הוא קרא למחוק את "הכתמים השחורים" בהיסטוריה הסובייטית, התייחס גורבאצ'וב גם לתפקיד שמילא בוכארין. גורבאצ'וב לא דרש את טיהורו ומתח ביקורת על בוכארין, אשר לטענתו "העריך לא נכונה את חשיבות גורם הזמן בבניית הסוציאליזם בשנות ה־30".

לאטישב אומר במאמרו כי לנין, מייסד בריה"מ, העריך ושיבח את בוכארין יותר מאשר מתח עליו ביקורת, וביחס כזה יש לנקוט גם כיום כלפיו. בעיתונות הסובייטית הופיעו באחרונה מאמרים בהם צוטט לנין, שתיאר את בוכארין כ"יקיר המפלגה". כמה עתונים גם הפנו את תשומת הלב של הקוראים ל"שגיאות פוליטיות" בהן הואשם.

לאטישב שיבח את בוכארין על הערכה האמינה ביותר בימיו על התפתחות הקאפיטאליזם.

בהתייחסו למשפטו של בוכארין והוצאתו להורג, כתב לאטישב: "איש אינו יכול שלא להתרגש מן הדרך בה מצא בוכארין את מותו".

לאטישב תיאר את בוכארין כקורבן הראשון והחשוב ביותר של משפטי הראווה של סטאלין והוסיף כי "מוטלת חובה מוסרית על אקדמאים וסופרים לספר את האמת עליו ועל חבריו הקומוניסטים קורבנות אותן רדיפות".

לינט "סקוויקי" פרום נתפסה ביום שישי לאחר שנמלטה יומיים קודם לכן מבית כלא פדראלי בווירג'יניה. שם היא מריצה עונש של מאסר עולם על נסיון התנקשות בנשיא ארה"ב, ג'רלד פורד ב־1975. פרום היתה אחת מתומכיו של צ'רלס מנסון, המרצה גם הוא עונש מאסר עולם בעוון רציחתם של ששה אנשים, ובהם השחקנית שרון טייט, בשנת 1969. לפני שנלכדה היה חשש, כי תנסה לתפוס בני ערובה, כדי לדרוש את שחרורו של מנסון. (תצלום אי־פי).

רו"מ קמבודיה לוייטנאם: נגיע להסכם עם סיהאנוק

סוכנות הידיעות של וייטנאם: סיהאנוק הסכים לחדש את השיחות

בנגקוק (אי־פי). ראש ממשלתה הפרו־וייטנאמית של קמבודיה הבטיח לבעלי בריתו כי "שום מכשול" לא ימנע את ביצוע ההסכם שלו עם מנהיג האופוזיציה, הנסיך נורודום סיהאנוק, מסרו אתמול אמצעי התקשורת בקמבודיה.

סוכנות הידיעות הרשמית, ס־פ־ק, מסרה, כי בפגישה עם מנהיגי המפלגה הקומוניסטית של לאוס "חזר הון סן ואישר כי החליט להיפגש שוב עם סיהאנוק בפאריס בינואר 1988 והביע את בטחונו, כי דבר לא ימנע את ביצוע ההסכם בינו לבין הנסיך סיהאנוק".

ראש הממשלה הון סן שב אתמול מביקור רשמי בן ששה ימים בלאוס.

סוכנות הידיעות של וייטנאם הודיעה לאחרונה כי סיהאנוק קיבל את הצעתו של הון סן לחדש את שיחות הפיוס הלאומיות בצרפת ב־27 בינואר.

שני המנהיגים נועדו בצרפת ב־2 בדצמבר לשלושה ימים של שיחות, לראשונה מאז פרוץ הסכסוך כאשר פלשו כוחות וייטנאם לקמבודיה בתום המולד של שנת 1978. ההודעה המשותפת שפרסמו השניים בתום הפגישה קראה לכל הצדדים להיכנס למשא ומתן, כדי לעצב ממשלה דמוקרטית, ריבונית ובלתי תלויה.

סון סאן, שותפו של סיהאנוק באופוזיציה, אמר בראשית השבוע בבנגקוק, כי הוא יקח חלק בשיחות, אם גם וייטנאם תעשה כן, או לפחות תתחייב בפני האו"ם להסיג את כל כוחותיה מקמבודיה מהר ככל האפשר, לאחר סיום השיחות.

קבוצת האופוזיציה השלישית, החמר רוג', לא הבהירה את עמדתה, אך בעבר התנגדה לשיחות.

מסוקי הצי האמריקאי פינו את הצוותות

האיראנים תקפו 2 אוניות סוחר בדרום המפרץ הפרסי

שלושה פצועים קל ● מטוסים עיראקיים תקפו עמדות איראניות בחזית הדרומית־מערבית

דובאי (ע"צ וע"ד). ספינות מירוץ של המשמרות המהפכנים האיראניים תקפו שתי אניות בדרום המפרץ הפרסי ביום שישי והעלו אותן באש.

מסוקים של הצי האמריקאי פינו את אנשי הצוות אשר שלושה מהם נפצעו קל, מסרו חוגים של חברות הספנות באזור בשבת.

המקורות מסרו, כי שלושת הנפגעים הם מצוות אניית הסוחר הדרום קוריאנית "האיונדאי מס' 7" במשקל 20 אלף טונות, שנגררות העבירו אותה בשבת לדובאי.

האניה השניה שהותקפה היא המיכלית הסעודית "ניג'מת אל־פיטרול 8", במשקל של 21 אלף טונות. האניה ממשיכה בדרכה לאחר התקפה ללא עזרה, אמרו המקורות.

המיכלית הסעודית הותקפה כשהיתה טעונה נפט. בעת ההתקפה היא שטה במים הטריטוריאליים של הנסיכויות המאוחדות. מסוק של הצי האמריקאי הגיע לשתי הספינות המותקפות מול נמל מינה סאקר בחוף דובאי ובו בזמן גם הגיעו נגררות עם ציוד כיבוי החולו לכבות את המיכלית הבוערת.

אולם עוד לפני כן כיבו אנשי הצוות את האש ואמרו כי אין צורך בעזרה נוספת.

ההתקפה על "ניג'מת אלפיטרול" באה כמה שעות לאחר ההתקפה על האניה הדרום קוריאנית. מסוקים של הצי האמריקאי והבריטי חילצו בפעולה משותפת מאניה זו 20 אנשי צוות. נמסר כי האניה היתה טעונה עצים בדרכה לנסיכויות המאוחדות.

גלים של מטוסים עיראקיים הפציצו ביום ו' עמדות של חיילים איראנים בחזית הדרומית־מערבית — נאמר בהודעה שפורסמה בבגדאד.

ההודעה מציינת כי מטוסי הסילון תקפו ריכוזי כוחות איראניים ליד דופל והשמידו בשעות הבוקר וגרמו אבידות כבדות. הם גם הביאו מכלל פעולה סוללה של טילי קרקע־אוויר מדגם "הוק".

בהודעה תוארו ההתקפות כ"זריזות, מפתיעות והרסניות". נאמר בה כי כל המטוסים חזרו בשלום לבסיסים.

שני הצדדים ריכזו מאות אלפי חיילים בחזית הדרומית לקראת מיתקפת חורף איראנית, שלה מצפים מזה זמן רב. האיראנים מצפים שיעלה בידם במסגרת מיתקפה זו להשתלט על עיר הנמל הקרובה בצרה.

המורדים באנגולה כבשו עיר וצומת רכבות במרכז המדינה

קציני "אוניטה": העיר תהווה קרש קפיצה להתקפות נוספות בצפון אנגולה

יוהנסבורג (ע"צ וע"ד). ארגון "אוניטה" הנאבק נגד המשטר באנגולה המגדיר עצמו כמארכסיסטי כבש עיר אסטרטגית וצומת רכבות חשוב במרכז המדינה האפריקאית וכוחותיו המשיכו לרדוף אחרי כוחות הממשלה הנסוגים — דיווח צוות טלוויזיה שעקב אחר ההתקפה.

צלמי רשת טלוויזיה מערבית מסרו אתמול, כי ראו כיצד כוחות מנהיג המורדים, יונאס סאווימבי, העומד בראש הארגון אוניטה, כבשו את העיר מונהנגו ביום שלישי שעבר.

קציני כוחות אוניטה אמרו, כי הם השתלטו על עיר שתהווה קרש קפיצה להתקפות נוספות לכיוון צפון אנגולה.

מונהנגו היא העיר בה התגונן סאווימבי בזמן המשטר הפורטוגלי.

אנשי הטלוויזיה מסרו, כי 900 חיילי צבא המורדים הפעילו ארבעה טנקים סובייטיים מדגם "טי־54" שנפלו בידיהם, וכבשו את מונהנגו, לאחר שהרגו 20 חיילים של צבא הממשלה. יתר כוחות הממשלה נמלטו צפונה.

עוד סיפרו אנשי הטלוויזיה, כי ראו מסוק סובייטי בוער.

בריה"מ תקים מוזיאון של חפצי הנמלטים מצ'רנוביל

ניצולי אסון הכור סירבו לקבל את חפציהם בחזרה גם לאחר שטוהרו מהרדיואקטיביות

מוסקווה (אי־פי). בריה"מ עומדת להקים מוזיאון בו יוצגו חפצים של תושבים שנמלטו מבתיהם לאחר אסון צ'רנוביל, מסרה אתמול סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית, טאס. לדברי הסוכנות בעקבות נסיונות להחזיר את הרכוש לבעליו לאחר שטוהר, אך התושבים שנמלטו לאחר ההתפוצצות והשריפה בכור הגרעיני באפריל 1986, חוששים לקחתו חזרה. החפצים יוצגו, איפוא, במוזיאון שישוכן באזור פוליסיה בבילורוסיה, אומנת סוכנות טאס. בין החפצים גביעים מן המאה ה־16 וה־17, סמוברים, פמוטים, ספרי דת עתיקים, איקונות ותלבושות עממיות, שגילן יותר ממאה שנים.

אזרח גרמני חשוד באימון מורדים מוסלמיים אפגאניים

איסלאמאבאד, (ע"צ וע"ד). השלטון הפרו־סובייטי באפגאניסטן הודיע על מעצרו של אזרח מערב גרמני, החשוד באימון מורדים מוסלמיים בהפעלת טילי סטינגר אמריקאים נגד מטוסים — מסר רדיו קאבול ביום שישי.

האיש זוהה בשם עוסמן דמיר, שלטענת השלטונות חדר לאפגאניסטן באורח בלתי חוקי מפאקיסטן.

לא נמסרו פרטים על תפיסת האיש. בשידור נאמר כי הוא הוסגר לשלטונות על ידי קבוצה של מורדים לשעבר, שעברו לצד השלטון במחוז קאנדהאר בדרום אפגאניסטן.

תימן מחדשת סכר שנבנה על ידי מלכות שבא

אבו דאבי, (ע"ד). צפון תימן חתמה על הסכם בסכום של 22.4 מיליון דולר לביצוע השלב השני של תוכנית ענק לחידוש מערכת השקייה של סכר מאריב מלפני 2500 שנה.

פקידים בכירים מצפון תימן, תורכיה ואבו־דאבי חתמו על ההסכם להקמת תעלות שיובילו מים לסכר, שנבנה לראשונה על ידי מלכות שבא מימי קדם ושפעולתו חודשה לפני שנה.

כ־40 נערים נמלטו ממרכז מעצר לנוער בברזיל

ריו דה זנרו (אי־פי). יותר מ־140 נערים נמלטו אתמול ממרכז מעצר לעבריינים צעירים, לאחר ששברו כמה דלתות ודילגו מעל גדר בגובה חמישה מטרים, נמסר מן המשטרה.

עד הצהריים לכדה המשטרה 95 מן הנמלטים.

הצעירים ברחו מן המרכז לעבריינים צעירים על שם האב מוריני, השוכן לא הרחק משדה התעופה הבין־לאומי של ריו. לדברי אחד מעובדי המרכז, רב הנמלטים "מסוכנים מאד".

ערכה את העמוד: עדה אושפיז

או שאתה מזריק לו או שאתה "מיישן" אותו

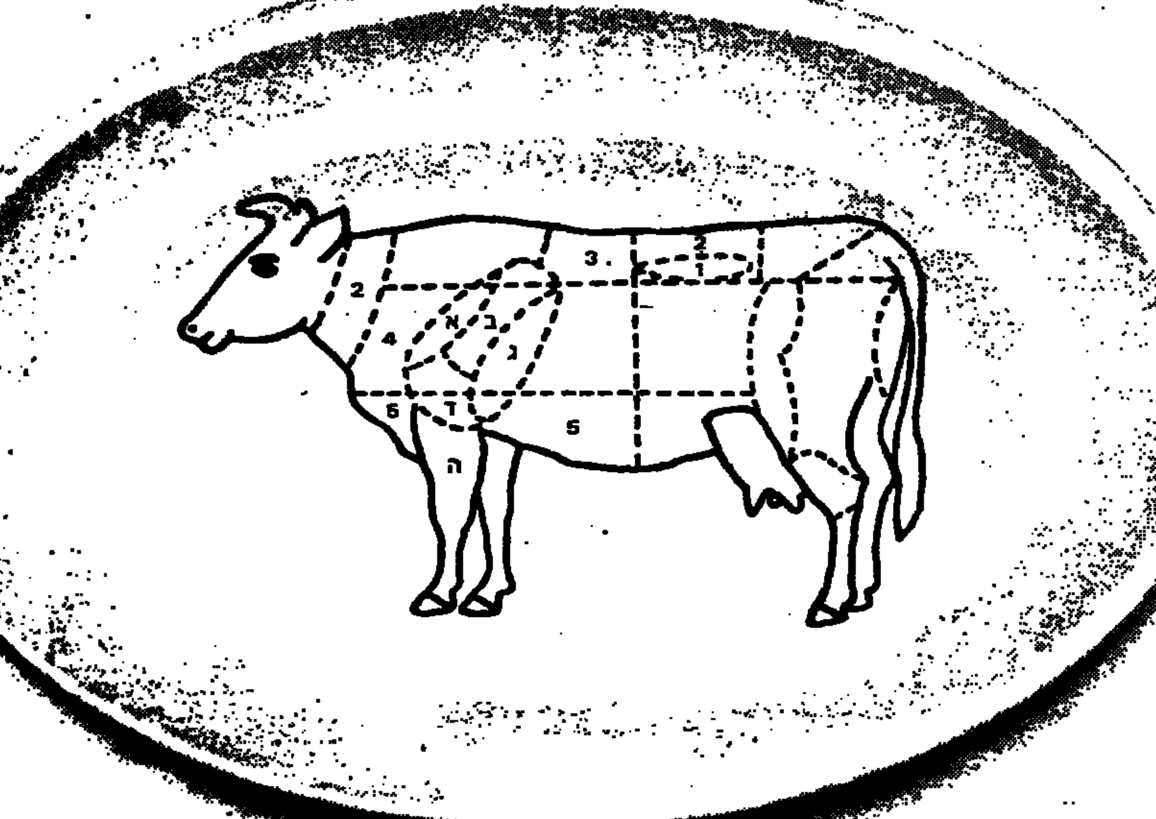

קול המפרסם

אין דרך אחרת. חייבים לעבד את הבשר כדי שיהיה רך וטוב לאכילה. אפשר כמובן להזריק לבשר, כפי שנהוג ברוב המקומות. זה זול יותר, מהיר יותר, קל יותר, אבל...
אתה יודע מה זה. כימיקלים וכאלה. ישנה דרך נוספת: ל"יישן" את הבשר. שיטת טיפול מיוחדת שנהוגה במקומות מסורתיים שבהם יש יחס רציני לבשר. ועוד יותר רציני לאלה שאוכלים אותו.

ב"ווייט הול" בוחרו בשיטת ה"יישון". את הבשר אנחנו תולים במקרר מיוחד השומר על טמפ' קבועה של 0°, לתקופה של שבועיים עד חודש. בתהליך נגרם לפירוק הסיבים של הבשר. וכך, חומצת החלב הנמצאת בבשר, מתפרקת ומרככת את הבשר בתהליך טבעי לחלוטין. זהו אמנם תהליך ארוך ויקר, אבל... את ההבדל בטעם מרגישים כבר מהנגיסה הראשונה.

steak house WHITE HALL
רח' מנדלי 6 תל־אביב. טל. 03-249282

נגיסה אחת תשכנע אותך

במשביר לצרכן
27.12.87-1.1.88

תנורים
קונווקטורים
רדיאטורים
חדש
טרמו אלקטרי

סדין חשמלי בשווי 67 ש"ח חינם!
על כל קניית תנור מעל 180 ש"ח
עד אזילת המלאי

LIZ
סריגים
חליפות סרוגות
סווטשרים
חליפות פוטר
20% הנחה

יום המוצר
יום ראשון 27.12.87
חולצות לנשים, גברים וילדים.
20% הנחה

יום המוצר
יום שני 28.12.87
מכנסיים אלגנטיות
צמר־פוליאסטר מעורב לנשים וגברים
20% הנחה

יום המוצר
יום שלישי 29.12.87
מגפיים ונעליים* חורפיות
לנשים, גברים וילדים
20% הנחה
*לא כולל נעלי בית ונעלי ספורט

ימי המוצר כוללים את מוצרי היוקרה St Michael מרקס אנד ספנסר

صكنا من الاحل

חדשות כלכלה

המגזר העסקי ובנק ישראל מגייסים 175 מיליון שקל

רוב ההנפקות — בצמודי מדד ● בנק ישראל ינפיק מחר 3 סדרות

מאת יהודה שרוני

המגזר העסקי ובנק ישראל יגייסו השבוע 175 מיליון שקל.

המגזר העסקי יגייס 100 מיליון שקל. על פי הפירוט הזה: 35 מיליון — באמצעות חברת לאומי למימון, 23 מיליון שקל — התנועה הקיבוצית המאוחדת, 18 מיליון שקל — חברת הבניה אקרשטיין, ו־24 מיליון שקל — כלל הנפקות. כל ההנפקות, חוץ מהנפקת כלל, תהיה באגרות צמודות למדד.

בנק ישראל יגייס מחר 75 מיליון שקל, ב־3 סדרות של אגרות חוב.

גיוס זה בא בנוסף על גיוס 65 מיליון שקל בסוף השבוע שעבר, הנועד לצמצם את ההזרמה הצפויה החודש. ההזרמה נאמדת במאות מיליוני שקלים. החודש יגיעו לפדיון אגרות ב־900 מיליון שקל. אך בהוראת האוצר, ימחזר בנק ישראל סכום קטן מזה, כדי לאפשר גם לסקטור הפרטי לגייס הון.

הפעילות הבורסאית בשוק האג"ח גברה בסוף השנה משום שזו גם שנת המס, ואצל הגופים המוסדיים, כגון קופות הגמל ותוכניות החיסכון, הצטברו עודפי כספים המחפשים אפיקי השקעה. מנהלי קופות הגמל טוענים כי סכומי הצבירה השנה היו גבוהים במיוחד.

רמה כלכלית להשקעה

כלכלני בנק הפועלים סבורים כי בשוק המניות עדיין נסחרים ניירות ערך רבים שההשקעה בהם כדאית מבחינה כלכלית.

כלכלני הבנק טוענים כי היערכות הגופים המוסדיים והחברות לסוף השנה ולשנה הבאה, תביא לידי התמתנות התנודות בשוק.

משרד האוצר ומשרד האנרגיה יזמו רפורמה בחיפושי הנפט

החברות "חנ"ל" "נפטא" ו"מגן" יעסקו בחיפושי נפט ● "חנ"ה" "לפידות" "מצדה" והמכון הגיאופיסי יספקו שירותי קידוח

מאת יהודה שרוני

משרד האוצר ומשרד האנרגיה עומדים להגיש לאישור הממשלה תוכנית לרפורמה במערך חיפושי הנפט בארץ.

כעת פועלות כמה חברות ממשלתיות בחיפושי נפט ובמתן שירותים למחפשי נפט. לא אחת יש חפיפה בפעילותן, הגורמת עודף כוח אדם, בזבוז משאבים ואי־יעילות.

על־פי התוכנית המוצעת, ירוכזו החברות הפעילות בתחומים אלה תחת שתי חברות־גג: האחת, תכלול את "חנ"ה" (חיפושי נפט השקעות), "לפידות", "מצדה" והמכון הגיאופיסי, ותעסוק במתן שירותי קידוח למחפשי הנפט, שירותים מקצועיים, מפות וממצאים גיאולוגיים הנוגעים לאזורי הקידוח.

האחרת, בראשות "חנ"ל" (חברת הנפט הלאומית), תעסוק בגיוס כספים לשם השקעתם בחיפושי נפט. במסגרת זו ייכללו גם החברות "נפטא" ו"מגן", שמניותיהן רשומות למסחר בבורסה.

כדי להוציא לפועל את התוכנית, מוצע כי חברת "נפטא", השייכת ל"לפידות", תעבור לבעלות חנ"ל, באמצעות החלפת מניות.

בראשות קבוצת החברות שיספקו את שירותי הקידוח, אמור לעמוד אלוף (מיל') עמנואל סקל. בראש קבוצת החברות לחיפושי נפט יעמוד יואל פישר, העומד כעת בראש "חנ"ל".

ראשי האוצר ומשרד האנרגיה מקווים כי השינוי הארגוני יביא לידי ייעול וחסכון בכוח אדם. משרד האוצר מתכוון להעמיד לרשות משרד האנרגיה תקציב מיוחד לביצוע תוכנית השינויים.

תקציב זה ישמש, בין השאר, למתן פיצויי פיטורין לעובדים שיפוטרו, ולשיפוי החברות אם יתעוררו בעיות מיסוי עקב המיזוג.

משרד התיירות הקפיא מיכרז לתפקיד בכיר, לאחר שהוועד התנגד למועמדה של ההנהלה

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

משרד התיירות הקפיא מכרז לתפקיד בכיר, לאחר שוועד העובדים התנגד לאיושו בעובד שההנהלה מעדיפה. העובד פנה לעסוק, לפי שעה, בתפקיד אחר.

מדובר במכרז לתפקיד סגן ראש האגף לעידוד תיירות. מועמד ההנהלה היה נציג משרד התיירות בגרמניה המערבית, אלי ניר, שסיים את תפקידו. ועד העובדים התנגד למינויו, בטענה כי מדובר בעובד מחוץ למשרד התיירות, שהועסק בחוזה מיוחד.

במקביל החל משרד התיירות בצעדים מעשיים לאיושו של תפקיד בכיר אחר — ראש האגף לתכנון ולכלכלה. מועמד ההנהלה הוא אהרון לפידות, אף הוא עובד מחוץ למשרד התיירות. בוועד העובדים קיים חשש כי ההנהלה תנסה למנות גם אותו לתפקידו, בלי מכרז, כנדרש.

בוועד יש תרעומת על הנהלת המשרד, על שלא טרחה להזמין את כל ציבור העובדים לטקס קבלת פנים שנערך בתחילת השבוע במלון "דניאל" בהרצליה, לסיכום עונת התיירות ולהענקת התואר "איש השנה בתיירות" למיליונר־המלונאי תמן.

לדברי גורם בכיר מוסמך בוועד טרחה ההנהלה להזמין רק עובדים שהיא חפצה ביקרם, בלא קשר להיקף תרומתם למאמץ השוטף בהבאת תיירים לישראל. כך לדוגמה לא הוזמנה לאירוע מנהלת לשכת התיירות באילת, מרים פשטינסקי.

משרד התיירות טרם העביר את תגובותיו בנושאים האמורים.

החברה המשותפת ל"שיכון עובדים" ו"סולל בונה" תגייס הון בבורסה

מניות "סולל בונה" נמחקו בשנה שעברה מהמסחר כדי למנוע חשיפה של מלוא הפסדיה

מאת אריה לביא

חברת הגג המשותפת ל"סולל בונה" ול"שיכון עובדים" החליטה לגייס הון בבורסה.

חברת העובדים הביאה לפני כשנה לידי מחיקת מניות סולל בונה מהבורסה, כדי שלא יהיה צורך לחשוף את הדו"חות הכספיים שלה, שהצביעו על הפסדים כבדים, כ־100 מיליון דולר, ב־1986.

עתה, לאחר שהוקמה חברת הגג המשותפת, התגבשה בהנהלת חברת העובדים תוכנית לגייס באמצעותה הון בבורסה. מדובר בחלק מהתוכנית הכללית שגיבש מזכיר חברת העובדים, דני רוזוליו, שבמסגרתה תגייס חברת העובדים כמיליארד שקל, בין השאר בהנפקת מניות ואגרות־חוב.

חלק ניכר מהון זה מיועד למפעלי חברת העובדים, ומקצתו לתנועות הקיבוציות.

הקמת חברת הגג המשותפת לשתי חברות הבניה של חברת העובדים תאפשר להציג את מצבן כשפיר, בזכות הנכסים והרווחיות של שיכון עובדים. סולל בונה תוצג כחברה קבלנית שעברה תהליך הבראה קשה, שבמסגרתו פיטרה אלפי עובדים, ומסוגלת כעת לשוב ולהתחרות בענף.

תוכנית מחשב למעקב אחר חנינות — בלישכת הנשיא

מאת אהד גונדר

בית־התוכנה "אשור" פיתח מערכת ייחודית ללישכת נשיא המדינה, המאפשרת מעקב אחר תהליך הטיפול בחנינות. תפקידה של המערכת הוא לרכז את כל המידע על כל בקשת חנינה — מהגשתה ועד החלטתו של הנשיא.

המחלקה המשפטית של לישכת נשיא המדינה מקבלת מדי שנה אלפי בקשות חנינה, ובהן המערכת אמורה לטפל.

המערכת קולטת ומרכזת את הנתונים מתיקי הבקשות, ובהם פרטים ביוגרפיים, תיקים פליליים, חוות דעת של גורמים שונים, עברו של המגיש, וכל פרט הנוגע לעבירה או למגיש הבקשה; מאתרת מהר כל תיק בארכיב, מאחר שהמחלקה המשפטית נדרשת להשיב תשובות מיידיות למגישי הבקשות, למוסדות ולגורמים שונים; מאתרת תקדימים משפטיים, תיקים בעלי עניין ציבורי, או תיקים שיש להם נגיעה לעניין הנדון; עורכת סטטיסטיקות, הדלונטציות לטיפול בבקשה, או לשם קבלת החלטות שונות של כלל חנינות מוסד הנשיאות; מפיקה מכתבים קבועים בעלי מלל אחיד; עוקבת אחר הוצאת מסמכים, מכתבים והתייחסויות כתובות אחרות.

הארץ
עיתון לאנשים חושבים

יש לנו מאגר פתרונות איכות עבורך:

מ ב צ ע

■ 18 חודשי שרות למחשב החדש.
■ תנאי תשלום גמישים, השכרה, ליסינג.
■ מגוון ציוד היקפי במבצע – מדפסות BROTHER, HONEYWELL, כרטיסי תקשורת, סיריפים לניבוי ודיסקים.
• תוכנה יישומית במחירי מבצע: ניהולית, מיתור ו א־א משרד ממוחשב. מעבד תמלילים א־ב.

טרייד־אין - TRADE-IN לכל PC
תן: PC ישן, בכל מצב.
קבל: מחשב חדיש IBM PS/2 או מחשב PC/AT או מחשב AT 386.

שרות השכרה
מחשבים * תוכנה * מדפסות

מאגרי איכות
מקבוצת כלל

IBM

קרטל חברות השמנים ליבוא פולי סויה פורק אחרי 20 שנות פעולה

הפירוק — על פי דרישת "טית בית" ● המפעל כבר נערך לייבא פולים בעצמו

מאת יונתן שרמן

בראשונה אחרי יותר מ־20 שנה, יפעלו חברות השמנים בלי כל מסגרת מתאמת, לאחר שהקרטל ליבוא פולי סויה פורק שלשום.

קרטל זה, שנקרא "החברה ליצוא ואמנות", שימש ארגון־גג ליבוא פולי הסויה, ויצוא כוספה — פולי סויה לאחר מיצוי השמן. החברה ליצוא ואמנות פעלה כהסדר כובל מאז ינואר '87, על־פי היתרים זמניים של המועצה להגבלים עסקיים.

היתר זה היה אמור לפקוע ב־31 בדצמבר, ולכן פנו שלוש חברות השמנים לשופט בכור, העומד בראש המועצה להגבלים עסקיים, וביקשו היתר להסדר כובל קבוע. ואולם מפעל "טית בית", אחד משלושת המפעלים הגדולים לייצור שמן, הודיע בבית המשפט כי לא יהיה שותף להסדר זה. נימוקו: אם תמשיך "החברה ליצוא ואמנות" לייבא פולים, ולחלקם בין החברות בשיעורים קבועים, לא תהיה ליברליזציה של ממש בענף, ומיכסות הייצור של המפעלים יישארו קבועים.

עקב עמדת "טית בית" הודיעו יתר מפעלי השמנים כי הם מבטלים את בקשתם לרישום הסדר כובל.

"טית בית" כבר נערך לייבוא עצמאי של פולים, ומתכוון להגדיל את כושר הייצור שלו, שעד כה לא נוצל במלואו. המפעל מוכר כעת כ־20% משמן הסויה בארץ, לעומת כ־45% — חלקם של המפעלים "שמן" ו"עץ הזית", של "כור", ו־17% — של "יצהר". "יצהר" רכש באחרונה את מפעל "תבליך", ומקווה להגדיל את חלקו בענף.

בפברואר תתחיל ליברליזציה בענף השמנים. יוסר הפיקוח על המחירים, ולאחר מכן גם יבוטלו כל מיכסות הייצור.

מורי גולדמן שוב שוקל לרכוש את הבנק לספנות

— לאחר שקבוצת הקבלן תשובה נסוגה מכוונתה לרכוש את הבנק ● בעלי הבנק — אייזנברג והקיבוצים — דורשים תמורתו 17 מיליון דולר; גולדמן מבקש להפחית המחיר ל־15 מיליון ד'

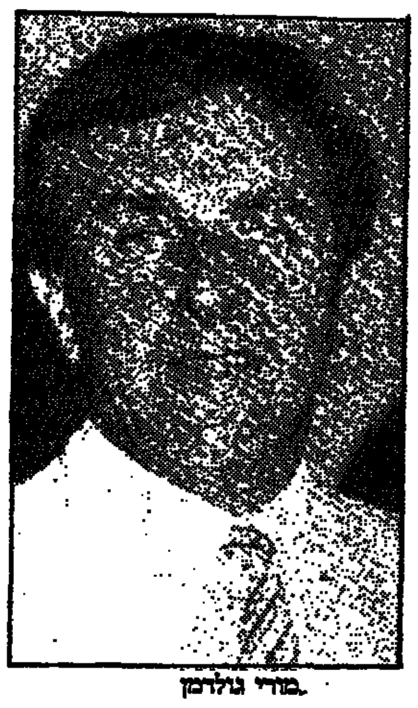

מורי גולדמן

מאת אריה לביא

איש העסקים הקנדי מורי גולדמן מבקש לבדוק שוב את מצב העסקים של הבנק לספנות, שהוא מבקש לרכוש.

גולדמן כבר בדק לפני חודשים אחדים את מצב הבנק, אך לאחר שניתנה לקבוצת הקבלן יצחק תשובה, שניה, אופציה לרכוש אותו, נסוג מכוונתו לרכוש את הבנק.

בימים שחלפו, לאחר שנסוג תשובה מכוונת הרכישה, חודשו המגעים בין בעלי הבנק לספנות, קבוצת אייזנברג וחברת אשת של הקיבוצים, בעניין מכירת השליטה. גולדמן ביקש בימים שחלפו אופציה ל־10 ימים, ובהם יבדוק מחדש את נכסי הבנק.

היסוסיו של גולדמן, שהיה בעבר בעל השליטה במפעלי הבירה, נובעים מספקות אם יוחזר לבנק אשראי בסך 5 — 6 מיליון דולר שנתן.

הבנק לספנות הסתבך בשנים שחלפו במתן אשראי רב לחברות מפוקפקות, שכמה מהן אף הגיעו לידי כונס־נכסים.

גולדמן מבקש להפחית את מחיר הרכישה, שנקבע ב־17 מיליון דולר — בעד כל הבנק — לכ־15 מיליון דולר. בעלי הבנק מסרבים, בטענה שאין שינוי במצבו הבסיסי.

חוגים המקורבים לבנק הספנות ציינו שהרוכשים אינם מתייחסים להיקף הנכסים הבטוחים של הבנק, בעשרות־מיליוני דולר, אלא בעיקר לקטע צר, שעל בסיסו הם מבקשים להפחית את מחיר הבנק.

הנהלת התעשיה האווירית מפצירה בעובדים: עיזרו לנו לפטר בשקט

הפיטורים יתחילו ב־1 בינואר ● מספר הפורשים אמור להסתכם ב־3000 ● עובדים שכבר נקלטו בחו"ל באו לחופשת חג המולד וביקרו במקום עבודתם הקודם ● נציג בכיר של העובדים: לא נפלטו עובדים שהוצנחו לתעשיה האווירית בזכות השתייכות מפלגתית, בלי קשר ליכולתם המקצועית ● עובדים אלה ממשיכים להחזיק ברכב צמוד

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

נציג הנהלת התעשיה האווירית ביקש מנציגי העובדים לשתף פעולה בתהליך הפיטורים, האמור להתחיל ב־1 בינואר, כדי שיעבור בשקט ובלא תקלות.

סמנכ"ל כוח־אדם, אביהוד קפלן, נפגש בסוף השבוע עם נציגות בכירה ומצומצמת של העובדים, אתו—שמכיר—הועד, יעקב שפי, חזר ביום ד', מכינוס מקצועי בארה"ב.

משה קרת

2,200 עובדים כלולים עד היום בתהליך העזיבה של התעשיה האווירית, בשל מגיפת פרויקט הלביא. המספר הסופי אמור להגיע ל־3,000.

נציג הנהלת התעשיה האווירית ביקש מנציגי העובדים שלא לערום מכשולים בפני המאמצים לשכנע עוד עובדים לפרוש מתוך הסכמה הדדית, לאחר שתהליך זה נקלע למבוי סתום. העובדים, מצידם, דורשים מההנהלה לכלול עוד 200 — 300 עובדים בתהליך הפרישה המוקדמת, כדי להפיג רוח היים בתהליך הפרישה מרצון, וכדי שלא יהיה צורך בפיטורים מאונס. נציגי העובדים, מסתמכים בנושא זה על הבטחתו של שר הביטחון, יצחק רבין, כי יתערב אם ייתקל תהליך העזיבה בקשיים.

מחר אמור מנכ"ל התעשיה האווירית, משה קרת, להיפגש עם נציגות העובדים ולמסור להם על תוכנית הארגון המחודש של המפעל. התוכנית אמורה לקבל ביום ד' אישור של מועצת המנהלים של התעשיה האווירית.

בתוך כך הוקפאו, לפי שעה, צעדים להפחית עוד ב־250 את מספר עובדי חטיבת ההנדסה, עד שתוגש התוכנית החדשה לרה־ארגון. היום ייפגשו ראשי חטיבת ההנדסה עם המנכ"ל, כדי לשמוע על מבנה החטיבה, לאחר הארגון מחדש. חטיבת ההנדסה והייצור אמורות להתאחד.

בסוף השבוע ביקרו בתעשיה האווירית עובדים שכבר נקלטו בעבודה בחו"ל, ובאו לחופשת חג המולד.

גורם בכיר מוסמך בנציגות העובדים הביע אמש תרעומת על שבין העובדים שזוהקו לא נפלטו מי התעשיה האווירית, יש שהוצנחו למפעל בשל השתייכותם המפלגתית, ובלא קשר ליכולתם המקצועית. לדברי הגורם, עובדים מסוג זה ממשיכים להחזיק ברכב צמוד ולקבל תנאים מועדפים.

הברפלד יתבקש להתערב במו"מ בין הנהלת "אל על" לטייסים

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד, יידרש להתערב במשא־ומתן בין הנהלת "אל על" לטייסים, בניסיון להביא לידי הסכם עד השבוע — לפני סוף השנה האזרחית.

ישיבת מו"מ בין נציגי ההנהלה, הטייסים וההסתדרות, הסתיימה בסוף השבוע בלא תוצאות מעשיות. לפי שעה, לא נקבע מועד לישיבה נוספת, ונראה כי נציגי הצדדים ישובו במגעים מאחורי הקלעים, בנסיון לגבש הסכמה משותפת, כדי שיהיה אפשר לערב את הברפלד ב"פיניש" של השגת הסכם.

נציגי ההנהלה מסרו בישיבה הצעה חדשה לצמצום הפער בין שכרו של קצין ראשון העובר להיות קברניט, לבין שכרו של קברניט ראשון רגיל. נציגי ההנהלה הציעו תוספת תשלום של 10 דולר בלבד, לעומת דרישת הטייסים — 40 דולר.

נקודת מחלוקת אחרת נוגעת לצמצום פער של 8% בין שכר הטייסים במטוסי "בואינג 747" לשכר הטייסים ב"בואינג 767". הטייסים דורשים לצמצם פער זה ל־6%, בידי תוספת שכר של 2% לטייסי המטוס הקטן יותר, 767.

סלע המחלוקת העיקרי בין נציגי ההנהלה לטייסים הוא בנושא התרת המשך פעילות הקברניטים אחרי גיל 60. ההנהלה מתנגדת בתוקף לדרישה זו של נציגי הטייסים, אף שהם הסכימו לשוב מדרישתם המקורית להעביר את גיל הפרישה על 65, ולהגיע להסכמה בדבר העיקרון שגיל הפרישה המדויק ייקבע במו"מ נפרד בין נציגי שני הצדדים.

מחירי האשראי בבנק לאומי ליום 27/12/87

סוג ההלוואה	תקופה	ריבית חודשית – לקוחות מסחריים	ריבית חודשית – לקוחות פרטיים בעו"ש/חשבון יומי
הלוואה צמודה למדד	עד 5 שנים	0.9%	0.95%
"הלוואת ענק" – הלוואה צמודה למדד עד 60.000 ש"ח כנגד שיעבוד דירה	עד 12 שנים	0.95%	0.95%
הלוואה בשקלים לא צמודים בריבית קבועה	3 חודשים	2.6%	2.8%
	6 חודשים	2.7%	2.9%
	9 חודשים	2.8%	3.0%
	12 חודשים	2.9%	3.1%

פרטים וגובה סכומי אשראי בסניפי בנק לאומי.

בנק לאומי - רווח יומי

2 מיליון טון גרעיני חיטה יובאו בשנת '87 על־ידי ממגורות דגון

יו"ר הממגורות, ד"ר הכט: עיכוב העמקת רציף "דגון" בחיפה גרם הפסדים למשק

מאת נורית בהנא

יותר מ־2 מיליון טונות גרעיני חיטה, שהם 26% מכלל הכמות המיובאת לארץ — חוץ מגולים ופחם בנמל חדרה — יובאו דרך נמלי חיפה ואשדוד באמצעות ממגורות "דגון".

באסיפה הכללית השנתית של הממגורות נמסר שלשום כי דחיית העמקה של רציף "דגון" גרמה למדינה עלויות כלת־רווחיות בפריקת הגרעינים. לא צויין סכום העלויות הללו.

היוזמה להעמיק את רציף "דגון" בנמל חיפה הועלתה בראשונה ב־1978, רק באחרונה התקבל אישור לביצועה במשרד התעשיה והמסחר. השנה הוחלה רשות הנמלים בעבודה, ואמורה לסיימה באמצע 1988.

השנה הסתיים תהליך המודרניזציה של ממגורות דגון, ובכלל זה — בניית מוליה מכני חדש, שבבנייתו הוחל לפני שמונה שנים. שני פרוייקטים שאושרו מיועדים עתה להשלים את מערך הקליטה של אוניות בעלת "פנמקס" בנמל חיפה. אניות אלה מביאות מאז 1985 את רוב התבואה לארץ.

ד"ר ראובן הכט, יו"ר מועצת המנהלים של החברה, הודיע כי הוחל בהליכים להאריך את תוקף הזיכיון של ממגורות "דגון" עם הממשלה, שיפקע בשנת 2003. בפגישה שנערכה זה לא כבר עם שר התחבורה, חיים קורפו, אמר השר כי הוא מצדד בהארכת חוזה "דגון" עם הממשלה עד 2016. במועד זה יפקע החוזה בין התחבורה של "דגון" כממגורות אשדוד לרשות הנמלים.

רשות הנמלים ומשרד התחבורה יכינו הצעות למשא־ומתן עם "דגון" בנושא זה.

מכונות וציוד לתחזוקה ונקיון

המבחר הגדול ביותר של:
★ מקרצפות בכל הגדלים
★ שואבי אבק
★ שואבי אבק/מים בכל הגדלים
★ מכונות משולבות לניקוי רצפות
★ מבחר מכונות לנקוי שטיחים
★ מכונות לטאטוא כבישים ומדרכות בכל הגדלים

★ וקסים, שמפו וחומרי נקוי
★ חומר אנטיסטטי לשטיחים
★ ציוד לנקוי חלונות
★ סקוטים ★ ציוד עזר

מעבדה לתיקונים ושרות

מחצ
מיכון • חמרים • ציוד • לאחזקה ונקיון
תל־אביב, איזור התעשיה
טל: 374113, 370121

חייגן שובד לבד בלילה
PITNEY BOWES
למקסימיליות חייגן אוטומטי מתוחכם המנצל שעות בהן העומס קטן והשיחות זולות.
ישרא-טל בע"מ
רח' האומנים 7, ת.ד. 21222 ת"א 61211 טל. 03-339712
מפיצים מורשים:

מפרקי "מעוף" ביקשו מבית המשפט לזמן את יצחק גריש לחקירה בארץ

גריש, שהיה בעל "מעוף" ומנהלה, עזב את הארץ לפני 3 שנים לאחר שהחברה שקעה בחובות של עשרות מיליוני דולרים, ומנהל כעת משרד תיירות בארה"ב ● המפרקים: יש חשד מבוסס שגריש ממשיך להחזיק בנכסי החברה, וחייב לה סכומי כסף גדולים

(ע), מפרקי חברת התעופה "מעוף", עורכי הדין ד"ר אריה סגל ומשה שליט, הגישו בסוף השבוע לבית המשפט המחוזי בתל־אביב בקשה להזמין לארץ, לחקירה, את בעליה ומנהלה לשעבר של "מעוף", יצחק גריש. הוא עזב את ישראל לפני שלוש שנים, לאחר שהחברה שקעה בחובות של עשרות מיליוני דולר.

טרם הוגש כתב־תשובה.

בבקשה טוענים המפרקים כי גריש שוהה ועובד עתה בארה"ב, ובאחרונה פתח משרד ב"אמפייר סטייט בילדינג", ובו הוא עוסק בענייני תיירות.

לטענת המפרקים, מדו"ח מצב העסקים ומהחקירות שניהל כונס הנכסים הרשמי, נובע חשד מבוסס כי גריש ממשיך להחזיק בנכסי החברה, וחייב לה סכומי כסף גדולים.

בבקשה, שתישמע לפני נשיאת בית המשפט המחוזי בתל־אביב, השופטת חנה אבנור, נאמר עוד: "החקירה ע"י המבקשים, שדנו ודרשו בענייני החברה על מכלול היבטיה, יכולה לגלות דברים נסתרים, שהידיעה עליהם תהיה לתועלת נושי החברה".

במקביל, המפרקים דורשים להעביר לידיהם את דו"ח החקירה של כונס הנכסים. דו"ח זה לא הועבר אליהם עד כה, על אף פניותיהם החוזרות ונשנות.

ביקש להחקר בחו"ל

בדצמבר 1985 הפקיד גריש, שהתגורר אז בפרנקפורט, מכתב בידי המפרק שליט, ובו התחייב לחזור בתוך זמן קצר ולהשיב על שאלותיהם של המפרקים, אך עד כה לא עמד בדיבורו.

המפרקים מציינים כי נקטו עתה צעד זה עקב תביעה של עשרות עובדי "מעוף" לשעבר ונושים אחרים, באמצעות עו"ד יעקב ארמיתי, לבית המשפט המחוזי בתל־אביב, להורות למפרקים לפעול להבאת גריש לארץ.

הנושים טענו בבקשתם כי שני המפרקים, סגל ושליט, נקטו בשנתיים שחלפו סחבת מכוונת בחקירת חשד מעשי תרמית, הונאה והברחת כספים לחו"ל מצד גריש. בבקשת הנושים נאמר, בין השאר: "זמן רב חלף מאז תחילת תאריך הפירוק. החיוב בביצוע ההליכים הדרושים תקשה על הבדיקות, על מציאת העדים וחקירתם ועל גביית הכספים".

באחרונה, דיווח נציג כונס הנכסים הרשמי, עו"ד יעקב קיבליביץ', כי היחידה לחקירות הונאה במטה הארצי של המשטרה, בראשות תת־ניצב יורם גונן, עורכת חקירה יסודית בחשדות למעשים פליליים שביצע גריש בעת ששימש מנכ"ל מעוף.

נשיאת בית המשפט המחוזי התנגדה לחקירת גריש בחו"ל, כפי שהציע פרקליטו. הורתה למפרקים לנקוט את כל הצעדים הדרושים להשלים את החקירה ולערוך דו"ח מסכם לבית המשפט.

חח"ד צמוד לדולר — בבל"ל

הריבית: 1% לחודש

מאת אריה לביא

בנק לאומי הודיע בסוף השבוע על הנהגת חשבון מסוג חדש — חח"ד צמוד לדולר, מ־1 בינואר. החשבון החדש מאפשר ללקוחות מסחריים להבטיח לעצמם קו אשראי בשקלים צמודים לדולר, בריבית קבועה.

הלקוחות יוכלו לנצל את קו האשראי בהתאם לצורכיהם ולציפיות ביחס לשינויים אפשריים בשער החליפין של השקל לעומת הדולר. החשבון יתנהל בדומה לחח"ד הרגיל — אך, לפי שעה, בלי שיקים.

החשבון החדש מתאים במיוחד ללקוחות מסחריים שלעסקיהם זיקה למטבע־חוץ, וללקוחות המבקשים לגוון את הרכב תיק האשראי השוטף שלהם. החשבון מגדיל את חופש הפעולה העסקי ללקוחות המתמודדים עם ציפיות ושינויים בשער החליפין. הריבית שנקבעה לחשבון החדש היא 1% לחודש, צמוד לדולר.

תיגבה עמלת הקצאה בשיעור 3% לרבעון שישולם מראש. העמלה כוללת דמי ניהול החשבון. החשבון פטור מכל עמלה אחרת.

ירידה חדה בעודף המאזן המסחרי היפני

טוקיו (ע"ה). העודפים הגדולים במאזן המסחרי היפני שאפיינו את הסחר של יפן עם מדינות המערב ובעיקר עם ארה"ב, ירדו בצורה חדה בנובמבר.

הסיכומים של משרד האוצר היפני שפורסמו אתמול, הראו כי העודף החודשי במאזן המסחרי ירד בנובמבר ל־6.64 מיליארד דולר לעומת 8.50 מיליארד דולר באותו חודש בשנה הקודמת.

העודף במאזן התשלומים, הכולל את הסחר, השירותים והעברות, ירד אף הוא ל־5.79 מיליארד דולר, לעומת 8.14 מיליארד דולר בנובמבר 1986.

העודף במאזן התשלומים ירד זה החודש השביעי ברציפות והירידה תימשך.

זמש עור ובגדים
מנקים רק בניקוי
פורמברג
כי אצלנו מנקים טוב יותר.

הארץ

יום א' ו' בטבת תשמ"ח
27 בדצמבר 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל-אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההיסתדרות 2 טל' 224245-6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166-8, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשום שוקן · עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

בזכות התנהגות מדודה

הדיון שנערך בממשלה ביום ו' באירועי השבועיים הנסערים בגדה ובעזה, כמו גם בירושלים, בערי ובכפרי האיזורים הערביים בישראל של הקו הירוק, טרם סוכם. אין להצטער על כך; נקווה שהוא יימשך בימים רגועים יותר, כאשר הריחוק מן האירועים וכן האווירה השקטה יותר יסייעו לגיבוש הערכת מצב צלולה יותר והסקת מסקנות שלא בעידנא דריתחא. מסקנות אלו ברין שייגעו במשליכי האבנים ובכוחות הביטחון כאחד, ולא בשורה האחרונה, במניעתן של הפתעות מן הסוג שערביי יו"ש ועזה הקפיצו על הממונים על הביטחון.

ניתן לציין במידה של סיפוק, שהצעתו של ח"כ רוני מילוא, המכהן כממונה על משרד הפנים, בדבר החרמת ועד ראשי המועצות המקומיות הערביות, לא עלתה לדיון. לא רק משום שממשלה המכבדת את עצמה אינה פועלת באמצעות חרמות, ולא רק משום שלחרם המוצע אין שיניים, אלא, ובעיקר, כיוון שזה לא הזמן לענישה, אלא לבחינת הרקע והנסיבות להפיכתה של הפגנה שאמורה היתה להיות שקטה, למהומה אלימה, וכן הנהגת השינויים, בין מפייסים ובין מרתיעים, המתבקשים מן הבחינה.

נדמה, כי זה המקום להעיר על מינוח מסלף, שהיכה שורשים: הדבר אמור בהפעלת "יד קשה" או לחילופין "יד רכה", בטיפול בהפרות סדר על ידי ערבים או אחרים. ספק אם המלים בלבד די בהן כדי להפחיד או להרגיע: מעודדי המהומות נראו לנו נחרצים, או חמומי מוח, מכדי שמונח זה או אחר יעשה עליהם רושם. מה שאנו מצפים מן השלטונות הביטחוניים, שהתנהגותם תהיה מדודה, כלומר גזורה על פי הצרכים המשתנים בעיתות של הפרת סדר. כמו שבהפרות הסדר יש גיאות ושפל, כך צריך שיהיו תמורות בטקטיקה של הממונים על השמירה עליו.

מוקדם מדי להעריך, אם אמנם נרגעו הרוחות בגדה וברצועת עזה, או שנשקף לנו גל חדש של מהומות. אילו היתה יד מכוונת בעלת סמכות מאחורי המהומות, היתה הדעת נוטה לציפייה לרגיעה, שהרי המטרה, הפגנה מרשימה של אי-השלמה עם הכיבוש, הושגה. ואולם הדעה הנפוצה, לפחות לפי שעה, היא, כי היתה זו התפרצות ספונטאנית; על פי זה, אפשר שהזעמה העממית העצורה עוד לא כילתה את עצמה. נחכה ונראה; אך מכל מקום נקווה שלא נופתע שנית, ואם נידרש להתמודדות מחודשת, נטפל במתרחש בלא איבוד עשתונות ובלי הגזמות בהפעלת אמצעים נגדיים.

מדיניות בלתי אפשרית

מאת צבי בראל

אם ארה"ב לא תתערב בתהליך השלום במזה"ת היא תשלול מעצמה את הזכות לדבר על מוסר השלטון של ישראל בשטחים ושל הרבה מדינות אחרות בעולם

וואשינגטון

פקידי ממשל מסבירים שהתגובה האמריקאית המופגנת נגד מוסר השלטון בצ'ילי או בניקראגואה, אינה יכולה להיות מופנית לעבר בעלת ברית כמו ישראל. "זוהי מערכת יחסים מסוג אחר. ישראל היא ידידה, היא בעלת ברית. הממשל חייב להיות אחר". אבל את ההסבר הזה התקשו להבין עיתונאים שבכוח בתדריך היומי של מחלקת המדינה: "אני יודע שאינו יכולים לקצץ בסיוע לישראל, אבל אם קיימת דאגה עמוקה כל כך מהמתרחש בשטחים מדוע רק נמנעו בהצבעה באו"ם" הקשה אחד מהם. "מה מתכוון הממשל לעשות כדי לאכוף על ישראל שימוש בעיצה האמריקאית הנוגעת לאופן פיזור ההפגנות?" שאל אחר.

בתכנית הלילה "ניטליין" ביטאה כתבת הרקע מפרשת את ההשוואה בין ישראל לדרום אפריקה: אותן הפגנות, אותם צמיגים ואותם ריכוזי אלים — תמונה מכאן ותמונה משם. השאלה שריחפה באוויר היתה אם על דרום אפריקה מסוגלת ארה"ב להטיל סנקציות מדוע אין היא מטילה אותן גם על ישראל? כאן תקוע חלקו האחר של המילכוד האמריקאי. האינטרס האמריקאי (שלא לדבר על זה הישראלי) מחייב לשמור על הברית.

כדי לא להעכיר את האווירה ול-מנוע התנצחות יכולה ארה"ב להתעלם ולהצהיר כי מדובר בעניינים הפנימיים של ישראל בהם ידידת ישראל לטפל טוב יותר מאחרים, או שבידיה לגרום משבר באמצעות לחץ, גינוי והרופת הסיוע. דעת הקהל האמריקאית אינה מתירה לממשל להתעלם מהעובדה שהברית עם ישראל אינה מאפשרת לחץ. לפיכך נאלצה ארה"ב לבחור בדרך שלישית: היא התייחסה בחומרה לדרך בה פותרת ישראל את הבעיה המיידית אך הוסיפה מיד כי מדובר בעצם בסימפטום. לא במחלה האמיתית.

זוהי הצגה נכונה ומתוחכמת של הדברים, כאשר טקטית היא מאפשרת לממשל לצאת ידי חובת הביקורת, תוך איזונה של ביקורת זו בהטלת אשמה כללית על כל הצדדים על שלא השכילו עד כה לפתור את הסכסוך. אלא שלנוסחה הזאת יש פיתוח נוסף. היא אינה מפרידה עוד כבעבר בין הסיבה לתוצאה. היא לא קובעת שהשקט בשטחים הוא מטרה עצמאית, אלא היא קובעת שיש לשמור על השקט כבסיס להתקדמות בעתיד" — כדברי דוברת מחלקת המדינה.

אם דבר מה חיובי צמח בכל זאת מתוך תמרות העשן שהפיצו הצמיגים הבוערים בעזה, ירושלים והגדה, הרי זה גילוי השכינה שנחת לפתע על וואשינגטון. במקום לדבוק בנוסחאות ההבטחות המביעות "צער על מעגל האלימות", אזר הממשל עוז והניח את אצבעו על האמת: "האלימות בשטחים מקורה בתסכול וחוסר הישע שהולידו שנות הכיבוש" כדברי ריצ'רד מרפי, או כמסקנתה של דוברת מחלקת המדינה: "עלינו להמשיך ולחפש דרכים ודיבורים כדי לפתור את בעיות היסוד. . חשוב (לכן) שאנו, הקהילייה הבינלאומית, לא נהיה רק נגד אי שקט; עלינו להיות בעד פיתרון".

אוקלי אינה מתכוונת לשימוש בכוחות גומי או ליחידות מיוחדות לפיזור הפגנות. הפיתרון הוא תהליך שלום. כאן טמון חלקו השני של המילכוד האמריקאי. בנוחות הם מאשימים את שני הצדדים ביצירת פרובוקציה: שני הצדדים אלימים, האחד מיידה אבנים והשני משתמש בכלי נשק קטלניים. אבל מרגע שהחליט הממשל לקבוע כי הקיפאון בתהליך השלום הוא הגורם, הוא נעצר במקום ואינו מוכן להזיז.

מי אשם בקיפאון הם נשאלים. "אינו יכולים לקבוע" אומרים הפקידים. אם ירצו להאשים את שמיר ימצאו עצמם מחוללים מהומה גדולה, מותקפים על ידי חלקים גדולים בישראל ו"מתערבים" בעניינים הפנימיים של המדינה. אם יאשימו ירדן, הרי הם כמכחישים עצמם. אולי הפלשתינאים? אבל הרי הפלשתינאים בשטחים הם קורבנות הקיפאון על פי הגדרתם של האמריקאים ועם אש"ף אין מדברים. התוצאה: ארה"ב מוצאת עצמה מנהלת דו קרב נוח עם ישראל על דרכי פיזור ההפגנות, על שימוש באמצעים נאותים ועל מניעת הרג. קובעת כי פעולות אלה גורמות לאיבוד חינה של ישראל בעולם, ודוחה את הסבריה של ישראל כי מדובר ב"הפגנות שגרתיות" אבל נזהרת מאד שלא להעלות את רמת הוויכוח לעניין תהליך השלום.

הסיבה לכך היא, שעם כל הנוחות שמספקת להם הנוסחה הכפולה הזאת, היא עלולה לסבך את האמריקאים בצורך לפעול. בתחילה הם נאחזים בסיכוי שיוכלו להסתפק במעורבות מוסרית ולהתרחק מן המעורבות הפוליטית. אבל ככל שימשיכו לתקוף את ידו החזקה של רבין בשטחים ואת מדיניות שמיר, בשל הבעיות המוסריות שהן מעלות, ימצאו האמריקאים עצמם יותר ויותר בשותף של פרס ומעורבים מבלי במה שלא רצו להתערב.

***

הממשל הלך כבר השבוע חצי צעד קדימה ו"הודה" שתהליך השלום הוא הפיתרון. יותר מכך, הם הגדירו מי אחראי לטפל בתהליך הזה "אנו, בקהילייה הבינלאומית". עכשיו צריך רק להמתין ולראות מתי יציבו את הרגל השנייה על הקרקע ויתחילו לדבר פוליטיקה. יותר מכך, אם מקבלים את הצהרות הדוברים האמריקאיים כלשונם, מחייב הדיון האמריקאי לקבוע שמידת הברוטאליות בה מפוזרות ההפגנות אינה העיקר, ואפילו אינה רלוונטית, משום שעל פי גישתם החדשה, גם הפגנות "נעימות" או פיזור באופן יותר אינו התשובה. הדיון זה מטיל על ארה"ב מחויבות רבה מתמיד. כדי שתוכל להציג עצמה כבעלת הדמוקרטיה המוסרית אין לארה"ב עוד ברירה אלא לתחוב אצבעותיה אל תוך הביצה הישראלית פלשתינית ולהשתתף בהדישה.

ומה, אם לא תעשה כך תשלול ארה"ב מעצמה את הזכות לדבר לא רק על מוסר השלטון של ישראל בשטחים אלא גם של הרבה מדינות אחרות בעולם. ההצהרה הקבועה שנשמעת בפי הדוברים על פיה: "אין ארה"ב יכולה לרצות בשלום יותר מן הצדדים המעורבים בסכסוך" הוכיחה עצמה השבוע כבלתי מספקת. הצורך לענות על שאלות הציבור האמריקאי ולהימנע ממשבר כפול מאלצים עתה את הממשל לרצות בשלום אף יותר מן הצדדים המעורבים בו.

כרגע שהכרה זו תחדור לתודעה יהיה קל יותר לדבר גם על צעדים מעשיים.

"בית החרושת עדיין לא עובד כפי שצריך"

מאת נחמיה שטרסלר

למרות שבתקשורת הוצג מאבק השכר בבנק לאומי כקרב-דב, מתברר שבפועל היה המשא ומתן קורקטי ● ההנהלה הצליחה להביא לשינוי נורמות פסולות מהעבר, והוועד השיג הסכם טוב

חפץ: לשנות נורמות התנהגות

השינוי העצום היה היעדרה של השינאה. פעם ניתן היה לחוש בה כמעט באופן פיסי: בביטול ההדדי, בחוסר ההערכה, במלים הבוטות. זו היתה תרומתו של ארנסט יפת לבנק לאומי. הוועד היה מוקצה מחמת מיאוס, גם העובדים לא נחשבו יותר מדי — ותפיסתו זו חילחלה בכל רבדי המערכת. וכשהעובדים קיבלו יחס שלילי ומעליב, הם ניסו לקבל פיצוי בצורת כסף, ועוד כסף.

בשנה הקודמת — 1986 — שבר המשא ומתן את כל שיאי העבר. מנהלי המו"ם מטעם ההנהלה, מרדכי איינהורן המנכ"ל, וזלמן סגל ראש חטיבת המינהלה, פתחו את המשא ומתן בהכרזה ש"אין השנה תוספות שכר" — אשר נתנה את האות להטחת עלבונות, שמות גנאי והעלבות מצד הוועד לכיוון ההנהלה.

עו"ד דן אהרונובסקי, ראש ועד העובדים, נזכר באותה תקופה: "כל פעם שפורסמה ידיעה בעיתונים על גובה שכר הבכירים, הוסיפו לנו במהלך המו"מ עוד אחוז אחוז". המו"מ אשר נפתח כאשר ההנהלה הודיעה שאין תוספת שכר "עקב המצב הקשה", נגמר עם תוספת משמעותית.

השנאה ההדדית הפכה את הוועד לעיר מקלט. מי שהפך לחבר ועד הבין שהוא לא יוכל לעזוב אותו כי ההנהלה תחכה לו בפינה, וכך הפכו חברי הוועד למקצוענים עם ותק של עשר וחמש עשרה שנה ב"מקצוע".

קופה לשישי-שבת

הנהלת הבנק איבדה את כוחה לשלוט, איבדה את הוסכה המוסרי. צדיק בינו אמר עליהם פעם ש"הם לקחו איתם את קופת הבנק הביתה — לשישי שבת".

באותם ימים יכול היה הוועד לתקוף אישית את ההנהלה על משכורות הענק. היום זה כבר בלתי אפשרי. לא רק שבינו מצהיר בגלוי על שכרו, הוא גם ביטל את המשרד בו היה נהוג לחשב יתרות את משכורות הבכירים — מפחד שסכומי העתק יתגלו.

אברהם חפץ, ראש חטיבת המינהלה, היה בתפקיד פקיד בכיר בהנהלה הקודמת. גם אז לא הסכים לגישת ההנהלה כלפי הוועד, אך הוא היה במיעוט. חפץ הנחשב היום לאיש המקורב ביותר למנכ"ל הבנק, והוא היה זה שניהל את המשא ומתן האחרון.

בראשית המו"מ הציע חפץ להעניק תוספת של 5%, שזו התוספת המקבילה בגודלה ל-75 ש"ח ל-חודש שקיבל הסקטור הציבורי. הוא גם אמר להם בגלוי ש"זה כל מה שיקבלו — וזהו לא". אנשי הוועד, מופתעים מהגישה החדשה, ניסו למשש את הדופק והודיעו לחפץ שהם ינקטו קצת עיצומים כדי להוכיח לעובדים שהמאבק מתנהל ברצינות — אך לא צריך יהיה להתרגש יותר מדי.

לחפץ היתה בעיה. מצד אחד רצה להוכיח שההנהלה החדשה שולטת בעניינים, והיא לא תסכים לעיצומים במתכונת הידועה מהעבר, אך מצד שני היה מוכן להעלים עין מצעדים סימליים ספורים — כדי לא לדחוק את הוועד לפינה. הוא גם אמר שאם הם מוכנים לגמור מיד את המו"ם, הוא גם מוכן לתת עוד "ונבצ'יק קטן" מעל ל-5% — וזהו.

הוועד מצידו לא רצה לגמור ולחתום. הוא חיכה לראות איך יפול דבר בבנק דיסקונט שניהל מאבק נוקשה עם עובדיו. מאוחר יותר התברר שבבנק דיסקונט הסכים לשלם תוספת של 9%, והלחץ על חפץ גבר. מצד שני התברר גם שתוספת של 5% לסולם השכר מהווה תוספת עלות של 3.5% בלבד לבנק, כי התוספת לא חלה על כל רכיבי השכר.

פריץ של נדיבות

כשבא הוועד לבינו עם ההסכם הטוב יותר של דיסקונט, אמר בינו שהוא לא מוכן לפרוץ את הסכם המסגרת, אך אם הם רוצים עוד שיפור, שיחתמו על הסכם שכר לשנתיים. הוועד חשש מזה בגלל שנת הבחירות, לכן הוחלט על "מנגנון פתיחה ל-1988". הנהלת בל"ל הסכימה גם להעלות את תוספת השכר ל-7% ב-1987, ולתת תוספת של 5% ב-1988.

בפריץ לא ברור של נדיבות, הסכים בינו לחזור לעובדים על החזרות המקדמות שקיבלו על חשבון הסכם השכר, סכום של 5 מיליון שקל.

וכרון הדברים כמעט ונחתם ב-8 בדצמבר — אך לבסוף התפוצץ על רקע "מנגנון הפתיחה ל-1988". ההנהלה רצתה שאישיות הסתדרותית, כמו אלקנה לבקוביץ האחראי על תיק הבנקים, יהיה זה שרשאי יהיה להכריז על פתיחת ההסכם ב-1988. הוועד רצה ששני ראשי הוועד יהיו המחליטים. כשהתפוצץ המו"ם החלו העיצומים הרציניים של הוועד.

ההנהלה היתה מוכנה לספוג לתקופת מה את הנזקים הכרוכים בשיבושים בעבודה בחטיבה הבין לאומית ובאגף התפעול, אך כשהוועד סגר את כל סניפי הבנק אחר הצהריים ביום ה' 10.12 הוסיף וסגר אותם שנית ביום א' 13.12 — החליט בינו שזהו זה. הוא לא יתן למצב להמשיך ולהידרדר בסגנון של ימים עברו. עוד באותו היום קיבל את אישור הדירקטוריון להשבית את הבנק.

כל צד התבצר בעמדותיו והיתה סכנה מוחשית שהבנק יישאר סגור לתקופה ארוכה, כמו שקרה ב-79'. בינתיים דאג שלמה פיזמרקובסקי, ראש חטיבת הכספים, להצטייד בכמות כסף גדולה מבנק ישראל, כדי לא להיקלע לגרעונות גדולים בתקופת ההשבתה, אך למעשה, לאחר יומיים של השבתה הצליחו שני הצדדים להשיג את מבוקשם. הוועד הוכיח לעובדים שהוא דואג להם ברצינות וההנהלה הוכיחה שהיא הקובעת את כללי המשחק. היתה חסרה רק הרמזת שתוריד את שני הצדדים מהעץ הגבוה עליו טיפסו.

המישהו הזה היו שניים: ההסתדרות, שהגישה תביעה לבית הדין לעבודה לאלץ את ההנהלה לפתוח את הבנק, והשופט שאילץ את ההסתדרות לערוב ל"התנהגות טובה" של הוועד, "כתנאי לפתיחת הבנק". כאשר היה צו של שופט יכול היה בינו לפתוח את הדלתות.

ביום רביעי האחרון חידשו הצדדים את המו"ם. חפץ לא הסכים לשנות ולו שורה אחת בהסכם, למרות שהוועד ביקש זאת, ונוסף כלשהו. בחינה מדוקדקת של ההסכם מלמדת שאמנם לא היה כל שינוי — חוץ מסעיף הנהרתי אחד. "מנגנון הפתיחה ל-1988" לא שונה למעשה. גם עכשיו תהיה נחוצה הסכמתם של אלקנה לבקוביץ או של אברהם חפץ לפתיחת ההסכם ב-88'.

לדעתו של חפץ, מהלך הסגירה היה מחויב המציאות כי "צריך לפעול באופן עסקי גם במחיר של עימות ואי נעימות. כמו שאנו נוהגים במקרה של ישראל רודך, כמו בגביית הזכות (של שיף ובני הדביץ), כך גם בנושא העיצומים הלא חוקיים — חייבים לשנות את נורמות ההתנהגות בבנק".

דני אהרונובסקי אומר שהוועד השיג הסכם טוב — בעיקר לוותיקים שיקבלו את עיקר תוספת השכר. העובדים מרוצים כי יקבלו "בחוטה של כסף" עוד שבוע, ב-1 בינואר. רק שאלה אחת עדיין מטרידה את הוועד — הם חוששים שבינו וחפץ רוצים לראות ועד חדש בבנק לאומי. ועד שלא ידע את יוסף, שלא היה רגיל לנורמות של יפת, ועד שישתף איתם פעולה בצמצום העודף העצום בשורות הניהול של הבנק.

"בית-החרושת עדיין לא עובד כמו שצריך", אומר צדיק בינו, ואמירה זו מדאיגה מאוד את הוועד.

סופו של "אפריטיף"

מאת דניאל דגן

באיחור של 40 שנה, גרם עברו הנאצי של אחד ממנחי הטלוויזיה הפופולאריים ביותר בגרמניה, להתפטרותו

בון

אחד ממנחי הטלוויזיה הפופולאריים ביותר בגרמניה, ורנר הופר, נאלץ בימים אלה להתפטר מתפקידו. במכתב נרגש אל תחנת הרדיו והטלוויזיה ו. ד. ר. בקלן, שהעסיקה אותו במשך עשרות שנים, אסר הופר על הנהלתו לעבודה להזכיר את יום הולדתו ה-75, שיחול בחודש מארס. מעבר לכך הוא גם דורש מן התחנה שלא תציין את מותו, כשיעבור מן העולם.

הופר הוא דמות מוכרת היטב בגרמניה ומחוצה לה. שבוע אחר שבוע, מאז 1952, הוא ארח חמישה או שישה עיתונאים לדיון על אירועי הימים שחלפו. תוכניתו, ששודרה בכל יום ראשון בשעה 12 בצהריים, זכתה לשיעורי צפייה גבוהים במיוחד, ומילאה תפקיד לא מבוטל בעיצוב דיעות והשקפות של הקהל הגרמני על נושאים בינלאומיים.

בין אורחי התוכנית של הופר, שנשאה את השם "אינטרנציונלר פרושופן" (בתרגום חופשי: אפריטיף בינלאומי), היו עיתונאים מכל רחבי תבל. ליד שולחנו של הופר השיקו כוסיות רוסים ואפגאנים, עיראקים ואיראנים, ערבים וישראלים, אמריקאים וניקרגואנים, סינים והודים. הרשימה עוד ארוכה.

הופר היה "ממציא" התוכנית וגם המנחה היחיד שלה במשך כל שנות קיומה הארוכות. כשנשאל מדוע אין הוא נוסע לארצות שהוזכרו בדיונים שבתוכנית, נהג לומר כי הוא חושש שלא יספיק לשוב עד למועד השידור של התוכנית הבאה. כשפרש השבוע הופר בזעם, הוא ליווה את הודעתו בהכרזה, כי "לא יהיה עוד פרושופן" בטלוויזיה הגרמנית.

דובר של ו. ד. ר. מיהר להבהיר בתגובה, שלתחנת הטלוויזיה, ולה בלבד, יש זכויות על הפרושופן. הוא החל נערצת את גירסת הופר, כאילו יש לו "חזקה" כלשהי על השם פרושופן, או על הדיון הטלוויזיוני השבועי.

התחנה החליטה להמשיך ולשדר את התוכנית, אך העניקה לה שם חדש — "מועדון עתונות". אולי ניתן לראות בכך בכל זאת סימן של הערכה כלפי הופר, שהפך את פרושופן למוסד שנקשר בשמו.

בעצם התחילו הצרות של הופר עוד ב-1962, כאשר היריבות בין שני חלקי גרמניה היתה בשיאה. במזרח ברלין כינסה המפלגה הקומוניסטית מסיבת עתונאים, והציגה בה תיעוד מפורט תחת הכותרת — "עתונאים של גבלס בשירותה של בון". בעזרת צילומים וציטוטים ביקשו המזרח גרמנים להוכיח, כי במדינה האחות הקפיטליסטית מחזיקים נאצים לשעבר בעמדות מפתח בעתונות.

מקום חשוב בתיעוד תפסו מאמרים וקטעי מאמרים שכתב הופר בשנת 1943 בעתון הברליני הנאצי "12 בצהריים". רשימת הציטוטים הממושכת . . . הופר וקילס את הוצאתו להורג של הפסנתרן היהודי הצעיר קרלרוברט קריינן.

באווירת היריבות ששררה בין שני חלקי גרמניה בשנות השישים לא ניתן משקל מיוחד למסע התעמולה ממזרח ברלין. להופר הספיקה הצהרה, כי הוא לא כתב את השורות שיוחסו לו. מבוזה הפרושופן המשיך בעבודתו בצורה בלתי מופרעת, ואף הגיע למעמד של מנהל הטלוויזיה בו. ד. ר. בשנות השבעים הוא התמודד (אם כי לא בהצלחה) על תפקיד יושב ראש הרשות המנהלת את התחנה בקלן (שהיא הגדולה ביותר בשורה של תחנות איזוריות המאוגדות ברשת הראשונה של הטלוויזיה הגרמנית).

מבחינה פוליטית יצר לעצמו הופר במשך השנים פרופיל ליבראלי עם נטייה קלה לשמאל. הימין הגרמני תקף אותו שוב ושוב על רקע אידיאולוגי, ושילב מדי פעם בביקורת, גם קטעים מן המאמר הידוע על הפסנתרן קריינן.

לפני שבועיים פירסם השבועון "דר שפיגל" סיפור ארוך על הופר, שכלל ציטוטים מפורטים ממאמריו בתקופה הנאצית. בעיני רבים מטשטש הסיפור את הגירסה המיתממת, כאילו הקטע על קריינן "הוכתב" על-ידי משרד התעמולה הנאצי. הכתבה מציירת תמונה של עתונאי חרוץ, שפעל ללא היסוס בשירות המשטר.

יושב ראש ו. ד. ר. פרידריך נובוטני, דרש מהופר הסברים, ונתן לו ארכה של שלושה חודשים להזים את האשמות נגדו. הופר הודיע, כי הורה לעורכי הדין שלו לנקוט בצעדים משפטיים נגד "דר שפיגל". העתונות לא הירפתה מן הנושא, והביאה הצהרות של אישים הדורשים מהופר להתפטר.

שני אורחים שהוזמנו לפרושופן הודיעו, שלא יבואו לאולפן השידור עד להבהרת העניין, ותנאי אישלקי הופיע לדיון על משבר תעשית הפלדה באיזהאוס, אך בדבריו מול מצלמות הטלוויזיה הכיר את הלחצים המופעלים על הופר להתפטר.

בישיבה האחרונה של הנהלת ו. ד. ר. לא נותר להופר אפילו לא תומך אחד. ההנהלה המליצה פה אחד לעתונאי הוותיק להסתלק. פחות מ-24 שעות מאוחר יותר שלח הופר את מכתבו הנרגש, שהוכנו הודפס בכותרות ראשיות בעמודים הראשונים של עתוני גרמניה. הופר הצטרף לשורה של אישים פוליטיים ואחרים, שעברם הנאצי גרם להפלתם — אם גם באיחור של 40 שנים ויותר.

ואלדהיים יבקר במצרים

קאהיר, 26 (ע"צ) — שר החוץ האוסטרי, אלואיס מוק, בא בשבת אחר הצהריים לקאהיר לביקור רשמי של ארבעה ימים, על פי הזמנת שר החוץ המצרי, עצמת עבד אל-מגיד.

בהגיעו לקאהיר אמר מוק לעיתונאים, כי נשיא אוסטריה, קורט ואלדהיים, נענה להזמנה לבקר במצרים וכי מועד הביקור עדיין לא נקבע.

במהלך ביקורו ינהל מוק שיחות עם עמיתו המצרי על המצב במזרח התיכון, היחסים בין שתי המדינות ופרטי ביקורו במצרים של ואלדהיים.

מוק גם הודיע, כי אוסטריה מגנה את "מעשי האלימות הישראליים בשטחים הכבושים". עוד אמר מוק, כי "האלימות אינה הדרך ליישב את הסכסוך", וקרא ליישם את החלטות מועצת הביטחון 242 ו-338.

כתובת לחריש על הקיר

מאת דן מרגלית

ועדה פרלמנטרית יוזמת דיון עקרוני על הליך "השימוע" בעקבות סגירת תיק אלבין והיועץ המשפטי מבין שזו כתובת על הקיר

ח"כ יצחק ארצי אור אמנם, הוא האוזן לביקורתה החריפה של המשטרה על החלטת היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, לסגור את תיקי החקירה בפרשת מיכאל אלבין. בלי להיוועץ באיש, החליט הח"כ — הידוע במתינות וביישוב-הדעת — לעורר לחיים את ועדת-המשנה הפרלמנטרית, העוקבת אחרי חקירות פליליות. היא תדון בפרשה במסגרת ועדת החוקה.

אח"כ עמד ארצי על משמעות החלטתו, ונרתע מעט. כח"כ מטעם הליברלים העצמאיים, לא רצה כי עמיתיו מהליכוד, היישר הנעקן גרות, יחשדו בו כי התגייס לשיהודם המלא בפרשה זו. הוועדה — קבע — לא תערער על החלטת חריש לסגור את תיקה. אם מישהו במשטרה נזעם — שיגיש על דעת עצמו בג"ץ לבית-המשפט העליון, נגד חריש. גם זו סכנה לדמוקרטיה, שחוקרי משטרה יחליטו מתי להגיש תיק ומתי לסגרו. ועדת המשנה של הכנסת לא תגיש להם סעד.

הוא לא רצה להתערב גם בשיקול הפנימי של מנגנון התביעה. אמנם, נודע כי פרקליט המדינה יונה בלטמן, ומשנה לו דורית ביניש, סברו כי ניתן להעמיד לדין חלק מהחשודים, ואמנם — כפי שגילתה טובה צימוקי ב"דבר" — הסתיימה אחת הישיבות הסוערות שלהם בפרץ של דמע מעיני היועץ המשפטי — אך לחריש סמכות הכרעה מוחלטת.

עצמאות היועץ המשפטי לממשלה היא נכס דמוקרטי. היא לא צומצמה על-ידי הפוליטיקאים אפילו בפרשת השב"כ. אי שביעות-רצונו של פוליטיקאי זה או אחר מתפקודו של חריש עכשיו, עלולה לדרבן ח"כים בעלי רצון טוב, אך נמהרים, לצמצם את עצמאותו. ח"כ מרדכי וירשובסקי הציע השבוע להקים ועדה מייעצת מדריכה לצד חריש, שתנחה אותו בהבעת דעתו. גם זה מסוכן. כי אחרי חריש — ובאמת על וירשובסקי — ימונה יועץ משפטי אחר לממשלה וימצא בעבודה גמורה את המוטורת המקצועית בצורת סמכות הקיצוצה. כל מיגבלה שתוטל על חריש עכשיו, עלולה להתגלות כקוצר-ראות.

בכל זאת, קול הרעמה הזיקה שטים את פרשת אלבין בי משרדו של חריש, עשה את שלו. ארצי ביקש לתת לה ביטוי בלי לערער כהאי-זה על תוכן ההחלטה. כדי לא לפגוע בכבודה, קבע ארצי כי הוועדה תדון במשמעות הליך "השימוע". זה כלי למיוחסים. נשאי-פנים שמסתבכים בחקירה משטרתית, רשאים לבקש מן היועץ המשפטי לממשלה להאזין לטיעוני פרקליטיהם בטרם יחליט להעמידם לדין. זו הזדמנות טובה להשיג את אוזנו של חריש ולסגור את הנושא בטרם יגיע לבית-המשפט. מי נהנה מזכות יתר זו? האם רק פוליטיקאים? רק שר? כל מי שיצאו לו מוניטין? גם שחקני-כדורגל מפורסמים? למי מגיעה טובת-הנאה זו הנשללת מהציבור הרחב?

אך חריש אינו יכול שלא להבין את הרמז. זו הפעם הראשונה שנדלקה לו נורה אדומה מכיוון הכנסת. מישהו מאותת לו משהו שהציע חוסר שביעות-רצון. מישהו מבקש לומר לו כי המשבר המתמיד ביחסיו עם פרקליטות המדינה המקצועית, אינו מצב תקין. מישהו רומז לו כי המיוחסים החזקים ובעלי המעמד וההשפעה זוכים אצלו ליחס מועדף, מפתק משה.

ארצי מבטיח שבשבוע הבא דיון עקרוני על זכות השימוע של חשודים מיוחסים.

המשטרה מרגיזה את חריש, כי אינשי מלבושי מדיה לא יבנה לבג"ץ נגדו. בפרקליטות המדינה שותקים. אבל כולם מזמנים לדיון בכנסת וכולם מבינים לאן הוא אבן יתגלגל.

דבר מעשי לא ייצא ממנו. שום החלטה לא תשתנה. צריך לקוות כי גם לא ימלץ לפגוע בעצמאותו הגמורה של תפקיד היועץ המשפטי. סקירמות, מי שמבקש את עכשיו היה קם על הרגליים האחוריות להתנגד לכך, אילו הועלתה הצעה דומה בתקופת כהונתו של יצחק זמיר.

אבל העובדה שהכנסת עושה כך לחריש — בחלק מעבודת ועדת החוקה שלה — היא יותר מכתובת אדומה על הקיר.

מצבירות / ב. מיכאל

עשה לך לאו

אל אוסף הפלגנגרים המאפיינים את נושאי הדת והמדינה, נוסף בשבוע-השם עוד אחד. פלגנגר יפה ומאלף מאין-כמותו. כמו רוב הפלגנגרים האחרים — גם זה, החדש, נע בגבולמניות בין הגרוטסקי לפאתטי; עניינו במינויו של הרב הראשי האשכנזי לעיר תל-אביב.

נפתח אולי בנקודה המשעשעת ביותר. אייבי נתן. מר נתן, אמנם נתן באופן מעט מפתיע את הסכמתו לאי-הכללתן של נשים בגוף הבוחר, אך בנימוקי עימוד הוא חפץ דווקא בבחירתו של כבוד הרב לאו לתפקיד. (אותו הוא מוקיר ומכיר מאז שכבוד הרב ערך את נישואיו של מר נתן, ומן הסתם הרשים מאוד את החתן המאושר).

ולמה חפץ מר נתן ביקרו של הרב לאו? כי הרב לאו "יהיה רב טוב לתל-אביב", כי הוא איש נוח ופתוח, מודרני וגם מתון. עד כדי-כך כבוד-הרב מתון, שאין הוא מוכן לקבל את התפקיד אם תשבנה נשים ויהמבאי"ליצלן בגוף הפוליטי שיבחר בו. . . היש מתינות גדולה יותר?

וכך גם הגברת הנכבדה שרית גרינברג, מן הליבראלים (!). גם האשה הזאת תומכת בשלילת זכות-הבחירה מנשים, מכיון שכבוד הרב הלא הוא "רב הולם לתל-אביב", ויסייע "לשמור על צביונה של העיר". ללמדך שצביונה של העיר תל-אביב, דורש מנה גדושה של שוביניזם גברי. (שבמקרה זה, כמובן יהודה מן הדיבורי התיאולוגי המקובל, ויקפיד להעלות-גירה ולהפריס פרסה).

ראוי אגב, שכבוד הרב עצמו ישים לב כי הצבעתה התכיפה של הגברת המפולה להצבעה הזאת, מעמידה אותו בפני דילמה מסוימת: בהצבעתה — היא ציוותה לו את התפקיד. האין כאן חשש קל, שבכל-זאת, קולה של אשה הביא לבחירה המיוחלת?

אך הרב הרי לא עושה את אשר הוא עושה על דעת עצמו בלבד. מאחוריו ניצבים איתנים צמד הרבנים הראשיים. גם הם נגד נשים, וסמכותם הרי מכריעה.

רק מוח קטנוני יתהה על השאלה מדוע הם לא מתפטרים חישיקל נוכח העובדה שאת סמכותם הם שואבים ומקבלים מהחלטת הפרלמנט של מדינת-ישראל, הכולל גם איאילו נשים פסולות.

אך יש עוד כמה תמיהות הצומחות מן השידוך ההלאיקרוש הזה בין שמיים וארץ, ומותר לייעץ לכבוד-הרב לאו (ולעמיתיו, שיואילו לתת דעתם גם על כך: מדוע רק התעקשות אנטי-נשית? כיצד מסכים כבוד הרב שבגוף הבוחר אותו, ייכללו גם זוללי-טריפות ובועלי-נידות? מדוע אין הוא דורש שיוקפד כי רק שומרי-מצוות הם שיעשו לו רב ראשי? ואיך זה שלא הועלתה הדרישה כי רק אשכנזים יהיו אלה שיבחרו רב אשכנזי? האמנם בגיה לספרדים, שתפילותיהם לא תפילותינו ושחיטתם לא שחיטותנו, ושבביתם אין אנו יכולים אפילו לשתות כוס מים בחג הפסח (מחששי-קטניות), האמנם בגיה שכאלה יכתירו לנו רב מהדרותנו?

ומי שנזקק לעוד הוכחה כי לא רק הדת המקצועית מזהמת את הפוליטיקה, אלא גם הפוליטיקה המקצועית מזהמת את הדת — זכה לעוד דוגמה מאלפת ומחכימה.

קופות הגמל של בנק המזרחי

יש אנשים, שכירים או עצמאים, שמתעוררים ב-1 בינואר וטופחים על מצחם ביאוש. הם שכחו או לא הספיקו להכניס כספים לקופות הגמל, כספים המוכרים כזכאים לניכוי ולזיכוי במס.
לחברי קופות הגמל של בנק המזרחי זה לא יקרה. בנק המזרחי נותן לחברי קופת הגמל שלו (ולמי שיצטרף כחבר לקופות הגמל עד 31.12.87) הלוואה בגובה הסכום השנתי המותר לזיכוי או לניכוי, וזאת בתנאים המאפשרים להם לבצע מיד את הפעולה.
כדאי להזכיר שחברי קופות הגמל של בנק המזרחי נהנו בשנים האחרונות מתשואה גבוהה, לדוגמא: קופת הגמל "יסודות" נתנה ב-4 השנים האחרונות, תשואה שנתית ריאלית בשיעור של 6.4%, וקופת הגמל "גמולה" מבטיחה תשואה שנתית ריאלית בשיעור של 4.5% לכל החיים.
הכנס בחודש דצמבר לאחד מסניפי בנק המזרחי ברחבי ישראל, קח הלוואה, ותהנה מזיכוי וניכוי במס ל-1987.

קח הלוואה...
קבל גם זיכוי וגם ניכוי במס!

דימר פלוס טל

صكنا من الاهل

מתן בסתר

מה עושים המוסדות למטרות רווח (בעיקר בנקים), למען מוסדות ללא כוונות רווח (בעיקר מוסדות תרבות). המנגינה נמשכת, אבל בשקט בשקט, ולא כולם שרים

היו זמנים טובים, מתישהו לפני נפילת מניות הבנקים, כשמוסדות שהם על פי הגדרתם מוסדות למטרות רווח, היו מרימים חלק לא גדול מרווח זה לטובת המוסדות שאין להם כוונות רווח. אלה היו הימים של מפעלות דיסקונט, על כל מודעה, וגם שמם של בנקים כמו לאומי, הפועלים, המזרחי לא נפקד מהמלקטים. חברות אחרות, כמו עלית או הסנה, תרמו אף הן את חלקן, ונהנו הרבה מן התרומה הזאת.

חלק השוב מן ההנאה היה הפרסום התדמיתי. אותם מוסדות יכלו להראות שלא רק לרווח הם נושאים עיניהם, אלא גם לטובת הקהילה, במובן הרחב ביותר. לא היתה זו המצאה ישראלית מקורית: "ספונסורשיפ", מצד גופים כלכליים למוסדות תרבות, היא תופעה מתפתחת במדינות המערב, שבהן מוכחת אוזלת היד של סבסוד התרבות מצד המדינה. את החסר ממלאים מוסדות כלכליים רבים, הנראים כמשקיעים בעיני מוסדות התרבות המקבלים, וכנדבנים רחבי־לב בעיני רוב הציבור. במדינות רבות קיימים אירגונים המקשרים בין מוסדות הכלכלה ובין מוסדות התרבות, מעניקים פרסים לספונסורים בולטים ומבטיחים איתלות. בארץ היה ניסיון לקיים סמינרים על נושא הספונסורשיפ, אבל יוזמת הקמת אירגון מקומי בנושא זה שקעה ונדועה בקול דממה דקה.

לא במקרה אמרתי "רוב הציבור", שהרי לא מדובר כאן במצבאסים פרטיים העושים בכספם את מה שהם רוצים, אלא באירגונים כלכליים, שגם אם הם בבעלות פרטית, הם מגלגלים כספי ציבור. גם בארץ וגם בחוץ לארץ היו קולות שאמרו: "אם למוסד כלכלי יש רווח, שיחזיר אותו למשקיעיו — קרי לקוחותיו — בצורת הקטנת הריבית, למשל, ולא יתן אותו למטרות שללקוחות אין כל קשר אליהן". כדי להקדים תשובה לביקורת זו, היו מוסדות, גם באותם ימי שפע, שתיעלו את תרומתם הכלכלית לתרבות (וכידוע) דרך תקציבי הפרסום והשיווק שלהם. היו בנקים שתמכו במפעלים ויוזמות תרבות דרך מבצעי הנחות למצטרפים לתוכניות חיסכון שלהם, למשל.

עוד פלג של התנגדות היה מודאג מהשפעה אפשרית של אותם תומכים על תכניה ותוצרתיה של התרבות, ועל התלות העשויה להיווצר בשל כך. בין אלה יכולתי למנות אפילו את עצמי. הראיתי באותה תקופה שהמוסדות הכלכליים תומכים בעיקר במוסדות תרבות מבוססים ומקובלים, שאינם זקוקים לתמיכה, כי בדרך זו הם יכולים לקבל מקסימום פרסום תדמיתי. לבנק אין שום תועלת ממשית מתמיכה בלהקת מחול אוונגרדית, הזקוקה לתמיכה, אבל ספק אם מישהו מצופיה יצטרף ללקוחות הבנק, או אפילו יעדיף את עוברת תמיכתו.

פלג אחר של המתנגדים סבר שכספים ממוסדות כלכליים יוכלו להשפיע על פניה של התרבות המוצגת. אם מוסד תרבות יהיה תלוי כולו ברצונו של בנק, האם יהין להעלות הצגה התוקפת את "בעלי הבנקים"? היו שחששו ששחקנים בהצגות או נגנים בתזמורת יופיעו עם חולצות הנושאות את שמו של בנק זה או אחר, משל היו קבוצת כדורגל. תמיד סברתי שסכנה כזאת מוגזמת, גם מפני שהתמיכה היתה קטנה, מכדי להבטיח תלות כזאת, וגם מפני שהייתי בטוח בבושה של התומכים, שתמנע מהם לדרוש דבר כזה (אם כי היוזנ'בים שלהם בחולם היו דורשים), ובאינטגריטי של המקבלים, שלא להסכים לה, אפילו אם זה יעלה באובדן התמיכה.

פן נוסף במערכת משולבת זו, של נותנים ומקבלים, נתנים ומתנים, היה משרד החינוך והתרבות. אף אם עודד המשרד את מעורבות הגופים הכלכליים בתרבות (היתה לו ברירה אם הוא לא נותן מספיק, שיעודד אחרים) יצא נפגע מן החשיפה הנוכחות שתרומות קטנות אלה (ויודסיה לתמיכה של משרד החינוך), קיבלו במודעות ובעיתונות. לכך היתה ויש רק תשובה אחת: משרד החינוך והתרבות אמנם נותן יותר, אך זהו תפקידו. המוסדות הכלכליים נותנים פחות, אך מכיוון שהם לא חייבים, אלא רק עושים מרצון, מגיעה להם החשיפה שהיא צורה של תודה ותשלום.

גם כשהיו ימי שפע מרומה, והמוסדות הכלכליים התגאו בכך שהם תומכים, היו הסכומים חסויים להלטין. בקושי רב יכולת להציל בכמה מדובר מפי המקבל, והנותן לא היה מוכן לאשר שזה אמנם הסכום. נכון שאם שיבחתי את בנק דיסקונט על תרומותיו, הובא לידיעתי שגם הבנקים האחרים נותנים, אם כי זה "מתן בסתר" (בנק לאומי) או "רק אם הדבר קשור לשיווק" (בנק הפועלים).

עתה, כשהשפע הוא נחלת העבר, ולחלק מן הבנקים לא היו מי יודע מה רווחים, ומניותיהם בידי הממשלה, מובן שהם לא ממהרים לספר שהם תומכים במקהלות או בזמרים. כמו בבדיחה על הילד שקיבל תעודה מלאה ציונים שליליים ו"טוב מאוד" בזמרה וחטף סטירה מאביה: "עם ציונים כאלה אתה עוד שר?".

בנק הפועלים השתתף במימון "ימי תיאטרון ארוכים" שקיים תיאטרון הבימה בשיתוף עם אגודת ידידי הבימה בעיירות פיתוח. נכון אמנם שהרגש הוא על הפעילות בקהילה מסויימת, שתושביה צריכים לדעת שאלמלא הבנק וכו'..אבל מנהלת הבימה מודים שאלמלא תמיכת הבנק ספק אם המפעל עצמו, שאיש אינו כופר בחשיבותו, היה מתקיים. זה דבר חמור למדי, לא מצדו של הבנק, שאיש לא מחייב אותו לתרום, אלא מצדה של מערכת התרבות, שמפעלים חיוניים שלה (כמו יציאה לספר ולנוער) תלויים על בלימה כזאת. בנק הפועלים קשור גם לאירועים ברשת מופ"ת, וגם כאן הדבר הוא בהקשר מקומי־קהילתי, כשהתרבות בוצית מכך — אם בכלל — בעקיפין.

בנק לאומי דגל מאז ומתמיד ב"מתן בסתר". כשתמך בשיפוץ בניין תיאטרון נווה־צדק, מצויין הדבר על הבניין, על נייר המכתבים של קבוצת התיאטרון ועל פרסומיה בעיתונים. התמיכה של בנק לאומי קיימת גם השנה, אבל זה מפעל התרבות היחיד שלגביו ידוע בציבור שבנק לאומי תומך בו. אין פלא שבעקבות משבר מניות הבנקים זוכרים הבנקים שמחוייבותם העיקרית היא לבעלי המניות ולציבור, כלומר להפקת רווח. מנהלי מוסדות התרבות, שלפני כמה שנים התמחו בשכנוע מנהלי מוסדות כלכליים לתמוך, לתרום, לתת — יודעים היום שלא משם תבוא הישועה. יש זרימה, קטנה ולא יציבה, של כסף מהכיוון הזה, אבל לא ממנה תיוושע התרבות.

אולי דווקא במצב כזה יכולה לצמוח התועלת הרבה ביותר: התמיכה הקטנה, ממקורות כלכליים פרטיים ופרטיים־למחצה אלה תגיע לכתובות שבהן גם הכסף קטן (יחסית, בהשוואה לתקציבי המוסד הנותן וגם לתקציבי המוסד המקבל) יכול להביא תועלת גדולה, לא למוסד, אלא ליוצר או קבוצת יוצרים, או למסגרת ניסויית. זו הדרך שבה הולך בנק דיסקונט. הוא היה במובן נותן הטון לא רק בתמיכה, אלא גם בחשיפתה והפקת תועלת ממנה בפרסום תדמיתי. עתה צריך לומר לזכותו שרוב תמיכתו היא בעשייה התרבותית כשלעצמה, בלי כל ניסיון להעניק אותה בתירוצים חברתיים־קהילתיים.

מעורבותו של בנק דיסקונט קיימת לא במופעי יבוא ראוותניים, אלא דווקא במפעלי תרבות נסיוניים: הפסטיבאל לתיאטרון־אחר בעכו, המפעל לתיאטרון ניסויי בתל־אביב, פסטיבאל "גוונים במחול" או פסטיבאל הג'ז באילת. כל אלה אינם אירועים מבוססים היכולים להעניק יוקרה לבנק (אולי פסטיבאל עכו, אבל אנשי דיסקונט היו עם עכו מתחילתו), אלא מפעלים נסיוניים המבקשים דרכם לאיכות וזקוקים לתמיכה. הדגש הוא על תמיכה בתרבות כשלעצמה, ולאו דווקא בפרסום ובשיווק שלה או השיווק העצמי של הבנק דרכה. אף כי תקציב התמיכות בא דרך תקציב הפרסום, והוא מוגבל יותר משהיה בעבר. אנשי הפרסום של דיסקונט מעורבים בחלק מן המקרים בהנהלות הגופים שבהם הם תומכים, ואינם מסתירים את כוונתם לצמצם את תמיכתם כשהמפעל יעלה על דרך המלך.

"מחלקה 3, כיתה 1" בנווה צדק: מעט היו כיסים מלאים

נאמנות לפידליו

בראשית פברואר מביאה הפילהרמונית למינויה ביצוע בימתי מלא של "פידליו", עם האופרה של קלן

מנויי הפילהרמונית זכו כבר לחזות באמנותו הבימתית של הנס נויגבאואר, בהפקת האופרה "ווצק" שאף היא הובאה לארץ לפני מספר שנים על־ידי בית האופרה של קלן. נויגבאואר, שעבר את שנתו השבעים, היה במשך שנים ארוכות מנהל ההפקות של בית האופרה בקלן, רק לאחרונה היה ל"פרי לנס", כשהוא מביים הפקה אחת בעונה בקלן, ואת שאר זמנו מקדיש לבתי אופרה אחרים. הוא יהיה נוכח בחזרות לקראת העלאת גירסתו ל"פידליו" בהיכל התרבות, אבל את העבודה כראה יחמיץ, כי הוא צריך לביים את "פיטר גריימס" של בריטן בסן פרנציסקו.

הוא נולד בבית מוסיקאלי. אביו היה מוסיקאי ואמו זמרת. היה זה רק טבעי שילמד מוסיקה. לימים היה זמר, וגם מן הציור לא משך את ידו. הוא שרת בצבא הגרמני, אבל היה לו מזל — "לדבריו" — לשרת תחת פיקודו של קצין שלא הפריע לו לעסוק במוסיקה.

הפקת "פידליו" שתגיע לכאן אינה חדשה. היא בוימה על ידו בראשית שנות השמונים, כשהוא מנסה מבחינת הקונצפציה (אם כי הוא מודה שלעתים אין הוא יודע לענות על שאלות בדבר הקונצפציה של הבימוי שלו) להתרחק מן המקובל באופרה הגרמנית המודרנית, שנוהגת להפוך את הכלא בו יושב פלורסטן (בעלה של לאונורה המתחפשת לפידליו) למחנה עבודה נאצי. "זוהי תחושת האשמה של הגרמנים, שגרמה להם לביים פידליו כזה".

בהפקה של נויגבאואר שתגיע לכאן (התפאורות הן של מריו מארלי), יש אמנם בית כלא, אבל באווירה נייטרלית, שלצידו תפאורת בית, באווירת ציורו של גויה. חלקה השלישי של התפאורה, שהשתלב עם מבנה קירות האולם של בית האופרה של קלן, לא יגיע לארץ, כי אין בכך טעם.

החידוש המרכזי בתפיסת נויגבאואר ל"פידליו" הוא בעיצוב דמותו של פיצארו, שכלא את פלורסטן, המתכוון להוציאו להורג. נויגבאואר אינו מביים פיצארו כקצין נאצי, ובוודאי לא כאיש צבא. זהו — לפי תפיסתו — אורח המבאא על סף ההיסטריה, רקונסי, מקומם, שלא היה לו אומץ לחסל את פלורסטן במקום, ועתה, כשהוא נדרש לרצוח אותו, הוא נמצא על סף התמוטטות עצבים. נויגבאואר אפילו מפסם את האריה של פיצארו כדי להדגים שהוא כמו גבינה שוויצרית: "יותר חורים מאשר מוסיקה", המשקפת, לדעתו, את מצבו הנפשי של פיצארו.

לאונורה, בהפקתו, אינה נערה חיננית המתחפשת לגבר, בצורה שבה כולם יודעים שבנערה מדובר. היא חובשת כובע קסקט המסתיר את עיניה, ומעיל צבאי כבד המגדיר את, דמותה לדומה לזו של שאר החיילים. היא גם אינה מסירה את הכובע ברגע הקריטי כדי לגלות את שערה. ההפקה של נויגבאואר אינה אוהבת אפקטים כאלה.

הוא רואה עצמו שמרן. לכן אינו אוהב את הקרנת שקופיות התרגום באופרות שהוא מביים, לא רק מפני שיש כאן פגיעה בסגנון, אלא מפני שהקהל נתבע להסיט מבטו מן המוברים אל השקופיות. אבל בהיותו אדם פרגמטי, הוא מבין שבדרך זו מתקרב קהל רב לאופרה. לכן, השמרנות שבו נכנעת לצד הפרגמטי. אותו צד פרגמטי איפשר לו לראות את בימת היכל־התרבות המוגבלת, ברגע פני מפסטיבאל שירי הילדים בתנובה, ולהחליט אילו התאמות הוא צריך לבצע בהפקה שלו. התוכנית לשינויים כבר מוכנת, ורק צריך למצוא את המקורות למימונה.

"פידליו" של הפילהרמונית, עם האופרה של קלן, זמרים אורחים ובניצוחו של מיכאל שונוולט, היא במסגרת הקונצרטים למינויים. יתכן שתתקיימנה שתי הופעות לקהל הרחב. וכשתפנה "פידליו" את הבימה לקראת אמצע פברואר, תתפוס את בימת היכל־התרבות הגירסה הישראלית של "לה טראוויאטה", עם גבסי בוסטמפון בתפקיד ויולטה, גבי שדה בתפקיד אלפרדו, והיידי פיסטרי־גנסון (שנטל חלק בהפקות מוצארט של ברנבוים־פונל בפילהרמונית) בתפקיד ג'רמונט.

האוואנגרד טרם מת (ב')

פסטיבאל דונאואשינגן למוסיקה בת זמננו מבשר תקווה לעתידה

מאת נתן מישורי

חובבי רביעיות כלי־קשת מסורתיות יתקשו (בלי לשמוע) לדמיין את כמות הצירים הצרורים ברביעיות הקצרות של אדרים ראסגי האיטאי בן ה־23 וקסאויגג צ'אן הסיני בן ה־22, ושל עמיתיהם הבוגרים בני ה־37 וה־38, אוסה סוקיו האיטלקי וג'והה לואי קאי מסאגה הארגנטיני. אך חובבי אמת גם ייוכחו בקל שיש כאן שפה מרוחית, שקיומה נוחה על־ידי ארנולד שנברג בדיון "המלודיה של גוני צליל" (קלאנגפארבן מלודי) ושהתגשמותה הנוכחית נתאפשרה לאחר שרבים־רבים חשפו גונים חדשים בכלי־קשת ועשאום שב ושוב חומר לקומפוזיציה.

ואמנם, בשפה מדוברת זו ובטכניקת כתיבתה לרביעייה, שלטים יפה כל הארבעה. אך הצעירים, גם ראסגי וגם צ'אן, הם שיותקו ממש בחזיתיות הורימה ובעוצמת הביטוי. הם הארבעת הצעירים חברי "רביעיית ארדיט", שנגינתם המעולה האוטוריסטיות היא כמבטע ראשון.

"היופי לא מת" הצהרה זו חזרה והוכרזה מארבע פינות האולם ורמקולים במשך כחמישים דקות. יוצריה, נציגי שלוש מעצמות מוסיקליות — הגרמני קארלהיינץ שטוקהאוזן ב"סולו לכלי מלודי" (1966) בגירסה לצ'לו ולאלקטרוניקה חיה, הצרפתי פייר בולז ב"אקספלוזאנטה־פיקס" (1971) בגרסה לריבוי אפגן ואלקטרוניקה חיה, והאיטלקי לואיג'י נונו ב"פוסט־פרה־לודיום" (1987) לטובה ולאלקטרוניקה חיה ומפיקיו — הצ'לן הגרמני מיכאל באך, נגן החליל־ראופן הצרפתי, לאן קלור פורסטייר, נגן הטובה האיטלקי ג'יאנקארלו שיאפיני והטכנאי הסטודיו האלקטרוני של רדיו באדן באדן, שמערכותיהם האלקטרוניות הגדולות התמודד על הבימה — לימדו לקח שלא במהרה יישכח.

תחילה, אצל שטוקהאוזן, ריתקו עצם עירנות הצלילים, יכולתם לרפרף ולרחף בקלות מפליאה. בהמשך, אצל בולז, נתפסה האוזן לרגישות דינמית שאין כמוה בכלים שאינם מתוגברים אלקטרונית, ר לצורות הבבירה הצלילית שמאפשר התהכם האלקטרוני בממדי הזמן והמקום — צלילים כעין טיפות, כעין ענגים וכעין אבקות, שבכולם פרי העשייה המיידית, הידענית, הווירטואוזית המשותפת של נגנים וטכנאי צליל; כולם מוגדרים היטב, כפי שרק מלחין גדול מסוגל להגדיר. ומשהגיעו הצלילים הרישיים והמרתיים של הטובה של נונו, שכה נגרז את הצפוי מן הכלי, שוחזו זכים זכים, עירנים עירנים, וכולם כהמיה מסתורית, נתצרה שירה השלמה תוויית חמישים הדקות של יופי למופת. הלקוח? — היופי לא מת ובשום פנים אין הוא נחלתו הבלעדית של העבר!

אודה, לאחר קונצרט בוקר ד קונצרט צוהריים, התקשיתי בקונצרט אחר־הצוהרים המסיים, להיכנס לראשון שבשלושת פרקי "קלאקבג בשרייבנגר" (1982/87) מאת ולפגאנג רים. עמודי אקורדים עבים, עקוקים חריפים בכלי־נשיפה, בפסנתר ובפעמוניה היכו באוזני ועצרוני. ההרגבות של צלילים גבוהים, חדשים וצרמניים בכלי קשת הכשילוני. אך עוד לפני שתמו 25 הדקות של פרק זה, שנרשם לשלוש קבוצות תזמורתיות, התחלתי להכיר בקיום החיים העשירים המפכים באקורדים ובנבוכות של רגעי יופי.

ומשעברתי, לאחר הפסקה בת 20 דקות, עם שאר אלף המאזינים אל האולם השני, לשמיעת הפרק השני (30 דקות), המבוין כ"התהום הפנימי" של היצירה, חוויתי תחילה חוויית נוכחות ב"החלת הקול האנושי המלים (של ניטשה) מתוך צלילי הכלים". בהמשך, ארבעה קולות הנשים וצלילי חמשת בשמפי המתכת ושש הנבגים, שפזורו על־פני כמה בימות ברחבי האולם, היו מעניינים מאוד ברקמתם המיוחדת, ומסרו מעין תלונה על מצב האדם ומעין ביטוי לכורח שבמאבק על הישרדות.

ואכן זה בא. לאחר עוד כ־20 דקות הפסקה חזרה אל האולם הראשון, שבו ישבה עתה במרוכז תזמורת אחת גדולה מאוד, נתנסיתי במשך 45 דקות בתחושה שלפני גוש ענק, ללא גבול, שכולו מתנודד ממאבק להישאר יציב למול כוחות עוינים, שמקורם בפנימיותו המזעזעים אותו בעוצמה אדירה. ורימה מוסיקלית שוצפת, רבת מורכבות הגוונים הדינמיקה, הצלילים והזמן, הצתה חלל בישירות שהותירה רושם של "מלודיה" גדולה אחת. יצירת־ענק זו של וולפגאנג רים (נולד ב־1952), שבוצעה על־ידי תזמורת רדיו באדן־באדן בניצוח מיכאל גילן, היא כפותחת את מנעול מגילת התלונות של "כל אדם" על חברה ותרבות מבהיקים ופקידים, היא, כשמע לי, אחד מ"שירי ההרס" החשובים שנרשמו.

פסטיבאל "דונאו אשינגן" מוכיח שה"אוואנגרד" טרם מת. הוא הדרך אך אינו בעדר ביטוי אישי, שאמנם לא תמיד הוא מורש ונגיעתו בלאו קלה מדי. אך הוא משתלב עם הצעירים בטבעיות, מציב מופתי יופי ואף ממלא את תפקידו המוחאתי.

זהו החלק השני והאחרון של כתבה, אשר חלקה הראשון נתפרסם תחת אותה כותרת "האוואנגרד טרם מת" התפרסם במדור זה ב־20 בדצמבר.

שוליים שמקומם במרכז

בשולי פסטיבאל הגיטרה ועל נגנים בולטים ומצטנעים

מאת הָרִי גולומב

"דואו פגניני" כולל את הכנר הפולני אדם קוסטצקי והגיטריסט הגרמני קארסטן פפרמן. אמנם זה הרכב נדיר ובלתי־צפוי, אך השניים מתואמים יחד יפה, ושילובם ערב לאוזן, משכנע ואסתטי. אין לדבר כאן על שוויון של ממש: הגיטריסט הוא בעל ייחוד ואיכות גבוהה, סולן של ממש בזכות עצמו, ואילו הכנר רחוק מהגדרה זו.

הבדל זה מלמד על השוני בין שני הכלים: הכינור משופע ברפרטואר קלאסי מכל התקופות, ומספר ניכר של וירטואוזים בינלאומיים מתמסרים לנגינה בו; לא ייפלא איפוא, שקשה לדמות מישהו ב"קליבר" של שטרן או צוקרמן, למשל, "מצטוות" בצמד קבוע עם גיטריסט כלשהו, ויהיה הגדול שבכולם. מצב הגיטרה שונה: עובדה מצערת היא, שעל־אף ייחודו ויופיו הרב של הכלי, קשה למצוא ברפרטואר המקורי שלו אף יצירה אחת לדוגמה מפרי עטם של מלחיני השורה הראשונה של הקלסיקה העולמית לדורותיה. מה כתבו לכלי זה באך, מוצארט, בטהובן, שוברט, ברהמס, או הקלאסיקונים של המאה העשרים?

כך קרה גם הפעם, בפסטיבאל בכלל ובתכנית זו בפרט: הכל שמלחינים גדולים יותר לא שמעו את הצמד ולא השתכנעו — כמותב שורות אלה — בפוטנציאל הצלילי הטמון בשילוב גוני הכינור ר הגיטרה.

כמרכז הופיע בחלק הקלאסי של פסטיבאל הגיטרה "דואו הטאנגטיק" — צמד נשים (פראנסואז־עמנואל דניס ומריאנג'לה אסאף) מצרפת. נגינתן והופעתן מלאות קסם.

*

עם הרסיטלים שהוזרו אל אליעזרה איבדקוב אל מרכז תודעת הקונצרטים של הליל, הקאנטטה האורטוריה בישראל, נתגלו — אם לראשונה ואם מחדש — שני מלחים קאמריים מעולים שיש לתת עליהם את הדעת: הפסנתרן בנימין פרל, וכן אבנר איתי, הידוע בשנים האחרונות יותר כמנצח מקהלות מן השורה הראשונה, שניגן את תפקיד ה"אובליגטו" של האבוב ד'אמורה (oboe d'amore) באריות של י.ס. באך.

בנימין פרל הוא פסנתרן קאמרי מעולה ומוסיקאי רגיש, קשוב נבון, וכן זריז ובעל תושייה במצבי הירום ולחץ. כל סולן הבוחר בו כמלווה יברך את יומו. ה"שירים ומחולות על המוות" של מוסורגסקי היו במובנים רבים שיא של ביטוי דרמטי מגעש בזמרתה של אליעזרה איבדקוב (בעקבות המשחק המצמרר שהיא ביצעה בקולה בגילום תפקידי המוות וקורבנותיו, היה מעניין לשמוע אותה ב"שר היער" של שוברט אך דומה שלא פחות משמעותי — גם אם יותר מוצנע וכפי טובה — היה ביצוע הליווי לשירים אלה בידיו האמונות של פרל, שידע תמיד להבליט או להצניע את עצמו במקומות הנכונים ועקב בדריכות אחרי האינטונציה הנפתלת־לעתים של הזמרת.

אבנר איתי השמיע ביצוע מסוגנן ומלא השראה של תפקידו. אפשר להבין כל מוסיקאי המקדיש את הקשייה המבוגת על רקע המבצעים על־פני הנגינה בכלי בעל הרפטואר מוגבל־יחסית; אך לפחות מבחינת קהל המאזינים, הכל שאבנר איתי אינו מקדיש יותר מזמנו — לצד הניצוח — לקסמי נגינתו המפלאה בכלי משפחת האבוב הבארוקית.

רפאל טיראן: נקודת ארכימדס

במאה השלישית
לספירה, גילה המתמטיקאי היווני
הדגול ארכימדס, את חוק המנוף והצהיר
מיד:"תנו לי נקודת משען וארים את כדור הארץ".
או במלים אחרות – אם איתרת את הנקודה המרכזית,
אתה יכול להרים מה שאתה רוצה. רפי טיראן אמנם נימנה
עם חובבי משנתו של היווני הידוע ואולם לא בכך מסתכם
הקשר בין טיראן לארכימדס. הסיפור הוא, שלאחר שנים של
פעילות גרפית ומלאכת עיצוב רבה ופוריה בלינקולן פינת וילסון,
גילה רפי טיראן את נקודת המרכז של העיר, שם עליה אצבע ו...
לא תאמינו, הנקודה נמצאת בלב ליבו של הסיטי, בדיוק ברחוב
מקוה ישראל 22. כמי שאינו מתווכח עם עובדות והצלחות,
החליט רפי טיראן להגשים מחדש את חוק ארכימדס והעביר
את הסטודיו לגרפיקה שלו, בדיוק לנקודת המרכז: מקוה ישראל
22 – בתוך הדאון טאון התל'אביבי. הכי קרוב שאפשר לכל
מקום שצריך. לרגל התחיה המחודשת של חוק ארכימדס
ולכבוד המעבר של רפי טיראן לכתובת החדשה, אתם
מוזמנים להתרשם במו עיניכם. רפי טיראן גילה
את נקודת המשען והוא מוכן להרים
עבורכם את הפרוייקטים הגרפיים
הקרובים שלכם.

רפאל טיראן: מקוה ישראל 22

טל' 03־623616, פקסימיליה 623010(03), 623909(03), שלוחה 866

מעסיק!
בכל שבוע נפגעים
כ־1160 עובדים
בתאונות עבודה!

מעסיק! אתה יכול למנוע זאת ע"י:
דאגה לסדר, נקיון ותאורה במפעל
ציוד וכלים תקינים ומתאימים לעבודה
שמירה על כללי הבטיחות בעבודה

ההשקעה בבטיחות משתלמת!
את רוב תאונות העבודה ניתן למנוע!

לקבלת מידע פנה אל:
המוסד לבטיחות ולגיהות
ת.ד. 1122 ת"א מיקוד 61010

בית הספר לפרסום ושיווק
ליד קבוצת אריאל לתקשורת
בניהול "שווקים" יועצים ויזמים
לכל המתעניינים:
לאור הפניות הרבות הוספנו מועד לימודים מיוחד (מחזור י"א)
פתיחה: 24.1.88
קורס עיוני־מעשי יחיד מסוגו בארץ בהשתתפות כ־30 מרצים מהטובים בתחום בענפי השיווק, הפרסום וקידום המכירות.
פרטים והרשמה: 284698, 286426(03)
— מספר המקומות מוגבל —

גיל חברה לפיתוח ותעשיות בע"מ (בפירוק)
הזמנה לקבלת הצעות
מפרק החברה מזמין בזאת הצעות לרכישת חנות, יציע, מחסנים ואולמות תצוגה בחיפה, ברח' העצמאות 118 בגוש 10832 חלקה מס' 87 ותת חלקות מס' 2, 24, 25. ניתן לבקר במקום תוך תיאום טלפוני עם מר שמואל פריז בטלפון מס' 04-546323.
הצעות בצירוף המחאה בנקאית או ערבות בנקאית בגובה 10% מסכום ההצעה יש להמציא למשרד הח"מ ברח' נחלת בנימין 44, תל־אביב, עד ליום א' 31 בינואר 1988, שעה 12.00.
הזוכה ישא בכל התוצאות הכרוכות ברישום ובהעברת הבעלות בנכס לרבות במס ערך מוסף כדין.
אין הח"מ מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא. בצוע המכירה מותנה באישור בית המשפט המחוזי בת"א־יפו.
אריה כהן, עו"ד, רו"ח מפרק
גיל חברה לפיתוח ותעשיות בע"מ (בפירוק)

איבמ IAAI
האיגוד הישראלי לבינה מלאכותית
ISRAEL ASSOCIATION
FOR ARTIFICIAL INTELLIGENCE
איגוד מתמחה באיל"א
הכינוס הארצי הרביעי לבינה מלאכותית
יתקיים בימים רביעי וחמישי
31-30 בדצמבר 1987
במרכז הקונגרסים בכפר המכביה
פרטים והרשמה: טל' 03-715772

הבימה התיאטרון הלאומי
הארץ עיתון לאנשים חושבים

עידית תל־אביב יפו
מקיימים בשבת 2.1.88 ב־11.00
מוספשבת
בהשתתפות:
- ■ ח"כ אבא אבן — העולם בין 1987 ל־1988.
- ■ רא"ל (מיל.) ח"כ מרדכי גור — פתרונות צבאיים לנעשה בשטחים.
- ■ דידי מנוסי — "בדיחמין למחשב"
- ■ שלמה שבא ושלמה בר שביט — על "ספר השבעים של הבימה"
- ■ המתרגם אהוד מנור והשחקנים ששון גבאי, ליאת גורן ושמואל וילוז'ני על הצגת "בית ספר לנשים" של מולייר.
- ■ שירים מתוך המופע "ערב שירי תיאטרון הבימה":
  - ■ ששי קשת
  - ■ לויס צ'יזיק
- ■ רבקה רז בשירי לאדינו

מנחה: מיכאל הנדלזלץ

כרטיסים בקופת "הבימה" בימים א'־ה'.
אין מכירת כרטיסים במקום בשבת.
דמי כניסה: 10.— ש"ח.
הנחה 50%
למנויי "הארץ" ו"הבימה" ולבעלי תעודת תושב או תעודת קשיש של ת"א.

הארוח באדיבות
כתר בית היוצר לספר הטוב
חנות הספרים בהבימה
פתוחה מ־11 בבוקר עד 11 בלילה

א.ק.י. שיווק רעיונות

ספר חובה ליו"ר הנבחר

מאת נ"ב שרגאי

יוסף אלמוגי, לשעבר יו"ר הסוכנות היהודית, נזכר בספר הרואה עתה אור, באווירה של רוגע העוברת מחברי ההנהלה ועד אחרון העובדים. שום דבר לא בער ● רבים שיחרו לפתחו לבקש כספים. את הפניות העביר אל הגזבר (אז דולצין), אך כאשר נגע הדבר לקרן היו"ר, נהג להימלך במזכירה, שהיתה משיבה: פינקוס נתן להם, גם ספיר נתן להם, תן גם אתה קצת

ספרו החדש של יוסף אלמוגי, "לנוכח אתגר ציוני", המסכם את שמונת כיהונו כיו"ר הסוכנות היהודית (1972–1974) היה יכול להיות עוד ספר ברשימה ארוכה של ספרי־זכרונות שכותבים פוליטיקאים על עצמם בתום "עשרות שנים בשירות האומה". בשל העיתוי מקבל ספרו עוד משקל. הקורא הראשון של הספר חייב להיות היו"ר הנבחר של ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית – שמחה דיניץ. הוא ימצא בו כמעט את כל מה שביקש לדעת על המוסד ולא העז לשאול.

מימון הזמן

"(...) הזמן נטו העומד לרשות האדם במערכת הזאת לשם הזזת דברים, הוא מעט לאין שיעור. היתה זאת אחת ההפתעות שציפו לי בתפקיד החדש. עד מהרה נתגלה לי שאני פועל במסגרת שמערכת הזמנים בה שונה להלוטין מזאת של כל מערכת אחרת. לא הייתי מודע לכך, פשוט משום שלא נתתי מעולם את הדעת לדבר. כל ימי עסקתי בפעילות ביישוב ובמדינה כח"כ, כשר וכראש עיר (...)

"כשרציתי לקדם דברים, יכולתי להזיזם ולסיימם בפרק זמן סביר. כך למשל, העברתי את חוק שיקום שכונות העוני, לאחר שמנה הדרשים פעילות בנושא. בסוכנות היהודית היה הליך זה נמשך בוודאי חמש שנים (...)

"אינני בא בדברי אלה לטעון כנגד מישהו. זהו מצב אובייקטיווי. שכן מעבר לשאלת יעילותו של המנגנון ולתפקודם של המוסדות המנהלים, אותו פועל על־פי מערכת גלובלית. ישיבות כאן וישיבות שם. למען השמירה על ההליכים הדמוקרטיים, אתה צריך להימלך בוועדות פרלמנטריות עולמיות והבירורים מתמשכים לעתים שנים. קשה פשוט לבצע כאן דברים במהירות וללא השהיות. אולם למצב הזה, הנכון כשלעצמו, יש גם דינמיקה משלו. העובדה שהדברים בין כך ובין כך מתמשכים נותנת הרגשה שיש זמן. שום דבר אינגו בוער. נוצרת אטמוספירה כזאת של רוגע, העוברת מחברי ההנהלה ועד אחרון העובדים (...)"

הימים הראשונים

"התחושה הראשונה שנתנו לי כשישבתי על כס היושב ראש, היתה של קבצן שוכה כפיים. לפתע הכל קורבים וידידים. הכל משכימים לפתחו וסובבים אותו. אני שבאתי כל ימי להתעסק בכספים. בכל התפקיד שמילאתי, הייתי ער ומודע לבעיות התקציב ולדרך שבה הוצאו הכספים. אבל לחלק קצת פה, להקציב מעט שם, להיטיב עם מוסד פלוני או עם אדם אלמוני מכספי ציבור שהיו תחת אחריותי, היה בעיני דבר משונה.

"אינני אומר, שאין צריכים לעזור ולתמוך, ואפשר שתכונה זו שלי היא לגנותי. אבל אנוכי סלדתי מעולם מכל התעסקות בענייני כספים. והנה כאן, עוד טרם הספקתי להתמם את הכיסא וכבר באו פניות, ובפסוק אריגות. מה מכל העברים ובעניינים שונים ומשונים. עניינים צודקים ועניינים זרים ומוזרים. מורשת בך גוריון בשדה בוקר וישיבות של חוזרי תשובה, המארגנים שבלבנון השומרונים שבחולון. מה לא ומי לא. את כל הפניות העברתי אל מר דולצין, שהמשיך לשמש גזבר.

"אלא שבסוכנות קיים עוד מוסד מיוחד, שנגע אלי, קרן היושב ראש (שכן גם לגזבר יש קרן משלו). זו קרן שממנה יכול היושב ראש להקציב כראות עיניו סכומים לא גדולים ביותר, כמובן, מבלי שיצטרך לנמק בפני שום אדם בעולם למה הכריע לתת, ומדוע ההקצבה היא בשיעור כזה ולא אחר. מובן שאף אלי הגיעו פונים. הייתי פשוט אובד עצות. לא הבנתי מדוע הם פונים אלי ולמה עלי לתת להם מכספי עם ישראל. הייתי נמלך בזה... המזכירה, ושאל בעצתה, והיא היתה משיבה: 'פינקוס נתן להם, גם ספיר נתן להם, תן גם אתה קצת'.

אלמוגי: לנוכח האתגר

"(...) בכל פרשת ההקצבות הללו ראיתי מוסר. לא מסוגל שאי אפשר להתגבר עליו. לא אהבתי את העיסוק את העבודה שאני חייב לבו בזו עליו זמן יקר. בייחוד שבכל הבקשה הניעה לעתים משלוחת כבודה של אישי ציבור, שבאה לשכנע אותי בעל פה בתוספת נימוקים כבדי משקל למלא את בקשתם, ולהכפיל או לשלש את שקיבלו אשתקד, או שקיפחו בעבר. אני כשלעצמי לא ראיתי בכסף שעומד לרשותי מקור לצבירת עוצמה, ובשימוש מתוחכם בו דרך לבסס את מעמדי כיושב ראש. כמדומני שהייתי יושב ראש יחיד שהעביר כל זאת לגזבר"

"הוהודים תושבי חוץ לארץ הוו אף הם מלאים טענות ותלונות כדי מן. בכל פגישותי עם נציגים מחוץ לארץ ועם שליחינו שם הייתי שומע קובלנות על המוני אורחים המגיעים מן הארץ ומציפים אותם.

"החלטתי להתייצב במערכה נגד הפיכת הסוכנות ל'סוכנות־נסיעות' – כלשון בעלי הביקורת – ולבדוק את נחיצותה של כל נסיעה ונסיעה. נראה שבעשותי כן, נכשלתי בטעות טאקטית. העזתי לפגוע בפרה קדושה, אולי הקדושה מכל הפרות הקדושות. על־ידי כך קוממתי נגדי רבים. היו מקרים שסירבתי בלי שום פקפוקים לאשר נסיעה, אף שידעתי כי בעקבות סירובי אשמץ באחד

שחשתי בו מיד עם כניסתי לתפקיד. הייתי מודע לכך שהנסיעות של חברי ההנהלה והפקידות הבכירה הן מחויבות המציאות. אך חשתי מיד בתופעה שולית. לעתים קרובות שוב לא היתה הנסיעה יותר מאמצעי לפגישה ולהידברות, אלא תכלית. וכאן עבדו את הגבול. לא פעם ראיתי, כי לעיר אחת הגיעו מספר מבקרים, נציגים של כמה מוסדות.

"הזבל היה שלילי מכמה פנים. קודם לכל, כולם העסיקו את האיש שלנו במקום, שלא היה בידו לספק את דרישות כולם, ובוודאי שלא להיפנות לעבודתו השגרתית. בשום פנים לא היה יכול להפיק מן המבקרים הללו מה שהיה בידם לתת. מאידך גיסא, גם מצד המבקרים לא היה הביקור אפקטיווי. לא היה בידם להשיג אינפורמציה מלאה, לא להיפגש עם כל מי היו צריכים לפגוש, ולא להעביר דברים שלשמם באו. בסיכומו של דבר, לא זו בלבד שנסיעתם של אנשים אלה עולה כסף רב, ולא זו בלבד שהם גורמים בושה, אלא הם גם מפריעים לעצם העבודה.

ועד העובדים

"בוועד העובדים שלטו נציגי המפלגה. בוודאי שלא היה להם דבר נגדי. אינני סובר שהיה כאן רצון להכביד עלי או להכשיל אותי חלילה. אלה שהמה חששו מאוד משינויים, שכן כל שינוי משמעו בדיקת המערכת והפקודה. כל פרט בה נבחן, ולעתים ישנם עובדים שאינם מעוניינים בכך. אלה לוחצים על הוועד, וזה נאבק למענם כלפי מעלה.

"כלום לא שבעתי אומרים מאחורי גבי עוד בזותי בתפקיד וגם לאחר מכן: 'אלמוגי לא שייך לסרבנות, הוא אינו מבין את המאטריה ומבחינתם הם צדקו. אלא שזאת לא היתה שאלה של הבנה או אי־הבנה של המאטריה, כי אם שינוי של מזג וגישה (...)"

תופעה מדהימה

"כשבאתי – מצאתי תופעה שהדהימה אותי. מבול של נייר מרפס. פלוני ניהק, מיד הוא מוציא נייר על כך. אלמוני שיהק ואף הוא ממהר לבשר זאת ברפוס, בצבעים ובצילומים. הפרסומים הללו עולים הון עתק. אין להם שום חשיבות ואינם משרתים דבר".

כולם נסעו בג'מבו

"הנסיעות – אף זה היה נושא

מיציע הכנסת / עמוס בן־דוד

בשורה למבוטחים

המבוטחים – הם בעצם כל בית ישראל. מי בביטוח חיים, מי בביטוח רכב, מי בביטוח אלמנטרי ומי בשאר ינקותיו של ענף גדול זה. לאלה עשויה הכנסת להביא בשורה, כאשר יתקבל בקריאה תהליך החקיקה תיקון לחוק חוזה הביטוח שעבר בקריאה טרומית, ביוזמת הח"כ מרדכי וירשובסקי מסיעת ר"צ.

בעבר קרה פעמים רבות שחברות ביטוח הציעו למבוטח, שתביעתו הוכרה עקרונית כצודקת – סכום הנופל מן הסכום שתבע במקור. המבוטח הניזוק עמד בפני ברירה: לקבל את הסכום שהוצע לו, על אף שהיה נמוך ממה שלדעתו הגיע לו, או לפנות לבית משפט. שם עלול עניינו להתעכב שנים, ולפי דברי שר המשפטים, בדיון בשבוע שעבר, המתנה של שמונה שנים אינה דבר יוצא דופן. בסוף ההליך, הכרוך בהוצאות משפטיות ובטרטות עצבים, עשוי המבוטח לקבל את סכום התביעה, בתוספת הצמדה וריבית בלבד. יכך החוק הקיים. כלומר – במקום סכום קטן מייד, יקבל סכום קצת יותר גדול כעבור זמן. זו אינה ברירה מרנינה ועורכי הדין של חברות הביטוח יודעים את המצוקה הזאת, ומנצלים אותה.

בא תיקונו של וירשובסקי ומציע לאפשר לבית המשפט לפסוק "פיצוי עונשי", שיהיה עד 30% מן הסכום הסופי העשוי להתקבל על פי החוק הקיים כיום. כלומר, שלושים האחוזים יתווספו לסכום התביעה בתוספת הצמדה וריבית. התיקון נועד למקרים שבהם אין מחלוקת על העובדות הבסיסיות, ובית המשפט שוכנע בחוסר תום־לב מצד חברת הביטוח.

יש בהצעה הזאת כדי להפר את מאזן הבדאיות, לטובת המבוטח. עוד 30% על הסכום, ולחברות הביטוח לא תהיה עוד הסתכת כדאית. מובן שהן מתנגדות נמרצות לתיקון. במצופה, נתנית ההצעה, לעומת זאת, מתמיכה נלהבת של ארגוני הצרכנים הרשות להגנת הצרכן.

כיוון שזו שנת בחירות, הנושא נוגע כמעט לכל – יש להניח שהמחייבים יעברו החקיקה תצא אל הפועל עוד בטרם תתפזר הכנסת הנוכחית.

"אין לי אלא להתנצל"

במדינות מתוקנות באמת, אפשר לתבוע את המשטרה על התנהגות לא הולמת, ושוטר המטריד אזרח ללא צורך ימצא עד מהרה בלוחצים מצד הפרקליטות או מצד מדור הקירות־פנים במשטרה עצמה. אצלנו – לא כך. אפשר לכל היותר לכתוב להודעה לפניית הציבור של הכנסת, בראשות הח"כ בני שליטא שהוא, עלפי עדות אחד הכתבים, "האנטיביוטיקה של משטרת ישראל".

הנה תוכנו של מכתב שבו מוסר הח"כ בבינוי הציבורי הזה – אחד מבין מאות שהגיעו להועדה.

אביו של נער מדימונה קובל כי בנו בן ה־16, תלמיד תיכון, הובא למשטרה מפני שנבחת מסוימת שנתה מפי שכנה, שהיא, השכנה, ראתה את הנער לוקח את המיני־טוסטוס שלה מן המדרכה שליד ביתה. הנער נבגל באזיקים, ביידיו וברגליו, וכך הובל מדימונה לי משטרת באר־שבע. שם הושם במי עצר עם עבריינים חשודים בוגרים. את האב, שהיה במילואים בעת המעצר, "טירטר" השוטר לי מדימונה לבאר־שבע וחזרה, בלי לגלות לו היכן בנו, שבילה את הלילה במעצר בבאר־שבע. במכתבו מציין האב את הטראומה שעבר הנער. את הפחדים והסיוטים שהיו מנת חלקו. והוא גם מבקש משר המשטרה – שאליו הדי פנה מכתב התלונה המקורי – שלא יותרו עוד מעשים כאלה, לא בדימונה ולא בשום מקום אחר בארץ.

בתשובתו של שר המשטרה, שגם עותק שלה הגיע להועדה לפניות הציבור, נאמר בקצרה שעל פי עדות הנער, הוא לא הוכה במשטרה (טענה כזאת כלל לא היתה במכתב, אך כנראה כדאי להכחיש – ליתר ביטחון). השוטרים שכבלו אותו פעלו בניגוד להוראות, "ועל כך הוער להם". המעצר היה כחוק, לפי צו של שופט.

אין השר כותב אם הוגש או יוגש כתב אישום נגד הנער – זה לא פרט חשוב בעיניו, כנראה. אין התייחסות לטענה שלא היה צורך להביא אותו מדימונה לבית המעצר בבאר־שבע. אין תשובה על התלונה על כך שקצין החקירות, שגרם למעצר הנער, הסתמך על שמועות בלבד.

כלומר: הסבר לעצם המקרה – אין. מדוע הועבר הנער עם עבריינים בוגרים מעיר לעיר – לא נאמר. באשר לאזיקים, קיבלו השוטרים "הערה" – אפילו לא נזיפה.

"אין לי אלא להתנצל על עוגמת הנפש שנגרמה לנער ולמשפחתו בגין התנהגות השוטרים במקרה זה". במשפט יבש זה מסיים השר את תשובתו ופוטר בה את בעל התלונה. התנצלות אינה עולה ביוקר.

הוקם צוות לטיפול בהטרדות מיניות

הטרדות מיניות מצד בעלי שררה ידועות לפחות מימי דוד המלך, שהרחיק לכת מאוד כדי לספק את יצריו. כארץ נחשב הדבר כמעט לנורמה התנהגותית. כך עולה ממחקר שעשו שתי חוקרות על תופעות כאלה בשירות המדינה. כאשר עלה הנושא לדיון קצר בכנסת, קיבלו עליהם שניים את תפקיד נתן הנביא: הח"כ פרופ' אבנר שאקי מן המפד"ל והח"כ עדנה סולודר מן המערך.

על פי הסקרים הטורדו שליש מהנשים בשירות, פעם אחת בשבוע לפחות, על ידי ממונים. ההטרדות התבטאו במגע פיזי בלתי רצוי, בהדרבות גלויות, ברמזים ובהתבטאויות מעליבות. קרוב לשליש מן הנשים דיווחו שנאמר עבודתן נפגעו כאשר לא נענו. שאקי תבע לקבוע בחוק כי הטרדה מינית היא עבירה פלילית (עד כה זה לא כך), על בית הדין של עובדי המדינה לקבוע גם עונשים חמורים, לרבות פיטורין מן העבודה, על מי שעובר עבירה זו.

סולודר הזכירה לח"כים המעטים שנכחו בדיון, כי בשנה האחרונה הגיעו לבתי המשפט לפחות שלושה מקרים של סחיטה וניצול עובדות מדינה בידי בעלי שררה, מזכר בבעלי השפעה של מבט: מנהל כוח־אדם, סמנכ"ל, מזכיר ראשי של בית משפט. הנפגעות הרבות העובדות הן בעיקר נשים לא־אקדמאיות. מפרנסות יחידות או צעירות. פחות משליש מתנשים שהוטרדו פנו לממונה או לבעל תפקיד אחר במקום העבודה. כנראה לא ראו המחוקקים בהטרדה מינית עבירה, שכן קשה מאוד להתלונן, להוכיח, לא להיפגע. לרוב הופעל לחץ על מי שסירבה, כאשר ההצעה היתה "בילוי משותף". אך יש הרגשת עלבון התפטרייסש גם כאשר התפעה היא "רק" אמירות ורמיזות בעלות אופי מיני, מגע פיזי (לטיפה, חיבוק, צביטה וכו'), הנעשים בניגוד לרצונה של האשה.

סגן השר עדי אמוראי, שהשיב בשם שר האוצר, הממונה על נציבות שירות המדינה, אמר כי בידיו הוצאות המחקר בערכת הנציבות המחלט לממנות עוכרת בכירה, בכל משרד, שתפקידה יהיה לרכז ולטפל בכל תלונה על הטרדה מינית, היא תפעל ליד הסמנכ"ל לאמרכלות. נוסף לכך הוקם צוות בכיר מיוחד שאליו ניתן לפנות בדיסקרטיות, שלא באמצעות הי משרד, בכל מקרה של הטרדה כזאת. לטווח הארוך, יוקם צוות לבחינת האפשרויות להגדרת הטרדה מינית ולקביעת דרך הטיפול במטרידים באמצעות התקשי"ר. זאת, בנוסף להצעת חוק שוויון ההזדמנויות, שכבר נבצאת בוועדת העבודה והרווחה, ובה סעיף הקובע כי הטרדה מינית – לא רק בשירות המדינה – תיחשב עבירה פלילית.

יודאיקה במרוקו

ממשלת מרוקו ביטלה הוראת איסור־כניסה לתיירים שביקרו בישראל

מאת אליהו הבי

מאראקש

ממשלת מרוקו ביטלה הוראה התובעת מתיירים להציג דרכון נקי מחותמת של ביקור בישראל. הוראה זו חייבה בעבר תיירים שביקרו בישראל להציג דרכון חדש, ללא חותמת כניסה לישראל, בעת ביקור במדינות ערב.

במדריך לתיירים שפורסם ב"הוצאת "פוליסיקר" (קופנהאגן), בקיץ 1987, מוזהרים עדיין התיירים כי חותמת כניסה לישראל תימנע את כניסתם למרוקו. אך בשגרירות מרוקו בקופנהאגן נמסר לי כי הוראה זו "מיושנת" ובטלה. בעת ביקורי במרוקו פגשתי תיירים שהציגו דרכון עם חותמת כניסה לישראל ודרכונם החתום בחותמת כניסה למרוקו ללא הצגת שאלות או קשיים כלשהם.

רק כמה מאות יהודים מתגוררים עדיין ברובע העתיק של מאראקש, באיזור הקסבה. הגיטו היהודי גובל בחומת ארמון "אל־באהיה" – אחד מארמונות מלכי מרוקו. מרבית דיירי הגיטו כיום הם מוסלמים. באחת הסמטאות המרופשות, סמטה צרה ברוחב מטר וחצי, מצוי בית הכנסת. הבית מוקף חומה, ללא כל ציון או סימן יהודי. רק בסיוע מדריך מקומי מצאתי אותו. שער ברזל מוחלד חוסם את הכניסה לחצר פנימית שבתוכה בית־הכנסת. זה אולם, אורכו כעשרים מטר ורוחבו חמישה מטר. דלת הכניסה אליו נעולה, והמפתח מוחזק בידי שומר מוסלמי. גם על הדלת אין שום סימן יהודי.

באולם התפילה מוצב על אחד הקירות סמל מגן־דוד, לוח שנה עם תצלום הרבי מליובביץ' וברכתו דוקן לחוץ. על שאלותי אימתי מתקיימות תפילות מסר השומר המוסלמי כי בליל שבת באים יהודים לתפילה. לדבריו מתגוררים כיום בגיטו "בערך" שלוש מאות יהודים. לא ניתן לי לאמת את הערכתו.

סמוך לשער הכניסה לארמון "אל־באהיה" מצאתי, בבית־מסחר בהדור המיועד לתיירים המבקרים בארמון – אחד מאתרי התיירות המפורסמים ביותר של מאראקש – מוצגים של "יודאיקה": בין מאות סטודים, תכשיטי זהב וכסף, עבודות נחושת ושאר מוצרי־מזכרת המיועדים למכירה לתיירים, מצגים, בתוך תיבת זכוכית, תשמישי קדושה יהודיים וספרי תפילה. בין השאר שני גלילי ספר תורה. יריעות העור של התורה חסרות התחלה וסוף, והללות פרקים מספר שמות וספר דברים. היריעות המגוללות נמכרות ב־4380 דירהאם (בערך 585 דולר).

שאלתי את המוכר למקורן של היריעות. הוא לא ידע להשיב, אך העריך את גילן במאה שנים ואמר כי אין ברשותו יריעות נוספות של ספרי תורה. בתנות זו מבקרים תיירים אמריקאים רבים, בהם יהודים, ויתכן כי ספרי התורה נקרעו לגזרים ונמכרו לתיירים יריעות יריעות כדי להגדיל את רווחיו של הסוחר.

מאבק פאלרמו ב"חברה המכובדת"

מאת חולדה ליברנומה

משפט חסר תקדים למנהיגי המאפיה באיטליה עלה הון עתק למשלם המיסים, אולם גרם לו סיפוק רב

פירנצה

בתולדותיה של הרפובליקה האיטלקית לא היה משפט דומה למשפט מנהיגי המאפיה שנערך בפאלרמו, אחד ממעוזי הפשע המאורגן בעולם ומולדת המאפיה.

456 נאשמים, 639 ישיבות של בית המשפט, 1,417 עדים. במשפט שהחל בפברואר 1986 והסתיים ב־16 בדצמבר 1987. חבר השופטים ... 35 ימים (387 שעות) ...

והצאת פסקי הדין. במשך שנה וחצי קרא נשיא בית המשפט, אלפונסו ג'יורדאנו, את פסק דינם של הנאשמים, מהם כמה ממנהיגי המאפיה הבולטים ביותר. "כאשר המדינה רוצה היא יכולה להשיג תוצאות טובות באכיפת החוק. המסר העמיד לרשותנו אנשים ואמצעים כדי לנהל את המשפט הזה", אמר השופט בראשו ...

מ. אודלאבוד ציין: "מדינת חוק נתנה תשובה ראויה למאפיה". שביעות רצון ניכרה בכל רחבי איטליה מפסקי הדין שבם יש הרדושים. מבין 456 נאשמים הורשעו 342 (בעבר בעבר יצאו לחופשי רוב נאשמי המאפיה), 114 יצאו זכאים מחוסר הוכחות ומפני שמשפט פאלרמו "אינו נקמה", כך לדברי ... 19 נאשמים ...

וזו למאסר עולם, מתוכם ארבעה בהיעדרם.

בפעם הראשונה נערך משפט בקנה מידה כזה, ודווקא בליבה של סיציליה, המחוז הנגוע ביותר בשחיתות ציבורית, על־פי מחקר שפורסם באחרונה על־ידי הפרופסור קאולה. המתייחס אך ורק לבעיות משפטיות וחקירות משטרה. באי סיציליה הפושעים על־ידי 8.7 אחוזים מאזרחי איטליה, גילה הפרופסור בעשר שנות מחקרו קרוב ל־20 אחוז מכלל מקרי השחיתות, וזאת בלי להביא בחשבון את אלפי המקרים שלא באו לידיעת השופטים והמשטרה. המאפיה, אמר ראש עיריית פאלרמו עם פסק הדין, "נחשבה לחלק מהנוף" באי. ואכן הגיעו הדברים לידי כך שזמן קצר לפני פתיחת המשפט הפגינו נגדו פועלי בניין בפאלרמו, בטענה שהמאפיה היא הנותנת להם תעסוקה. כידוע, חלק מהכספים הרבים שצוברת המאפיה ממסחר בנשק וסמים, מפעילות הוסיפות, מוצא את דרכו למגזרי הבניין כדרך כדוקה להלבין כסף שחור. מסיבות אלה היו שתבעו בוטל את עריכת המשפט בעיר זו, דווקא בסיציליה, אבל דווקא כאן נודעה לעריכתו משמעות מיוחדת. הוא נערך בבונקר שניבנה במיוחד, המשך קרוב לשנתיים שמרו יום ולילה שוטרים על השופטים ועל העדים מפני ידה הארוכה של המאפיה. המשפט עלה הון עתק למשלם המיסים אולם הסיפוק באיטליה רב.

הירידה לנבכי הפשע

החידוש נוסף וחשוב במשפט פאלרמו הוא שיתוף הפעולה של כמה ממנהיגי הפשע המאורגן עם החוקרים, תופעה שאין לה תקדים במאבק נגד המאפיה הצליחו השלטונות לחדור לנבכי הפשע רק בעזרת אנשי הארגונים עצמם. תומאסו בושאטה, "בוס שני העולמות" שנלכד בארצות־הברית, החליט לשתף פעולה, מפני ש"רצחו את כל בני משפחתי. את אחי, את גיסי, את שני בני דודי, את אחי ואת בעלה של בתי". בושאטה היה זה שהסביר למשטרה האיטלקית כיצד פועלים ארגון הגג של המאפיה הירשת העצפה של שלוחותיו. הוא שציין מקומות מובאה המפגש, וסיפר כיצד מקבלים ראשי המאפיה את החלטותיהם. האסטרטגיות החורצים את גורלם של בריאות. את דברי בושאטה שהיה בסיציליה תחת משטר כבר אישרו גם מנהיגים אחרים שהחליטו לשתף פעולה עם המשטרה בחקירותיה. סוף סוף אותר רוצחו של הגנרל דאלה קיאסה שנרצח בפאלרמו בעת משנה לאחר שנשלח לשם כדי לעמוד בראש המאבק נגד המאפיה. הרצח בוצע לפני חמש שנים. בנו של הגנרל, פרופסור לסוציולוגיה שהאשים במשך שנים את רומא הפוליטית בבידודו של אביו ובעקיפין להריגתו, הביא כך בעקיפין לזיהוי עדים חשובים בפני שופטי פאלרמו, ביניהם שר התרבות ג'וליו אנדריאוטי, שלו ידידים פוליטיים רבי השפעה בפאלרמו, ראש הממשלה דאז ג'ובאני ספאדוליני ושר הפנים דאז וירג'יליו רוגיוני.

המשפט בפאלרמו אמנם הנחית מכה קשה על מנהיגות המאפיה, אך אם היו למישהו ספקות באשר לעוצמתה הקיימת לפרות הכל, בא הרצח של אנטוניו צ'ילה שעתיים לאחר ששוחרר מחוסר הוכחות וטפח על פניה. מנהיגי המאפיה שלא נאסרו או שטרם אותרו הזה, פעלו מיד להריגת מי שבוודאי היה מנסה להזהיר לעצמו את השפעתו בעולם הפשע. לשופטי פאלרמו לא היו די הוכחות נגדו, אך לא היו להם ספקות באשר למעורבותו בעסקי המאפיה. אף שערכה לאור היום, בעזר פאלרמו "נקיית כפיים" צד הלת, לא נמצא מי שימסור למשטרה פרטים על רוצחי צ'ילה. המאפיה בסיציליה, בעלת מסורת של דורות, חודרת לעולם הפוליטי, ובצורה עקיפה או ישירה משתפים איתה פעולה עשרות אלפי אזרחים, מתוך כורח או פחד. משפט פאלרמו על היידושיו וההדים הרבים שהוא עורר באיטליה והתוצאה לה, הוא נקודת ציון חשובה ביותר במאבק ב"חברה המכובדת", כפי שמכנים את המאפיה בסיציליה, או ב"נחש בעל הראשים הרבים", כפי שמכנים אותה ביתר חלקי איטליה.

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

חוכמת ישראל בתורת כיבוש הארץ

"בני ישראל השתיתו את לוחמתם על דוקטרינה מיוחדת – הגישה העקיפה. במורה הקדמון מוכרות שיטות כאלה, אבל את התיעוד הראשון בהיסטוריה של לוחמה עקיפה ויזומה, כמסכת כוללת וידי שאוזית, אנו מוצאים בכיבוש הארץ על־ידי בני ישראל".

במלים אלה מסכם פרופ' אברהם מלמט את מחקרו על הדוקטרינה הצבאית של עם ישראל בעת העתיקה. מחקר שכתב במלאות מאה שנה להולדת דוד בן־גוריון. הדברים הושמעו בראשונה במסגרת השתלמויות הדורף של יד בן־צבי בחיפה.

מלמט מעלה בעיות הקשורות בספר במדבר, דברים, יהושע ושופטים, מצד ביקורת המקרא ולאור אלפי תעודות חיצוניות מהמאות ה־13 וה־12 לפני הספירה, תעודות שבכן אין זכר לכיבוש הארץ בידי בני ישראל. ובכלל, המימצאים הארכיאולוגיים על התקופה הנדונה הם מעטים ומאכזבים.

לרבים מהחוקרים קשה להבין כיצד התאפשרה הירידה מלוחמת לארץ כנען המיושבת. מכאן מכלול של השערות בדבר התנחלותם של השבטים ארצה בדרך של חדירה שקטה, אבל לא מלחמה ממש. אפילו חוקרים כמו אלט ונות, שלא היו עיוורים לעם ישראל, מדברים על חדירה שלווה. חוקרים הנמנים עם האסכולה החדשה, כגון גוטוולד ומנדנהול, מגדירים באפשרות של כניסת קילוח דק של שבטים לשולי הארץ. רק כאן הם היו לעם בעל אמונה שדרשה גיור וקבלת עול מצוות.

הגירה שאלה: הניתן לקבל עדות עצמית פנימית, כתיאורי המקרא, מה עוד שאלוקים נלחם לישראל. הצעדה גידשה את הכבעוניה אינה נשק לייחוד היה להכז מהי הצעדה עניין תיאולוגי מעניין ובכל זאת. המקרא מוסר לנו על מלחמות וקרבות בצורה מקובצת ובמשך תקופה ארוכה. הארץ משעי עברי הירדן נכבשה בידי השבטים. מוסרי ידע במלחמה, וללא נשק, כאשר כנען היתה מצוידת במרכבות ברזל והרשים ובכלי מלחמה לרוב.

חירות ממורזת

מלמט מקבל בחיוב את גירסת המקרא באשר לכיבושים הבבאיים, יותר מהמקובל במחקר המודרני. מושכל ראשון – ארץ כנען עברה בבות וכדרך אליטה לידי ישראל. דבר הנוגד את דעת מרבית החוקרים. המימצאים הארכיאולוגיים מצביעים על חורבן ערי כנען, בהן אפילו לכיש ברחום וחצור בצפון, עיר בת 800 דונם, מוקפת שלושה קילומטר של חומות מגן וסוללות ובעלת רבב בוזל. יש הרוצים להסביר חורבן זה ברעידת אדמה. אלה גישות פסולות, לדעת מלמט.

נכון, נכבר מישראל לפרוץ ארצה בדרך הקצרה ביותר. מכאן הנדירה הבלתי הגיונית, ממזרח, בגישה עקיפה. הכבענים מצפים לא הקימו מעוך הגנה בללי כבענים ואולי גם לא היו מאוגנים. לכן אין שומעים דבר על התגוננות לחדירת שבטי ישראל בקו הירדן, קו הגנה חשוב ויודוע לנו מהמקרא לפחות בשלושה מקרים: אהוד ומואב במעברות הירדן ליד יריחו, גדעון ומדין, כשבני אפרים נדרשו ללכוד את מעברות הירדן, ומקרה־ביש של בני אפרים בימי יפתח וגבשהם על מעברות הירדן.

בני ישראל יכלו לכבעני בהר ולא במישור, שם היה להם רכב ברזל. ללוחם בהר יש יתרונות. בכל זאת יש לשאול איך יכלו שבטי מידבר ללא מסורת צבאית ונשק להחדיר ולי גבור על הכבענים עם מסורת מלחמה של מאות שנים. דברים אלה אינם נראים פשוטים לחוקרים. לכן מעלים השערות סרק על הירידה שקטה והסתנגות. האם שבטי שבני, עם 27,000 לוחמים, לא נבדו על הביזנטים בארץ, שמספרם כאן היה 4–5 מיליונים? האם הנודפים עם צבא זעום לא הורו לאנגליה הכבירי יער אבלוסייה שפלתה עליהם פי עשרה ומלחמת השחרור שלנו בארץ, לפני 40 שנה, היתה כיבוש או מתם והגנה?

תשובת המרצה המצב בכנען לפני הבעת הכיבוש היה מעורער. וכך קרה בכל המלחמות של מעטים מול רבים.

הגישה העקיפה

חוקרי המקרא לא שמו לב לנקודת הושיבות, ואילו בראל אלנבי ומאוחר יותר ויגנטס באו עם התנ"ך בכיס וקיבלו את צורת הלחמה של בני ישראל.

מלדנשל יוול, בספרו "החייל הטוב" כותב מסה מיוחדת על גדעון ומלחמתו ואילו חוקרי המקרא סבור שפרשה זו מוייחמת.

פרופ' מלמט כאיש "הגנה" כחייל בחיל, המודיעין והיסטוריון, משבח את המודיעין של בני ישראל. דברי משה למרגלים הם תדריך ריגול מעולה. לכל פעולותיהם של שבטי ישראל קדמה פעולת ריגול. פרק מרתק בפני עצמו. בעייתם של שבטי ישראל היתה איך לגבור על "עריים בדולות ובצורות" וגם על חיל שריון בצורת מרכבות ברזל. לעומת זאת, מה הן ערים בצורות? האם חצור יכלה לגייס מספיק כוחות להגן על חומה באורך שלושה ק"מ?

סוד הצלחתה של ישראל לגבור על הכבענים הוא הגישה הבבאית העקיפה, גישה בלתי שגרתית ולא מקובלת, שלא חשבו עליה קודם לכן. האסטרטג סקישפן ביחוד, 200 שנה לפני־הספירה, כותב על הגישה העקיפה. בימי כיבוש הארץ הושג שיא בלוחמה בגישה זו. זה היה בימי יהושע ולא יתכן שיכלו לזייף את מעשי הלוחמה בימי אשיה, כדברי מבקרי המקרא. יתר על כן, ישראל נדרשה לתחבולות המתעה והסעיה, אולי זו תכונה לאומית שבאה לכלל ביטוי כבר אצל יעקב ועשו.

היו מאוגנים. לכן אין שומעים דבר על התגוננות לחדירת שבטי ישראל...

לא בכדי מעלה ספר משלי שלוש פעמים את הנושא: "בתחבולות תעשה לך מלחמה". אין למצוא תחבולות־קרב כמו בספרי יהושע ושופטים בשום ספר אחר במקרא. אולי בספר מלחמות ישראל – אם יימצא. אמנם בתקופה הרומית כתב פרונטיניוס ספר ובו 500 תחבולות מלחמה. בין השאר סיפר איך סובבו בנגאה שש פעמים את העיר, וכל פעם נסוגו, עד שהצופים מהחומה עייפו ואז – פרצו אליה. ממש יריחו. הסופר היוונוי פוליאנוס מביא 950 תכסיסים. כל זה מאוחר למקרא.

תחבולות המתעה

ישראל כבשה את ערי כנען בשיטה עקיפה, בהסתננות בדרך סמויה לתוך העיר תוך ניצול החומה. על ידי משיכת מגיני העיר לשדה, כמו בכיבוש העי והגבעה. נדרש ממש חישוב מתמטי להצלחה: משיכת האויב אל מחוץ לחומות, למרחק מספיק, שלא יוכל לשוב עד שהעיר נשרפה. יתכן שמלחמת עורמה זו היתה רק בגבעה והעתקה אחר כך, בכתובים, גם לעי, כי בעי לא נמצאו סימני אחיזה למלחמה זו, אם אבן זו העיר שחפרו.

כאשר המקרא כותב "פתאום", זו תחבולת הפתעה, כמו במלחמת מי מרום. בני ישראל ניצלו את ההפתעה ניצול מושלם. גישה הכרוזית לכוחות בוזתים לעומת אוייב חזק. גם בקרב פתוח ישראל בא עליהם פתאום לאחר שהלכו כל הלילה מרחק רב בעלייה קשה.

כך היה בגבעון – אליגיב, ליד ירושלים: "ישראל עלו מהגלגל, מרחק 25 ק"מ, ועלייה של אלף מטר ויותר, כדי להגיע עם בוקר ולתקוף מטורח, שעה שהשמש מסנוורת את המתקפים. גם סיראב נוס נלחם כאשר השמש זורח בעיני האוייב.

בקרב לילי כמו אצל גדעון היה אפשר לפעול רק בכוח מצומצם, כי לא היה קשר בין האנשים הרבים המפוזרים על שטח נרחב. מלמט אינו מקבל את הגירסה של מעשית מול רבים, ומציע השערה של הפעלת צבאדמה או צבא רפאים. בגדעון בלילה, כך סבור שהבה כוח עצום עולה עם לפידים ושופרות וכדים נשברים. המרצה מגיע למסקנה שלושה מודלים השובים שימשו לבני ישראל בעת כיבוש הארץ: ביום צבא דמיוני, שיטה עקיפה ושיטת התנייה בוכח האוייב. היינו היפוטו והרדמתו.

את הדקירב בין דוד וגלית, מפרש מלמט בניגוד לדעה מקובלת, לדעתו סימל קרב זה סבולוגיה הגישה בלוחמה, תוצאת הקרב מרכוזה חשיבות הפעלתו של נשק קל ובעל טווח ארוך. פרופ' מלמט מעיר כי הרוגסקה של דוד היתה אולי אב־טיפוס של הטילים הבין־יבשתיים.

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי טירת כרמל

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

[fine print illegible]

יוסף מזור
יו"ר הוועדה המקומית טירת הכרמל

הודעה על מתן תוקף תכנית/בלליות מפורטות מס' 51/41 לשמורת טבע גבי עין הנמצאת בגושו/טבעי בחלק ממקמע אישורית באדמות הכפר דיר עמר.

[fine print illegible]

כל מה שרצית לדעת על נזלת

מאת דיולה רוזנקאמפ

מיוחד ל"הארץ"

שירות

DIE ZEIT

לאחר 41 שנות חקר ההצטננות לא העלתה רבות בידיה גם "יחידת ההצטננות", סיר־סייו האנגלית ● למעלה מ־18 אלף מתנדבים בגילי 18 עד 50 התנדבו להידבק בהצטננות למען המדע ● הפסיכולוגיה של ההצטננות התפתחה באחרונה כתוצר לוואי של תעשיית התרופות

מה רעתכם על כמה ימי מנוחה באו באמר מיום חמישי עד יום שני. חורש דצמבר רטוב, קר ואפור. חג המולד קרב, עבודה שלא נגמרה הצטברה בבית המשרד. המצב בכללותו נודם מצב רוח רע. מה אפשר לעשות? רצויה מחלה. כמובן, שום דבר רציני, הטוב יותר יהיה הצטננות תולת. צמרמורת קלה היא לעיתים קרובות הסימן הראשון. אחר כך להזין קל במצוה ובריקות. גירוי מוצרי בקשרי מרגש, בומן בליעה.

כן, הנה הם הוהו, הסימפטומים המוכרים והנושנים. הרוקחים פותחו את העונה: "נזלת? היא לא בורח טבע, אפשר להיעזר ממנה" – כך באמר בכרזות על חלונות הראווה. כרזה אחת מספרת באותיות גדולות על אותר אירק, שהיה לו "אף סתום". משחה לדירה, תרסיס או דבר מה אחר להחדירו לאף. שאיפת אדים, כל אלה. אומרים לשחרר אותו. במהרה מהבולות. אבל מי באמת רוצה בכך? מה היה קורה לוא היו עוקרים את ההצטננות מהשורש? איום תורואו חיים בלי הצטננות? אי אפשר בכלל להעלות זאת על הדעת.

בתי מרקחות הוו נתונים בסכנת סגירה. חברות תרופות היו יכולות להודיע על פשיטת רגל. חברה גרמנית ידועה היתה מוכנה למסור את המידע הבא: מדי שנה נמכרות כ־34 מיליון חפיסות של תרופות ואמצעים שונים נגד הצטננות בסכום של כ־280 מיליון מארק, 75% נמרחים, נזלפים או מרוססים לתוך האף, 25% נבלעים. איש העסקים הזה לא יכול היה למסור מה מספרם של כל התכשירים הקיימים. שלעיתים קרובות שמותיהם כה דומים.

בזמן השיחה הוא עצמו היה מצונן כרגיל: "הנתונים של שוק התרופות הם חסויים", אינפק. מה התרופה הפרטית שלו? "שלושה ימים במיטה". אבל למה הוא לא במיטה כמו אנשים מצוננים רבים אחרים, גם הוא יושב בעבודה. יש להניח שמשולחן הכתיבה שלו עמוס במסמכים, נייר, בקבוקונים, טבליות מציצה וטיפות אף – כולם תוצרת המפעל שלו. נוסף לכך תה עם לימון אותו מכינה המזכירה המסורה.

סוג א' וסוג ב'

האם אנשים מצוננים רוצים לסבול? כן ולא. הם רוצים הקלה כאשר העיניים דומעות, דרירות האף מתנפחות, האברים כואבים, האוזנים מצטלצלות ואת העולם סבתוך ראשים רק במעורפל כאילו דרך צמר גפן. אבל הם אינם רוצים מרפא. לפחות לא מייד ולא מהר כל כך. זאת הלכו מוקרים נודעים. תעשי

יית התרופות מכירה שלושה חולי הצטננות בסיסיים: אלו המשתמשים באמצעים מקומיים המעדיפים להיאבק במשיכות האף ובאף הסתום על ידי תכשירי אף; אלה הנוקטים אמצעים יסודיים כמו בולעי הגלולות.

וקיימים גם אלה שאינם משתמשים באמצעים אלה. הללו בתורם מתחלקים לשלוש קבוצות נוספות. אלו שבעבר השתמשו בתרופות אך הפסיקו, אלו המשתמשים במה שמכונה תרופות סבתא ואלו שאף פעם אינם מטפלים בהצטננות שלהם, גם כאלו קיימים. זה מכבר קיימת גם פסיכולוגיה של הצטננות, תוצר לוואי של תעשיית התרופות. זו מאתרת שני סוגי חולים. רוסים עצמאיים ותוקפנות משותפים לשניהם. סוג א' מעדיף למצוא שני צרכים אלו במשרד. סוג ב' מעדיף לתת להם ביטוי בבית, במיטה או בספה. סוג א' מונה בדרך כלל אנשים יהודים שבשלב ההצטננות שלהם לא יהיה להם מישהו בבית שיטפל אותם ויטפל בהם. לסוג ב' בעל או אישה וילדים או ידיד וידידה שמוכרים לבוא במצבב חירום זה.

סוג א' מפגין אומץ, לא מניח להצטננות להכריע אותו, נשאר על משמרתו וחודש על כך הכרה. מכתבים ופגישות שוה מכבר היו למעמסה על סוג א' ושאותם הוא חייבים להתבצע בידי עובדים. שיחות טלפון בלתי נעימות אפשר להטיל על אחרים. בעוד סוג א' עומד בעיניים לחות ובחוטם של אדם הסובל כתוב על דיואר ועל הצעיר חונים, יתקבלו בברכה עצות טובות של עמיתים איך להילחם בגלות כמו גם הבעות ההשתתפות. למרות שהוא לא יאמץ אף אחת מהעצות ("הכל כבר ניסיתי").

קבלת ההשתתפות בעבודה חשר בה לתהליך הריפוי לא פחות מאשר פריקת תוקפנות: תוקפנות עצמית המתבטאת בשימוש לתקופות קצרות בתרופות חזקות תוך הבעת דאגה מתמדת על השפעות הלוואי שלהן. תוקפנות גם נגד אחרים, עמיתים, לעיתים רחוקות יותר ממונים. וכל זאת בידיעה שהסביבה חייבת לקבל בסובלנות התקפות כעס אלה. יתר על כן סוג א' מודע לגמרי לכך שבמשך כמה ימים יש לו כלי נשק – הוא "מפיץ חיידקים". סוג ב' רואה את ההצטננות כהזדמנות ברוכה לנוח מחובות היוםיום. והוא הרבה יותר עקבי מסוג א'.

הצטננות שיש צורך להכריע אותה מתירה את סוג ב' בכצפון נקי. הוא לא רוצה את המעמסה של המשרד. משק הבית צריך לחכות או שאחרים יכולים לדאוג לכך. בני משפחה וידידים רשאים לבקר ולי הביא פירות טריים אבל לא להישאר זמן רב מדי. אבל צריך להיות מישהו בסביבה. הוא עצמו רוצה, עם זאת, לשכב בשקט גמור על הגפה, לשתות חלב חם עם דבש וקצת קוניאק, להאזין לרחשים בתוך הראש, תוך כך להתעטש, למשוך באף למחוט את האף, ולצפות מהבוקר עד הלילה בטלוויזיה, לא חשוב מה.

שלושה ימים היא באה, שלושה ימים היא נשארת, שלושה ימים היא הולפת, כך אומרים. אולם ההצטננות יכולה להיות סימן למשהו גרוע יותר. "הצטננות יכולה להיות גם סימני תחילתה של מחלה קשה, למשל שפעת, הצבת או עגבת". באמר בלכסיקון רפואי ב־1970. והוא משפטה כבאה הקדמת מגבי "הצטננות תוקפת אנשים חלשים ורכרוכיים יותר מאשר אנשים חזקים והרידיים". לטיפול הממליץ אז: "תערובת של אלכוהול ומעט קרבול

ואמוניאק שאמורים לשאוף. אותה פעימה כמו גם אבקת הצטננות מכבי תול וקוקאין ברורך כלל אינה עוזרת. במקום זאת עדיף להוליך על רידית האף המגופת ועבת כסף".

הספרות לא נתנה כבוד

על אסנם אדים של קמומיל ממליצים אחרים. יש המשתמשים בקומפרסים לצוואר, מכפשפים על המחסה שמן מחומם או שומן קלל חויר שלא הומלח, ומגיחים עליה צמר או משי. גם זה אבצע. לכל אחד יש טרטם משלו ואפשר לומר שכמעט כל המצוננים משיגים תוצאות טובות הודות לשיטות הטיפול שלהם: ההצטננות, באה על אף מיצי ההודים שטותים הבגרים המחוממים, והיא חולפת.

לאחר 41 שנות חקר ההצטננות לא העלתה רבות בידיה גם "יחידת ההצטננות", סיר־סייו האנגלית. למעלה מ־18 אלף מתנדבים בגילי 18 עד 50 התנדבו להידבק בהצטננות למען המדע מ־1946 ועד היום. לדעת סיר־סייו ההידבקות אכן הצליחה כאשר הכשתתף בניסוי השתבם כדי יום בארבע במחמות והרגיש גם סימפטומים נוספים כמו למשל קשיי בליעה קלים או אף סתום. 10 ימים בחוזק המצונן בבידוד אך הוא מקבל טיפול טוב ונבגא בסביבה נעימה, תוסף לכך הוא גם מקבל כדי יום 2.75 לי"ש. רבים מהמתנדבים הם סטודנטים או סטודנטים היכולים כך בשקט גמור להתכונן לבחינות.

לדברי "ניוזוויק" הרי במרכז ההצטננות של סיר־סייו בילה אפילו זוג צעיר מגזל את ירח הדבש שלו. זה נשמע כבר כבר כמו רעיון של אגטה כריסטי. אך מן הראוי לציין שבספרות לא זכתה ההצטננות אף פעם לכבוד הראוי לה. מות דמות מרכזית על הבימה או ברומן לא היתה מצוננת ברגע דרמטי.

אמנם בתיאטרון (אותו כינה סר ווולטקי בית השיעול) במלאות הצי טגגויות לעיתים קרובות תפקיד מעל והעבר. אבל הבגלים כגון גם הקירבנות נשאים מוגעים. בקשרי דיות בלשיות מתעסקים אנשים מאחורי וילונות. בקירקסים מתעסים ליצנים מאפים אדומים עבקים לתוך ממחטות עבקיות אדומות. אבל האם ולגשטיין (גיבור הדרמה של שילר בשם זה) היה מצונן? לסידני זה ברודוק היה אף גדול כרי, לא נזלת.

מפריע לך לפעול בחוסר מידע?

אינפורמרקטינג - דמוגרפיה עיסקית ומידע שיווקי בע"מ שרותים בישראל ארה"ב ואירופה.

דרך חיפה 13 תל־אביב - טלפון: 252967 פקס: 268020.

מאגרי מידע, מחקרי שוק, חקר ישימות, נתונים לביצוע

صكنا من الاهل

صكنا من الاجل

על אנשים ומחשבים / בעריכת אוד גונדר

האבטלה של הדור הבא

בארי שרמן, רופא שיניים בריטי שהפך למנתח השפעות חברתיות של עידן המחשב, מצייר את התמונה בצבעים חריפים. מהפכת המחשב היא המהפכה התעשייתית השניה. במהפכה הראשונה החליפה המכונה את עובדי היצור — במהפכה הנוכחית הוא מחליף את עובדי השרותים. כאשר מלקוי המהפכה הראשונה אין מפסרים כיום את העובדים המיותרים — אולם המשרות האלה לא יתקיימו בדור הבא. מבחינות רבות אנו מייצרים כיום את אבטלת העתיד. הכוחה לתזה שלו הוא מוצא במספרי האבטלה ההולכים וגדלים בכל שיודר בי"ל קבוצת המועסקים הצבעות. את טעותו העיקרית של מארקס הוא רואה בהנחתו המוטעית כי הקפיטאליזם מתנהל ביעי־לות. כיוון שקפיטאליזם אינו יעיל — לא התגשמה תחזית המהפכה המרקסיסטית. הטכנולוגיה הנוכחית הופכת את הקפיטאליזם יעיל יותר — ומעוררת מתח.

שרמן חוזה תהליך שבו ילך ויגדל היקף העבודה הנעשה בבית — ותשתנה גם דמותו של המרכז האורבאני. אנשים לא יצטרכו להגיע אל מרכזי הניהול והעסקים, ותהליך העיור, שראשיתו במהפכה התעשייתית הראשונה, מקבל איפה תפנית של 180 מעלות.

הפתרונות שהוא מציע להתמעטות העבודה לנוכח מהפכת המחשב הדרמטיקה מתחילים בשאלה האם עבודה היא למעשה דבר טוב. "אם עבודה היתה דבר טוב העשירים היו משאירים אותה לעצמם", גורס שרמן — ומציע לצמצם את העבודה ליחיד ולחלקה לרבים יותר — והכל על מנת שלא לסכן את יציבות הסדר החברתי. מעל הכל, הוא גורס, צריך לשכנע אנשים שפנאי הוא דבר קונסטרוקטיבי.

בין האנשים המעטים מדי שבאו לשמוע את בארי שרמן בכנס קבוצת העבודה הבינלאומית של האיגוד הבינ"ל לעיבוד נתונים, במלון דן פאנורמה בתל אביב, היה גם מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר. הוא קבע כי הכלכלה המודרנית והמודרניזציה היצור לא פתרו את הצורך ביצירת משרות. מעלה חשש מפני האבטלה העלולה להיווצר עם התקדמות המיכון. עיקר קובלנתו היא על ההכרה במכונה בלבד כבהשקעה ללא הכרה דומה בהשקעה בעובד. המערכת הציבורית מקצצת ב"הוצאות", דוגמת הוצאות לחינוך ולחינוך שבכבר לגזי בפרט — מבלי להכיר בכך שחינוך כזה הוא השקעה, לא פחות מן ההשקעה בציוד.

ספק של ממש הוא אם יש בישראל מי שמתכנן את הערכות המשק והחברה למהפכה התעשייתית השניה. מבחינות רבות ייתכן כי אנו מצליחים לדלג על שלבי התפתחות שאפיינו את התהליך במדינות המערב — אולם בסופו של דבר יהיה זה הסיום שלנו אותו.

דרך היסורים של המודם

האיש שפנה אלי היה נבוך לכל שיתוף פעולה. לפגישה בינינו הביא תיקים עבים של מסמכים והתכ־תבויות, וסימוכים לרוב. רק בקשה אחת היתה לו: בלי שמות. הבעיה, כך טען, היא בעיה של כל מי שמייבא לארץ ציוד תקשורת ל־מחשבים — אלא שאף אחד לא קם, פשוט משום שברור לכל שמי שיקום יהפוך את חייו בענף מחיים קשים — לבלתי אפשריים.

בעצם, לא צריך שמות. הבה נניח שאתה, הקורא, מבקש לייבא ל־ישראל — כחוק — מודם, על מנת לחברו למחשב אישי.

ובכן, מילת המפתח הראשונה היא "אישור סוג". זהו אישור משרד התקשורת (להבדיל מחברת הבזק, שעוד נגיע אליה). את המסמכים הדרושים לצורך פתיחת תיק בקשה יש לתייק בתיק קרטון, ממוספרים על פי הסדר הבא.

1. דיאגרמה שמית של מבנה המפעל/חברה ומיקומו של איש הקשר. (ציון איש קשר טכני וארמיניסטרטיבי)
2. צילום רישום החברה ברשם החברות.
3. צילום רשיון סחר תקף.
4. טופס בקשה לאישור סוג, בשני עותקים.
5. דף ראשון ושני של הרשיון המיוחד (אישור סוג) מודפס, חתומים ביד ובחותמת.
6. פרוטמת מסחרית של יצרן הציוד. (שני עותקים).
7. הוראות הפעלה, התקנה ושימוש, אותן יש למסור גם מודפסות בעברית, עם קבלת הרשיון. (שני עותקים).
8. מפרט טכני של הדגם המבוקש. (שני עותקים).
9. דו"ח בדיקות של המפעל המייצר. (שני עותקים).
10. אישור מוסד מקביל בחו"ל כולל דו"ח בדיקה.
11. תרשימים חשמליים של מעגלי המכשיר. (שני עותקים).
12. תרשים חשמלי של המישק כלפי הקו. (שני עותקים).
13. תעודת אחריות.
14. תווית סימון (עם קבלת הרשיון).
15. תעודת מכון התקנים.
16. אישור מכון התקנים על קיום מעבדת שירות לטיפול בציוד.
17. רשימת חנויות ומפיצים.
18. רשימת חברות המבצעות הת־קנה ושירות.

אחרי שהשלמת את כל המסמכים האלה, עליך לחתום כתב התחייבות ובו, בסעיף 20.6, אתה מצהיר:

"הנני מאשר בזה שהובא לי־דיעתי, שבסמכויות אכפות איכות המוצר וביצוע בדיקות קבלת עשוי להדרש פיקוח של מומחי משרד התקשורת במוצרי המפעל המייצר. אם יוחלט על כך על ידי המשרד, יהיה על היבואן להמציא ולארגן את הסיור והבדיקות במפעל המייצר ולממן את ההוצאות המתבקשות מכך...מרגע הביקור ייקבע על ידי משרד התקשורת.

לשון אחרת: סע וטייל ברחבי העולם, על חשבון יבואני המודמים — שהוא כמובן חשבון המשתמשים. גם אם עד היום לא נעשה שימוש בסעיף זה — אני מכיר כמה יבואנים מטאיוואן ויפאן שביעותי הלילה שלהם כוללים ארגון "סיור בקרה" עבור אחד מיקירי משרד התקשורת.

אלא שבכך לא די. הבה נבחן את פרק מכון התקנים שבהליכי ה־אישור. יבואן כרטיסי מודם למחשב אישי, למשל, נדרש למסור לבדיקה — יחד עם מחשב אישי. כך, למשל, הובא לעיוני דו"ח בדיקה של כרטיס מודם אשר לא אושר — משום שבכבל הזינה (כבל החשמל אל השקע) של המחשב וספק הכוח שלו — שני רכיבים שלא הוגשו כלל לב־דיקה על ידי אותו יבואן, ואשר ספק אם הם טעונים אישור — לא עמדו בתקן. אגב, התקן לפיו נבדקים מוד־מים במדינת ישראל — כולל מוד־מים למחשבים גדולים ביותר — הוא תקן "מכשירי חשמל לשימוש ביתי".

אישור מכון התקנים נדרש גם לגבי מעבדת השירות של היבואן. לפחות במקרה אחד, עקף יבואן מכובד של ציוד תקשורת מחשבים את בעיית השגת האישור הזה על ידי הצהרה כי אין הוא מבצע תיקונים במעבדותיו שלו — אלא שולח מודמים מקולקלים לטיפול בחו"ל. ידידיו העסקים של אותו יבואן מוכנים להישבע כי בפועל הוא מתקן ומתחזק את הציוד בארץ.

עקיפה מבין אחר היא זו של גורם מסוים בשוק, אשר רוכש מודמים למחשבים גדולים של יב"ם מי־ב"ם בלגיה ולא מי"ב"ם ישראל, וחוסך את הליכי האישור הנדרשים בארץ.

עם מסירת מודם לבדיקה במכון התקנים, מועבר בין זמני לבדיקה בבזק. שתי הבדיקות, האמורות על פי המוצהר בציר של משרד התקשורת להימשך לא יותר מש־לושה חודשים, אורכות במקרים מסויימים חצי שנה ויותר. אם ניקח בחשבון כי אורך חייה היצור של סדרת מודמים נע סביב שלוש שנים, תניח כי הקשר עם היצרן, בחינת המכשיר על ידי היבואן ודיכון שלל המסמכים הדרושים להגשת הבקשה דורשים גם הם זמן מסויים — נמצא כי הצרכן הישראלי נהנה מ"חיי סדרה" העומדים על פחות ממחצית משך חייו של אותו מוצר בחו"ל. ההוצאות הישירות לאישור סדרת מודמים עומדות על 3,000 דולר ויותר (ללא כרטיסי טיסה לאנשי הבזק). אולי לא הרבה. כשמדובר במודמים למחשבי על — הרבה מאד כשמדובר במודמים למחשבים אי־שיים, שם עומד גודל סדרה הנמכרת בארץ על משהו סביב 100 יחידות, שעלות כל אחת מהן עשויה להיות פחות מ־100 דולר במקרה של כרטיס. לשון אחרת: פער של 30% במחיר — הנובע כולו מצרכי הביו־קרטיה הישראלית.

ככה זה בחו"ל

הרגשה כי מדובר בטרטור ביד־וקראטי לשמו מתחזקת כאשר בו־חנים את המתרחש בחו"ל, במדינות שאינן פחות מתוקנות מישראל. באירופה, למשל, ציוד שאושר על ידי רשויות הדואר במדינה אחת תקף בדרך כלל גם באחרות. בארה"ב די בהצהרת המשווק כי הציוד עומד במפרטים הנדרשים על מנת לאשרו — ומופעלת מערכת סנקציות על מי שהצהרתו לא היתה אמת. ארה"ב, אגב, הציעה לישראל פתיחה הדדית של שוק התקשורת, תוך הכרה הדדית באישורי סוג שמוציאה כל אחת מן הארצות. מסמך אמריקאי מן ה־22.7.87 נותר ללא מענה חיובי.

רני רוזן, סמנכ"ל הנדסה ותכנון של חברת הבזק, אומר ל"הארץ" כי למשרד התקשורת "יש בעיית אמון ביבואנים וביצרנים". הוא עצמו אינו מתנגד לפישוט תהליכים, תוך מה שהוא מכנה "הסדר עם יבואנים מכובדים".

ועדת התקשוב שהקימה ממשלת ישראל המליצה בשעתה "להקים גופי פיקוח ותקינה בלתי תלויים", והחליטה כי "הרשאה טכנית לחיבור לרשת חייבת להיות מוסדרת בתקן מחייב" — אשר אינו קיים עד היום. עוד המליצה הוועדה "לקבוע הלי־כים מהירים וגמישים לאישור ציוד קצה...להקל על חיבור ציוד...תוך קביעת מפרטים מוסכמים לאישור".

לפי שעה, מסתבר, נמשכת דרך היסורים של המודמים. בסופו של דבר, מי שמשלם הוא — כמו תמיד — המשתמש.

עניין של ניהול

ממיליון דולר הפסד בחצי שנה תחת ניהול בל"ל עברה "מירן" לרווח של 400 אלף דולר לאחר המכירה ללרגו — והמהפך הניהולי שנלווה אליה ★ חוזה חדש עם הניוול מדבר על מינוי נציג איטלקי שישב קבע בארץ — והשקעה של כל רווחי הניוול בשלוש השנים הקרובות בפיתוח השוק בארץ

כאשר רכשה "לרגו אחזקות" את "מירן מחשבים" מידי החברה להשקעות של בנק לאומי, היו מי שאמרו כי תאבונו של נסים ברנע, מנכ"ל "לרגו" הגעליה גדול מיכולת העיכול שלו. "מירן" רשמה הפסדים בקצב של כשני מיליון דולר בשנה, ולדעת רבים היה הנכס היחיד הממשי שלה — חוזה ההפצה של "הניוול". ב"הניוול", על פי הש־מועה, הלכו והצטברו טענות לגבי פעולת נציגיה בארץ. אלא שמאז מכירתה ל"לרגו", בחודש יוני השנה, ועד דצמבר, רשמה "מירן" רווח תפעולי של $400,000. זאת, לעומת הפסד של כמיליון דולרים בששת החודשים הראשונים של השנה. $300,000 מהפסד זה היו הפסד תפעולי — והשאר בגין ריבית על חובות העבר.

כאשר נכנסו אנשי "לרגו" ל"מירן", ביוני השנה, מצאו חברה שלא מכרה זה זמן רב. רוני פגאי מדבר על "עובדים ולקוחות מתוסכ־לים". החברה היתה בנויה כחברת מו"פ עם 87 עובדים, 10 סמנכ"לים ו־27 אנשי מכירות. כיום, היא מעסיקה 75 עובדים, 45% מתוכם אנשי שיווק ומכירות, וארבעה מנהלי אגפים, להם נמסרה אחריות אישית. בעידן ריבוי הסמנכ"לים תחת ניהול בל"ל לא היתה חלוקת אחריות מוגדרת — ולא היה מי שנשא באחריות. אחד מצעדיהם הראשונים של אנשי "לרגו" היה הגדרת מוקדי רווח והפסד: הניוול מחשבים, זירוקס, שרותי תחזוקה טכנית, הניוול מדפסות מתנהלים כל אחד מתנהל כחברה סגורה, ברמת דיווח ובקרה חודשית.

בתוך זירוקס והניוול מחשבים מוגדרים תחומי משנה, ופעילות מערכות תקציב סגורות לכל מוצר.

עד יוני, היה זירוקס במירן בגדר נושא רדום. כיום, מרוויחים שם על חדירה חזקה בתחום הפקסימיליות וחדירה בתחום מדפסות לייזר. בענף ההוצאה לאור מן השולחן, נמכרו מיוני כ־20 מערכות בסכום מכירות כולל של $500,000. אנשי מירן מעריכים כי רכשו 20%־25% מהשוק בתחום זה, כאשר במקביל הוקמה לשכת שרות המבצעת עבו־דות הדך.

זירוקס (ארה"ב) מממנת פיתוחים בארץ של פונטים עבריים המיועדים גם לשוק האמריקאי, ומירן מעסיקה שלושה עובדים לצורך זה.

במירן מעריכים כי ב־1988 ניתן יהיה למכור לפחות 20 מערכות נוס־פות של הוצאה לאור מן השולחן. רובן המוחלט — על פי אומדן הערכה — למערכת הביטחון.

בתחום המדפסות — תיפתח רשת חנויות לשיווק ישיר ללקוחות. חנות ראשונה — בקרוב ברחוב בן יהודה.

עסקי התחזוקה הין מקור הכנסה יציב של מירן עוד בגלגולה הקודם — והמצב הנרווה כאן הוא טוב.

למירן חוזה הפצה עם הניוול גם בתחום המחשבים. כאן, היה צורך בהקמת מערך שיווק, ומחודש יוני ועד אוקטובר עסקו בקליטת עוב־דים. עתה, תנסה מירן לדחוף את שיווק מערכות ה־X־20, מחשב יוניקס, בתצורה עסקית של עד 40 תחנות, במחיר ממוצע של 25־30 אלף דולרים. רוני פגאי רואה את ההערכות כי שוק היוניקס בישראל רווי. בינתיים, נרשמו כבר שתי מכירות של ה־X־10.

לפני כחודש, חתמה "מירן", חוזה חד־ש לחמש שנים עם "הניוול איט־ליה", שאת הציוד מתוצרתה היא משווקת זה שנים אחדות.

האיטלקים הסכימו להיכנס לשי־תוף פעולה עם הצד הישראלי בבי־סוס השוק בארץ, דוגמת זה שהת־קיים בתחילת ימי מירן, כאשר היתה החברה עדיין בבעלות החברה להשקעות של בנק לאומי ולפני שנקלעה לקשיים שהובילו למכירתה ל"לרגו".

בין השאר, מדובר על פתיחת נצי־גות ישירה של הניוול בישראל מתוך משרדי מירן — הפועלת כיום כמוכרת בלבד. הכוונה בכך היא לאפשר ל"הניוול" היזון חוזר ישיר מהשוק. רוני פגאי, מנכ"ל מירן, אומר כי מצא באיטליה אוירה של אי אמון מסויים לגבי הדיווחים המגיעים מן הארץ בדבר מצב השוק — ומינוי הנציג אמור לפתור בעיה זאת.

הניוול הסכימה להשקיע את כל רווחיה בשלוש השנים הקרובות בישראל בשיפור הפעילות בארץ. בסך הכל, מדובר בסכומים העשויים לעמוד על 40%־50% מהמכירות. כבר עתה סוכם כי הניוול תתקצב המממן הוצאות פרסום, תרמית ויחסי ציבור.

נסים בן נון, מנכ"ל לרגו, אומר כי לחברתו היה יתרון בכניסה למירן: החברה הזאת היתה קטנה בשביל הגדולים — וגדולה בשביל הקטנים. לרגו אחזקות — עם 200 עובדים — הגיעה השנה למחזור של למעלה מ־20 מליון דולר — ועל פי הערכתו היא עומדת במקום השישי בשוק, לאחר יב"ם, דיגיטל, ב־סי אי, hP, ו־CDC.

מכרז מחלקת בקרה ב"בזק" — ל"תים"

מחלקת הבקרה הארצית של חברת "בזק", המשמשת כמרכז בקר חשב הספקה על תקינות ערוצי התקשורת. המערכות ומתקני "בזק" בארץ מתגבים בימים אלה את מערך המחשוב, במטרה לייעל ולשפר את שירותי הטלפונים.

המחלקה פירסמה לפני מספר חו־דשים מכרז להרחבת מערך המח־שוב, ובשבוע שעבר הודיעה לחברת "תים מחשבים", נציגת רשה ג'נרל בארץ, על זכייתה במכרז.

על פי המבזיין במכרז, מיועד מערך המחשוב לקלוט תקלות, להתריע על הופעתן, לאתר את מקומן המדוייק בארץ ולפרט את סוג התקלה. זאת במטרה לאפשר שליטות הסכנאי בתחזוקת המערכת.

"מיקומי התקלות יוצגו באמצעות מסוף גראפי על מפת ארץ ישראל, והמפעיל יוכל אף לבצע zoom לשם קבלת פרטים נוספים על מקום התקלה ואופיה", מסר סמי אסרף, מנהל מחלקת הבקרה הארצית, והו־סיף כי "המערכת מבוזרת גם במי־תלל שאילתות. המושב שליה: מיידית של נתונים ולהוצאים לאשר לאתר התקלה".

עוד צויין, כי בעתיד ישרתו מחשבי רשה ג'נרל למחשב IBM המרכזי, המותקן היום ב"בזק".

ישום לניקוד עברי למקינטוש פותח באוניברסיטת בן־גוריון

דוקטור בן טולילה, מרצה ללשון ולבלשנות עברית באוניברסיטת בן־גוריון, פיתח יישום ניקוד עברי למחשב המקינטוש. בן טולילה פיתח את היישום לצורך כתיבת מילון המתייחס לתאור הלשון המשתקפת מכתב יד חלקי ומנוקד של המשנה מהמאה ה־12, שנכתב באיטליה.

לדברי בן טולילה, מעבדי התמלילים המקובלים היום, כוללים ניקוד חלקי בלבד. לצורך כתיבת ספרו החליט בן טולילה לפתח בעזרת המקינטוש תוכנת ניקוד לשני פונטים הקיימים במערכת עיבוד התמלילים העברית.

בן טולילה נעזר בתוכנה הנקראת "Laser work", בעזרתה ניתן לצייר אותיות וסימני ניקוד. את האו־תיות החדשות שייצר, הכוללות סימני ניקוד רגיל, ניקוד בבלי וניקוד מיוחד, הוא שילב במערכת עיבוד התמלילים, בעזרתה הוא מוציא לאור את ספרו החדש.

לדבריו, הוצאת הספר בעזרת המקינטוש חוסכת בעלויות באופן ניכר. תהליך ההגהה התקצר, וסי־דור הסופי נעשה על ידו בעזרת המחשב, והחומר המודפס על־ידי מדפסת הלייזר מוכן לשכפול ולכריכה.

לדעתו, השימוש בניקוד בעברית התרחב בעת האחרונה גם בקרב אנשים שאינם אנשי לשון מקצועיים, כמו מפרסמים, אנשי חינוך ועוד. יש מקום לפתח את תחום הניקוד בעזרת מחשב בשל היכולות הגרפיות הטובות לתוך המקינטוש, המקלות על המלאכה.

פי"אס 2 — לזוכים בתחרות בניהול

התחרות הארצית בניהול לקבלת החלטות עסקיות בעזרת מחשב אישי תחל בחודש ינואר. התחרות נערכת זו השנה השישית ברציפות, ע"י מיט"ם (מרכז יישומי טכנולוגי — מידע בניהול שליד המרכז הישראלי לניהול).

בתחרות יטלו חלק מנהלים בדר־גים שונים, מעשיות ארגונים, מפעלים וחברות בארץ.

המנהלים שישתתפו בתחרות יחולקו לצוותים ויתחרו בקבלת החלטות עסקיות מורכבות ומתוח־מות, בתנאי שוק תחרותיים.

הצוות ישמש כהנהלה בכירה של מפעל עיסקי ויעסוק בנושאים כמו: תימחור, שווק, פרסום, מו"פ, תבולה, ייצור, מלאי, כ"א ועוד על מנת ליצור דגם מקורב למציאות של שוק תעשייתי תחרותי.

קבלת ההחלטות במשחק המנה־לים מבוצעת בעזרת מחשבים אישיים של יב"ם ותוכנת לוטוס 3־2־1.

השנה מוצעת התחרות בשלושה מסלולים: מסלול פתוח, כלומר הלוטה אות לשבועיים במטום הדי־פשי של המשתתפים; מסלול מנורה, "מתהלים בבית גומרים בתרחוף" שעיקרו קבלת שתי החלוטות ראשונות בבית ושלוש אחרונות בתכונכת מרתונית ומסלול מהיר — יומיים במלון השרון.

הצוות שתזכה בניהול תשיג את התוצאות הטובות ביותר יוכתר כמנצח בתחרות ולכל חבר בצוות תוענק מערכת אישית יבמ/2 מתנת חברת יבם ישראל.

כמו כן, תחולקה מערכת תוכנה כפרס לצוותים המצטיינים מתנת איכות מיקרו מחשבים, לרגו מחשבים, עורק המ... ראשי מחשבים הציוד היקפי וכן פרסי מנוי על עיתונות מקצועית מתנת מירב תעשיות הפקה בע"מ.

דואר קולי: חברה ישראלית בחזית

"אפרת טכנולוגיה עתידית" השקיעה 10 מיליון דולר בפיתוח "טריילוג" — מכשיר שיגור, עיבוד ואכסון הודעות קול ופקסימיליה — ויצאה ב־2.5 מיליון דולר בכל אחת מהשנתיים האחרונות ★ עתה חתמה על חוזה לפרוייקט של 5 מיליון ד' ללקוח ביטחוני

מעטים בישראל מחוץ לענף המחשבים שמעו את שמעה של "אפרת טכנולוגיה עתידית". אך כב־שנים לאחר שהחלה בפעולתה בארץ, עם השקעה של כעשרה מי־ליון דולרים ויצאה של שניים וחצי מיליון דולר בכל אחת משתי השנים האחרונות, לא טרחה החברה לעשות לעצמה יחסי ציבור — בעיקר משום שראשיה לא היו בטוחים בקיומו של שוק מקומי לתוצרתם.

מייסדיה של החברה, שלושה ישראלים ששבו מארה"ב, החליטו לפנות לשוק חדש — שההחירות בתחזיות הגידול שלו מדברות על מיליארד דולרים בראשית שנות התשעים. שם המשחק הוא "MAIL VOICE": אגירה והפצה ממוחשבת של הודעות קוליות. הרעיון היה לבנות מכשיר שיאפשר שליחה וקבלה של מסר קולי מכל מקום ואל כל מקום, בכל זמן, תוך הקצאת "תיבות פרטיות" לכל מנוי, אפשרות עיבוד החומר — ואינטגראציה רחבת היקף באמצעות לחצני הטלפון, ההופכים למעין מקלדת להזנת נתונים.

תנאי הכרחי לישום מכונה מעין זאת הוא רשת טלפונים המבוססת על חיוג צלילים. זאת, להבדיל ממערכות חוגה, דוגמת זאת המות־קנת בארץ, שכה גם מה שמוכר לנו כ"טלפון לחצנים" אינו אלא טלפון פולסים. עם זאת, ניתן להשתמש במסולל מתגים נישא, ולשגר באמצ־עות אותו גם מטלפון פולסים רגיל.

בתום שלב הפיתוח, נולד ה"טריי־לוג", מערכת ממוחשבת המאפשרת לאלפי משתמשים לשלוף ולעבד הודעות קול מכל אתר. מכונות דוגמת ה"טריילוג" מיוצרות גם על ידי יצרנים אחרים — אלא שאו באה אפרת והציגה תוספת שהיא מהפכה בקנה מידה עולמי: "פקסלוג". מערכת המאפשרת ביצועים דומים גם למכשירי פקסימיליה.

על מנת להמחיש את משמעות הפיתוח הזה, הבה ניקח את מקרהו של עורך דין, הזקוק לנסח רישום בלשכת רשם המקרקעין (טאבו). כל שעליו לעשות, הוא לחייג אל מאגר ה"טריילוג" של רשם המקרקעין, להקיש בטלפון הלחיצים שלו את מספרי הגוש והחלקה — ולקבל מיד במכשיר הפקסימיליה שבמשרדו את העתק הנסח.

כאשר בא עדי בירן, מנכ"ל אפרת, לשעבר ראש ענף פיתוח בחיל האוויר, להציג את ה"טריילוג" בגרסתו החדשה בתערוכת "טלקום", באוקטובר השנה בז'נבה, זכה להת־עניינות נרחבת — שהתבטאה מיד בשורת חוזי שיווק. בין השאר, נחתמו חוזים כאלה עם חברות מובי־לות בשוויץ (עם GFELLER), בבריטניה, והותקנו מערכות באוסט־רליה, בטאיוואן וגם ביפאן.

לפני שנה הקבה "אפרת" לחברה בת של חברה אמריקאית חדשה, "קונברס", שהוקמה על ידי מייסדי "אפרת" על מנת להוות זרוע שיווקית לחברה הישראלית. המעסי־קה כיום כ־70 עובדים. את עשרת המיליונים שנדרשו לפיתוח ה"טריי־לוג" גייסה אפרת באמצעות "אמריקן אקספרס (2.5 מיליון דולר) והשאר — בשותפות פרטית מוגבלת בארה"ב ובכספי המדען הראשי בארץ.

חמישה מיליון ד' למערכת הביטחון

"אפרת טכנולוגיה עתידית סיפקה עד כה כ־100 מערכות "טריילוג", המיוצרות במלואן בישראל, לחב־רות, ארגונים וספקי שרותי מידע בארה"ב, אירופה, המזרח הרחוק וישראל.

במקביל להמשך הפיתוח, השיווק וההתמיזה במערכות טריילוג, מנהלת אפרת מספר פרוייקטים גדולים עבור לקוחות בטחוניים. לאחרונה חתמה החברה על חוזה פיתוח והת־קנה, בשווי של כחמישה מיליון דולרים, למערכת מיתוג מידע עבור לקוח בטחוני.

בנק במזרח הרחוק רוכש תוכנה של "יעל" ביותר מחצי מיליון ד'

יעל תוכנה ומערכות, בית התוכנה הפרטי הגדול בישראל, חתם על עסקת יצוא לחבילת תוכנה בנקאית, שנמכרה לבנק במזרח הרחוק. חבילת התוכנה שנמכרה היא חבילת ניהול עסקי יבוא־יצוא IBIE, הפות־חה ופועלת בהצלחה גם בבנק הפועלים בישראל.

מחירה ההתחלתי של חבילת התו־כנה הוא כחצי מיליון דולר. בהת־חשב בסך יצוא התוכנה השנתי מישראל, המגיע ל־12 עד 15 מיליון דולר בלבד, מהווה עסקת יעל פריצת דרך משמעותית. העשויה להביא להרחבת המכירות גם לבנקים נוספים.

תוכנת IBIE פותחה במטרה לסייע ל"משרד האחורי" של הבנק בניהול עסקיו הפרטיים עם גורמי חו"ל. היא פועלת במחשבי יב"ם מרכזיים. שיווקה בעולם התבצע בתיווכה של חברת surecomp הקנדית, המשווקת את מוצרי יעל בעולם.

סקר דיגיטל: עלייה בשביעות רצון לקוחות בעולם — מקום טוב לישראל

שורת סקרים שערכה דיגיטל במדינות בהן היא פועלת צלמרת על עליה בשביעות הרצון של לקוחות החברה בכל התחומים שנסקרו: מכירות, אחזקה ושירות ושירותי תוכנה. התוצאה הכוללת בממוצע משוקלל היתה 8.1 (מתוך 10), לעומת 7.8 בשנת 1986.

דיגיטל ישראל השיגה מקום טוב במיוחד בהשוואה לממוצע בסניפי החברה. בתחום המכירות עומד הממוצע העולמי על 7.9 (לעומת 7.7 ב־1986) בעוד הציון לו זכתה דיגיטל ישראל הוא 8.5. שירותי התוכנה בארץ זכו לניקוד הגבוה באירופה — 8.4. שירותי האחזקה הגיעו לציון של 9.1 — מקום שני באירופה.

יישום מערכות סימולציה בתעשיה — ביום עיון במחלקת המיכון תדיראן

מחלקת המיכון של תדיראן מקיימת יום עיון למהנדסי פיתוח ולמנהלי ייצור במפעלים בנושא התועלת שבישום מערכות סימו־לציה בתעשיה.

לדברי ד"ר מאיר שניידר, סטטיס־טיקן ראשי של המרכז למחשבים בתדיראן, מערכות סימולציה משת־לבות בסביבה התעשייתית המודר־נית בשני תחומים עיקריים: תיכנון מוצרים חדשים עתירי טכנולוגיה, ושיפור מערכי ייצור במחשב.

בשני תחומים אלה קיים ניסיון שימוש רחב בארץ ובעולם, המלמד על התועלת המשמעותית בשילוב מערכות סימולציה בתעשיה.

בתחום תיכנון מוצרים חדשים מאפשרות מערכות סימולציה קבלת מידע מעמיק על תכונות במוצר בשלבי התיכנון הראשוניים, בחינת הכדאיות הכלכלית לייצור המוצר לפני שלב הייצור הפיסי של אב טי־פוס, וחיסכון כספי ניכר הנובע מהאפשרות לבדוק את הרעיון לעומקו לפני הביצוע.

בתחום שיפור מערכי ייצור גמיש מציעה הסימולציה כלי ניהול ותי־כנון אפקטיביים, המותאמים לאופי העבודה בכל מפעל בנושאי כו־אדם, רכש, ניהול רצפת הייצור ותי־כנון העבודה בייצור, ברמה אופטימלית, לפי נתוני הייצור העדכניים המתהווים בשטח.

את יום העיון יפתח שמריהו שפירא, סמנכ"ל תו"פ בתדיראן. אורח יום העיון יהיה פרופ' מירון ליבני מאוניברסיטת וויסקונסין ב־ארה"ב, שיספר על הנעשה היום בתחום יישום מערכות סימולציה בתעשיה בשוק האמריקאי.

פרופ' ליבני הוא מומחה למדעי המחשב, המשמש כיועץ לחברות פרטיות ולממשלת ארה"ב בנושאי סימולציה ומחבר שפת סימולציה D.I.S.S. כמו כן יציגו ד"ר מאיר שניידר וד"ר ליונל סילמן, מהנדס לפיתוח מוצרים בתדיראן, תועלת שניתן להפיק מסימולציה בשיפור קו הייצור הקיים וכדאיות יישום מערכות סימולציה בתכנון מוצרים חדשים.

ישטקס תשקיע 500,000 ד' בדור חדש של מוצרי תקשורת

חברת "ישטקס" פנתה למדען הראשי במשרד התעשיה והמסחר, בבקשה להשתתפותו בפרוייקטים חדשים, בהיקף של כחצי מיליון דולר. בין השאר, מדובר בפיתוח מערכות תקשורת חדישות לשילוב טלקס ופקסימיליה במחשב אישי.

לאחרונה, הוזילה החברה מחירי מוד־מים לתקשורת המיוצרים על ידה, בעקבות מו"פ שאיפשר איחודים של רכיבים מרכזיים למספר שבבים מצומצם יותר. "ישטקס" משקיעה כיום במו"פ 25% ממחזורה — לעומת היקף השקעה מקובל של 7־15%.

מאגרי איכות משווקת רשתות תקשורת מקומיות PS/2-PC

חברת מאגרי איכות מקבוצת כלל, החלה לשווק לאחרונה שתי רשתות תקשורת מקומיות הרשות של IBM-PC, תואמים (XT,AT) ומ־חשבי PS/2.

רשת התקשורת, בעלת המחיר האטרקטיבי, ה־BASE BAND, מ־אפשרת חיבור של עד שמונה תחנות עבודה, במרחק כולל של 120 מטרים. עלות חיבור תחנה אחת לרשת (כולל חומרה, תוכנה וחיווט) — 600 דולר.

רשת התקשורת השנייה שהוחל בשיווקה, הינה ה־TOKEN RING. רשת זו מאפשרת חיבור 256 "אשכולות" של 256 מחשבים כל אחד, במרחק של עשרות ק"מ, תוך שימוש בכבלים סיבים־אופטיים ואח־רים. מהירות העברת הנתונים ברשת מגיעה ל־4MB לשניה.

מאז החלה מאגרי איכות לשווק את רשתות התקשורת, הותקנו שתי רשתות TOKEN RING במרכז התערוכות בתל־אביב ובמפעלי "ישראלאמריקה". בכל אחת מה־התקנות מקשרת הרשת שש תחנות עבודה.

"רמות" — מפיצה בלעדית ללומדות של מכון וייצמן

חברת "רמות" — רשות אוניבר־סיטאית למחקר שימושי ולפיתוח תעשייתי ליד אוניברסיטת ת"א תהיה המפיצה הבלעדית של לומ־דות מחשב אישי שפותחו במכון וייצמן למדע ברחובות. הסכם על כך נחתם בשבוע שעבר, וייכנס לתוקף ב־1.2.88.

ל"רמות" יש כבר בלעדיות על הפצת לומדות שפותחו בבי"ה"ס לחינוך של אונ' ת"א ובמחלקה לתוכ־ניות לימודים ממוחשבות במשרד החינוך. במסגרת זאת מופצות 53 לומדות למחשבים שונים, במגוון נושאים.

מנהל אידיאלי בתחום המחשב — במכון לפריון העבודה

נושאים כמו המנהל בארגון, אישיותו, התנהגותו ודרכי חשיבתו כגורם משפיע על הצלחת הפרוי־קטים בתחום המיחשוב, יהיו ב־מרכזם של שני ימי עיון שקיים המרכז למערכות מידע, ניהול ועב"א של המכון לפריון העבודה והייצור ב־28.12 במלון בול בתל־אביב וב־31.12 בכפר המכביה ברמת־גן.

את ימי העיון ינחה פרופ' ארתור גוטנברג מאוניברסיטת קליפורניה בלוס־אנג'לס, מומחה בעל שם עולמי בתחום התכנון האסטרטגי וניהול פרוייקטים ממוחשבים ל־מנהלים.

במהלך ימי העיון יציג גוטנברג את מודל המנהל האידיאלי בתחום עיבוד הנתונים. המודל מתבסס על ממצאי מחקר שעשה לאחרונה ב־חברה אמריקאית גדולה לתעשיות חלל.

הקרנה ממחשב על מסכים גדולים

שרותי השכרה ומכירה
אראן אלקטרוניקס בע"מ,
טל': 03-779127

FREELANCE PLUS
תוכנה לגרפיקה
ושירטוט כללי של
חב' LOTUS ארה"ב
עם תמיכה מלאה
בעברית.
למחשבים אישיים
של IBM
או תואמיהם.
חשב היחידה הבין־קיבוצית לשירותי ניהול
שד' שאול המלך 2 ת"א 64078 טל. 216291-5

המרכז הישראלי לניהול
מפגשי מנהלים בחטיבות המי"ל

חטיבת הדירקטורים

20.1 מועצות מנהלים בחברת העובדים
יום עיון פנימי לדירקטורים בחברת העובדים.
הרצאת פתיחה: ח"כ ישראל קיסר, מזכ"ל ההסתדרות
ובהשתתפות ה"ה: פרופ' יוסף גרוס, ארנון גפני, פרופ' אהרון יורן, עודד מסר, עמירם סיון, ד"ר שמעון רביד, דבי רוזוליו, עו"ד אליעזר רובן, חיים ססטל

14.1 היבטים משפטיים בעבודת הדירקטור
השתלמות מקיפה לחברי מועצות מנהלים
5 מפגשים, בני חצי יום בימים ה', ו', בין התאריכים 14-28 בינואר 88'
המרצים: פרופ' יוסף גרוס, ד"ר שמעון וייס, פרופ' אהרון יורן, ד"ר צפורה כהן, פרופ' אריאל פרוקציה, עו"ד ישראל קנסור, ד"ר גדעון ססיאס, עו"ד זאב שר, מר נמי סילה.

18.2 הכנס השנתי של דירקטורים בחברות הממשלתיות
אורח הכנס: שר האוצר מר משה נסים
ובהשתתפות ה"ה: דוד וינשל - מנחה, יורם אלסטר, פרופ' יוסף גרוס, אברהם גולדווסר, יצחק מאוב, עו"ד יצחק נבר, זאב רפואה.

החטיבה הבינלאומית

6.1 הפורום הבכיר לייזום, מימון וסחר בינלאומי
* פעילות בינלאומית של חב' אלביט - מר עמי קרפ
* מזרח אירופה והמזרח הרחוק אקטואליה בסחר הבינ"ל - מר דוד קמחי
מנחה: ד"ר יוסף ורדי

19.1 פיתוח יתרון יחסי דינמי ברמת הפירמה
סיכונים וסיכויים באסטרטגיה עסקית בשוקי העולם
מנחה: פרופ' תמיר אגמון

מפגש מועדון שיווק חיפה
10.1 אורח המפגש: סגן שר האוצר מר עדי אמוראי
מנחה: פרופ' מיכאל פרי

מפגש המועדון לשיווק מתקדם
12.1 אורח המפגש: ראש העיר תל־אביב מר שלמה להט
ובהשתתפות ה"ה: בני גאון-מנחה, שלמה גרופמן, עוזי לוי, שלמה פורמן, חיים רוזוב

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול, טל. 03-257202; 02-234863; 04-640678; 057-37914

כלכלה ועסקים

מרכז ההשקעות אישר הקמת מפעל הפלסטיק בשדרות

למרות התנגדות הקיבוצים

מאת יהונתן שרמן

ועדת העזר של מרכז ההשקעות החליטה לאשר הקמת מפעל פ־לסטיק לייצור יריעות פלסטיק בשדרות על ידי יזם פרטי מגרמניה, לאחר שהצעה זו הוכשלה בדיון במרכז ההשקעות.

האישור ניתן לפני מספר ימים, על אף התנגדות נמרצות של הקיבוצים, אשר טענו בפני הוועדה כי שלושת המפעלים הקיימים בארץ, המייצרים יריעות פלסטיק, עובדים רק בשליש תפוקה. שניים מהמפעלים הללו הינם מפעלים קיבוציים — מפעל של קיבוץ ארז ומפעל של קיבוץ העוגן.

יהודה שי, מרכז אגף התעשיה בקיבוץ הארצי מסר ל"הארץ", כי הקיבוצים אינם מתנגדים ליזמה פרטית, אך במקרה זה היוזמה של איש עסקים יהודי גרמני, כבר נכשלה פעמיים. לדבריו, הקים האיש מפעל דומה בגרמניה, אשר אמור היה לייצר יריעות פלסטיק משאריות פרויסי שנרכשות מ־מפעלי פלסטיק ומפעל זה נכשל.

לאחר מכן נעשה ניסיון נוסף להקמת המפעל בשוויץ ואף הוא נכשל.

שי ציין, כי הקמת המפעל בארץ תרע את מצבם של המפעלים הקיי־מים ולא תאריך ימים.

יצויין, כי המפעל אמור לקום בשותפות עם איש העסקים היהודי גרמני, בלרג פקטור, השותף במספר מפעלים עם "כור" ובכללם "תלמה" ו"תדר הגליל" וההשקעה המתוכננת בו היא 22 מיליון מארקים.

הבורסה הסירה את חסימת ניירות הערך למשקיעים מוסדיים

מאת יהודה שרוני

דירקטוריון הבורסה החליט ב־ישיבתו מסוף השבוע להסיר את מגבלת החסימה על ניירות ערך שהוצעו בהנפקה למשקיעים מוס־דיים. עד כה חוייבו המשקיעים המוסדיים לחסום את ניירות הערך למשך חודשיים לפחות, ברם הרשות לניירות ערך התנגדה לכך. בחוות דעת שהוצאה על ידי שמעון וייס, היועץ המשפטי של הרשות, נקבע כי קרנות הנאמנות אינן רשאיות לחסום את ניירות הערך, הרף העובדה שזו פעולות על פי הנחיות הבורסה.

הדירקטוריון החליט שלא לעשות איפה ואיפה בין קרנות הנאמנות, לבין הגופים המוסדיים האחרים, כמו קופות הגמל וקרנות ההשתלמות, והחליט לבטל את החסימה לגבי כולם. הבורסה הגדירה בעבר את מגבלות החסימה, מאחר והמשקיעים המוסדיים, התקשרו עם חתם ה־הנפקה, וקיבלו ממנו בהתקשרות מוקדמת, את ניירות הערך בתנאים משופרים. בעבר, החסימה נועדה למנוע מהם מימוש רווחים על ידי מכירה מוקדמת של ניירות הערך.

דירקטוריון הבורסה גם החליט להוציא את חברות הביטוח מגדר ההגדרות של משקיעים מוסדיים, ומעתה הם לא ייהנו מהאפשרות לקבל ניירות ערך בהתקשרות מוקדמת. הנחיות ה־בורסה לגבי שיעור האמיסיה לה זכאים המשקיעים המוסדיים, לגבי חלקם במקרה של חתימת יתר, נותרו בעינן.

משרד הבינוי יגיש תביעות נגד מי שהעסיקו קבלנים לא רשומים

מאת אריה לביא

משרד הבינוי יגיש תביעות מש־פטיות נגד חברות קבלניות שהע־סיקו קבלני משנה לא רשומים, מסר מנחם מרחב סגן מנהל אגף הבנון והבניה במשרד הבינוי ל"הארץ". הנהלת משרד הבינוי העבירה כבר ליועץ המשפטי של המשרד ממ־צאים ראשונים על העסקת קבלנים לא רשומים בעבודות משרד הבינוי.

המדובר בעבודות שנמסרו על ידי משרד הבינוי והשיכון לקבלנים, בעיקר בתחום של ביצוע עבודות סלילה. בדיקה של משרד הבינוי, שנערכה בעקבות יוזמה של המוסד המאוחד לענף הבניה, גילתה שחלק מקבלני העבודות מטעם משרד הבינוי העבירו חלק מהעבודה הלאה לקבלני משנה שלא היו רשומים כחוק.

יצויין שהחוזים בין משרד הבינוי והשיכון לבין הקבלנים קובעים במ־פורש שאין למסור עבודות לקב־לנים לא רשומים. בעקבות הגילויים יוגשו נגד הקבלנים שהעסיקו משרד הבינוי תביעות משפטיות, כאשר במקביל נבדקת אפשרות להגיש תביעות נגד הקבלנים הלא רשומים.

רן כהן לשר האוצר: לפטר את רודיך מתפקידו כמנכ"ל בנק החקלאות

מאת נחמיה שטרסלר

"האם בגלל שמושחתים חתמו על תנאי פרישה מושחתים צריך העם לשלם?" — שאל ח"כ רן כהן (רצ) במכתב ששלח היום לשר האוצר בנושא פרשת רודיך.

במכתב תובע רן כהן ממשה נסים לפטר את ישראל רודיך מתפקידו כמנכ"ל בנק החקלאות.

כמי ששולט את קופת המדינה, כי הרי לאחר המפולת הפך בנק לאומי, למעשה, לבנק ציבורי. אין רודיך ראוי לשמש כמנכ"ל בנק ממלכתי — מוסיף רן כהן, שהיה מיוזמי המאבק נגד תנאי הפרישה האסטרונומיים של ישראל רודיך.

שווי תנאי הפרישה

פיצויים	1,334,478
מענק מיוחד	40,244
תגמולים	258,868
פדיון ימי מחלה	122,342
תשלום פנסיה מ־1.10.82 ועד 31.12.86	951,609
תשלום פנסיה מ־1.1.87 ועד 30.11.87	120,810
סה"כ סכומים שולמו במזומן	2,828,351
התחייבות הבנק לצורך תשלום פנסיה מ־1.12.87 (לפי חישוב אקטוארי בספרי הבנק)	3,583,682
סה"כ עלות בש"ח	6,412,033

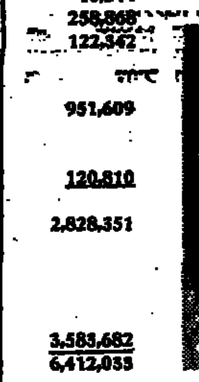

ישראל רודיך

משרד פרסום חדש

מחודש ינואר 88' תתחדש פעילותו של משרד פרסום "ברושקין" בתל אביב בבעלותם של אלכס בילצקי ויגאל ערמוני.

בילצקי, שהוא עורך דין במ־קצועו, עוסק בפרסום מאז 1976 עד באחרונה ניהל את משרד "פרסום אדר". ערמוני שהוא קצין מיל. וארכיטקט, שהה שנים רבות בחו"ל בשליחות ממלכתית ולאחרונה שימש בתפ־קיד המנהל האירגוני של חברת איגרגן.

אבי גבאור

העורך: נחמיה שטרסלר

אקרשטיין — הנפקה תקועה בצומת

צו הפסקת הבנייה של בניין "הצומת", ששימש ביטחון עיקרי להבטחת האג"ח, מטיל צל על החברה

דו"ח על דו"ח / אייל ורדי רואה חשבון

חברת אקרשטיין צבי בע"מ הוקמה בשנות העשרים ונקראת על שם מייסדה צבי אקרשטיין ז"ל. תחילה עסקה בייצור רעפים במפעל בתל־אביב ובהמשך עברה לייצור מרצפות ואבני־שפה והעתיקה את מפעלה לאיזור התעשייה של הרצליה.

החברה הפכה לציבורית בנובמבר 1982 ומאז עברה תהליך של גידול מואץ והתפשטות עסקית. כיום שולטת החברה בכ־70% משוק מוצרי המלט בישראל, ובנוסף נמצאת בתנופת השקעות בנדל"ן ובמוצרים הקשורים לעיסוקה העיקרי.

החברה נסחרת במסגרת ענף מוצרי הבנייה ולה שווי השוק הגדול בענף כיום — כ־37 מיליון דולר. יתרה מזו, שווי השוק שלה גדול ביותר מ־50% משווי השוק של החברה השנייה בענף — אי.פי., ובכ־40% מסכום שווי השוק של כל שאר החברות בענף למעט אי.פי. (חמש במספר).

החברה נמצאת בבעלות בני משפחת גיורא אקרשטיין (בנו של מייסד החברה) אשר מכהן כמנכ"ל ויו"ר מועצת המנהלים. בני משפחת אקרשטיין מחזיקים כיום בכ־80% אחוז מההון וכ־85% בהצבעה.

ההנפקה שבדרך

גיוס ההון מהציבור בוצע לראשונה בשלהי 1982 ובמסגרתו גויסו 6.7 מיליוני דולרים תמורת כ־25% מההון.

בספטמבר 1986 גויס סכום נוסף של 5.4 מיליוני דולרים בהנפקה של אופציות ואג"ח המירות.

בחודשים האחרונים מצויה החברה בעיצומן של פעולות לגיוס הון נוסף מהציבור. בתחילה התכוונה החברה לגייס סכום של 7 מיליוני ש"ח על ידי הנפקת אג"ח המירות ואופציות.

בתשקיף שיצא לבסוף ב־29 בנובמבר, הוצעו לציבור 18 מיליון ש"ח אגרות חוב. אג"ח אלו צמודות למדד והוצעו במחיר של 90% כששער הריבית היה אמור להיקבע במכרז שנקבע ל־6 בדצמבר (עד למקסימום של 6.5%). בהנחה ששער הריבית שייקבע במכרז יעמוד על 6.5% תהיה עלות ההון המגויס לחברה (לאחר ניכיון והוצאות הנפקה) כ־10%, צמוד למדד.

כביטחון להבטחת פרעון האג"ח, משכנה החברה את בניין "הצומת" בצומת דרך־חיפה פינת רחוב מרינת־היהודים, וכן ניתן שיעבוד שוטף על כל נכסיה. יום לאחר פרסום התשקיף הוצא נגד החברה צו, לפיו נצטוותה להפסיק את כל עבודות הבנייה בבניין "הצומת" ונאסר עליה לאכלסו או לחברו לחשמל ו/או לטלפון.

עקב מהלך מפתיע זה פירסמה החברה ב־4 בדצמבר תיקון לתשקיף. בתיקון נדחה תאריך המכרז ל־29 לדצמבר והחברה התחייבה לפרסם תיקון נוסף לתשקיף עד 22 לדצמבר ובו יפורטו השלכות הצו ויוצעו בטוחות חלי־פיים להבטחת פרעון האג"ח המוצעות בתשקיף.

גידול מואץ ושיפור גדול ברווחיות

שתי עובדות בולטות מאוד בבדי־קת הדו"חות הכספיים של החברה (ובכללם הדו"ח ל־30.09.87 שנכלל במסגרת התשקיף האחרון):

א. גידול מרשים בהיקפי המאזן החל ב־31.03.86.

בשנה שהסתיימה ב־31.03.87 גדל היקף המאזן בערכים מתואמים ב־36.3% ובמחצית השנה שהס־תיימה ב־30.09.87 חל גידול נוסף של 16%. אם תצא ההנפקה אל הפועל — יביא הדבר לכשעצמו לגידול נוסף של 32% ולסה"כ גידול שנתי צפוי, עד 31.03.88, של 60–80%.

ב. גידול עצום ברווחיות החל ב־31.03.86.

הרווח הנקי לאחר מס בשנה שהס־תיימה ב־31.03.87 עמד על 2.04 מיליוני ש"ח (מתואמים ל־31.03.87) מול רווח של 162 אלף ש"ח בלבד בשנה הקודמת — גידול של 1160%!

המכירות באותה תקופה גדלו ב־85% ועמדו על 20.55 מיליון ש"ח לשנת 86/7.

מגמה זו נמשכה גם בחצי השנה שהסתיימה ב־30.09.87: המכירות גדלו ב־28.6% לעומת התקופה המקבילה, והגיעו ל 14.3 מיליון ש"ח. הרווח הנקי עלה ב־30.8% ועמד על 1.45 מיליון ש"ח (10.2% מהמכירות).

עובדות אלו מוליכות במשתמע לשאלה: מה קרה לחברה מאז 31.03.86?

כדי לענות על שאלה זו, יש לב־חון את פריסתה העסקית של החברה ומגוון מוצריה.

החברה פועלת כיום בשני מגזרי פעילות:

מוצרי בטון — אבני ריצוף משת־לבות, מרצפות מדרכה, אבני־שפה גנן, ואלמנטים מרוכבים כבדים. מוצרים אלה תורמים כיום ל־90% מהמכירות.

השקעות הנדל"ן — כוללות בניית בניין "הצומת", תיכנון קרית אקרש־טיין למדע והשקעות בשוק ההון — חלקן במסגרת חברת הבת — צבי אקרשטיין־דרום בע"מ.

עיקר השיפור בפעילות החברה נבע ממספר גורמים:

א. גידול עצום במכירות אבני ריצוף משתלבות. אקרשטיין היא בעלת פטנט בלעדי למוצר זה אשר נרכש מחברה גרמנית. גידול מודעות הציבור לאיכות הסביבה גרם לגידול מרשים בביקוש למוצר זה אפילו בתקופה של שפל יחסי בענף הבנייה. כך עלו מכירות אבני הריצוף המשתלבות של אקרשטיין, באלפי מ"ר, ב־99%, ב־86/7, ובשיעור מוערך של כ־40% במ־חצית השנה שהסתיימה ב־30.09.87.

ב. במהלך שנת 1986/7 רכשה אקרשטיין את עסקי מתחרתה הגדולה ביותר — חברת "המסלול" בע"מ נתניה.

רכישה זו העמידה את אקרשטיין במעמד מועדף בשוק מוצרי הבטון עם שליטה על כ־70% ממנו, כאשר מתחרתה הגדולה ביותר — מו־איקה־הולפמן שולטת רק בכ־15%.

רכישת עסקי "המסלול" איפשרה ניצול מפעלה בנתניה לשיפור השיווק לצפון הארץ וניצול יתרונות לגודל באמצעות צמצום הוצאות הנהלה וכלליות.

ג. שיווק חכם וסיוע ללקוחות. במטרה לבסס את השליטה ברחבי הארץ פתחה אקרשטיין שלושה מרכזי שיווק (הרצליה, באר־שבע וטבעון). בנוסף נוהגת החברה להעמיד לרשות לקוחותיה מהנדס או אדריכל המסייע לפתרון בעיות שהן ספציפיות ללקוח. כמו כן נוהגת אקרשטיין לספק את רוב הסחורה עד אתרי הבנייה.

נזילותה הטובה של החברה בת־קופה זו נוצלה לא אחת כמנוף להגדלת המכירות ע"י מתן אשראי נוח ללקוחות.

מצב הנזילות ויעוד ההנפקה

ניתוח מצב הנזילות של החברה מראה על נזילות גבוהה מאוד עם שינוי בששת החודשים שהסתיימו ב־30.9.87.

היחס השוטף, שעמד על 2.43 במאזן ל־31.4.86, עלה ל־2.97 במאזן ל־31.3.87. ואולם במאזן ל־30.9.87 ירד היחס השוטף ל־1.72.

ירידה זו ביחסי הנזילות ב־87 נבעה בעיקר מתנופת השקעות גדולה בתקופה זו שבה גדל הרכוש הקבוע ב־7.7 מיליוני ש"ח (מות־אמים ל־30.9.78), כאשר רוב המי־מון (כ־5.3 מיליוני ש"ח) בא ממ־קורות רכוש שוטף.

בהקשר זה מן הראוי לבדוק את יעוד כספי ההנפקה המוצעת כיום לציבור. התמורה נטו מההנפקה בסך 14.75 מיליון ש"ח תושקע על פי התשקיף כך: כ־1.95 מיליון ש"ח בהשקעות שוטפות וכ־12.85 מיליון ש"ח בהון חוזר (87% מסך התמורה נטו).

מכאן עולה השאלה — מדוע צרי־כה החברה לגייס הון נוסף שיועד מיועד להשקעה בהון חוזר כאשר מצב הנזילות, לפני ההנפקה, טוב?

יתכן כי גיוס הון חוזר בהיקף ניכר מעיד על סיכון מסויים הצפוי לחברה, ואכן בחינת פעילותה של החברה מגלה שני גורמי סיכון עיקריים, מעבר לתנודות העונתיות בענף הבנייה:

★ סיכון בהחדירה לשווקים החדשים — רעפים, אבני־סיליקט וארה"ב.

★ בניין הצומת. בבניין זה הושקעו עד 30.6.87 כ־7.5 מיליוני ש"ח (מתואמים ל־30.6.87). מתכננים להעביר אליו את משרדי החברה ומרכז השיווק הארצי, אך מרבית קומותיו מיועדות להשכרה. ואולם עד תאריך פרסום התשקיף הצליחה החברה להשכיר רק חלק קטן ממנו ואת הדי העובדה שהוא מנוהל זה חודשים מו"מ להשכרתו. אותם חלקים שהושכרו — ההשכרה היא במחירים נמוכים מאלה שדרשה החברה.

בנוסף לכך, נגד החברה הוגש כתב אישום בגין בניית גלריה ללא היתר — עובדה המצויינת בתשקיף.

מן התשקיף נובע כי הנזק המקסימלי יהיה תשלום קנסות בנוסף להריסת הגלריה.

אולם נראה כי הסיכון בפועל גדול בהרבה שכן חריגה זו שימשה אחת העילות לצו הפסקת הבנייה והאיכלוס של הבניין כולו.

לחלופין יתכן כי החברה עשויה להשתמש בהון חוזר זה לצורך הקמת קרית אקרשטיין למדע. פרוייקט זה מתוכנן להיות קרית תעשיות עתירות־מדע בשטח בנוי כולל של כ־100.000 מ"ר. היא אמורה להיות מן המפוארות מסוגה בארץ.

סה"כ ההשקעה בפרוייקט מוערכת ב־35–45 מיליון דולר וה־חברה מתכננת לבנות בשיטה מדו־רגת בכפוף ליכולת המימון והמ־כירה. אם אכן זו עשויה להיות כוונת השימוש בחלק מתמורת ההנפקה — מן הראוי שהתשקיף יגלה קיום אפשרות זו.

יתכן גם כי ההתרחבות העסקית (ראה פירוט במסגרת) של החברה, לשוק הרעפים, אבני סיליקט והמפעל בארה"ב דורשת הון חוזר רב.

הצעת הרכש למואיקה־הולפמן — קונים בלבד

בתאריך 5.11.87 (כשלושה שבועות לפני פרסום התשקיף) פירסמה אקרשטיין הצעת רכש לבעלי המניות של מתחרתה העיקרית: מואיקה־הולפמן. אקרש־טיין מחזיקה כיום ב־16% מההון ו־11.3% מהשליטה במואיקה־הולפמן, ולפי הצעת הרכש התחייבה לקנות כל כמות מניות של מו־איקה־הולפמן עד שיהיו בידיה 66% מההון, ו־50% מזכויות ההצבעה וזאת בשער הבורסה לתאריך פרסום הצעת הרכש, פחות 5%.

מטרתה של אקרשטיין בהצעת רכש זו היתה להשתלט בהמשך על מואיקה־הולפמן (כל מכירה מצד בעליה, משפחת הולפמן, היתה גוררת איבוד השליטה), ובכך ליצור עמדה כמעט מונופוליסטית בשוק מוצרי הבטון.

הצעת רכש זו באה לאחר נסיונות מו"מ של אקרשטיין לרכישת חבילת מניות מואיקה־הולפמן מידי משפחת ילון (אמותו של דני הולפמן השולט בחברה), אשר עלו בתוהו.

פירסום הצעת רכש זו גרם לצעד חסר תקדים מצד מועצת המנהלים של מואיקה־הולפמן אשר קראה מעל דפי העיתונות לציבור שלא למכור מניות לאקרשטיין. כן האשימה מועצת המנהלים של מו־איקה־הולפמן את אקרשטיין בני־סיון לפגוע בשמה הטוב ע"י הצעת הרכש שממילא נראתה חסרת סיכוי, שכן משפחות הולפמן וילון מחזיקות כ־75% מהחברה. בסופו של דבר לא היתה כל היענות להצעת הרכש ואקרשטיין לא העלתה את שיעור שליטתה במואיקה־הולפמן.

פרט נוסף מעניין בפרשה הוא כי היענות להצעת הרכש היתה עשויה לגרום למחיקת מניות מואיקה־הולפמן מהמסחר בבורסה, עקב חוסר פיזור נאות, דבר שהיה מביא להורדה [illegible].

מבט לעתיד

צו הפסקת הבנייה והאיכלוס בבניין "הצומת", ששימש כביטחון עיקרי להבטחת האג"ח המוצעות לציבור, מטיל צל על עתידה של החברה ונראה כי היא עומדת על פרשת דרכים.

הערכות מלאות באשר להשפעת הצו הנ"ל על עתיד החברה חורגות מגדר ניתוח זה ואולם ניתן לציין מספר נקודות:

הניתוח הפיננסי שהובא קודם מראה כי מצבה הפיננסי של החברה איתן ונראה כי אף ללא ההנפקה הנ"ל תוכל להמשיך לפעול ללא בעיות נזילות רציניות (אף כי יתכן שקצב הגידול יואט).

בבניין "הצומת" הושקעו, עד 30.6.87, כ־7.5 מיליוני ש"ח (מתו־אמים ל־30.6.87) שהם מהווים כ־13% מסה"כ המאזן וכ־23% מסה"כ הרכוש הקבוע. אילו הושכר הבניין במלואו, לפי התוכנית (למעט החלק שיועד לחברה), היה אמור להניב הכנסות של כ־700–1,000 אלפי דולר לשנה. מכאן עולה כי אם החברה לא תצליח לבטל את צו איסור המשך הבנייה והאיכלוס של הבניין תהיה לכך השפעה ניכרת, לרעה, על מצבה.

ניתוח שאר מגזרי הפעילות של החברה מלמד כי בשנים 87–88 צפוי לה המשך גידול מכירות ורווחים כפי שבאו לביטוי בדו"חות 30.9.87. גורמים עיקריים למגמה זו הם:

הסרת הפיקוח על מחירי מוצרי החברה ביולי 87 תאפשר הגדלת הרווחיות (בדו"חות ל־30.9.87 יש לכך ביטוי חלקי בלבד).

גידול הביקושים למוצרי החברה, בעיקר לאבני־ריצוף משתלבות וזאת עקב הבחירות הקרובות, בשנת 1988. החלפת מדרכות ישנות באבני הריצוף המשתלבות של אקרשטיין הפכה נפוצה מאוד בערים רבות ובכללן תל־אביב.

לטווח ארוך יותר ובהנחה שלא יחול מיתון חריף בענף צפוי לחברה עתיד מבטיח מאוד. הוא בשנת 1988 צפוי שהחברה תתחיל לקצור את פירות השקעותיה בתחומים הבאים:

1. תחילת שיווק "רעפי אקרש־טיין" (רעפי לוחץ מבטון) המיוצרים במפעל "רעפי גוייך" שנרכש בשנת 1987.

אקרשטיין צופה נתח שוק של כ־20% בענף שמעריך במחזור שנתי של 10–15 מיליון דולר.

2. תחילת ייצור ומכירת לבני־סי־ליקט שיוצרו במפעל החדש באשדוד. אקרשטיין צופה מחזור של כ־3 מיליוני דולרים בשנה.

שני מוצרים חדשים אלה קשורים למוצרי החברה וצפוייה בהם רווחיות גבוהה עקב הבלעדיות של אקרשטיין ביצורם תוך ניצול תשתית ניהולית ושיווקית קיימת.

מעבר לכך — מוצרים אלה פו־פולריים מאוד כיום בחו"ל ויתכן כי יש להם פוטנציאל צמיחה גבוה בדומה לאבני הריצוף המשתלבות.

בנוסף הקימה אקרשטיין חברת בת בקליפורניה — "אקרשטיין אינדסטריז" ובה ישקעו כ־4 מי־ליוני דולרים. חברה זו אמורה לנצל את הידע של אקרשטיין בייצור אבני ריצוף משתלבות להחדרה לשוק בקליפורניה ותשלם תגמולים לחברת האם.

במקביל יש לחברה תוכנית לרי־כוז מרבית מפעליה היצרניים באי־זור המרכז — מפעל נתניה, מפעל הרצליה, מפעל הרעפים בראשל"צ ועוד — בקרקע אשר נרכשה לשם כך באשדוד.

פינוי שטח המפעל בהרצליה יאפשר לחברה לגשת להתחלת מי־מוש פרוייקט בניית קרית־אקרש־טיין לתעשיות עתירות־מדע — פרוייקט שאמור להוסיף לחברה הכנסות ניכרות.

מכאן עולה כי גם אם תיתקע ההנפקה ב"צומת" עדיין פתוחות לפני אקרשטיין דרכים עוקפות להמשך תנופת הצמיחה והרווחיות, שכה החלה לאחרונה.

תמצית דו"ח רווח והפסד למחצית השנה שהסתיימה ב־30.9
באלפי שקלים חדשים — מתואמים לספטמבר 87

	1987	1986
מכירות	14,296	11,119
רווח נקי לתקופה	1,453	1,110
רווח למניה ל־1 ש"ח ע.נ. בדילול מלא	12.6%	11.4%

תמצית מאזן מאוחד
באלפי שקלים חדשים — מתואמים לספטמבר 87

	30.9.87	31.3.87	30.9.86		30.9.87	31.3.87	30.9.86
רכוש שוטף	31.500	21.367	15.862	התחייבויות שוטפות	12.524	7.207	9.032
רכוש אחר	1.109	1.191	773	התחייבויות לזמן ארוך	6.833	4.673	4.435
השקעות	1.169	1.077	265	עתודות	1.885	2.310	2.503
עודף יתרה על שווי	7	93	102	אג"ח	8.314	8.840	—
רכוש קבוע	32.346	24.671	22.836	ההון והקרנות ועודפים	27.375	25.367	23.068
	56.131	48.399	39.036		56.131	48.399	39.038

בעל השליטה מכהן גם כמנכ"ל וגם כיושב ראש הדירקטוריון

מאת יהודה שרוני

מניות חברת הבניה אקרשטיין, נחשבו עד תחילת 1986 לבעלות רמת סחירות נמוכה. מרבית המניות רוכזו בידי מנהל התיקים שלמה אייזנברג, שרכש אותן באמצעות חברת "עתרת" שבניהולו, תוך עליית שערים. (אייזנברג ריכז למעלה מ־10 אחוזים מהמניות לאחר שאת חלקן רכש גם מקרנות בנק המזרחי). בתחילת 1986, רכשה אקרשטיין את עסקיה של החברה המתחרה "המסלול", ובעקבותיה הורגשו למניות אקרשטיין ביקושים גדולים.

אייזנברג ניצל ביקושים אלה וצמצם את אחזקותיו, עד שכיום הוא מחזיק באחוזים ספורים בלבד. מאז שופרה הסחירות, בין השאר בגלל חלוקת מניות הטבה, וגיוסי הון תכופים.

רמת השערים הגבוהה יחסית במניות, נוצלה גם על ידי גיורא אקרשטיין, בעל השליטה בחברה, על מנת לצמצם את אחזקותיו. גיורא אקרשטיין עשה זאת בצורה מתוחכמת: הוא מכר את מניות אקרשטיין במחיר גריב, וקיבל תמורתן מניות אחרות. מקרנות "אילנות דיסקונט" הוא קיבל מניות דלק, מ"לאומי פיא" הוא קיבל מניות דובק, "מתיאגן את לביא" הוא קיבל מזומן ומניות אחרות. בעקבות כך ירדו אחזקותיו, והוא מחזיק ישירות, ובאמצעות בני משפחתו, 80 אחוז בהון ו־84.9 אחוז בהצבעה. בנוסף להיותו בעל השליטה בחברה, מכהן גיורא אקרשטיין, גם כמנכ"ל החברה וגם כיו"ר הדירקטוריון.

חברת אקרשטיין פרסמה בשבוע שעבר תשקיף לגיוס 18 מיליון שקל באגרות חוב. רשימת ההתחמות להנפקה תפתח ביום ג' מתרתיים. הגרף של "מיטב" מראה כי מניית החברה ירדה ממחיר של 2.6 דולר למניה בתחילת 1987 למחיר של 2.25 דולר למניה כיום.

מבצע! עד 31.12.87!!!
10,000
צילומים חינם
כולל נייר A4
וגם 6 תשלומים שקליים!
16 דגמים של מכונות צילום
ממכונה אישית ועד זום, צבע וחזפלקס.
ואת השרות של מעתק אי־אפשר להעתיק
מעתק
mabatak
מכונות בלעדית בירושלים:
צילומית
רח' שמאי 19, 02-246682,221169.70
רח' האחים מסלויטה 15 ת"א. 03-337539, 03-336156/7

לחברות הבניה
ברזל בנין בכל הקטרים
כולל 6–8 מילימטר
ללא הגבלת כמות
טל' 03-769221
איתורית, דני — מינוי 03-294262/706

הודעה בדבר הגשת בקשה לבית המשפט לפירוק חברה

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב — יפו

תיק אזרחי 1760/87

בענין: פירוק החברה פוטוסיפד (1983) בע"מ
המבקשים: בנימין ליברמן ואח'
ע"י ב"כ עוה"ד י. אלמגור ו/או ר. הורביץ ו/או ד. סטריקובסקי מרח' ה' באייר 14, תל־אביב 62093.

נמסרת בזה הודעה, כי ביום 30.6.87 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב בקשה לפרק את החברה הנ"ל, וכי בקשה זו תשמע בבית המשפט היושב בתיק ביום 3.2.88 בשעה 08.30.

כל נושה או משתתף של החברה שברצונו לתמוך במתן צו הפירוק או להתנגד לו, רשאי להופיע בשעת הדיון, בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו, לאחר שימסור למבקש הודעה על רצונו זה.

את ההודעה יש למסור למבקש או לשלוח בדואר באופן שתגיע לידיו של המבקש לפי המען ה' באייר 14, תל־אביב 62093 לא יאוחר משעה 13.00 ביום 2.2.88

לנושה או למשתתף שיבקש זאת, יימסר המבקש תמורת תשלום, העתק מהבקשה לפירוק.

ר. הורביץ, עו"ד
באי־כוח המבקשים

בנק ישראל

הצעת מכר במכרז
מילווה קצר מועד ל־91 יום

ביום ג' ה־29 בדצמבר 1987 (ערך יום ד' 30 בדצמבר 1987) יציע בנק ישראל סדרת מילווה קצר מועד, למכירה באמצעות מכרז, לפי הפירוט הבא:

מספר הסדרה	כמות מוצעת במכרז (מיליוני ש"ח)	תשואה מירבית (אחוזים)	מועד הפדיון	ימים לפדיון
0358	10	17.2	30.3.88	91

בקשות לרכישת הסדרה הנ"ל תוגשנה באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך בתשואות לפדיון בשיעור שנתי אפקטיבי שלא יעלה על שיעור התשואה המירבי הנקוב לעיל.

תשואת המכרז תקבע בשיעור שנתי אחיד לכל הרוכשים עפ"י הכללים שלהלן:

א. הזמנות בתשואות לפדיון הנמוכות מתשואת המכרז יסופקו במלואן.

ב. הזמנות בתשואות המכרז יסופקו במלואן, ואולם אם עלה סך כל הסכום המבוקש בתשואת המכרז על הסכום המוצע למכירה בניכוי הסכום שסופק בסעיף א' לעיל, תחולק היתרה בין המציעים כאמור, באופן יחסי.

ג. הזמנות בתשואות הגבוהות מתשואת המכרז לא יסופקו.

הסדרה נסחרת בבורסה לניירות ערך ביחידות של 100 שקל חדש שווי נקוב.

התנאים המחייבים פורסמו בתקנות מילווה קצר מועד התשמ"ז - 1987.

פרטים נוספים אצל הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.

דחפון
שרות הודעות
03-611001

קופת־חולים הכללית
מחלקת הנכסים
הזמנה להציע הצעות

ניתנת בזה הודעה בדבר קבלת הצעות לרכישת נכסים הנמצאים ברמת־גן ונתניה.

1. א) מכירת מירפאה ברמת־גן רחוב ביאליק 13 גוש 6127 חלקה 154/3. דירה בת 6.5 חדרים בקומת קרקע (בית משותף) בשטח 140 ממ"ר רצפת.
ב) מכירת המירפאה ברמת־גן רחוב הרואה מס' 192 גוש 6145 חלקה 908/1. דירה בת 7 חדרים בקומת קרקע (בבית משותף) בשטח של 133 ממ"ר רצפת.
2. קרקע בנתניה גוש 8257 חלקה 62 בשטח 501 מ"ר.

לכל הצעה יש לצרף ערובה בנקאית בשיעור 5% מסכום ההצעה הערובה תשמש כבטוחה לחתימת חוזה רכישת על־ידי המציע אשר הצעתו תתקבל ותחולט בתור פיצוי קבוע ומוסכם מראש עם המציע יחזור בו מהצעתו.
הצעת המחיר לא תכלול מס ערך מוסף ובהיטל השבחה במידה ויחול ישא הקונה.
קופת־חולים שומרת על זכותה לנהל מו"מ עם המציעים לאחר פתיחת ההצעות.
את ההצעות יש להגיש עד 14/1/88 ועד בכלל, לפי הכתובת רחוב ארלוזורוב 101 ת"א חדר 218. ולציין על המעטפה הצעה מס' 206/87 קופת־חולים לא מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
המכר כפוף לחתימת חוזה עם המציע שהצעתו תתקבל.

למי שפותר - מגיע יותר!

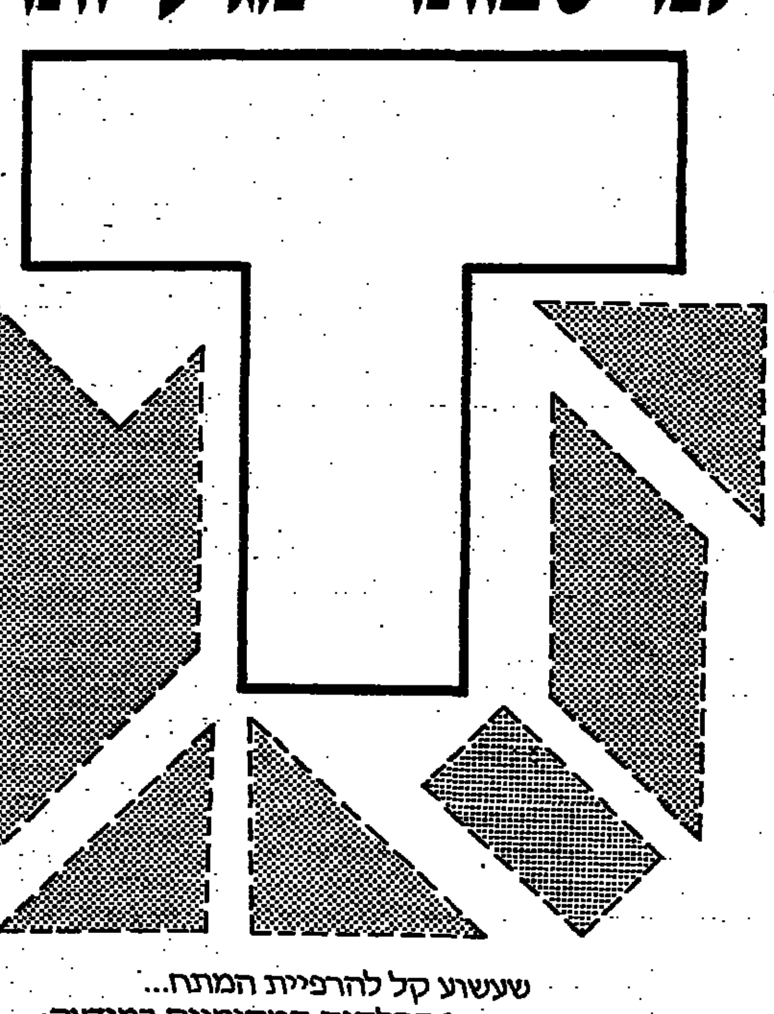

שעשוע קל להרפיית המתח...
גזור את ששת החלקים המסומנים במודעה:
אם תצליח להרכיב את האות האנגלית T, הרם אלינו טלפון -
אתה הלקוח החכם שזקוק לחברת פירסום ברמה שלך!

צוות מי־טל
שירותי פרסום מאוחדים בע"מ
טל. 03-281188-9

صكذا من الاجل

מכתבים למערכת הארץ

מסורת הגבורה — עניין לדתיים

התבשרנו על תכניתו של משרד החינוך לשלב הוראת מסורת הגבורה בצה"ל במערכת הלימודים של בתי הספר במדינה. זאת בשיתוף עם אמ"י (איגוד אמני ישראל), אל על, מערכות עיתונים ועוד.

אינני סבור שגופים אלו מסוגלים להעביר לתלמידינו נושא חשוב כמסורת הגבורה בצה"ל. במקום זאת אני מציע, שכמבצעים לאומיים אחרים גם מבצע זה יופקד בידיהם האמונות של אברכי הישיבות ואנשי כפר חב"ד, אשר מקדמת דנא הם הראשונים ליהרג באוהלה של תורה. מי כמוהם מנוסה בגבורה, בקרבות רחוב ובמשמעת צבאית מופתית למ־פקדם המשיחיים סנקים של חב"ד ימ־חישו לתלמידינו את הגבורה במי־כה. אברכי "שובו בנים" ילמדו מנסיונם באלימות, ובקלות האורות תשחזר הגבורה בידוי אבנים, הריסת מכוניות, השחתת תחנות אוטובוסים והשחתת מודעות פוס־טר—מריה. ובהזדמנות זו גם יחלקו סופגניות לגיבורים שבדרך, עם קמיעות מטעמו של המשיח מברוקלין.

תל־אביב יובל אלמסי

ורדיגר והגז

ח"כ אברהם ורדיגר תובע מה־משטרה שלא להפעיל גז מדמיע נגד חרדים המפגינים למען השבת בטענה, שהשימוש בגז אינו נותן לו — לח"כ ורדיגר — ולניצולי שואה כמוהו, מנוח.

אם אכן זהו ההסבר, מדוע, איפוא, לא קראנו את זעקתו של חבר הכנסת הנכבד נגד שורפי תחנות האוטובוסים בירושלים? הרי גם שריפתם של יהודים אומללים במ־חנות המוות צריכה היתה שלא לתת לו ולחבריו מנוח מפני מה לא שמ־ענו קולו נגד חטיפת ילדים ע"י אב או אם חרדים מבן זוגם החילוני? הרי הנאצים ימח שמם אהבו כל כך להפריד בנים מהוריהם, נשים מבע־ליהן, אחים מאחיותיהם?

והרי הפרדה אכזרית כזאת חייבת להדיר מנוחה מלבם של שומרי זכויות האדם גם אם היא באה בשם "אידאולוגיה" כלשהי? מדוע נתנו כל אלו מנוח לחבר הכנסת ורדיגר, ודווקא גז מדמיע — חומר שכלל לא השתמשו בו בשואה — מעורר את זעמו ואם יאמר שהמלה "גז" היא המטילה עליו מורא, מה דינו של גז הבישול, שכל עקרת בית יהודיה, כולל ביתו של החרדי, משתמשת בו? כלום שמענו מפי חבר הכנסת הנכבד, שפנה לשר המסחר והתע־שיה שיבטל את השימוש בגז הבישול, משום שהדבר אינו נותן לו ולחבריו מנוח?

אביבה פרידמן
חדרה

דתיים מול ערבים

בשבת, 19.12.87, היינו צריכים להגיע אחרי הצהריים לאירוע משפחתי במעלה־אדומים. התלבטנו רבות באיזו דרך ליסוע — דרך רח' בר אילן בו רגמו חרדים מכוניות נוסעות, או דרך הכפר הערבי עזריה בו ניתקל אולי במחסומים, צמיגים בוערים או נירגם באבנים שיושלכו ע"י ערבים.

אולי כדאי להשאיר את ירושלים לחרדים ולערבים, שירגמו אלו את אלו, והשפויים ייצאו נשכרים.

ירושלים עדינה בשיבי־אהרון

פורעים על חשבוננו

"הארץ" (21.12.87) מדווח כי "משרד הבריאות מממן את הטיפול בפצועי המהומות", כלומר המיסים שלנו משלמים את דמי האישפוז והריפוי של הפורעים הערבים הזור־קים בקבוקי תבערה ואבנים אדירות על חיילינו ואזרחינו, כדי שיקומו מהר ממיטת חוליים וייצאו שוב ל"מלאכת הקודש".

לצייד את הפורעים הערבים — אחרי החלמתם בעזרת המימון הממשלתי — בכרטיסי אוטובוס כדי לחזור לזירת הפרעות, להעניק להם מלגה חדשית לקיומם, ולספק להם באופן שוטף אבנים, מוטות ברזל, בקבוקים, בנזין, צמיגים וכו', כדי שיוכלו להמשיך בפעולותיהם הב־רוכות.

תל אביב דוד א' ריקנטי

RIEN — כלום

ביום היום, ב־14 ביולי 1789 — יום שבו המון פאריסאי הסתער על הבסטיליה וכבש אותה — רשם ביומנו לואי ה־16, מלך צרפת דאז, מלה אחת בלבד — RIEN (כלום). ההיסטוריונים כתבו על לואי שהיה מלך טוב לב, מלא כוונות טובות, אבל לא חכם במיוחד, בעיקר בענייני חברה ומדינה. אני נזכר בפרט זה כשאני שומע בטלוויזיה ומעל גלי האתר בני־סמכא למיניהם קובעים בתוקף ובפסקנות, שאין חדש של ממש בהתרחשויות האחרונות בשט־חים ואין מקום לדבר על מרי אזרחי.

אגב, לואי ה־16 הוצא להורג בינואר 1793 בכיכר הבסטיליה, שלוש וחצי שנים מהיום שבו קבע שלא קרה "כלום" באותה כיכר.

משה וייסמן
תל־אביב

נערים ב"תקווה ותהילה": בנעימות והבורות מודיות נוצצות על רקע החורבות של לונדון המופצצת

קולנוע / רחל גורדין

מלחמה כמגרש משחקים

"תקווה ותהילה", קולנוע דיזנגוף, ת"א.

מלחמת העולם השנייה כמגרש משחקים שופע אירועים ואפשרויות חדשות לילדי לונדון, הוא נושא סרטו של ג'ון בורמן "תקווה ותהיל־ה". בסרט נוסטלגי, המתאר את יל־דותו של בורמן עצמו בימי ה"בליץ" בלונדון. חוזר הבימאי ל־3 בספט־מבר 1939, כשראש ממשלת אנגליה נוויל צ'מברליין הודיע לאומה באמצעות הרדיו, כי בריטניה נמצאת במצב מלחמה עם גרמניה. מכסות הדשא של השכנים השתתקו במפ־תיע כשהכל האזינו לידיעה ברדיו, שפירושה היה כי מעתה והלאה שום דבר לא יהיה כשהיה. ההפצצות, טוען בורמן, העירו את בריטניה מתרדמה בת עשרים שנה. הן שיחררו את הילדים מבית־הספר ואת הנשים מתלות בגברים, וזרעו את זרעי המהפיכה החברתית שבאה לביטוי כשעלתה מפלגת הלייבור לשלטון.

ההסתכלות במלחמה ובאירועים פוליטיים־חברתיים דרך חיי היום יום של משפחה ממוצעת, כבר נעשתה לז'אנר קולנועי מצוי. "מסע עסקים של אבא", "את, אני והמה־פיכה", "המשפחה", "ימי רדיו", בנויים כולם מסידרה של אפיזודות יומיומיות, הפורטות את הדרמה הגדולה למטבעות מוכרים. סרטו של בורמן אינו חורג ממסגרת זו, ופה ושם הוא שוקע בקלישאות. אך הפרטים הקטנים, שיש להם בסיס במציאות, הם תמיד מאלפים. הצנחן הגרמני (מגולם על־ידי בנו של בורמן), הצונח בגינת הירק של הש־כנים ומוזהר על־ידי איש הג"א שלא לדרוך על הירק; ארבע האחיות גרייס (חסד), פיית' (אמונה), הופ (תקווה) וצ'ריטי (צדקה), שנקראו כך על־שם המעלות החוזרות לאבי־הן, תפר הגרביים המצוייר על רגליה של האחות הבוגרת והחשיבות העצומה של ה"קריקט" בחיי הרגש של הגבר האנגלי המצוי — מציירים תמונה עשירה ומשעשעת, שבה המלחמה היא בבחינת רקע המאיר הכל באור בהיר וחריף.

בורמן הוא בימאי העוסק, בדרך כלל, בדברים "גדולים", ב"מיתוסים", ב"דרמות", בין אם הוא מביים סרט סוריאליסטי כ"גברים במלכודת", משל אקולוגי כ"יער האיזמרגד", פנטזיה עתידנית כ"זארדוז", או אגדה מיתולוגית כ"אקסקליבר".

ב"תקווה ותהילה" אפשר לראות מדי פעם את יתרונותיה וחסרונותיה של גישה זו. נהר התמזה, שלחופו שוכן בית הסבא והסבתא, נעשה בסרט למקור חיים, כולו אור וצבע. אפילו הפצצה, המעלה המוני דגים מתים על פני המים, מספקת מזון לכל בני המשפחה. במקומות אחרים גורמת הדרמטיזציה לנפילה לתוך הכללי, הבנלי. אך היכרותו האינטי־מית של הבימאי־תסריטאי עם החומר האוטוביוגרפי מאזנת נטיה זו. המשחק הטוב, גם של שחקני המשנה, הצבעוניות היפה, ובכלל העיצוב החזותי העשיר, תורמים ליצירת סרט שגם אם אינו מיוחד כמו סרטים אחרים של בורמן — הוא נעים לצפייה ומהנה.

תזמורת סימפונית חיפה — HAIFA SYMPHONY ORCHESTRA

מנהל מוסיקלי: סטנלי ספרבר

קונצרט מנויים מס' 4

מנצח: בוריס ברוט (קנדה)

סולנים: אריה ורדי - פסנתר

יגאל כהן - קלרינט

היידן: סרנדות ביישניות

שומן: קונצ'רטו לפסנתר

בטהובן: סימפוניה מס. 2

קרית חיים, בית נגלר, מוצ"ש 26.12.87 שעה 20.30

חיפה, אודיטוריום, יום ראשון 27.12.87 שעה 20.30

חיפה, אודיטוריום, יום שני 28.12.87 שעה 20.30

כפר סבא, היכל התרבות יום רביעי 30.12.87 בשעה 20.30

קונצרט מיוחד

מנצח: סטנלי ספרבר

סולנים: רובין ויול קפסוטו — סופרן, תעיה זיסקינד — סופרן

האוד הסקין — טנור (צרפת), יהונתן ברוך — כנור

מנדלסון: סימפוניה מס' 2

"שיר הודיה" סימפוניה — קאנטאטה

בהשתתפות מקהלת הקתדרלה של מינסטר (גרמניה)

"... אחת היצירות היפות ביותר של מנדלסון שלמרבה הפלא אין מעלים אותה אצלינו...",

"... "יצירה שאסור להחמיץ"..." ירחון "מוסיקה" אוגוסט 1987

מנדלסון: קונצ'רטו לכינור במי מינור

אודיטוריום חיפה, מוצ"ש 2.1.1988 שעה 20.30

כרטיסים: במשרדי התזמורת, רח' פבזנר 50, טל' 660741, 641973 ימים א'-ה' 08.30-18.00, יום ו' 08.30-12.30 ובבית נגלר, קרית חיים. בערב הקונצרט: בקופת האולם

עירית ירושלים מודיעה בזה
כי המועד האחרון להגשת הצעות
למכרז פומבי מס' מפ/65/87 —
סימון כבישים בצבע בירושלים —
למשך שלוש שנים (כולל אחזקה)
שנקבע ליום שלישי — 29.12.1987 —
נדחה ליום שלישי, 5.1.1988
באותם יתר התנאים של הגשת ההצעות.
בדבר פרטים יש לפנות אל מר עזרא צלירהאנף. להסדרי תנועה — המחלקה לשרותי הנדסה, בטלפון מס' 02-237021.
המנהל הכללי

הארץ ממליץ

חוכמת רחוב (ת"א) — סרט תעודי על ילדים חסרי בית בסיאטל שבארה"ב, מאיר גם את החברה שב־תוכה הם חיים.

תקווה ותהילה (ת"א, חיפה) — מלחמת העולם השניה מוצגת כהרפתקה דרך עיני ילד לונדוני. סרט אוטוביוגרפי של ג'ון בורמן ("גברים במלכודת", "יער האיזמרגד").

ילדה גדולה ועורבים (ת"א) — במוזיאון, שני סרטים קצרים של נירית ירונך ואיילת מנחמי עוסקים בגיל ההתבגרות מזוויות שונות.

שמעתי את בנות הים שרות (ת"א) — סיפורה של רווקה בת 31 הנבגדת על ידי גיבורת חלומותיה. סרטה הראשון של הבימאית הקנ־דית פטרישיה רוזמה.

הקיסר האחרון (ת"א, חיפה, ירושלים) — סיפור חייו של הקיסר הסיני האחרון משמש לבימאי האיטלקי ברנרדו ברטולוצ'י ("הקונ־פורמיסט", "הטנגו האחרון בפאריס") כהזדמנות לעסוק בחופש האפשרות לשנות ולהשתנות.

טמפופו (ת"א) — קומדיה יפאנית חביבה על אוכל איכותי ובישול איכותי, ועל אמנות בכלל.

מגדל הדבורים (ת"א) — יווני בגיל העמידה נוטש את משפחתו ויוצא עם הכוורות שלו למסע מצפון יוון לדרומה. סרט עצוב של אנגלו־פולוס ("מסע השחקנים", "מסע לקיתירה").

המשפחה (ת"א, ירושלים) — משפחה איטלקית במשך שמונים שנה, מאז ראשית המאה. אטורה סקולה ("יום מיוחד", "פאסיונה ד'אמורה") מביים, עם ויטוריו גסמן, סטפניה סנדרלי, ופאני ארדאן.

סרטי בידור

שיגעון בחלל (ת"א, ירושלים) — פארודיה מטורפת על סרטי הפנט־אזיה הבדיונית. קומדיה אופיינית של מל ברוקס.

מהלך חדר המיטות (ת"א, חיפה) — סרט מתח על גבר המגן על פיל־גשו העשויה ממעורבת בלכידת רוצח מטורף, ומסתבך בעצמו.

המרכז הישראלי לניהול

קידום נשים בתפקידי ניהול

קורס סמסטריאלי לנשים מנהלות

מחזור ז': 3.2.88, מלון רמת-אביב, ת"א

13 מפגשים, יום לימודים בשבוע
מועד פתיחה: 3 בפברואר 1988
מקום: מלון רמת-אביב, ת"א

הרצאות תיאורטיות וסדנאות ישומיות — בנושאים הבאים:

* בעיות ניהול בחברה מודרנית * נשים בתוך מערכות ארגוניות * אסטרטגיות לקידום נשים * סגנונות ניהול בארגון * תכנון ופיתוח קריירה * תקשורת בסגנון אסרטיבי * התמודדות עם מצבי לחץ * יחסי גברים נשים בעולם העבודה * ניהול מו"מ * פתרון בעיות וקבלת החלטות * ועוד ...

בסגל המרצים:

* פרופ' רבקה בר יוסף * פרופ' דפנה יזרעאלי * גב' רבקה נרדי * מר גדי ברייר * דר' יעל זיו * מר ראובן כץ * גב' אורה סתר * דר' דליה עציון * דר' יהודית ריכטר * מר יוסף פשר

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול, טל. 03-257202; 02-234863; 04-640678; 057-37914

אוניברסיטת חיפה

מוזיאון דגון — מוזיאון לתעשית השמנים בישראל

הפקולטה למדעי הרוח

שמן זית בימי קדם בארץ ישראל וסביבותיה

28-29.12.1987

יום שני, 28.12.87

09:30 מושב פתיחה-אוניברסיטת חיפה, מגדל אשכול, אולם המצפור.

דברי פתיחה: פרופ' ג. בן-דור - הרקטור

ברכות: מר ב. גיבלי - יו"ר עמותת המוזיאון לתעשית השמנים בישראל

יו"ר המושב: פרופ' א. רונן - דיקן הפקולטה למדעי הרוח

10:00-10:30 מר ד. עיטם — תל מקנה ותרבות הזית

10:40-11:10 פרופ' ב. מזר — גיאופוליטיקה ושמן זית בימי קדם

11:15-11:40 פרופ' מ. הלצר — תעשית השמן באוגרית לאור התעודות

11:45-12:10 ד"ר ר. פרנקל — שוני אזורי בתעשית שמן בארץ ישראל בימי קדם

המשך הדיונים במוזיאון דגון ובמוזיאון תעשית השמנים בישראל (29.12.87).

תזמורת סימפונית ירושלים רשות השידור

2 קונצרטים מקהלתיים עם מקהלת המוזיק־פריין של דיסלדורף

יום א', 27.12.87, 20.30 באולם הנרי קראון

מנצח: דוד שלון

סולנים: תומאס צהטמאייר, טבאה צימרמן, סהאן רוברטס, נייל ג'נקינס ובארי מורא

מוצארט "קרינע, רגנ־" וסימפוניה קונצרטית לכנור ויולה

אורף כרמינה בוראנה

יום ה', 31.12.87, 20.30 בתאטרון שרובר

מנצח: סרג'ו קומיסיונה

מנדלסון קונצ'רטו במי מגור לשני פסנתרים

ברכה עדן ואלכסנדר תמיר

מנדלסון סימפוניה מס' 2 ("שיר תהילה")

מריה אורן, פאולינה שטארק ונייל ג'נקינס

התזמורת הקאמרית הישראלית

בית אסיה, רח' ויצמן 4, ת"א, טל. 03-210102

"קולות וגוונים" קונצרט מס' 4א'

ז'אן פרנסואה פאייר, מנצח

יאנוש שטרקר, צ'לו

תכנית:

ראמו: סואיטה "אני והוד האצילים"

צ'ייקובסקי: ואריאציות על נושא רוקוקו לצ'לו ותזמורת

רוסל: סינפונייטה לכלי־קשת

מוצארט: דיברטימנטו ברה מז'ור ק. 251

סדרה 4 יום א' 27.12.87 שעה 20.30

סדרה 2 יום ב' 28.12.87 שעה 20.30

אודיטוריום דוהל בית דני של התקווה

שלמה מינץ, מנצח וכנר

תכנית:

באך: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 1

מוצארט: קונצ'רטו מס' 3 לכנור ולתזמורת

דבוז'אק: סרנדה לכלי קשת

קונצרטים מיוחדים:

29.12.87 יום ג' היכל התרבות כרמיאל שעה 20.30

2.1.88 מוצ"ש, היכל התרבות עפולה שעה 20.30

קולות וגוונים מס' 4ב'

סדרות 1 ו־3

3.1.88 יום א' היכל התרבות תל־אביב שעה 20.30

כרטיסים: במשרדי התזמורת בית אסיה ויצמן 4, טל' 03-210102

"הדרך" אבן גבירול 90 טל' 03-248814

"קסטל" אבן גבירול 153 טל' 03-447678

"השרוף" סוקולוב 86 רמה"ש טל' 03-5400552

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 4

לוצ'יאנו בריו — מנצח

אלדו בנינצ'י — ויולה

מקהלת רדיו שטוטגרט

התכנית:

בריו — "קולות"

בריו — "מקהלה"

סדרה ז': הערב, 27.12.87

סדרה ח': מוצ"ש 2.1.88

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 5

רפאל פריהבק דה בורגוס — מנצח

יפים ברונפמן — פסנתרן

התכנית:

היידן — סימפוניה מס' 6

ברטוק — קונצ'רטו לפסנתר מס' 2

איבר — "אסקל"

רספיגי — "אורני רספיגי"

סדרה א': יום ג' 5.1.88

סדרה ב': יום ד' 6.1.88

סדרה ג': יום ה' 7.1.88

סדרה ד': יום א' 10.1.88

סדרה ה': יום ב' 11.1.88

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב

קונצרט מוסיקה קלאסית קלה מס' 3

רפאל פריהבק דה בורגוס — מנצח

יפים ברונפמן — פסנתרן

התכנית:

ביזה — סואיטה מתוך "כרמן"

סן־סאנס — קונצ'רטו לפסנתר מס' 2

אלבניז — סואיטה ספרדית

דה פאיה — קטעים מתוך "קסמי אהבה"

דה פאיה — רקוד מתוך "החיים הקצרים"

צ'אפי — פרלוד

גראנאדוס — נעימת בינים מתוך האופרה "גויסקאס"

חימנז — נעימת בינים מתוך "נישואי לואיס אלונסו"

מוצ"ש 9/1/88

ירושלים, בנייני האומה, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 3

לוצ'יאנו בריו — מנצח

אלדו בנינצ'י — ויולה

מקהלת רדיו שטוטגרט

התכנית:

בריו — "קולות"

בריו — "מקהלה"

יום ב' 28.12.87

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 4

לוצ'יאנו בריו — מנצח

אלדו בנינצ'י — ויולה

מקהלת רדיו שטוטגרט

התכנית:

בריו "קולות"

בריו "מקהלה"

סדרה א': יום ג' 29.12.87

סדרה ב': יום ד' 30.12.87

סדרה ג': יום ה' 31.12.87

תיאטרוני ישראל

הערב יום א' 27.12

תיאטרון הבימה:

בית ספר לנשים: 20.30

אנשים קשים: 20.30

התיאטרון הקאמרי:

עלובי החיים — 20.00

תבלי משוה — גבעת חיים

רכוש נטוש — עברון

קבלת מודעות!
מ־8.00 עד 20.00
לוח העיר
מבצע מיוחד!!!
דחף
03-611001
לבעלי כרטיסי אשראי

הודעה עירונית 8/87

בהתאם לסעיף 2 לחוק עזר חיפה — סלילת רחובות תשמ"ב (1982) נמסרת בזה הודעה לבעלי הנכסים המפורטים להלן, כי מועצת עירית חיפה, החליטה לסלול את הכבישים והמדרכות המפורטים מטה ולגבות מהם היטל כבישים כחוק.

1. דרך אבא חושי בין רח' אינשטיין ורח' שבריה
2. רח' הברון בין רח' השלום ורח' גדעון
3. רח' פיכמן בין רח' שניאור זלמן לכל אורכו.
4. רח' הבסטיליה בין רח' דרך צרפת ורח' יציאת אירופה.

א. גוראל
כב' ראש העיר

קבלת מודעות!
לוח העיר
03-227117
03-221896
מבצע מיוחד!
לבעלי כרטיסי אשראי
25 שעות ביממה

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים: מ"ס בקרוב עד למחרת ב"ז בבקר בתחנת מ"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
בית ין 781111
הרצליה 052-541333
נתניה 828333
רחובות 08-451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לה־רמלה 08-221022
באר שבע 057-74767

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' — 20.00—8.00, בימי ו' — 15.00—8.00, טלפונים: 03-433380

שר"ן — שירות רפואי ביתי (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים): ירושלים, מוקד יום 660585, 669531; מוקד לילה, שבת וחג 226191; מנוי 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן; תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898; מוקד לילה 631011; מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבין ב"ד; שלם — שירות רפואי לקט (ת"א) שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24—19: טל' 03-7549111 "שקט" קוד מנוי 222; שלו"ח — שירות רפואי לקט (חיפה) בימי חול בשעות 24—19, בימי שישי 24—14, בשבת 24—08 טל' 04-380541 קוד מנוי 1665

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה: תל־אביב: דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03-285822; המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בני ברק: בנבנא 49 טל: 03-284649 פתוחה בימים א'ה בין 21.00 עד 23.00 ובימי ו' ומוצאי חג מ־18.00 עד 24.00

קופות חולים כ־15.00 עד 21.00 — קשב לבית — שרות ביקורים לרפואה, סיקום וסיעוד בבית.

מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052-548575
7549111 איתורית 1500

מד"א — עזרה ראשונה נמשכת: 24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים הנוער 261115
חיפה 672222/3
נתניה 053-35316
באר־שבע 057-418111
מרכז רפואי בארי־יעקב 08-223958
מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-660111

ער ביתי — ארגון קשמת לילד ולהורים תל אביב — לילד 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00 — 222732.12.00
ירושלים — 243358
חיפה והגליל — 229488
הגליל המערבי — 04-922222
מרכז סיוע למכורי לתרן מטעם "מעגלים":
א רח' 11.00—13.00
ב דר' 16.00—18.00
טל: 220031

רחל באמר 13 תל־אביב
קו אל"י — האגודה לשמירת הילד עזרה למוכי אלימות כלפי ילדים 261070 א'־ה' 16.00—20.00

ארם לשירות אזם — חברה להגדרת לשירות הציבור בנגוש דן 24 שעות ביממה 05-5461727/8

שול"ל — שירותי ייעוץ מישל נגרן להלל לב בגוש דן 350848
ויבר — 24 שעות קו אזום לבטים מוכות. טל: 03-5461135, 08-550506

הוטר למלחמה באיידס — הסבה וסיוע לחולים, מידע מוקלט 24 שעות בטלפון: 03-290101, 03-205121 קו פתוח בכל יום ב' 19.30—23.00, ת.ד. 33602 תל־אביב.

תורנות בתרופות בכלהון — רוקחן ת"א 611011, 246363, 239952
רוקחן ירושלים 226335
רוקחן חיפה 643334

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים ביקור חולים — (כירורגית)
הדסה ע"כ — (ילדים, אורטופדיה, עיניים, א.א.ג.)
שערי צדק — (פנימית, נשים)
תל־אביב שלמה המלך שלמה המלך 78 246461
קופ"ח מכבי בלפור 2 299856
ירושלים באולה מלכי ישראל 14 288850
חיפה: יבנה אבן סינא 7 672288
נתניה נגע שער הגיא 14 22695
רמת־גן יהלום קרינצי 63 721968
חולון אהרון הסגין 53 888153
קופ"ה עין יהב עין יהב 884854
בת ים בני בת ים הנביאים 3 5515671
פתח תקוה קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
הקריות ניב הקריות שד' בן גוריון 73
ק' מוצקין 735477
חדרה קופ"ח כללית והשלילי 335884

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, בשכונות, מיניות — אנונימי בגיניא. ימים ב' ג' ד' — 16.00—19.00, 9.5101511/2, ומבנים 581520 טל' 14 הטמפום
חיפה: ימים א' רד' 16.00—19.00 רחו'

מרכזי מידע — אגד
02-304304 03-432777 04-549121

הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ
מוגש כשירות לציבור על ידי

טלוויזיה

לימודית

08.00 עד כאן
08.05 שעת כושר
08.40 מסך לספרות יסודי
09.00 אנגלית ל'
09.20 השעה שלנו
10.00 שעת כושר
10.10 אנגלית ד'
10.30 פרפר נחמד
11.00 הסכנון ה. השבר מה
11.15 צרפתית על־יסודי
11.30 גאוגרפיה כללית ה־ו'
12.00 ספרות ז'—ט'
12.25 אנגלית ט'
13.00 אנגלית י'
13.30 היסטוריה כללית
14.00 עד כאן. רפי דפי טלטקסט
14.05 האוניברסיטה

כללית

17.30 זרבובים. סרט אנימציה
17.40 תהילה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) עם כוכבים
18.45 (ע) חידושים והמצאות
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 כותרות מבט
20.02 להיט בראש
20.30 על גלגלים. ענייני רכב
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות

הפתעה
15.00 רכבת ההפתעות
15.20 גברת פלפלת
15.40 שעת כושר
15.50 דפי מידע טלטקסט
16.00 רחוב סומסום
16.30 מכשפותיה מבה שנית. סדרה
17.00 ערב חדש
21.35 לקראת שידור
21.50 שרשלת
22.40 סוף ציטוט
23.20 אלפרד היצ'קוק מגיש
23.45 פסוקו של יום וחדשות

ערוץ 2

17.30 הרפתקאות הרבורה כאיה (אנימציה)
19.00 אנקת גבהים (סדרה דראמטית)
20.00 נשים בג'אז
20.30 מסע בצולות ים (סדרה)
21.00 פופ 2

ירדן ערוץ 6

18.00 רחוב קרנו (סדרה)
18.30 כוכבות צעירים
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
19.45 סרט תיעודי
20.00 חדשות באנגלית
20.30 צ'ארלס האמתאי (קומי)
21.10 סרט תיעודי
22.00 חדשות באנגלית
22.20 הבטחה (סרט)

לבנון ערוץ 12

13.50 חיים אחרים (סדרה)
14.00 בערוץ 700
14.30 בעיות מכמונות (ערבית)
15.00 שעת סיפור
15.30 הבית המעופף (בצויר)
16.00 שובי הסלעים (לילדים)
16.50 סרט (ערבית)
18.00 כספות חלון (סדרה)
19.00 60 דקות (אקטואליה)
20.00 מופעים קלאסיים
21.00 סרט
22.30 בעיות מכמונות (ערבית)

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 אנשים באלפון
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 מוסיקה כאן ועכשיו
16.00 מוסיקה ליום ראשון
18.00 למי סידרה לה פה טול
19.00 מוסיקה קלאסית קלה
20.05 אינטרלוד
20.30 התזמורת הסימפונית ירושלים, רשות־השידור
22.30 מן הבקורות
23.00 מחוזי יצירות

רשת א'

16.06 רדיו־עצה
17.10 צבעי הקשת. שירים
18.06 מנחת ערב
19.05 סיכום המשנה היומית
19.10 דף גביא יומי
19.20 פרקי היום תנ"ך
19.30 שירותים לשלים
22.05 תפוח ועץ

רשת ב'

18.06 בעין בוחנת
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עם ישראל
20.05 שלום לבן דודי
22.05 בינינו לבין עצמנו
00.05 יומן חצות
00.15 להיאחז בחלום

רשת ג'

18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים
21.05 אדום עתיק
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 חמש עשרה קטנות
19.05 רדיו ספורט
20.05 ערבים מדינה
21.00 מבט לחדשות
21.10 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 עשרים הארבע
23.55 שיחת חצות
00.05 ציפורי לילה
02.05 לא רוצים לישון
05.05 צלילי בוקר

שידור קבוע

רשת א'

07.30 דוידקה עברית קלה
08.05 הגנה עם בני הגול
09.05 סלולרית. שיחות מידע
10.05 שירוקת. מוזלות ושירים
11.05 פיני בוקר
12.05 סמרב יום חיבוני
14.06 בראש צעיר. כאגמון לילדים
15.30 האוניברסיטה הפתוחה
13.05 בוקר היום. חדשות ותוכנית
14.06 לראות או לא לראות. תרבות ואמנות
14.30 בדרגוש. הדי המוסר
15.05 שירים וסיפורים
15.55 קראתי ספר. קוראים כבליצים
16.05 יומן בלכלה
16.30 על מספרים ואנשים
17.05 רגע־קסם

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 ערבים עניין
09.05 ביקור בית
10.05 כל צבעי הקשת
12.10 אלף־אלף כצ. עם אוהד מנור

רשת ג'

06.04 בחורה לאוטר. להיטים
07.07 שירי בבוקר־בבוקר
09.05 מה בין תשעה עם אבי אתגר
10.05 הדברים טובים. עם עמירה אימבר
11.05 שבעים מי יודעי שירי שנות השבעים
12.05 אהבה יזכרונית
13.05 רק בימי חול
14.00 לי ולך שיר הרבה
15.05 תרש. חדש ובוחר
16.05 הגנה יזכרית

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 סיפים עין־חדשות
07.07 חבע אמם עבע
08.05 בוקר טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אריה־פרק. עם אלי ישראלי
10.05 עכה. שירים עבריים
11.05 גבה לצבינו
13.05 חזרה יומי
13.55 40 לאוזה. סיפור היום בתשעה
14.05 בניהה יומית. עם יצחק ברטר
15.05 שירים להם. עם אריה של
16.05 ארבע אחרי־הצהרים (ריה)

שידורי צה"ל 2

19.05 ירדו, ירדו
20.05 8 עד 8
21.57 הודעות לחיילים
22.05 הספקה עשר
23.05 קול הבאו הזה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — שגעון בחלל 4.30, 7.15, 9.30
אסתר — הבכלנים במישתר 5, 7.30, 9.45
בית לסין — לזהות או לא לזהות 11.15
בן יהודה — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — שמעתי את בנות הים שרות 4.30, 7.30, 9.30
גת — הקיסר האחרון 6.00, 9.00
דיזנגוף 1 — ז'אן דה פלורט 11.00, 15.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 2 — תקוה ותהילה 11.00, 15.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 3 — לו היית כאן 11.00, 13.30, 4.30, 7.30, 9.45
דקל — לה במבה 7.15, 9.30
דרייב אין — אבא גנב 7.15, 9.30, סקס 12.00
הקולנוע בית ציוני אמריקה — תרו 4.30, 7.30, 9.30
הוד — ריקוד מרשות 4.30, 7.15, 9.30
חן 1 — יום במלכודת 5.00, 7.25, 9.50
חן 2 — מטאל באקט 5.00, 7.25, 9.50
חן 3 — מהלך חדר המיטות 5.00, 7.30, 9.45
חן 4 — המכשפות מאיסטוויק 11.00, 2.00, 5.00, 7.25, 9.50
חן 5 — הוצאת מעבר לפינה 5, 7.30, 9.45
לימור — ללא מוצא 4.30, 7.15, 9.30, שמרון חוסים 12.00 חצות
לב 1 — טמפופו 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
לב 2 — המשפחה 2.00, 4.40, 7.15, 9.40
לב 3 — וקוף ת'אזין 2.00, 5.00, 7.40, 9.50
לב 4 — מגדל הדבורים 2, 5, 7.30, 9.50
מוזיאון ת"א — תלונה 9.00
מקסים — קמבוד אבריקאי 7.15, 9.30
מרקורי / הסוכנות הישראלית — נטק קבלני 10.00
סינמטק ישראלי — המיסה ערבים 7.00
סינמה 2 — גבי 5, 7.15, 9.30
פאר סטבאלי 9.30
פריז — חוכמת רחוב 5.00, 7.30, 9.40
צפון — יומו של המוא 4.00, 7.15, 9.30
צוותא — לאיכולה בלי זה 12, 2, 4, 7.15, 9.30, ראבבי גייבס 11.30 בלילה
קולנוע המוזיאון — באמת 4.30, 7.00, 9.30
שחף — הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.30
שחקים — האחד שוב־כבה 7.30, 9.40
תכלת — כמאורת נכבת 5.00, 7.30, 9.45
תל־אביב — סמרט הדמים 4.30, 7.15, 9.30
תמר (רמת־אביב) — כשאו פרא 9.00

בת־ים

אורנים — הבכלנים מאישתר 7.15, 9.30
עצמאות — הקיבוצ 2 4.30, 7.15, 9.30, קריקוריל רבי 11.00

בית שאן

מוניס — הבלתי משוחדים 9.00

ירושלים

אדיסון ריקוד מרשות 4.30, 7.00, 9.00
אורגיל — הקיסר האחרון 5.30, 8.30
אורנע — יום במלכודת 4.30, 6.45, 9.15
כפיר — ללא מוצא 4.30, 7.00, 9.15
מיטשל — שגעון בחלל 7.00, 9.15
סינמטק 1 — לקט סרטוני פרסומת ממסטיבל קאן 7.00, שבת השמש השקפה 9.30
סינמטק 2 — ללא עדים 7.00, קזאורו 9.30
רון — לה במבה 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים — טאגן 7.00, 9.30, ז'אן דה פלורט 7.00, 9.30
עדן — אבא גנב 4.30, 7.00, 9.00
סמדר — מגדל הדבורים 7.00, 9.15

רמת גן

ארמון — יום במלכודת 5.00, 7.25, 9.50
אורדע — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
הוד — שגעון בחלל 4.30, 7.15, 9.50
לילי — יומו של המוא 7.15, 9.30
רב גן 1 — מהלך חדר המיטות 5.00, 7.25, 9.55
רב גן 2 — מרוד שתה כלין 5.00, האלכנה הבוחרה 7.30, 9.50
רב גן 3 — לה במבה 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 4 — ללא מוצא 5.00, 7.25, 9.55
שמים — הבכלנים במישתר 7.15, 9.30

עפולה

היכל התרבות — מורים רוקדים במוסקבה 9.00
מוסקין — כלותות 4, 9.00

נתניה

המודיו — פישעים כבלב 5.00, 7.00, 9.15
שרון — אבא גנב 5, 7.5, 9.15
רור — נודדי הקו 7.15, 9.50

חולון

מתנ"ס קריית שרת — קינג קונג 2 4.00
נעירת הלפון הבלים 7.15, 9.50
סבי — הקיבוצ 2 4.30, 7.15, 9.30
סגל — הזהה מעבר לפינה 7.30, 9.30
ארמון — אבא גנב 5.00, 7.30, 9.30

ראשל"צ

ג.ג. רון 1 — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
ג.ג. רון 2 — ריקוד מרשות 4.30, 7.15, 9.30

צפת

בית אלון — המכשפות מאיסטוויק 7.30

רמת השרון

כוכב — המסור בבגדי הילס כסף 2 7.00, טיולות בלוהבות 9.30

חיפה והסביבה

אורה — ריקוד מרשות 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — גברים נקרים 7.00, 9.15
בית הים — מטאל באקט 9.15
חן — ז'אן דה פלורט 4.30, 9.00
עצמון 1 — ללא מוצא 4.30, 6.45, 9.15
עצמון 2 — תקוה ותהילה 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3 — הבלתי משוחדים 4.30, 6.45, 9.10
פאר — יום במלכודת 4.30, 6.45, 9.10
קריית אתא דחושים — מקך ליום אחר 4.30, 7.00, 9.15
רון — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
רב גן 1 — הקיסר האחרון 6.00, 8.30
רב גן 2 — מהלך חדר המיטות 4.30, 6.45, 9.15
אורות — אבא גנב 7.00, 9.15
מאיר — האלמנה השחורה 7.00, 9.15
פנורמה — יום במלכודת 4.30, 9.00
כרמל — כי תעירה הוא 7.00, 9.15
סינמטק — קזאורו 9.30
שמים — שגעון 7.00, 9.15
היכל — הקיבוצ 3 9.00

פתח־תקוה

היכל 1 — אבא גנב 5.00, 7.15, 9.30
היכל 2 — ללא מוצא 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 — ריקוד מרשות 5.00, 7.15, 9.30

חדרה

חדרה — הבכלנים במישתר 7.00, 9.15
חן — המכשפות מאיסטוויק 4.30, 7.00, 9.15

באר שבע

חן — כלותות 4 4.30, 7.00, 9.30
היכל התרבות — המכשפות 7.00, 9.15

כפר סבא

חן — המורות מגן אדמקסיק 7.00, 9.15
עמל — הבלשטם מאיסטוויק 7.00, 9.15

רחובות

בית העם — סרטי מובחל וילדה קטנה 9.15
דוד — ללא מוצא 7.15, 9.30
חן — לו היית כאן 7.15, 9.15

טבריה

ידי שמריה — אבא גנב 7.00, 9.15

הרצליה

מגן דויאל — גבי, סיפור מציגור על 4, 7.00
דוד — ריקוד מרשות 7.15, 9.30
היכל — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — מטאל באקט 7.15, 9.30